

 Kraków **Kraków****Program Otwarty Kraków**

SPRAWOZDANIE
Z REALIZACJI PROGRAMU
„OTWARTY KRAKÓW”
ZA 2020 ROK

WPROWADZONEGO UCHWAŁĄ
NR LII/964/16 RADY MIASTA KRAKOWA
Z DNIA 14 WRZEŚNIA 2016 R.

Spis treści

Wstęp do sprawozdania z realizacji Programu „Otwarty Kraków”	3
Cudzoziemcy w Krakowie – dane demograficzne.....	3
Obserwatorium Wielokulturowości i Migracji.....	23
Sieć Miast Międzykulturowych.....	26
Urząd przyjazny cudzoziemcom.....	26
Grodzki Urząd Pracy.....	26
Wydział Przedsiębiorczości i Innowacji.....	26
Wydziału Kultury i Dziedzictwa Narodowego	27
Wydział Mieszkalnictwa.....	28
Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej.....	28
Urząd Stanu Cywilnego.....	29
Straż Miejska	29
Wydział Spraw Administracyjnych.....	29
Miejskie Przedsiębiorstwo Oczyszczania	30
Wydział Ewidencji Pojazdów i Kierowców	30
Zarząd Transportu Publicznego.....	30
Wydział Polityki Społecznej i Zdrowia	31
Komunikacja i strona internetowa Otwarty Kraków.....	31
Procedury urzędowe oraz informatory w językach obcych	32
Rada ds. Równego Traktowania	32
Inicjatywa lokalna i budżet obywatelski.....	33
Działania na rzecz młodzieży	33
Projekty partnerskie Wydziału Polityki Społecznej i Zdrowia – Referatu ds. Wielokulturowości i Projektów Społecznych	34
Znajomość języków obcych wśród pracowników UMK i miejskich jednostek organizacyjnych obsługujących cudzoziemców	35
Edukacja.....	37
Wydział Edukacji.....	37
Edukacja krakowskich dzieci romskich	38
Specjalistyczna poradnia psychologiczno-pedagogiczna dla dzieci z niepowodzeniami edukacyjnymi.....	40
Akademia Asystentów Międzykulturowych.....	43
Szkolenia dla pracowników urzędu miasta Krakowa i miejskich jednostek organizacyjnych.....	43
Pomoc społeczna i świadczenia społeczne	44

Krakowskie Centrum Świadczeń.....	44
Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej.....	50
Działania na rzecz integracji wspierane przez Program „Otwarty Kraków”	52
Wspólna działalność organizacji pozarządowych i Gminy Miejskiej Kraków.....	52
Projekty realizowane przez organizacje pozarządowe w ramach zadań zleczonych przez Gminę Miejską Kraków.....	57
Wydarzenia kulturalne nawiązujące do idei wielokulturowości, propagujące kulturę mniejszości narodowych i etnicznych.....	65
Biblioteka Kraków	65
Krakowskie Biuro Festiwalowe	66
Ośrodek Kultury Kraków-Nowa Huta (Klub Wersalik).....	67
Muzeum Inżynierii Miejskiej	67
Centrum Kultury „Dworek Białoprądnicki”	67
Mój czas – spotkania dla kobiet.....	70
Muzeum Inżynierii Miejskiej	72
Nowohuckie Centrum Kultury	72
Instytut Kultury Willa Decjusza.....	73
Krakowskie Forum Kultury	77
Muzeum Historii Fotografii - MuFo.....	77
Ośrodek Kultury im. C. K. Norwida.....	78
Centrum Kultury Podgórze	80
Muzeum Sztuki Współczesnej w Krakowie MOCAK.....	81
Bezpieczeństwo i przeciwdziałanie aktom nienawiści	84
Monitoring.....	84
Działania na rzecz przeciwdziałania mowie nienawiści	85
Klauzule antydyskryminacyjne w umowach zawieranych przez Gminę Miejską Kraków	85
Ambasador Wielokulturowości.....	86
Zespół Interdyscyplinarny ds. Współpracy na rzecz realizacji Programu „Otwarty Kraków”	88
Harmonogram Realizacji Programu „Otwarty Kraków”	92
Podsumowanie	101

Wstęp do sprawozdania z realizacji Programu „Otwarty Kraków”

(...) Z pielęgnowaniem wielokulturowości jest podobnie jak z budowaniem społeczeństwa obywatelskiego. Nie wystarczy tworzenie odpowiednich programów, procedur i dbałość o ich dostępność. Potrzebna jest szeroka partycypacja społeczna, mnogość i różnorodność oddolnych inicjatyw: od edukacji służącej przełamywaniu uprzedzeń - poprzez spotkania integracyjne i wydarzenia kulturalne, które pozwolą nam lepiej poznać się i rozumieć - po zwykłą sąsiedzką pomoc.

*Prezydent Miasta Krakowa Jacek Majchrowski
Konkurs o tytuł "Krakowski Ambasador Wielokulturowości A.D. 2019.*

Realizacja Programu „Otwarty Kraków” była w 2020 r. koordynowana przez Wydział Polityki Społecznej i Zdrowia Urzędu Miasta Krakowa (Referat ds. Wielokulturowości i Projektów Społecznych), ale bezpośrednio działania były prowadzone w całej Gminie Miejskiej Kraków.

Niniejszy raport jest już piątym takim dokumentem podsumowującym działania Gminy Miejskiej Kraków na rzecz wielokulturowości i cudzoziemców. W niniejszym raporcie zostaną zaprezentowane informacje dotyczące projektów na rzecz migrantów, mniejszości narodowych i etnicznych, działania realizowane przez Wydziały Urzędu Miasta Krakowa, miejskie jednostki organizacyjne, domy kultury, biblioteki oraz organizacje pozarządowe współpracujące z Gminą Miejską Kraków, jak również aktywność zespołów, ciał doradczych powołanych, wspieranych lub finansowanych przez Miasto¹.

Cudzoziemcy w Krakowie – dane demograficzne

Gmina Miejska Kraków do niedawna wiedzę na temat demografii cudzoziemców mogła czerpać wyłącznie z danych własnych, tzw. meldunkowych lub danych z bazy wniosków o zalegalizowanie pobytu na terytorium RP z Małopolskiego Urzędu Wojewódzkiego (MUW). W lipcu 2019 r. na bazie porozumienia pomiędzy Urzędem Miasta Krakowa i Uniwersytetem Ekonomicznym w Krakowie powstało „Obserwatorium Wielokulturowości i Migracji”. Celem projektu jest analizowanie procesów migracyjnych i przemian wielokulturowości w przestrzeni miejskiej.

W ramach projektu powstają szczegółowe raporty analizujące różne aspekty procesów migracyjnych w Mieście oraz wywołane przez te procesy transformacje społeczności miejskiej, zapoczątkowane zostały badania długookresowe imigrantów mieszkających w Krakowie, organizowane są regularne seminaria OWiM prezentujące wyniki działań projektu oraz zagadnienia pokrewne.

W roku 2020 r. OWiM przygotował raport „Imigranci w Krakowie w 2020 roku”². W oparciu o zebrane dane z Wydziału Spraw Administracyjnych Urzędu Miasta Krakowa, Małopolskiego

---

¹ Program „Otwarty Kraków” został przyjęty uchwałą nr LII/964/16 Rady Miasta Krakowa. Treść uchwały opublikowano w Biuletynie Informacji Publicznej Miasta Krakowa pod adresem internetowym: <https://tiny.pl/7qj43>

Program został przetłumaczony na cztery języki: angielski, ukraiński, rosyjski i niemiecki. Przetłumaczony tekst uchwały można znaleźć pod adresem internetowym:

https://www.bip.krakow.pl/?dok_id=%2066323

² Imigranci w Krakowie w 2020 r. - Konrad Pędziwiatr, Marcin Stonawski i Jan Brzozowski

Urzędu Wojewódzkiego oraz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych ustalono, że pomimo pandemii spowodowanej koronawirusem COVID-19, liczba obcokrajowców przebywających na terenie Krakowa wzrosła w stosunku do roku poprzedniego (2019 r.)

Wskazują na to zarówno dane z Małopolskiego Urzędu Wojewódzkiego (MUW), jak i z Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (ZUS). Najwyższą liczbę obcokrajowców odnotował Małopolski Urząd Wojewódzki. W październiku 2020 zarejestrowanych z adresem w Krakowie było 41,1 tys. imigrantów, co jest wynikiem o 27,5% wyższym niż w 2019 r. Wzrost zanotowano również w liczbie ubezpieczonych odprowadzających składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe.

W 2019 r. liczba ta wynosiła 31,7 tys. osób, w 2020 r. wzrosła o prawie 2,9 tys. osób (około 9%) do poziomu 34,5 tys. obcokrajowców. W odróżnieniu od wcześniej przytoczonych źródeł, dane Urzędu Miasta Krakowa przedstawiają spadek liczby zameldowanych obcokrajowców z 15,6 tys. w 2019 r. do 14,3 tys. osób w roku 2020. Całkowita liczba zameldowanych w Krakowie na dzień 12 grudnia 2020 r. wynosiła 742,2 tys. mieszkańców, w tym 708,3 tys. zameldowanych na pobyt stały). Obcokrajowcy stanowili więc 1,9% zameldowanych mieszkańców Miasta. Dla porównania, w 2019 r. udział ten wynosił 2,1%.

Biorąc pod uwagę wszystkie wyżej powołane dane, należy pamiętać, że nie prezentują one faktycznej liczby cudzoziemców, która jest oceniana na podstawie danych szacunkowych konsulatu Ukrainy oraz badań publikowanych w roku 2019 na podstawie dostępu do sieci komórkowych - jako blisko 10% wszystkich mieszkańców Krakowa.

Struktura narodowa migrantów

W 2020 r. obywatele Ukrainy stanowili 46,5% wszystkich zameldowanych imigrantów według UMK, 52,5% legalizujących pobyt w Małopolskim Urzędzie Wojewódzkim oraz 65,3% ubezpieczonych w ZUS. Dane UMK wskazują za spadek liczby zameldowanych Ukraińców o około 1 tys. do poziomu 6,7 tys. osób. Natomiast dane MUW i ZUS wskazują na wzrost liczebny tej grupy. Najwyższą ich liczbę dostarczają dane ZUS - 22,4 tys. MUW wskazuje na podobny poziom sięgający około 21,6 tys. osób.

Analizując populację obcokrajowców według regionów obywatelstwa zauważamy dominujące grupy w ramach wyróżnionych obszarów (dane MUW). Wśród Europejczyków spoza Unii Europejskiej, których było około 25,6 tys. Osób, 84% stanowią **Ukraińcy**. Kolejne dwie duże podgrupy to **Białorusini** (7%) oraz **Rosjanie** (6%). Bardziej zróżnicowana jest grupa obcokrajowców z Unii Europejskiej. Tu największymi podgrupami są osoby pochodzące z Europy Południowej - jeden na czterech migrantów pochodzi bowiem z **Włoch** (14%) lub **Hiszpanii** (11%). Kolejnymi podgrupami są **Francuzi** oraz **Niemcy**. Azjatami w Krakowie są najczęściej **Indusi** (33%), **Wietnamczycy** (11%) oraz **Turcy** (10%). Dominującą grupą wśród osób pochodzących z Ameryki Południowej są **Brazylijczycy** (51%) oraz **Meksykanie** (14%). Znaczącą populację mają również **Argentyńczycy**, **Kolumbijczycy** oraz **Wenezuelczycy**. Wśród obcokrajowców z Afryki przeważają osoby z Afryki Północnej: **Egiptu** (21%), **Tunezji** (13%), **Maroka** (11%) i **Algierii** (10%). Osoby z Ameryki Północnej w Krakowie to zdecydowanie obywatele **Stanów Zjednoczonych** (85%), a z Oceanii - **Australijczycy** (85%).

Płeć, wykształcenie i rodzaj wykonywanej pracy

W latach 2019-2020 nie zmieniła się struktura populacji obcokrajowców według płci. Dane Małopolskiego Urzędu Wojewódzkiego wskazują na 55-56% udział mężczyzn. Wśród ubezpieczonych obcokrajowców udział tej grupy jest większy i wynosi 62% (dane ZUS).

Według danych MUW w okresie 2019-2020 liczba obcokrajowców wzrosła we wszystkich grupach wieku. Pomimo to struktura według wieku i płci pozostała właściwie niezmienną. Wciąż

najbardziej liczną są młode osoby w wieku 25-34 lata, w której dominują mężczyźni. Drugą co do wielkości grupą są jednostki w wieku 35-44 lat. Podobne wnioski dostarczają dane o ubezpieczonych z ZUS. Jednakże, dane te wskazują na spadek liczebności najmłodszej grupy ubezpieczonych, tych w wieku do 24 lat. Zwłaszcza dotyczy to grupy 20-24, której liczebność spadła z 4,3 tys. w 2019 do 3,8 tys. osób w 2020 r.³

Szczegółowe dane obejmujące m. innymi: wykształcenie, stan cywilny, status prawny, rozmieszczenie przestrzenne w mieście, edukację i wiele innych zagadnień można znaleźć w raporcie Imigranci w Krakowie w roku 2020 autorstwa: Konrada Pędziwiatra, Marcina Stonawskiego i Jana Brzozowskiego pod adresem internetowym <https://owim.uek.krakow.pl/index.php/publikacje/>

Zameldowanie cudzoziemców wg Wydziału Spraw Administracyjnych UMK

Wydział Spraw Administracyjnych dokonuje zameldowania cudzoziemców na pobyt czasowy lub stały. Procedura SA-12, która określa zasady dokonania zameldowania cudzoziemca na pobyt stały lub czasowy jest dostępna w Biuletynie Informacji Publicznej Miasta Krakowa w języku polskim pod adresem internetowym https://www.bip.krakow.pl/?dok_id=3276&sub=procedura&proc=SA-12.

W językach angielskim, ukraińskim i rosyjskiemu jest dostępna na stronie internetowej www.otwarty.krakow.pl

W okresie pandemii zostały uruchomione i przetłumaczone na język angielski, rosyjski i ukraiński procedury tymczasowe dotyczące zameldowania i wymeldowania cudzoziemca na pobyt stały lub czasowy (SA-12T, SA-13T)⁴.

Wg danych Wydziału Spraw Administracyjnych, wśród cudzoziemców zameldowanych na pobyt stały w Gminie Miejskiej Kraków, największą grupę stanowią obywatele Ukrainy - 773, następnie: Włoch - 267, Wielkiej Brytanii - 205, Francji - 160, Białorusi - 129, Rosji - 122 oraz Wietnamu - 121. Poniższa tabela prezentuje dane dotyczące meldunku cudzoziemców w Krakowie (dane przygotowane na dzień 31 grudnia 2020 r.). Łączna liczba cudzoziemców zameldowanych w gminie Kraków na pobyt stały to 3 348 osób.

Liczba cudzoziemców zameldowanych w GMK na pobyt stały		
1	AFGANISTAN	1
2	ALBANIA	2
3	ALGERIA	16
4	ARGENTYNA	3
5	ARMENIA	17
6	AUSTRALIA	6
7	AUSTRIA	113
8	BELGIA	39
9	BEZPAŃSTWOWCY	2
10	BIAŁORUŚ	129
11	BOLIWIA	2
12	BOŚNIA I HERCEGOWINA	3
13	BOTSWANA	1
14	BRAZYLIA	20
15	BUŁGARIA	51

³ Tamże,

⁴ Procedury obowiązujące w Urzędzie Miasta Krakowa są dostępne na stronie internetowej www.otwarty.krakow.pl

Pod hasłem: „Co załatwimy w Krakowie” – w czterech wersjach językowych

16	CHINY	8
17	CHORWACJA	16
18	CYPR	1
19	CZARNOGÓRA	1
20	CZECHY	51
21	DANIA	18
22	EGIPT	11
23	ESTONIA	3
24	FILIPINY	2
25	FINLANDIA	13
26	FRANCJA	160
27	GRECJA	33
28	GRUZJA	2
29	GWATEMALA	1
30	GWINEA RÓWNIKOWA	1
31	HISZPANIA	115
32	HOLANDIA	72
33	INDIE	35
34	INDONEZJA	2
35	IRAK	12
36	IRAN	5
37	IRLANDIA	28
38	ISLANDIA	1
39	IZRAEL	6
40	JAPONIA	16
41	JEMEN	1
42	JORDANIA	2
43	KAMERUN	2
44	KANADA	8
45	KAZACHSTAN	17
46	KENIA	1
47	KOLUMBIA	4
48	KOREAŃSKA REPUBLIKA LUDOWO-DEMOKRATYCZANA (KOREA PÓŁNOCNA)	2
49	KOSOWO	1
50	KOSTARYKA	1
51	KUBA	2
52	LIBAN	2
53	LIBIA	8
54	LITWA	49
55	LUKSEMBURG	1
56	ŁOTWA	8
57	MACEDONIA	3
58	MALTA	1
59	MAROKO	6
60	MEKSYK	8
61	MOŁDOWA (MOŁDAWIA)	8
62	MONGOLIA	12
63	MOZAMBIK	1
64	NEPAL	1
65	NIEMCY	109

66	NIEUSTALONE	38
67	NIGERIA	4
68	NORWEGIA	18
69	PAKISTAN	1
70	PERU	1
71	PORTUGALIA	58
72	REPUBLIKA KOREI (KOREA POŁUDNIOWA)	10
73	REPUBLIKA POŁUDNIOWEJ AFRYKI (RPA)	2
74	ROSJA	122
75	RUMUNIA	82
76	SENEGAL	2
77	SERBIA	10
78	SINGAPUR	1
79	SŁOWACJA	58
80	SŁOWENIA	6
81	STANY ZJEDNOCZONE AMERYKI	93
82	SYRIA	2
83	SZWAJCARIA	20
84	SZWECJA	40
85	TAJLANDIA	1
86	TAJWAN (TAIWAN)	1
87	TOGO	1
88	TRYNIDAD I TOBAGO	1
89	TUNEZJA	14
90	TURCJA	33
91	TURKMENISTAN	2
92	UKRAINA	773
93	UZBEKISTAN	6
94	WATYKAN	1
95	WENEZUELA	3
96	WĘGRY	74
97	WIELKA BRYTANIA	205
98	WIETNAM	121
99	WŁOCHY	267
100	ZSRR	1
	Razem	3 348

Wg danych Wydziału Spraw Administracyjnych wśród cudzoziemców zameldowanych na pobyt czasowy w GMK, największą grupę stanowią obywatele Ukrainy – 9 890, Białorusi 994, Rosji 796 i Indii 742. Łączna liczba cudzoziemców zameldowanych w gminie Kraków na pobyt czasowy wynosi 18 331 osób.

Liczba cudzoziemców zameldowanych w GMK na pobyt czasowy		
1	AFGANISTAN	3
2	ALBANIA	35
3	ALGERIA	28
4	ANGOLA	21
5	ANTIQUA	3
6	ARABIA SAUDYJSKA	6

7	ARGENTYNA	51
8	ARMENIA	68
9	AUSTRALIA	19
10	AUSTRIA	43
11	AZERBEJDŻAN	107
12	BANGLADESZ	16
13	BELGIA	43
14	BENIN	2
15	BEZPAŃSTWOWCY	1
16	BIAŁORUŚ	994
17	BOLIWIA	4
18	BOŚNIA I HERCEGOWINA	7
19	BRAZYLIA	235
20	BUŁGARIA	52
21	BURUNDI	1
22	CHILE	15
23	CHINY	192
24	CHORWACJA	48
25	CYPR	4
26	CZAD	1
27	CZARNOGÓRA	3
28	CZECHY	90
29	DANIA	16
30	DEMOKRATYCZNA REPUBLIKA KONGA (D. ZAIR)	7
31	DOMINIKANA	8
32	DŻIBUTTI	1
33	EGIPT	92
34	EKWADOR	9
35	ESTONIA	22
36	ETIOPIA	11
37	FILIPINY	15
38	FINLANDIA	32
39	FRANCJA	213
40	GAMBIA	4
41	GHANA	5
42	GRECJA	95
43	GRUZJA	68
44	GWATEMALA	3
45	GWINEA (GWINEA KONAKRY)	1
46	HAITI	1
47	HISZPANIA	308
48	HOLANDIA	110
49	HONDURAS	2
50	INDIE	742
51	INDONEZJA	50
52	INNE KRAJE	1
53	IRAK	37
54	IRAN	43
55	IRLANDIA	30
56	IZRAEL	26
57	JAMAJKA	1

58	JAPONIA	60
59	JEMEN	8
60	JORDANIA	24
61	KAMERUN	17
62	KANADA	30
63	KAZACHSTAN	172
64	KENIA	7
65	KOLUMBIA	52
66	KONGO	13
67	KOREAŃSKA REPUBLIKA LUDOWO-DEMOKRATYCZNA (KOREA PÓŁNOCNA)	29
68	KOSOWO	3
69	KOSTARYKA	50
70	KUBA	10
71	KYRGYSTAN (KIRGISTAN, KIRGIZJA)	17
72	LIBAN	12
73	LIBIA	6
74	LITWA	60
75	LUKSEMBURG	4
76	ŁOTWA	22
77	MACEDONIA	11
78	MADAGASKAR	2
79	MALEDIWY	1
80	MALEZJA	16
81	MAROKO	52
82	MAURITIUS	7
83	MEKSYK	82
84	MOŁDOWA (MOŁDAWIA)	53
85	MONAKO	1
86	MONGOLIA	47
87	MOZAMBIK	4
88	NEPAL	12
89	NIEMCY	165
90	NIEUSTALONE	7
91	NIGER	4
92	NIGERIA	40
93	NORWEGIA	19
94	NOWA ZELANDIA	5
95	OMAN	1
96	PAKISTAN	46
97	PALESTYNA	1
98	PANAMA	1
99	PERU	8
100	PORTUGALIA	145
101	REPUBLIKA KOREI (KOREA POŁUDNIOWA)	48
102	REPUBLIKA POŁUDNIOWEJ AFRYKI (RPA)	24
103	ROSJA	796
104	RUMUNIA	186
105	RWANDA (RUANDA)	9
106	SALWADOR	1
107	SERBIA	53

108	SINGAPUR	11
109	SŁOWACJA	153
110	SŁOWENIA	14
111	SOMALIA	1
112	SRI LANKA	6
113	STANY ZJEDNOCZONE AMERYKI	267
114	SUDAN	2
115	SYRIA	24
116	SZWAJCARIA	18
117	SZWECJA	38
118	TADŻYKISTAN	3
119	TAJLANDIA	13
120	TAJWAN (TAIWAN)	17
121	TANZANIA	1
122	TRYNIDAD I TOBAGO	1
123	TUNEZJA	38
124	TURCJA	351
125	TURKMENISTAN	4
126	UGANDA	1
127	UKRAINA	9 890
128	URUGWAJ	3
129	UZBEKISTAN	35
130	WENEZUELA	8
131	WĘGRY	99
132	WIELKA BRYTANIA	216
133	WIETNAM	163
134	WŁOCHY	459
135	WYBRZEŻE KOŚCI SŁONIOWEJ	1
142	ZIMBABWE	13
	Razem	18 331

Łączenie - liczba cudzoziemców zameldowanych w Gminie Miejskiej Kraków na dzień 31 grudnia 2020 r. wynosiła **21 679** osób. Z danych wynika, że w Krakowie mieszka (wśród osób zameldowanych) ponad 140 narodowości.

Ponadto Wydział Spraw Administracyjnych przekazał informację dotyczące liczby cudzoziemców, którzy złożyli **wnioski CEIDG-1** w Gminie Miejskiej Kraków w 2020 r.

Liczba wniosków o wpis CEIDG osoby zagranicznej rok 2020		
Lp.	Państwo	Liczba wniosków
1	Białoruś	5
2	Rosja	3
3	Ukraina	62
4	Pozostałe kraje	136
Łączna liczba wniosków o wpis do CEIDOG przedsiębiorcy (nowy wpis) złożona przez cudzoziemców		206

Związki małżeńskie wg danych Urząd Stanu Cywilnego

W 2020 r. małżeństwo w Krakowie zawarło **198 cudzoziemców**. Najwięcej obywateli Ukrainy. W następnej kolejności przedstawiciele Włoch, Wielkiej Brytanii, Węgier, Turcji, Hiszpanii i Francji.

Lp.	Obywatelstwo	Liczba zawartych małżeństw
1	Ukraina	45
2	Włochy	16
3	Wielka Brytania	16
4	Węgry	9
5	Turcja	8
6	Hiszpania	7
7	Francja	6
8	Białoruś	5
9	Czechy	5
10	Indie	5
11	Niemcy	5
12	Serbia	5
13	Ukraina-Ukraina	5
14	Rosja	3
15	Wenezuela	3
16	Wietnam	3
17	Algieria	2
18	Angola	2
19	Chile	2
20	Egipt	2
21	Grecja	2
22	Indonezja	2
23	Iran	2
24	Litwa	2
25	Maroko	2
26	Nigeria	2
27	Peru	2
28	Portugalia	2
29	Słowacja	2
30	Stany Zjednoczone Ameryki	2
31	Syria	2
32	Szwecja	2
33	Tunezja	2
34	Australia	1
35	Austria	1
36	Belgia	1
37	Białoruś-Białoruś	1
38	Bułgaria	1
39	Cypr	1
40	Finlandia	1
41	Ghana	1

42	Gruzja-Węgry	1
43	Irlandia	1
44	Japonia	1
45	Jordania	1
46	Kazachstan	1
47	Liban	1
48	Maroko-Maroko	1
49	Mołdawia	1
50	Niemcy-Niemcy	1
51	Węgry-Wielka Brytania	1
SUMA		198

Uczniowie cudzoziemscy wg danych Wydziału Edukacji

Liczba uczniów cudzoziemców wg Systemu Informacji Oświatowej

(stan na 8 lutego 2021 r.): ogółem 3 081, w tym 1 461 w przedszkolach i szkołach samorządowych oraz 1 620 w przedszkolach i szkołach niesamorządowych. W tabeli przedstawiono szczegółowe zestawienie uczniów cudzoziemskich wg narodowości. Największą grupę stanowią uczniowie pochodzący z Ukrainy, których uczy się w krakowskich szkołach 2 450.

Liczba uczniów cudzoziemców wg narodowości (stan na 8 lutego 2021r.)			
Kraj pochodzenia	Szkoły samorządowe	Szkoły niesamorządowe	Razem
Algieria	0	8	8
Argentyna	4	0	4
Armenia	18	10	28
Australia	0	1	1
Austria	0	1	1
Azerbejdżan	8	2	10
Białoruś	90	43	133
Boliwia	3	0	3
Brazylia	12	10	22
Bułgaria	2	3	5
Chile	0	1	1
Chiny	1	2	3
Chorwacja	0	1	1
Czechy	3	0	3
Dania	0	1	1
Egipt	2	3	5
Estonia	1	0	1
Francja	0	3	3
Gambia	1	0	1
Grecja	0	1	1
Gruzja	1	4	5
Hiszpania	0	4	4
Holandia	2	2	4
Indie	2	63	65
Indonezja	1	1	2
Irak	3	0	3

Irlandia	1	0	1
Izrael	0	1	1
Japonia	1	2	3
Kamerun	1	0	1
Kazachstan	8	18	24
Kirgistan	3	3	6
Korea Południowa	1	5	6
Kostaryka	2	0	2
Kuba	2	0	2
Litwa	0	2	2
Łotwa	0	1	1
Maroko	0	3	3
Meksyk	1	3	4
Mołdawia	2	4	6
Mongolia	1	0	1
Niemcy	4	5	9
Nigeria	0	2	2
Norwegia	1	1	2
Pakistan	0	3	3
Peru	1	0	1
Portugalia	0	1	1
Republika Półdniowej Afryki	2	0	2
Republika Środkowoafrykańska	1	0	1
Rosja	57	51	108
Rumunia	2	4	6
Serbia	1	0	1
Słowacja	3	3	6
Słowenia	0	1	1
Sri Lanka	2	0	2
Stany Zjednoczone	2	7	9
Syria	2	0	2
Szwajcaria	0	1	1
Szwecja	0	1	1
Tadżygistan	0	1	1
Tajlandia	0	3	3
Turcja	6	3	9
Turkmenistan	0	1	1
Ukraina	1145	1305	2450
Urugwaj	2	0	2
Wenezuela	3	1	4
Węgry	4	4	8
Wielka Brytania	2	5	7
Wietnam	31	2	33
Włochy	12	7	19
Zjednoczone Emiraty Arabskie	0	2	2
Zimbabwe	1	0	1
Razem	1461	1620	3081

- Liczba uczniów posiadających obywatelstwo polskie i uczniów cudzoziemców korzystających z dodatkowej bezpłatnej nauki języka polskiego wg SIO (stan na 9 lutego 2021 r.) – 1 375.

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 23 sierpnia 2017 r. w sprawie kształcenia osób niebędących obywatelami polskimi oraz osób będących obywatelami polskimi, które pobierały naukę w szkołach funkcjonujących w systemach oświaty innych państw (Dz. U. z 2020 r. poz. 1283) dodatkowe zajęcia z języka polskiego przysługują w wymiarze nie niższym niż 2 i nie wyższym niż 5 godzin lekcyjnych tygodniowo. W dostępnych raportach Systemu Informacji Oświatowej brak rozróżnienia wymiaru godzin udzielonego wsparcia.

- Liczba dzieci należących do mniejszości narodowych lub etnicznych, które skorzystały z możliwości nauki języka oraz własnej historii i kultury wg sprawozdania SIO (stan na 9 lutego 2021 r.): 11 uczniów uczących się języka ukraińskiego w Szkole Podstawowej z Oddziałami Integracyjnymi nr 12; 11 uczniów uczących się języka ormiańskiego, w tym: 2 uczniów w Szkole Podstawowej nr 50 i 9 uczniów w Szkole Podstawowej nr 26. Łącznie utworzono 4 grupy, tj.: 2 grupy w Szkole Podstawowej z Oddziałami Integracyjnymi nr 12 oraz po 1 grupie w Szkole Podstawowej nr 26 oraz Szkole Podstawowej nr 50.
- Liczba uczniów, dzieci cudzoziemców, którzy skorzystali z pomocy poradni psychologiczno-pedagogicznych: 362.

Liczba uczniów/dzieci cudzoziemców, którzy skorzystali z pomocy poradni psychologiczno-pedagogicznych w Krakowie			
Lp.	Nazwa szkoły/placówki	Liczba uczniów, dzieci cudzoziemców, którzy skorzystali z pomocy poradni	uwagi
1	Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna nr 1	22	W drugim półroczu roku szkolnego 2019/2020 i pierwszym półroczu roku szkolnego 2020/2021 przyjęto 18 dzieci z Ukrainy i 2 z Francji, 2 z Wielkiej Brytanii.
2	Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna nr 2	29	10 uczniów z Ukrainy, 10 uczniów z Wielkiej Brytanii, 2 uczniów z Rosji, 1 uczeń z krajów: Białoruś, Włochy, Austria, Francja, Irlandia, Finlandia, Szwajcaria.
3	Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna nr 3	23	3 uczniów z Włoch, 1 z Brazylii, 19 uczniów z Ukrainy.
4	Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna nr 4	35	
5	Specjalistyczna Poradnia Wczesnej Pomocy Psychologiczno-Pedagogicznej	60	2019/2020 - przyjęto 32 dzieci obcokrajowców (Ukraina 19, Włochy 4, Gruzja 1, Stany Zjednoczone 4, Hiszpania 2, Japonia 1, Serbia 1), w II półroczu roku szkolnego 2020/2021 28 dzieci, (Ukraina 13, Indie

			1, Stany Zjednoczone 3, Hiszpania 3, Izrael 1, Grecja 2, Gruzja 1, Włochy 1, Francja 1, Japonia 1, Serbia 1).
6	Specjalistyczna Poradnia Psychologiczna dla Dzieci w Wiekach Przedszkolnym	67	1 (z państw) – Gruzja, Kirgistan, Rosja, Chiny, Stany Zjednoczone, Anglia, Holandia(7), 2 – Francja, Włoch, Białoruś (6), Wietnam (4), pięćdziesiąt Ukraina (50),
7	Specjalistyczna Poradnia Psychologiczna dla Dzieci z Niepowodzeniami Edukacyjnymi	126	Diagnoza psychologiczno-pedagogiczna Logopedyczna - 35 dzieci, Ukraina - 18, Białoruś - 3, Rosja - 5, Gruzja - 1, Singapur - 1, Wenezuela - 2, Wielka Brytania - 1, Włoch - 3 Francja - 1, Dzieci przybywające, wielojęzyczne mieszkające w Polsce - 11, Terapia psychologiczna - 4 Ukraina - 2, Cypr - 1, Wenezuela - 1, Terapia pedagogiczna - 4, Ukraina - 2, Cypr - 1, Wenezuela - 1, Terapia pedagogiczna -16, Ukraina - 12, Filipiny - 1, Argentyna - 1, Stany Zjednoczone - 2, Dzieci przybywające, wielojęzyczne

- Liczba uczniów innych narodowości niż polska mieszkających w internatach szkolnych i bursach z podziałem na narodowości oraz lokalizacje (dane na 2020 roku)

Lp.	Nazwa szkoły/placówki	Liczba uczniów innych narodowości niż polska mieszkających w internatach szkolnych	Narodowość uczniów mieszkających w internatach szkolnych
1	Zespół Szkół Inżynierii Środowiska i Melioracji	2	2 uczniów z Ukrainy
2	Zespół Szkół Gastronomicznych nr 1	44	44 uczniów z Ukrainy, w tym 4 uczniów Technikum Gastronomiczno-Hotelarskiego nr 10 w ZSG nr 1
3	Zespół Szkół Inżynierii Środowiska i Melioracji	9	9 uczniów z Ukrainy
4	Zespół Szkół Elektrycznych nr 1	20	19 uczniów z Ukrainy, 1 uczeń z Mołdawii
5	Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy	2	1 uczeń z Brazylii, 1 uczeń pochodzenia romskiego

	pn. "Centrum Autyzmu i Całościowych zaburzeń Rozwojowych"		
6	Zespół Szkół Nr 1	1	1 uczeń z Ukrainy
7	Zespół Szkół Budowlanych nr 1	21	3 uczniów z Kazachstanu, 18 uczniów z Ukrainy
8	Zespół Szkół Zawodowych nr 2	29	29 uczniów z Ukrainy
9	Zespół Szkół i Placówek pn. "Centrum dla Niewidomych i Słabowidzących"	1	1 uczeń z Ukrainy
	suma	129	123 uczniów z Ukrainy, 3 uczniów z Kazachstanu, 1 uczeń z Brazylii, 1 uczeń z Mołdawii, 1 uczeń pochodzenia romskiego
Lp.	Bursy krakowskie		
	Nazwa placówki/bursy	Liczba uczniów narodowości innej niż polska	Narodowość uczniów mieszkających w bursie
1	Bursy Szkolnictwa Ponadpodstawowego Nr 1, al. Marszałka Ferdynanda Focha 39	2	Ukraina
2	Bursy Szkolnictwa Ponadpodstawowego Nr 2, os. Szkolne 17 i 19	108	106 uczniów z Ukrainy, 1 z Białorusi, 1 z Rumunii
3	Bursa Szkolnictwa Ponadpodstawowego Nr 3, ul. Ułanów 21a	0	0
Łączna liczba dzieci cudzoziemskich w bursach i internatach krakowskich			239

Działania integracyjno-wychowawcze realizowane przez krakowskie samorządowe szkoły/przedszkola, których celem było/jest pozyskanie przez uczniów wiedzy o innych narodowościach zamieszkujących Kraków oraz projekty poświęcone wielokulturowemu dziedzictwu Krakowa

Wydział Edukacji we współpracy z krakowskimi szkołami i przedszkolami przygotował bardzo znaczący materiał prezentujący działania tych placówek w zakresie działań na rzecz akceptacji inności, poznawania innych kultur, integracji uczniów cudzoziemców oraz praw człowieka. Ze względu na obszerność materiału umieszczone go w formie załącznika (**Załącznik nr 1**) na końcu sprawozdania. Warto jednak podkreślić, że aż **163** placówki (przedszkola - 62 i szkoły - 101) zgłosiły prowadzenie takich zajęć.

Zatrudnienie i przedsiębiorczość wg danych Grodzkiego Urzędu Pracy

Grodzki Urząd Pracy w Krakowie w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2020 r. zarejestrował 29 629 oświadczeń o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcowi. Podział na narodowości⁵ osób, którym wydano ww. oświadczenia prezentował się następująco:

Obywatelstwo cudzoziemca	Liczba wydanych oświadczeń o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcowi
Armenia	70
Białoruś	1240
Gruzja	822
Mołdawia	245
Rosja	469
Ukraina	26 783
Razem	29 629

W okresie od 1 stycznia 2020 r. do 31 grudnia 2020 r. GUP wydał **229 odmów wpisu do ewidencji** oświadczeń o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcowi, co w podziale na narodowości przedstawia się następująco:

Obywatelstwo cudzoziemca	Liczba wydanych odmów wpisu
Armenia	2
Białoruś	11
Gruzja	14
Mołdawia	6
Rosja	2
Ukraina	194
Razem	229

W okresie od 1 stycznia 2020 r. do 31 grudnia 2020 r. GUP wydał **285 zezwolenia na pracę sezonową (przy 1113 złożonych wnioskach na zezwolenie na pracę sezonową cudzoziemca)**, co w podziale na narodowości przedstawia się następująco:

Obywatelstwo cudzoziemca	Liczba wydanych zezwoleń na pracę sezonową
Armenia	0
Białoruś	1
Gruzja	10
Mołdawia	1
Rosja	0
Ukraina	272
Razem	285

W okresie od 1 stycznia 2020 r. do 31 grudnia 2020 r. GUP wydał **22 odmowy zezwolenia na pracę sezonową**, wszystkie dotyczyły obywateli Ukrainy.

⁵ Zestawienia z Grodzkiego Urzędu Pracy zostały przygotowane wg. narodowości, nie obywatelstwa. Tym samym w zestawieniach tabelarycznych pojawiła się narodowość polska. Głównie są to obywatele Ukrainy i Białorusi, którzy mieszkają w Polsce od wielu lat i czują się Polakami, stad ich pojawiła się ich deklaracja narodowości polskiej.

W okresie od 1 stycznia 2020 r. do 31 grudnia 2020 r. Grodzki Urząd Pracy w Krakowie wydał **18 019 informacji starosty**, jednocześnie nie było odmów wydania informacji starosty.

W okresie od 1 stycznia 2020 r. do 31 grudnia 2020 r. w GUP zostały **zarejestrowane 262 osoby bezrobotne cudzoziemcy**, co w podziale na narodowości przedstawia się następująco:

Narodowość	Liczba bezrobotnych – cudzoziemców
algierska	3
angielska	3
armeńska	3
australijska	1
białoruska	12
brazylijska	2
bułgarska	1
czeczeńska	1
czeska	2
egipska	4
francuska	2
grecka	1
gruzińska	2
gwinejska	1
hiszpańska	7
inna niepolska (obywatelstwo: Indie)	2
iracka	2
kazachstańska	3
litewska	3
macedońska	1
marokańska	3
mołdawska	2
mongolska	2
niderlandzka	1
niemiecka	4
nigeryjska	1
pakistańska	1
polska ⁶	36
portugalska	2
rosyjska	14
rumuńska	3
senegalska	1
słowacka	5
syryjska	1
szwedzka	1
tunezyjska	2
turecka	1
ukraińska	98
uzbecka	2
węgierska	4
włoska	22
Razem:	262

⁶ Deklarowana narodowość cudzoziemców, głównie obywateli Ukrainy i Białorusi.

W 2020 r. z pomocy GUP w zakresie poszukiwania pracy skorzystało **82 osób bezrobotnych cudzoziemców**, co w podziale na narodowości przedstawia się następująco:

Narodowość	Liczba cudzoziemców korzystająca z pomocy GUP
algierska	1
angielska	1
armeńska	1
białoruska	4
czeska	2
egipska	1
gwinejska	1
hiszpańska	1
inna niepolska (obywatelstwo: Indie)	1
iracka	2
kazachstańska	1
libijska	1
litewska	1
łotewska	1
marokańska	1
nigeryjska	2
nigeryjska	3
pakistańska	1
portugalska	2
polska	11
rosyjska	7
rumuńska	1
słowacka	2
ukraińska	27
uzbecka	1
węgierska	3
włoska	5
Razem:	82

Liczba cudzoziemców korzystających z pomocy GUP w zakresie zasiłków dla bezrobotnych w końcu danego miesiąca:

Cudzoziemcy bezrobotni z prawem do zasiłku w końcu danego miesiąca												
2020 rok	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Ogółem	14	13	9	12	32	42	39	41	38	28	36	33
w tym kobiety	7	7	2	4	15	19	17	20	18	14	16	17

Liczba osób bezrobotnych cudzoziemców z prawem do zasiłku według stanu na dzień 31 grudnia 2020 r. wynosiła **33 osób**.

Narodowość	Liczba osób bezrobotnych cudzoziemców z prawem do zasiłku
białoruska	2
bułgarska	1
gruzińska	1
inna niepolska (obywatelstwo: Indie)	1
litewska	1
nigeryjska	1
polska	6
portugalska	1
rosyjska	1
ukraińska	12
włoska	5
Razem:	33

Liczba cudzoziemców zarejestrowanych jako osoby poszukujące pracy i osoby bezrobotne w końcu danego miesiąca:

Cudzoziemcy poszukujący pracy w końcu danego miesiąca												
2020 rok	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Ogółem	22	25	21	22	31	34	38	41	47	53	61	72
w tym kobiety	11	14	11	12	19	18	19	18	23	28	33	40
Cudzoziemcy bezrobotni w końcu danego miesiąca												
Ogółem	94	90	88	95	136	168	178	174	176	159	169	168
w tym kobiety	55	52	46	50	71	84	90	90	94	87	97	100
RAZEM Cudzoziemcy poszukujący pracy oraz cudzoziemcy bezrobotni w końcu danego miesiąca												
Ogółem	116	115	109	117	167	202	216	215	223	212	230	240
w tym kobiety	66	66	57	62	90	102	109	106	117	115	130	140

Dane na temat liczby osób bezrobotnych cudzoziemców według stanu na dzień 31 grudnia 2020 r. wynosiła **168 osób**, co w podziale na narodowości przedstawia się następująco:

Narodowość	Liczba osób bezrobotnych cudzoziemców
angielska	3
algierska	1
armeńska	2
białoruska	12
brazylijska	2
bułgarska	1
egipska	1
estońska	1
francuska	1

gruzińska	1
hiszpańska	3
inna niepolaska (obywatelstwo: Jordania, Indie)	2
iracka	3
kazachstańska	3
litewska	3
łotewska	1
marokańska	3
niemiecka	1
nigeryjska	3
pakistańska	1
polska	21
portugalska	1
rosyjska	13
rumuńska	2
słowacka	4
syryjska	1
szwedzka	1
turecka	1
ukraińska	64
uzbecka	1
węgierska	3
włoska	8
Razem:	168

Przedsiębiorczość migrantów w Krakowie

Gmina Miejska Kraków mając świadomość jak ważnym elementem życia gospodarczego miasta jest udział w nim migrantów stara się poprzez działania **Wydziału ds. Przedsiębiorczości i Innowacji** ułatwić dostęp do informacji potrzebnych przedsiębiorcom – cudzoziemcom. Wydział ds. Przedsiębiorczości i Innowacji bada potrzeby i problemy firm z branży usługowej działających w Krakowie, w szczególności problemy i potrzeby zgłaszane przez pracowników, zarówno polskich, jak i cudzoziemców. Odpowiedzią na zgłaszane problemy jest wdrożenie w 2020 r. we współpracy z ASPIRE (krakowskie stowarzyszenie firm sektora nowoczesnych usług dla biznesu) **BusinessPoint City Clinic**. Jest to usługa online łącząca biznes z samorządem lokalnym, której celem jest ułatwienie komunikacji firm z sektora BSS z Miastem w sprawach, które mogą mieć wpływ na ich działalność. Za pośrednictwem BusinessPoint City Clinic firmy kierują pytania pracowników, na które Wydział ds. Przedsiębiorczości i Innowacji przygotowuje odpowiedzi we współpracy z właściwymi komórkami organizacyjnymi UMK.

W 2020 r. miała miejsce jedna edycja BusinessPoint City Clinic. Dodatkowo w ramach działań własnych Wydział ds. Przedsiębiorczości i Innowacji przygotował serwisy mapowe z myślą o pomocy dla krakowskiego środowiska biznesowego: www.jestemaktywny.krakow.pl; www.jedzenie.krakow.pl oraz www.rynek.krakow.pl. Mapy są na bieżąco aktualizowane na podstawie udostępnionej przedsiębiorcom ankiety w języku polskim, angielskim, rosyjskim i ukraińskim.

W obu lokalizacjach ww. Wydziału (ul. Bracka 10 oraz ul. Bracka 1), dostępne są broszury w języku polskim i angielskim zawierające informacje gospodarcze o mieście Kraków oraz informatory o punkcie informacyjnym dla obcokrajowców w Krakowie w języku angielskim oraz ukraińskim. Na bieżąco uzupełniane są również informacje w języku polskim i angielskim na stronie internetowej www.business.krakow.pl. Na ww. stronie Wydział ds. Przedsiębiorczości i Innowacji udostępnia także **Przewodnik dla inwestora**, w języku polskim i angielskim, zawierający

podstawowe informacje z zakresu procesu inwestycyjnego. W ramach Przewodnika przetłumaczone zostały nazwy Wydziałów UMK oraz nazwy prowadzonych przez te Wydziały procedur. Dodatkowo ww. Wydział przygotowuje biuletyn **CallforBusiness** o tematyce biznesowej, który poza UMK dystrybuowany jest między innymi do firm, instytucji otoczenia biznesu, uczelni itp. Broszura ma formę pliku pdf w dwóch wersjach językowych: polskiej i angielskiej i zamieszczana jest na stronie internetowej www.business.krakow.pl. Ponadto na stronie internetowej www.rewitalizacja.krakow.pl, prowadzonej przez pracowników Wydziału, znaleźć można artykuł w języku angielskim poświęcony projektowi Klaster Innowacji Społeczno-Gospodarczych Zabłocie 20.22. ([https://rewitalizacja.krakow.pl/aktualnosci/244086,210,komunikat,socio-economic innovation cluster zablocie 20 22.html](https://rewitalizacja.krakow.pl/aktualnosci/244086,210,komunikat,socio-economic%20innovation%20cluster%20zablocie%2020%22.html)).

Od początku pandemii Wydział ds. Przedsiębiorczości i Innowacji przygotowywał zbiorczą informację na temat sytuacji w Krakowie, wywołanej epidemią koronawirusa. Informacje obejmowały takie obszary jak: komunikacja publiczna, działalność urzędu, wsparcie dla firm (Program PAUZA), działalność szkół, miejskich szpitali itp. Informacje te w przekazywane były do firm z branży usługowej, działających w Krakowie za pośrednictwem stowarzyszeń ASPIRE i ABSL.

W okresie od 1 września do 31 grudnia 2020 r. Fundacja Współpracy Polsko Ukraińskiej „U-WORK” realizowała projekt pn. „**Centrum Wsparcia Przedsiębiorczości Obcokrajowców**”. Projekt był współfinansowany ze środków Miasta Krakowa w ramach otwartego konkursu ofert pn. „Działania wspierające przedsiębiorczość, z elementami badania potencjału biznesowego miasta w latach 2021-2026”. Projekt skierowany był do migrantów mieszkających w Krakowie, którzy planują prowadzić lub już prowadzą działalność gospodarczą na terytorium Polski. W ramach „Centrum Wsparcia Przedsiębiorczości Obcokrajowców” zostały zorganizowane warsztaty i szkolenia, a uczestnikom zapewniono wsparcie asystenckie w najważniejszych kwestiach, w tym związanych z COVID-19. W okresie wrzesień – grudzień przeprowadzono 6 szkoleń, w których uczestniczyło 75 osób. Dodatkowo, wsparcie dla migrantów realizowane było także poprzez zapewnienie konsultacji z Asystentem Przedsiębiorcy. Osobom, które już prowadzą działalność Asystent pomagał m.in. w kwestiach związanych z COVID-19 i tarczami antykryzysowymi. Z konsultacji skorzystały 104 osoby.

Turystyka

Z ramach akcji edukacyjno-promocyjnej Wydział Turystyki prowadził akcję pn. „Bądź turystą w swoim mieście” oraz kampanię promocyjną Krakowa w ramach której zrealizowano w 2020 r. 70 bezpłatnych spacerów z krakowskimi przewodnikami dla mieszkańców. Wśród tematycznych spacerów znalazły się między innymi: *Cudzoziemcy w Krakowie na przestrzeni wieków*, *Żydowskie cmentarze*, *Synagogi na krakowskim Kazimierzu*.

Promocja kultury żydowskiej w Krakowie była również elementem wizyty studyjnej dziennikarzy zagranicznych, które każdego roku organizuje Urząd Miasta Krakowa.

W 2020 r. Kraków odwiedziło 7 950 000 gości. Wśród odwiedzających Kraków (7 950 000 osób), 850 000 to osoby z zagranicy. Wśród nich znaleźli się obywatele następujących krajów:

- Wielka Brytania - 18,3%
- Niemcy - 16,1%
- Francja - 13,7%
- Włochy - 12%
- Hiszpania - 5,8%
- Austria - 4,6%
- Belgia, Ukraina, Holandia - ok. 3%
- Czechy, Szwajcaria - ok. 2%
- USA, Szwecja, Irlandia, Węgry - ok. 1%

Dla porównania względem roku 2019, liczba odwiedzających ogółem spadła w Krakowie o 43,4%. Liczba odwiedzających z zagranicy spadła o 74,2%.

Obserwatorium Wielokulturowości i Migracji

Obserwatorium Wielokulturowości i Migracji (OWiM) powstało w lipcu 2019 r. na bazie porozumienia pomiędzy Urzędem Miasta Krakowa i Uniwersytetem Ekonomicznym w Krakowie. OWiM umiejscowiony jest w Centrum Zaawansowanych Badań Ludnościowych i Religijnych UEK i realizowany jest we współpracy z badaczami z innych uczelni krakowskich. Celem projektu jest analizowanie procesów migracyjnych i przemian wielokulturowości w przestrzeni miejskiej.

W ramach projektu powstały w 2020 roku następujące raporty:

- *Pandemia Covid-19 a sytuacja imigrantów w Krakowie* – autorzy: Jan Brzozowski, Karol Kaczorowski, Konrad Pędziwiatr i Dobrosława Wiktor-Mach,
- *Wieloreligijny Kraków a procesy migracyjne* – autorzy: Konrad Pędziwiatr, Patrycja Trzeszczyńska i Dobrosława Wiktor-Mach,
- *Stosunek migrantów do usług publicznych oraz tworzenie więzi sąsiedzkich w mieście „globalizującym się”. Studium przypadku miasta Krakowa* – autorzy: Paweł Kubicki, Karolina Czerska-Shaw,
- *Imigranci w Krakowie w 2020 roku* – autorzy: Konrad Pędziwiatr, Marcin Stonawski i Jan Brzozowski⁷.

Ponadto zorganizowano w ramach projektu **spotkania i seminaria**:

- „Charakterystyka wielokulturowego środowiska edukacyjnego w Krakowie w świetle procesów integracji” – zaprezentowany został raport autorstwa Małgorzaty Pamuły-Behrens, Marty Szymańskiej, Adama Bulandry, Jakuba Kościółka i Urszuli Majcher-Legawiec dotyczący wielokulturowości w kontekście edukacji i procesów integracji. W obszernym dokumencie autorzy skupiają się na zagadnieniach takich jak:
  - edukacja wielokulturowa w Krakowie w ujęciu statystycznym na tle regionu i kraju (przedszkolna i szkolna);
  - przygotowanie pracowników systemu edukacji do pracy w wielokulturowym środowisku;
  - aktualnie stosowane rozwiązania dotyczące obecności uczniów z doświadczeniem migracyjnym w krakowskich szkołach.

Podczas spotkania zaprezentowano również rekomendacje w zakresie: wsparcia kompetencji międzykulturowych uczniów, dzieci z przedszkoli, nauczycieli i innych pracowników systemu edukacji; zarządzania edukacją w sytuacji migracji – organizacji pracy przedszkoli i szkół oraz wsparcia kompetencji pracowników systemu edukacji; zadań nadzoru pedagogicznego wobec potrzeb wielokulturowego środowiska edukacyjnego, a także procesowego wspomagania rozwoju szkoły w kierunku szkoły międzykulturowej.

- *Imigranci w Krakowie w świetle danych rejestrowych* – zaprezentowany został raport autorstwa Konrada Pędziwiata, Jana Brzozowskiego i Marcina Stonawskiego.

---

⁷ Raporty są dostępne pod adresem internetowym <https://owim.uek.krakow.pl> oraz na stronie internetowej www.otwarty.krakow.pl

Dokument stanowi opis populacji imigrantów w Krakowie pod względem liczebności oraz istotnych cech demograficznych i społeczno-ekonomicznych omawianej zbiorowości. Przedstawiono w nim dane na temat cudzoziemców przebywających w naszym mieście w oparciu o zróżnicowane źródła danych administracyjnych (m.in.: rejestry osób legalizujących pobyt na terenie Polski pochodzących z Małopolskiego Urzędu Wojewódzkiego, dane o zameldowaniu stałym i czasowym z Urzędu Miasta Krakowa, rejestry osób ewidencjonowanych w ZUS oraz informacje o dzieciach imigranckich zarejestrowanych w placówkach edukacyjnych), a także, w oparciu o bardziej innowacyjne metody – w tym wykorzystanie tak zwanych „big data” bazujących na informacji pochodzących od użytkowników smartfonów. Raport identyfikuje największe skupiska imigrantów ze względu na miejsce zamieszkania oraz dzienną aktywność w przestrzeni miejskiej, a także podejmuje próbę oceny jakości istniejących źródeł danych, wraz z rekomendacjami ich ulepszenia.

- *The Coronavirus Pandemic and Forced Immobility* - W związku z wybuchem pandemii koronawirusa zespół OWiM zdecydował się tymczasowo zmienić formę cyklicznych seminariów. Pierwsze spotkanie online było poświęcone tematowi pandemii i wymuszonej niemobilności (forced immobility). Poruszono zagadnienia takie jak wpływ pandemii i środków zaradczych z nią związanych na migrantów w głównych krajach emigracyjnych/tranzytowych/imigracyjnych i potencjalne długofalowe konsekwencje kryzysu na lokalne i globalne procesy migracyjne. W spotkaniu wzięli udział między innymi prelegenci: Steven Vertovec, Kerilyn Schewel, Biao Xiang i Olena Babakova.
- *Covid-19 Pandemic and Immigrant Entrepreneurshi* – Przed pandemią koronawirusa przedsiębiorczość imigrantów postrzegano jako jednoznacznie pozytywny efekt procesów migracyjnych w głównych krajach docelowych. Liczne badania wykazały, że migranci częściej angażują się w działalność biznesową, inwestując i tworząc miejsca pracy. Podczas minionych kryzysów gospodarczych firmy prowadzone przez imigrantów odznaczały się zwykle większą elastycznością i odpornością. Istnieją jednak przesłanki by sądzić, że kryzys spowodowany koronawirusem okaże się inny. Na drugim seminarium online zaproszeni eksperci próbowali odpowiedzieć na pytania związane z niepewną przyszłością przedsiębiorców-imigrantów w wybranych krajach UE zmagających się z gospodarczymi i politycznymi skutkami pandemii. W seminarium wzięli udział m.in.: Aki Harima, Daniela Bolzani, Ružica Šimić Banović i Katarzyna Andrejuk.
- *Religion in Migration Processes in the Pre-Pandemic and Current Era* - Religie odgrywały istotną rolę w procesach migracyjnych zarówno przed pandemią, jak i teraz, gdy wielu migrantów znalazło się w sytuacji wymuszonej niemobilności. Są elementem bagażu kulturowego, który wraz z migrantami trafia do krajów docelowych. W czasach kryzysu, sieci religijne stają się szczególnie istotnymi źródłami wsparcia psychicznego, duchowego, ale także materialnego. Seminarium było poświęcone wpływowi religii na różne typy migracji (od migracji wymuszonych po dobrowolne) w różnych częściach świata. Paneliści podjęli próbę oceny tych procesów w okresie przed wybuchem pandemii, ale także w ostatnich kilku miesiącach, w których życia wszystkich, szczególnie migrantów, uległy drastycznej zmianie. Jedną z poruszonych kwestii były reakcje imigranckich społeczności religijnych na wybuch pandemii. W seminarium wzięli udział: Maurizio Ambrosini, Samuele Molli, Wojciech Sadłoń i Marcin Lisak.
- *„Understanding Race and Racism in Contemporary Poland”* - Seminarium było poświęcone zagadnieniom rasy i rasizmu w Polsce w świetle ostatnich badań tematycznych i w związku z wspomnianymi wydarzeniami. W seminarium wzięli udział: Tonia Ugwu, Bolaji Balogun, Margaret Amaka Ohia-Nowak i James Omol.

- „*Global Context of 'Race' and the Development of Race and Racism in CEE*” - seminarium współorganizowano z Leverhulme Trust i University of Sheffield. W seminarium wzięli udział: Marius Turda, Aniko Imre, Sunnie Rucker-Chang i Ian Law.
- „*(Im)mobility of International Students in Times of Pandemic*„ - seminarium dotyczyło sytuacji studentów zagranicznych, których szczególnie dotknęła wstrzymana mobilność międzynarodowa i zamknięcie granic, ze szczególnym uwzględnieniem sytuacji wśród studentów zagranicznych w Krakowie. Prelegentkami podczas spotkania były: Ewa Krzaklewska i Karolina Czerska-Shaw.
- „*Big Data w Studiach Migracyjnych*” - w spotkaniu wzięli udział m.in. Tuba Bircan i Carlos Arcila Calderón. Głównym tematem były dane statystyczne dotyczące migracji międzynarodowych, które posiadają wiele luk, niespójnych definicji, różnic w zasięgu geograficznym oraz cechują się brakiem precyzji, a także wykorzystanie narzędzia, tj. Big Data do wypełnienia luk w danych migracyjnych.
- „*Płeć kulturowa w katolickich organizacjach migracyjnych*” - seminarium było poświęcone odpowiedzi na pytania: Jak gender i religia wpływa na doświadczenia migracyjne? Jak zmieniają się wyobrażenia, praktyki i dyskursy związane z płcią w polskich organizacjach Kościoła rzymskokatolickiego poza granicami kraju? W jakim stopniu w kontekście społeczeństw pluralistycznych, wielokulturowych, zsekularyzowanych i bardziej egalitarnych niż Polska dochodzi do feminizacji struktur kościelnych? Czy w transnarodowym kontekście pojawiają się nowe wzory płci? Wśród prelegentów wystąpiły: Katarzyna Leszczyńska, Sylwia Urbańska.
- „*Imigranci i usługi publiczne w Krakowie*” - Współczesny Kraków można traktować w kategoriach miasta „globalizującego się”, co ma istotne znaczenie dla kwestii migracyjnej w tym Mieście. Termin miasto „globalizujące się”, który używany na potrzeby niniejszego projektu zakłada, że mam do czynienia z miastem intensywnie włączonym do globalnej sieci przepływów stosunkowo niedawno. Kraków, jako miasto „globalizujące się” jest w procesie „uczenia się” takich polityk, dostosowywania ich zarówno do struktury migracji w mieście, jak też specyfiki samego miasta. Aby miasto mogło wypracować własną politykę w tym zakresie musi rozpoznać oczekiwania, jakie mają mieszkający w Krakowie obcokrajowcy w stosunku do usług publicznych, zdiagnozować bariery, na jakie napotykają korzystając z tych usług oraz to czy sami tworzą alternatywne samopomocowe sieci usług quasi-publicznych. Badania realizowane w drugiej połowie 2020 r. podejmują próbę empirycznej analizy tych oczekiwań i barier wśród „lokalnych obcokrajowców” mieszkających w Krakowie, wraz z sieciami wsparcia, które tworzą. Prelegenci seminarium: Karolina Czerska-Shaw i Paweł Kubicki.

Wszystkie raporty są dostępne pod adresem internetowym

<https://owim.uek.krakow.pl/index.php/publikacje/>.

Pozostałe materiały, informacje na temat działań podejmowanych przez Obserwatorium można znaleźć na portalu „Otwarty Kraków” www.otwarty.krakow.pl na stronie internetowej OWiM” <https://owim.uek.krakow.pl/> oraz na portalu internetowym Facebook OWiM - Obserwatorium Wielokulturowości i Migracji – <https://tiny.pl/7qj55>.

Sieć Miast Międzykulturowych

W grudniu 2020 r. Kraków dołączył do programu Miasta Międzykulturowe, który wspiera ponad 140 miast świata w przekładaniu idei integracji międzykulturowej na budowanie potencjału i polityki zarządzania opartej na różnorodności.

Program Miasta Międzykulturowe to wspólna inicjatywa Rady Europy i Komisji Europejskiej, której idea jest wzmocnienie i wspieranie działań społeczności lokalnych w celu lepszego wykorzystania ich różnorodności kulturowej. Program jest obecnie wdrażany przez ponad 140 miast w Europie, a także poza naszym kontynentem – m.in. w Australii, Kanadzie, Japonii, Izraelu, Meksyku, Maroku i w Stanach Zjednoczonych. Kraków jest 144 miastem, które dołączyło do programu.

Miasta, które uczestniczą w programie Miasta Międzykulturowe, przechodzą przegląd polityk miejskich, procesu zarządzania i dobrych praktyk. Narzędziem ułatwiającym ocenę miast jest stworzony w ramach programu **ICC Indeks Miast Międzykulturowych**. Indeks zawiera zestaw wskaźników, dzięki którym łatwiej zidentyfikować poziom integracji międzykulturowej w danym mieście oraz potencjalne obszary do rozwoju. Miasto należące do programu we współpracy z ekspertami z Rady Europy ocenia swoje dotychczasowe zaangażowanie i tworzy strategię zarządzania opartego na różnorodności.

Dołączenie do programu Miast Międzykulturowych pozwoli Krakowowi korzystać z doświadczeń i dobrych praktyk, którymi dzielą się członkowie tej sieci. Program jest platformą, która łączy miasta i liderów na całym świecie w społeczność, w której inicjatywy i praktyki z jednego miasta są analizowane i udostępniane pozostałym członkom ICC.

Sieć Miast Międzykulturowych to laboratorium innowacji w zakresie polityki lokalnej, a także koalicja miast, które wierzą i udowadniają, że odpowiedzialnie zarządzana różnorodność jest głównym atutem społeczeństw europejskich. Międzykulturowość w kontekście tego programu rozumiana jest jako promowanie polityki i praktyk wzmacniających interakcje, wzajemne zrozumienie i poszanowanie między różnymi kulturami i grupami etnicznymi.

Urząd przyjazny cudzoziemcom

Grodzki Urząd Pracy

Grodzki Urząd Pracy wspólnie z Fundacją Współpracy Polsko-Ukraińskiej „U-Work” - operatorem projektu „Punkt Informacyjny dla Obcokrajowców” w roku 2020, realizował szereg działań na rzecz mieszkańców - obcokrajowców. Na terenie GUP były dostępne materiały informacyjne dotyczące Punktu Informacyjnego dla Obcokrajowców. Pracownicy **Działu Obsługi Zatrudnienia Cudzoziemców** regularnie udzielali porad cudzoziemcom oraz pracodawcom w zakresie legalizacji zatrudnienia. Wszystkie informacje są dostępne pod adresem internetowym <http://www.gupkrakow.pl>.

Wydział ds. Przedsiębiorczości i Innowacji

Czytaj strona 21.

Wydziału Kultury i Dziedzictwa Narodowego

W roku 2020 Wydział Kultury i Dziedzictwa Narodowego finansował lub wspierał wiele wydarzeń, które nawiązywały do idei wielokulturowości lub propagowały kulturę mniejszości narodowych lub etnicznych.

Na realizację poniższych przedsięwzięć przyznane zostały dotacje w ramach otwartego konkursu ofert na realizację zadań publicznych Gminy Miejskiej Kraków w sferze kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego:

- Festiwal Kultury Żydowskiej w Krakowie,
- Festiwal ETNOKRAKÓW/ROZSTAJE,
- Międzynarodowe Dni Kultury Romskiej w Krakowie,
- UNSOUND FESTIVAL 2019,
- Pokazy filmów ukraińskich „Wschód-Zachód”,
- VII Międzynarodowy Festiwal Teatru Ukraińskiego „Wschód-Zachód”,
- Spotkania z literaturą ukraińską „CzytaMY”,
- Orient i Kraków: spacer po wielokulturowym Krakowie,
- „Żyd na szczęście: Aktualizacja tradycji”,
- Partytura Pamięci / Memory Score,
- Krakowski e-Festiwal Żydowskiego Teatru - odsłona letnia.

Fundacja Judaica realizowała całoroczny program pn. „Dziedzictwo, Pamięć, Wspólnota Obywatelska”, Stowarzyszenie Festiwal Kultury Żydowskiej – „Cheder na Kazimierzu - całoroczna oferta kulturalno-edukacyjna budująca tożsamość lokalną i integrująca krakowian”.

Akcentami różnorodności i wielokulturowości Miasta charakteryzuje się wiele przedsięwzięć dofinansowywanych z budżetu Wydziału Kultury i Dziedzictwa Narodowego, nie stanowiąc jednak dominującej wartości w programie.

Warto jednak wspomnieć o dofinansowywanej całorocznej działalności Stowarzyszenia Willa Decjusza pn. „Laboratorium Dialogu Kultur”. W ramach projektu są realizowane następujące zadania:

Stypendia i rezydencje literackie

Letnia Szkoła Wyszehradzka – dwutygodniowy cykl szkoleń młodych ludzi z krajów Grupy Wyszehradzkiej i Europy Wschodniej realizowany jest corocznie od 2002 r. Celem projektu jest pogłębienie wiedzy na temat wyzwań regionalnych i globalnych, likwidacja wzajemnych stereotypów, budowanie więzi i przyjacielskich kontaktów. Uczestnikami programu są studenci, doktoranci, młodzi nauczyciele i dziennikarze z czterech krajów Grupy Wyszehradzkiej oraz innych krajów europejskich. W dotychczasowych edycjach Szkoły wzięło udział ponad 500 osób, pochodzących z Polski, Czech, Słowacji, Węgier, Armenii, Azerbejdżanu, Białorusi, Francji, Kirgistanu, Kosowa, Litwy, Macedonii, Mołdawii, Niemiec, Rosji, Rumunii, Serbii, Słowenii i Ukrainy. Część debat, wykładów i spotkań jest otwarta dla publiczności.

Polska Nagroda im. Sergio Vieira de Mello, Wysokiego Komisarza ds. Praw Człowieka. Nagroda została ustanowiona z inicjatywy Stowarzyszenia Willa Decjusza w roku 2003 i objęta honorowym patronatem Wysokiego Komisarza Narodów Zjednoczonych ds. Uchodźców oraz JE Ambasadora Brazylii i JE Ambasadora Szwecji. Przyznawana jest corocznie za działania na rzecz pokojowego współistnienia i współdziałania społeczeństw, religii i kultur w dwóch kategoriach - osoba oraz organizacja pozarządowa. W roku 2020 laureatami zostali Hussein Koro Ibrahim

Alqaidi (Irak, Kurdystan), Centrum Obrony Praw Człowieka „Wiasna” (Białoruś), Marian Turski (Polska).

Ponadto Wydział Kultury i Dziedzictwa Narodowego w drodze zakupu usług sfinansował realizację wydarzenia pn. „To all Nations! Kraków - kolędowe serce świata”. Wspólne kolędowanie to jedna z najstarszych i najpiękniejszych tradycji, nie tylko polskich, ale również tradycji innych krajów Europy czy świata. Kolędy oraz pieśni związane z okresem Świąt Bożego Narodzenia pochodzące z różnych zakątków świata zabrzmiały 2 lutego 2020 r. w Centrum Sztuki Współczesnej Solvay, przy ul. Zakopiańskiej 62. To pierwszy kolędowy koncert, którego wykonawcami byli rezydenci oraz mieszkańcy Krakowa, którzy przybyli tutaj z dalekich stron, a Kraków stał się ich drugim domem. Rezultatem pierwszej edycji, jest również stała współpraca artystyczna kilku osób z Cracow Singers (Nelli Martyrosyan, Karolina Sanchewska, Wassim Ibrahim).

Wydział Mieszkalnictwa

W ramach realizacji zadania Gminy Miejskiej Kraków jakim jest zaspokajanie potrzeb mieszkaniowych, w 2020 r. przyznano gminne lokale mieszkalne **sześciu** rodzinom cudzoziemców lub rodzinom, których członkiem jest cudzoziemiec (tj. pięć rodzin objętych listą mieszkaniową i jedna rodzina repatriantów). Ponadto w 2020 r. zostały wydane **3 skierowania do zawarcia umowy najmu** dla rodzin, których członkami są cudzoziemcy.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, poza świadczeniem usług na rzecz mieszkańców, zgodnie ze swoją funkcją podejmował szereg działań na rzecz cudzoziemców.

W wybranych filiach MOPS dostępne są informacje dla cudzoziemców w językach obcych:

- informator w języku ukraińskim;
- informacje dotyczące działalności Klubu Integracji Społecznej MOPS;
- informacje o Niebieskiej Linii;
- ulotka informująca o możliwości skorzystania ze wsparcia dla cudzoziemców z Ukrainy;
- ulotka informująca o możliwości skorzystania z Przeciwdziałania Przemocy Seksualnej i Przemocy ze Względu na Płeć oraz Wzmacniania Wsparcia dla Ofiar.

W ramach działań na rzecz ułatwienia cudzoziemcom korzystania z prowadzonych usług, MOPS planuje:

- poszerzenie listy tłumaczonych procedur zewnętrznych na języki obce;
- udzielanie informacji o Punkcie Informacyjnym dla Obcokrajowców w Krakowie;
- dostarczanie cudzoziemcom informacji o infrastrukturze pomocowej, w tym możliwości skorzystania z poradnictwa psychologicznego i prawnego;
- współpracę z organizacjami ułatwiających integrację;
- wspieranie cudzoziemców w załatwianiu spraw urzędowych.

Na terenie Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej są dostępne ulotki informacyjne dotyczące działalności Punktu Informacyjnego dla Obcokrajowców przy ul. Batorego 2 w Krakowie.

Urząd Stanu Cywilnego

W Urzędzie Stanu Cywilnego wykorzystywane są karty usług wraz z załącznikami, które zostały przetłumaczone na język angielski, ukraiński oraz rosyjski i są opublikowane na stronach www.otwarty.krakow.pl

Ponadto Urząd Stanu Cywilnego na czas epidemii uruchomił infolinię dla Polaków zamieszkałych za granicą i cudzoziemców przebywających w Krakowie, którzy chcieliby skorzystać z usług rejestracji stanu cywilnego związanych np. z uzyskaniem aktu stanu cywilnego do paszportu/obywatelstwa, wpisem zagranicznego aktu do polskiego rejestru czy wydaniem zaświadczenia o stanie cywilnym.

Straż Miejska

Straż Miejska przygotowała stronę internetową również w angielskiej wersji językowej. Na terenie Oddziałów nie ma materiałów, które byłyby tłumaczone na język inny niż polski.

Wydział Spraw Administracyjnych

Wydział Spraw Administracyjnych posiada przetłumaczone na język angielski, ukraiński i rosyjski procedury:

- dotyczące wydawania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, tj.
  - SA-2 - Zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych o zawartości alkoholu do 4,5% oraz piwa, powyżej 4,5% do 18% oprócz piwa oraz powyżej 18%, przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży (kat. ABC - detal),
  - SA-3 - Zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych, o zawartości alkoholu do 4,5% oraz piwa, powyżej 4,5% do 18% z wyjątkiem piwa oraz powyżej 18% alkoholu, przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży (kat. ABC - gastronomia),
  - SA-5 - Zezwolenia na jednorazową sprzedaż napojów alkoholowych, w trakcie imprez organizowanych na otwartym powietrzu lub w pomieszczeniach (kat. ABC),
  - SA-7 - Postępowanie dotyczące opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.
- dotyczące zawarcia umów na udostępnienia terenu w Krakowie , tj.
  - SA-9 - Zawarcie umowy na udostępnienie miejsca w Krakowie w celu prowadzenia działalności artystycznej,
  - SA-36 - Zawarcie umowy na udostępnienie miejsca w Rynku Głównym w Krakowie na organizowanie imprez i innych przedsięwzięć,
  - SA-41 - Zawarcie umowy na udostępnienie miejsca poza Rynkiem Głównym w Krakowie na zorganizowanie imprezy/przedsięwzięcia.
- dotyczące działalności gospodarczej, tj.
  - SA-21 Przekazywanie danych z wniosku CEIDG-1 do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej (CEIDG).

Na stronie internetowej POP (www.business.krakow.pl/pop) zostało implementowane pionierskie w skali Urzędu rozwiązanie jakim jest **Wirtualny Urzędnik**. Wirtualny Urzędnik (WU)

to nowoczesne i innowacyjne narzędzie, wykorzystujące sztuczną inteligencję, pozwalające na intuicyjne wyszukiwanie informacji z zakresu obsługi przedsiębiorcy (w tym zakładania działalności gospodarczej przez osoby fizyczne) oraz procedur (dotyczących przedsiębiorców) realizowanych przez Urząd Miasta Krakowa i inne miejskie jednostki organizacyjne. Celem wprowadzenia ww. usługi była poprawa współpracy i komunikacji na linii urząd – mieszkańiec i przedsiębiorca, zgodnie z zapisami „Strategii Rozwoju Krakowa. Tu chcę żyć. Kraków 2030”. Obszar działania WU jest szczególnie ważny ze względu na dużą popularność zakładania firm wśród młodych ludzi, którzy preferują kontakt z urzędem w sposób elektroniczny. Istotną korzyścią oferowaną przez WU jest łatwość i szybkość w dotarciu do poszukiwanych informacji oraz dostępność usługi 24h na dobę przez 7 dni w tygodniu. W 2019 r. nastąpiło rozszerzenie funkcjonalności WU o wersję mobilną i język angielski.

Informacja dotycząca Punktu Informacyjnego dla Obcokrajowców w Krakowie dostępna była na wyświetlaczach elektronicznych CSK UMK w POP ul. Wielicka 28a. W każdym Referacie Wydziału Spraw Administracyjnych są pracownicy, którzy w stopniu komunikatywnym posługują się językiem angielskim.

Miejskie Przedsiębiorstwo Oczyszczania Sp. z o.o.

W kwietniu 2019 r. w związku ze zmianą przepisów dotyczących gospodarki odpadami, wprowadzono poważne zmiany dotyczące segregacji odpadów. Miejskie Przedsiębiorstwo Oczyszczania miasta we współpracy z Wydziałem Polityki Społecznej i Zdrowia dokonało tłumaczeń informacji dotyczących prawidłowej segregacji wg nowych zasad. Przetłumaczono pakiety informacyjne na trzy języki: angielski, ukraiński i rosyjski. Materiał można znaleźć pod adresem internetowym https://mpo.krakow.pl/pl/edukacja/dopobrania/zasady_segregacji.

Materiały są dostępne w wersji do druku i mogą być wykorzystywane przez spółdzielnie, administracje budynków, bursy itp.

Wydział Ewidencji Pojazdów i Kierowców

Wydział Ewidencji Pojazdów i Kierowców zrealizował w Centralnym Systemie Kolejkowym, obsługującym wydawanie numerków oraz przywoływanie do stanowiska obsługi (rejestracja pojazdów, wydawanie praw jazdy), możliwość dodatkowego wybrania przez klientów języka angielskiego. Ponadto infolinię telefoniczną 12 616 9109 obsługują dwie osoby, które mówią po angielsku. Jest dostępna, przetłumaczona procedura wymiany prawa jazdy KM-19 w portalu internetowym www.otwarty.krakow.pl.

- liczba cudzoziemców, którym wydano prawo jazdy w 2020 r. – **1278**.

Zarząd Transportu Publicznego w Krakowie

Zarząd Transportu Publicznego w Krakowie wychodząc naprzeciw potrzebie wsparcia obywateli Ukrainy, którzy nie znają języka polskiego, od 2019 r. podjął się systematycznego wprowadzania do wielojęzycznych automatów biletowych języka ukraińskiego. Aktualnie język ukraiński jest w ok. 35 automatach (model MERA BS-209) na ok. 237 automatów biletowych Komunikacji Miejskiej w Krakowie.

Wydział Polityki Społecznej i Zdrowia

Wydział Polityki Społecznej i Zdrowia - Referat Wielokulturowości i Projektów Społecznych był w 2020 r. odpowiedzialny za wspieranie inicjatyw i współpracę z przedstawicielami mniejszości narodowych i etnicznych oraz cudzoziemcami.

Wydział przeprowadził w 2020 r., ze względu na ograniczenie środków spowodowane pandemią, jeden otwarty konkurs ofert, na podstawie ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. *o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie* (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1057 ze zm.), co pozwoliło sfinansować projekt pn. „Punkt Informacyjny dla Obcokrajowców”.

Wydział Polityki Społecznej i Zdrowia wspierał przede wszystkim realizację projektów wielokulturowych poprzez tzw. „małe granty”, które były finansowane z art. 19a. ww. ustawy (o współpracy z NGOs czytaj w dalszej części sprawozdania).

Komunikacja i strona internetowa Otwarty Kraków

Wydział Polityki Społecznej i Zdrowia prowadzi miejski portal internetowy, poświęcony tematyce cudzoziemców w Krakowie pod adresem internetowym www.otwarty.krakow.pl oraz fanpage OtwartyKrakow. Portal jest prowadzony w czterech językach: polskim, ukraińskim, angielskim i rosyjskim. Większość komunikatów – aktualności jest przygotowywana w trzech językach obcych. Znaleźć tam można listę organizacji pozarządowych działających w obszarze wielokulturowości oraz reprezentujących mniejszości narodowe i etniczne. Umieszczane są na bieżąco informacje z Punktu Informacyjnego dla Obcokrajowców oraz innych organizacji pozarządowych i grup nieformalnych o działaniach, spotkaniach, warsztatach i konferencjach.

Umieszczane są w nim przede wszystkim dokumenty, procedury Urzędu Miasta Krakowa, które zostały przetłumaczone przez Wydział Polityki Społecznej i Zdrowia oraz inne jednostki. Możemy tam znaleźć w wersjach językowych: informatory na temat pomocy społecznej, legalizacji pobytu przez obcokrajowców, informacje dotyczące zasad segregacji śmieci, informacje na temat pracy Zespołu Interdyscyplinarnego ds. współpracy na rzecz realizacji Programu „Otwarty Kraków”, pakiety informacyjne dla cudzoziemców i wiele innych.

Od ponad roku działa też Funpage <https://www.facebook.com/OtwaryKrakow/>. Wykorzystywany jest głównie do komunikowania wydarzeń, które dotyczą swoją tematyką wielokulturowości lub też popularyzują kultury mniejszości narodowych i etnicznych. Fanpage ma już ponad 3,5 tysiąca obserwujących. Zasięgi postów pozwalają dotrzeć do kilkunastu tysięcy mieszkańców. Większość osób obserwujących, to mieszkańcy Krakowa.

Procedury urzędowe oraz informatory w językach obcych

Wydział Polityki Społecznej i Zdrowia realizował w 2020 r. kolejne tłumaczenia procedur urzędowych. Aktualizowano wcześniej tłumaczone procedury oraz tłumaczono nowe, w celu poszerzenia oferty dostępnych dokumentów, wzorów wniosków. Ponadto ww. Wydział zlecił i opublikował informator Krakowskiego Centrum Świadczeń oraz materiały przygotowywane przez poszczególne wydziały i miejskie jednostki organizacyjne dla mieszkańców Krakowa, np. dotyczące Działanie Punktu Obsługi Przedsiębiorcy. Tłumaczeniu i upowszechnieniu podlegały także dokumenty związane z programem, tj. sprawozdania z jego realizacji, czy protokoły z posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego ds. współpracy na rzecz realizacji Programu „Otwarty Kraków”. Szeregu prowadzonych działań i inicjatyw towarzyszyły tłumaczenia, od aplikacji projektowych i programowych (Program Miasta Międzykulturowe; Program Interreg EUROPA ŚRODKOWA, Europejska karta równości kobiet i mężczyzn w życiu lokalnym), po organizowane spotkania i konferencje, tj. dotyczące raportu THE STATE OF ARTISTIC FREEDOM 2020 (STAN WOLNOŚCI ARTYSTYCZNEJ 2020) oraz jego podsumowania.

Rada ds. Równego Traktowania

Miasto, wychodząc naprzeciw oczekiwaniom aktywnego środowiska lokalnego działającego na rzecz równouprawnienia i przeciwdziałania zjawiskom dyskryminacji, podjęło decyzję o przystąpieniu do prac nad opracowaniem koncepcji strategii równościowej i antydyskryminacyjnej i powołało Radę ds. Równego Traktowania. Prezydent Miasta Krakowa zarządzeniem nr 1162/2019 z dnia 17 maja 2019 r. (ze zm.) powołał na 2-letnią kadencję Radę ds. Równego Traktowania - https://www.bip.krakow.pl/?dok_id=111746, w skład, której weszli m.in. przedstawiciele organizacji pozarządowych działających w obszarze wielokulturowości.

Celem działania Rady jest wypracowanie koncepcji, pomysłów i rozwiązań na rzecz opracowania strategii równego traktowania i przeciwdziałania dyskryminacji na poziomie lokalnym we współpracy z komórkami organizacyjnymi Urzędu Miasta Krakowa, miejskimi jednostkami organizacyjnymi, instytucjami kulturalno-oświatowymi, wyższymi uczelniami, organizacjami pozarządowymi oraz wszystkimi zainteresowanymi wypracowaniem takich rozwiązań w Krakowie.

Spśród inicjatyw realizowanych w 2020 r. przez Radę ds. Równego Traktowania należy wymienić wydarzenia, które wpisują się w obszar działań Programu Otwarty Kraków:

„Podwójnie wykluczeni/wykluczone. Poradnik na czas pandemii”

W poradniku zebrano kluczowe informacje, porady, telefony i publikacje, które mogą być pomocne w czasie trwania pandemii. Poradnik dedykowany jest dla osób potrzebujących wsparcia, służy wyjściu z izolacji, ma na celu zapobieganie wykluczeniu w trudnym czasie, zawiera wskazówki dla osób doświadczających przemocy, dla osób z niepełnosprawnością, dla cudzoziemców, osób LGBT+.

Poradnik przetłumaczono na języki: angielski, ukraiński i rosyjski oraz udostępniono w wersji dla osób niewidomych i słabowidzących, a także w polskim języku migowym. Poradnik dostępny jest w wersji online: Rada ds. Równego Traktowania - inicjatywy Rady - Biuletyn Informacji Publicznej Miasta Krakowa - BIP MK.

Seminarium online „Miejskie polityki antydyskryminacyjne – wymiana doświadczeń”

Seminarium odbyło się 21 września 2020 r. z udziałem specjalistek z zakresu polityk równościowych z wybranych miast (Warszawy, Łodzi, Gdańska): Katarzyna Wilkońska – Żuromska Pełnomocniczka Prezydenta m.st. Warszawy ds. kobiet, Agnieszka Łuczak Pełnomocniczka Prezydenta Miasta Łodzi ds. Równego Traktowania, Barbara Borowiak Sekretarz Gdańskiej Rady ds. Równego Traktowania Wydział Rozwoju Społecznego.

Spotkanie było okazją do rozmowy i wymiany doświadczeń o miejskich politykach antydyskryminacyjnych i procedurach, działaniach na rzecz równego traktowania. Kraków aktualnie podejmuje działania na rzecz budowania polityki równościowej, dlatego też podjął dialog z innymi samorządami, chcąc poznać ich ścieżki, podjęto dyskusję na temat działań równościowych wewnątrz i na zewnątrz urzędu i jak w ten proces zaangażować partnerów społecznych. Ważnym punktem dyskusji był problem, który dotyka wszystkie samorządy dotyczący możliwości przeciwstawienia się mowie nienawiści w przestrzeni publicznej.

Konferencja FREEMUSE – odczyt międzynarodowego raportu Freemuse na temat wolności wypowiedzi artystycznej osób LGBTI

Konferencja z odczytem międzynarodowego raportu na temat wolności wypowiedzi artystycznej osób LGBTI, przygotowanego przez organizację Freemuse odbyła się 10 grudnia 2020 r. w Międzynarodowy Dzień Praw Człowieka. Kraków został zaproszony do współpracy przy tym światowym wydarzeniu jako miasto otwarte, tolerancyjne, wspierające społeczność LGBT+, a motywem ogłoszenia raportu w Krakowie było poparcie Prezydenta Miasta Krakowa Jacka Majchrowskiego dla apelu Rady ds. Równego Traktowania adresowanego do społeczności lokalnej LGBT w związku z homofobicznymi wypowiedziami w mediach i niekonstytucyjnymi rezolucjami niektórych samorządów tworzących tzw. strefy wolne od LGBT.

Podczas prezentacji raportu odbyła dyskusja panelowa z udziałem: Srirak Plipat – Dyrektora Wykonawczego sieci Freemuse, Niny Gabryś – Przewodniczącej Rady ds. Równego Traktowania, Roberta Piaskowskiego – Pełnomocnika Prezydenta Krakowa ds. kultury, a także przedstawicieli środowiska twórców: Marii Anny Potockiej – Dyrektorki Muzeum Sztuki Współczesnej w Krakowie MOCAK, Aaiún Nin – artystki sztuk wizualnych i pisarki z Angoli, pisarza Jacka Dehnel oraz Daniela Rycharski, artysty sztuk wizualnych. Zaprezentowano również film „Nie zostaniemy uciszeni” prezentujący historie i głosy osób, które zdecydowały się na stworzenie sieci artystów LGBTI.

Inicjatywa lokalna i budżet obywatelski

W celu popularyzacji formy partycypacji jaką jest inicjatywa lokalna, Referat ds. Partycypacji i Dialogu na stronie internetowej <https://dialogspoleczny.krakow.pl/inicjatywa-lokalna/ua/> udostępnił informator w języku ukraińskim na temat inicjatywy lokalnej.

Wychodząc naprzeciw oczekiwaniom osób, które są mieszkańcami Krakowa i chcą zagłosować w budżecie obywatelskim, a nie mają numeru PESEL, po raz kolejny możliwa była opcja założenia konta w platformie bez podawania PESEL. Zamiast tego, na etapie rejestracji, system głosowania generował specjalny kod identyfikacyjny, za pośrednictwem którego możliwe było oddanie głosu.

Działania na rzecz młodzieży

W 2020 r. program „Młody Kraków 2.0” realizowany przez Referat ds. Młodzieży, zakładał tworzenie przestrzeni do spotkań o charakterze wielokulturowym w nowo otwartych Pracowniach Młodych. Zarówno Pracownia Piastów 22 jak i Pracownia Młodych na Zachodniej miały na celu m.in. organizację projektów wielokulturowych, kształcących postawę otwartości

i tolerancji na różnorodności wśród młodzieży. Jako przykład można podać zarówno wykłady i wywiady (w formie online), podczas których gośćmi specjalnymi były osoby pochodzące z USA, Wielkiej Brytanii i Belgii, jak i możliwość korzystania z otwartej i bezpłatnej przestrzeni w obu lokalizacjach, dla młodzieży w wieku 13-26 lat, niezależnie od narodowości.

Kolejnym przykładem aktywizacji młodzieży wielokulturowej była pierwsza edycja Festiwalu Młodych Twórców, która odbyła się w dniach od 18 listopada do 15 grudnia 2020 r. Swoje prace mogli przysyłać uczniowie i studenci mieszkający, uczący się lub pracujący w Krakowie w kilku kategoriach: muzyka rozrywkowa, sztuki plastyczne, film i literatura. Festiwal był pierwszą miejską inicjatywą, która powstała z myślą o młodych ludziach jako adeptach świata kultury i sztuki poszukujących atrakcyjnej i swobodnej przestrzeni do zaprezentowania swojej twórczości. Wśród uczestników – twórców znalazło się sporo wielokulturowej młodzieży. Natomiast webinary odbywające się w ramach festiwalu, prezentowane były także w polskim języku migowym, włączając w ten sposób osoby głuche i niedostyszące.

Za pośrednictwem mediów społecznościowych oraz strony internetowej Referat ds. Młodzieży zachęcał krakowską młodzież i studentów do udziału w projektach integracyjnych a organizacje pozarządowe do składania wniosków projektowych w trybie małych grantów na działania adresowane do młodzieży w kontekście szeroko pojmowanej wielokulturowości.

Projekty partnerskie Wydziału Polityki Społecznej i Zdrowia - Referatu ds. Wielokulturowości i Projektów Społecznych

Projekt: TASKFORCOME - „Transnarodowe działania poprawy umiejętności i kompetencji dla wsparcia społecznego zaangażowania i przedsiębiorczych inicjatyw migrantów w Europie Środkowej”

Taskforcome (Transnational Action to Advance Skills and Competences for Community Engagement and Social Migrants Entrepreneurship Initiatives in the Central Europe). Taskforcome jest projektem realizowanym w ramach programu INTERREG CE. Projekt koordynowany jest przez Centrum Zaawansowanych Badań Ludnościowych i Religijnych Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie i obejmuje dodatkowo 11 partnerów z 5 krajów (Austria, Chorwacja, Włochy, Niemcy i Polska). W Polsce partnerami projektu są Wydział Polityki i Zdrowia, Małopolski Urząd Wojewódzki w Krakowie (Wydział Spraw Obywatelskich i Cudzoziemców) oraz Polsko-Ukraińska Izba Gospodarcza o/Kraków.

Taskforcome odpowiada na 2 istotne wyzwania dla Unii Europejskiej oraz jej krajów członkowskich: społeczno-ekonomiczną integrację imigrantów oraz potencjał społecznych innowacji w społecznym i ekonomicznym rozwoju. Jego celem jest rozwój ekosystemów promujących inkluzję i społeczną innowacyjność, w ramach których kluczowi uczestnicy będą w nowatorski sposób dostarczać usługi dla obywateli i stwarzać możliwości rozwoju przedsiębiorczości. W tym aspekcie kluczowy będzie udział uniwersytetów, organizacji pozarządowych, organów administracji państwowej i obywateli, by stworzyć odpowiednie warunki dla innowacji i rozwoju w regionach objętych działaniem projektu.

Głównymi zadaniami w projekcie jest stworzenie lokalnych planów działania (Local Action Plans) oraz transnarodowego planu działania na rzecz rozwoju przedsiębiorczości migrantów i przedsiębiorczości społecznej w regionach beneficjentów. Działaniem objęci zostaną kluczowi aktorzy społeczni poprzez wzmacnianie kompetencji i umiejętności przedsiębiorców migrantów i przedsiębiorców społecznych, tworzenie punktów kompleksowej obsługi oferujących wsparcie dla przedsiębiorców społecznych i migrantów oraz stworzenie rekomendacji dla polityk

publicznych w tym zakresie. Produktami projektu będą narzędzia szkoleniowe (platforma e-learningowa, podręcznik), kompleksowe punkty obsługi dla przedsiębiorców migrantów i przedsiębiorców społecznych oraz strategie wsparcia przedsiębiorczości migrantów i przedsiębiorczości społecznej. Wydział Polityki i Zdrowia przystąpi formalnie w 2021 r.

Numer projektu w Systemie Zarządzie Projektami: P/126/2021.

Projekt: Strategie współpracy i włączania osób narażonych na dyskryminację i wykluczenie

W grudniu 2020 r. Wydział Polityki Społecznej i Zdrowia zawarł umowę partnerską (nr umowy W_VI_200_SZ_56_2020) z Żydowskim Stowarzyszeniem Czulent i Komendą Wojewódzką Policji w Krakowie.

Celem projektu jest opracowanie przez mniejszości narodowe i etniczne w współpracy z Gminą Miejską Kraków, wielopoziomowej strategii współpracy i włączania grup narażonych na dyskryminację i wykluczenie społeczne. Strategia środowisk mniejszościowych usystematyzuje podejmowane działania rzecznicze, działania horyzontalne wykorzystujące dostępne mechanizmy na poziomie administracji samorządowej.

We współpracy z Wojewódzką Komendą Policji w Krakowie podjęte zostaną działania wdrażające koncepcje budowania polityki współpracy z lokalnymi społecznościami mniejszościowymi.

Projekt będzie realizowany do roku 2022.

Numer projektu w Systemie Zarządzie Projektami: P/113/2020

Znajomość języków obcych wśród pracowników UMK i miejskich jednostek organizacyjnych obsługujących cudzoziemców

Zestawienie dotyczy wyłącznie Wydziałów oraz miejskich jednostek organizacyjnych, które raportują, że mają wśród klientów osoby obcojęzyczne, które nie znają języka polskiego.

Jednostka	angielski	ukraiński	rosyjski	niemiecki	inne
Grodzki Urząd Pracy	7	1	1	0	1
Wydział Przedsiębiorczości i Innowacji ⁸	17	1	2	0	2
Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	-	-	-	-	86 ⁹
Krakowskie Centrum Świadczeń	1	0	1	1	1
Urząd Stanu Cywilnego	14	0	1	0	3 ¹⁰

⁸ Informacja dotyczy pracowników Wydziału Przedsiębiorczości i Innowacji, którzy obsługują przedsiębiorców przy realizacji procedury PI-1 (wydawanie zaświadczeń z zakresu rewitalizacji celem urzędowego potwierdzenia określonych faktów lub stanu prawnego ze względu na wymogi przepisów prawa lub posiadanie interesu prawnego).

⁹ 86 osób deklaruje znajomość języków obcych – angielskiego, rosyjskiego, niemieckiego, francuskiego, włoskiego, ukraińskiego i japońskiego.

¹⁰ Pracownicy Urzędu Stanu Cywilnego deklarują znajomość języków: serbskiego, bośniackiego i chorwackiego.

Wydział Ewidencji Pojazdów i Kierowców	34	0	1	1	36 ¹¹
Wydział Spraw Administracyjnych	<8	-	-	-	<8 ¹²
Straż Miejska ¹³	7	0	2	0	0
Krakowskie Biuro Festiwalowe - InfoKraków- Sieć Informacji Miejskiej	Wszyscy pracownicy posługują się językami innymi niż polski				

¹¹ 36 osób łącznie w trzech lokalizacjach, tj. al. Powstania Warszawskiego 10 - 28 osoby komunikuje się m.in. po angielsku oraz niemiecku, os. Zgody 2 - 2 osoby komunikują się po angielsku, ul. Wielicka 28a - 10 osób komunikuje się m.in. po angielsku, francusku i niemiecku.

¹² W każdym Referacie Wydział Spraw Administracyjnych są pracownicy, którzy w stopniu komunikatywnym posługują się językiem angielskim.

¹³ Informacja dotycząca znajomości języków dotyczy strażników przyjmujących zgłoszenia, mających bezpośredni kontakt z mieszkańcami.

Wydział Edukacji

Wydział Edukacji UMK, mając świadomość znaczenia działań zapobiegającym przemocy słownej i fizycznej od lat podejmuje działania mające na celu zapobieganie tym zjawiskom. Do najważniejszych działań podejmowanych w obszarze przemocy w szkole należą:

- Krakowskie Centrum Budowania Bezpieczeństwa i Przeciwdziałania Przemocy Szkolnej rozpoczęło swoją działalność od 1 września 2017 r. Jest m.in. efektem przeprowadzonego w Gminie Miejskiej Kraków pilotażu pn. TAMUJEMY PRZEMOC, który miał na celu konsekwentne budowanie bezpieczeństwa w szkołach, zapobieganie różnorodnym formom przemocy szkolnej, a także objęcie wsparciem ofiar tego zjawiska. Pilotaż, który zakończył się wydaniem krakowskiej publikacji „ZA-Tamowana przemoc”, uzyskał znakomite oceny i rekomendacje. To zdecydowało o podjęciu decyzji dotyczącej uruchomienia projektu pod nazwą Krakowskie Centrum Budowania Bezpieczeństwa i Przeciwdziałania Przemocy Szkolnej. Lokalizacja Centrum była nieprzypadkowa, bowiem projekt TAMUJEMY PRZEMOC realizowany był we współpracy Specjalistycznej Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej „Krakowski Ośrodek Terapii” oraz Fundacji Falochron na Rzecz Bezpieczeństwa i Współpracy w Szkole. Pod tym adresem można było skorzystać z konsultacji, dyżurów telefonicznych, warsztatów diagnostyczno-interwencyjnych dla klas, warsztatów psycho-edukacyjnych dla rodziców, superwizji oraz grup psycho-edukacyjnych dla uczniów doświadczających przemocy szkolnej. Powołanie i oferta Centrum wychodziło naprzeciw oczekiwaniom uczestników projektu TAMUJEMY PRZEMOC. W 2019 r. SPPP Krakowski Ośrodek Terapii w ramach swoich struktur utworzył Zespół Interwencji Szkolnej, który przejął i zmodyfikował zadania Centrum TAMA. ZIS zajmuje się wsparciem szkół, placówek oraz rodziców i uczniów. Zespół oferuje konsultacje i superwizje dla nauczycieli, cyklicznie prowadzi szkoły dla rodziców, warsztaty dla trudnych klas, których celem jest diagnoza aktualnej sytuacji w klasie i przyczyn występujących problemów oraz wypracowanie planu zmian, które następnie wdraża grono uczące klasę, a także grupy socjoterapeutyczne TRAMPOLINA - dla młodzieży z trudnościami w relacjach z rówieśnikami.

- Budujemy krakowski model bezpieczeństwa psychicznego w szkole

W roku szkolnym 2019/2020 Wydział Edukacji podejmował działania na rzecz zwiększania bezpieczeństwa psychicznego uczniów i nauczycieli, a działania te były kontynuacją zapoczątkowanego w lutym 2019 r. Krakowskiego Tygodnia Dobrego Słowa. W styczniu 2020 r. wspólnie ze Specjalistyczną Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną „Krakowski Ośrodek Terapii” oraz Uniwersytetem Jagiellońskim zorganizowano konferencję „Budujemy krakowski model bezpieczeństwa psychicznego w szkole”. Spotkanie naukowców i szkolnych praktyków służyło diagnozie potrzeb w zakresie wzmacniania bezpieczeństwa psychicznego dzieci i młodzieży oraz pokazaniu już będących w obiegu zasobów – czyli tzw. dobrych praktyk.

W rezultacie organizacji konferencji, jesienią 2020 r. została wydana publikacja naukowa „Bezpieczny uczeń w Krakowie – analiza zasobów środowiskowych w zakresie profilaktyki w szkole”. Opracowanie pozwala zapoznać się z realizowanymi do tej pory programami na rzecz zwiększania bezpieczeństwa psychicznego krakowskich uczniów, ale może być też inspiracją do podejmowania nowych inicjatyw w tym zakresie.

- Szkolenia antydyskryminacyjne dla dyrektorów szkół

W październiku 2020 r. został zorganizowany cykl szkoleń antydyskryminacyjnych dedykowanych dyrektorom krakowskich szkół. Dzięki nim dyrektorzy szkół mogli nabyć kompetencje pomagające dostrzegać możliwe przejawy dyskryminacji w kierowanych przez nich szkołach oraz dowiedzieć się, jak na nie odpowiednio reagować. Spotkania on-line były realizowane w formie warsztatowej, a ich tematyka odnosiła się do różnego rodzaju przejawów dyskryminacji, z którymi mogą spotkać się uczennice i uczniowie nie tylko w przestrzeni szkoły, ale także poza nią. Osoby zarządzające krakowskimi szkołami mogły także wziąć udział w indywidualnych konsultacjach prowadzonych przez trenerkę antydyskryminacyjną i omówić konkretne przypadki z własnych placówek.

- „Moja szkolna supermisja” – to publikacja przygotowana przez Wydział Edukacji UMK specjalnie z myślą o krakowskich pierwszoklasistach. Najmłodszy uczniowie dowiedzieli się z niej, że nauka w szkole to nie tylko obowiązek, ale przede wszystkim wspiana przygoda, podczas której można samemu zmieniać świat na lepsze. Oprócz tematów poświęconych środowisku, w publikacji można znaleźć także wiele ciekawych informacji na temat Krakowa i jego symboli, zdrowego stylu życia czy też bezpieczeństwa uczniów. W roku szkolnym publikacja, ze względu na trwającą pandemię koronawirusa SARS-CoV-2, trafiła do uczniów w wersji elektronicznej. Oprócz wersji polskojęzycznej, jest także po rosyjsku, ukraińsku oraz angielsku.

Edukacja krakowskich dzieci romskich

Koordynatorem zadania od 2019 r. jest Wydział Polityki Społecznej i Zdrowia.

Zadanie pn. „Edukacja przedszkolna krakowskich dzieci romskich” był realizowany przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Krakowie, w ramach rządowego Programu integracji społeczności romskiej w Polsce na lata 2014 – 2020. Główny cel Programu ukierunkowany był na zwiększenie poziomu integracji społecznej Romów w Polsce poprzez działania w dziedzinie edukacji.

Program realizował następujące działania:

- dofinansowanie edukacji przedszkolnej krakowskich dzieci romskich,
- zatrudnianiem trzech asystentów romskich.

W ramach realizacji zadania rodziny romskie otrzymały finansowanie kosztów edukacji przedszkolnej dzieci, w tym:

- a) opłaty związane z pobytem dzieci romskich w publicznych przedszkolach i oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych prowadzonych przez Gminę Miejską Kraków powyżej 5 godzin dziennie w wysokości zgodnej z obowiązującą Uchwałą Rady Miasta Krakowa w sprawie ustalenia wysokości opłat za świadczenia publicznych przedszkoli i oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych prowadzonych przez Gminę Miejską Kraków,
- b) opłaty związane z pobytem dzieci romskich w przedszkolach niepublicznych (w przypadku, kiedy obowiązek ich odpłatności obciąża opiekuna dziecka romskiego),
- c) opłaty za zajęcia dodatkowe (w przypadku, kiedy obowiązek ich odpłatności obciąża opiekun dziecka romskiego),
- d) opłaty jednorazowe (w przypadku, kiedy obowiązek ich odpłatności obciąża opiekuna dziecka romskiego).

e) opłaty za wyżywienie,

f) inne opłaty związane z uczęszczaniem dzieci romskich do przedszkoli oraz oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych (w przypadku, kiedy obowiązek ich odpłatności obciąża opiekuna dziecka romskiego).

Adresatem zadania w Krakowie były krakowskie rodziny romskie znajdujące się w trudnej sytuacji materialnej związanej z występowaniem w rodzinach problemu: ubóstwa, bezrobocia, niepełnosprawności, długotrwałej lub ciężkiej choroby, trudności mieszkaniowych, bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych. Trudna sytuacja materialna rodzin romskich jest związana przede wszystkim z bezrobociem, które wiąże się bezpośrednio z niskim poziomem wykształcenia. Dziedzinami wymagającymi największego wsparcia jest przede wszystkim aktywizacja zawodowa osób pochodzenia romskiego, zmierzająca do znalezienia przez nich stałego zatrudnienia oraz edukacja dzieci romskich, umożliwiająca integrację Romów z lokalnym środowiskiem oraz zdobyciem lepszego wykształcenia.

W 2020 r. z ww. pomocy skorzystało 21 dzieci pochodzących z rodzin romskich. Dzieci uczęszczały do następujących przedszkoli na terenie Krakowa: Samorządowe Przedszkole Nr 88, Samorządowe Przedszkole Nr 107, Przedszkole Niepubliczne „Bajka”, Samorządowe Przedszkole Nr 94, Prywatne Przedszkole Bajeczka, Samorządowe Przedszkole „Kraina Małych Sportowców”, Samorządowe Przedszkole nr 58, Przedszkole Samorządowe nr 5, Przedszkole „Promitis”, Prywatne Przedszkole „Niedźwiadka Gruchatki”, Przedszkole Samorządowe Nr 32 z Oddziałami Integracyjnymi im. L. J. Kerna oraz klas zerowych na terenie szkół podstawowych: Oddział Przedszkolny przy SP 154.

Dane będące podstawą realizacji Programu w obszarze edukacji, odnoszące się do udziału uczniów pochodzenia romskiego w procesie edukacji znajdują się w Systemie Informacji Oświatowej, który jest obsługiwany przez Wydział Edukacji. Na podstawie tych danych sporządzane są wnioski do Ministerstwa Edukacji Narodowej o dofinansowanie edukacji przedszkolnej krakowskich dzieci romskich w kolejnych latach. Zatrudnianie asystentów romskich jest finansowane corocznie ze środków subwencji oświatowej, ponadto z kwoty subwencji oświatowej pokrywane są wynagrodzenia i pochodne od wynagrodzeń nauczycieli zatrudnionych w szkołach, do których uczęszczają dzieci pochodzenia romskiego oraz na organizację zajęć pozalekcyjnych.

Istotny wpływ na edukację dzieci romskich zarówno przedszkolną jak i szkolną, ale również utrwalenie w świadomości wśród rodzin romskich jak ważnym obszarem jest w ogóle edukacja, mają asystenci romscy. Na terenie Gminy Miejskiej Kraków zatrudnionych jest 3 asystentów, którzy bezpośrednio uczestniczą w procesie edukacji całych rodzin romskich. Asystenci romscy mają również zasadniczy wpływ na integrację społeczności romskiej w Krakowie, realizując swoje obowiązki w następujących szkołach, przedszkolach na terenie Krakowa. Łącznie z pomocy 3 asystentów korzysta około 100 dzieci i młodzieży.

Specjalistyczna poradnia psychologiczno-pedagogiczna dla dzieci z niepowodzeniami edukacyjnymi

W roku kalendarzowym 2020 Specjalistyczna Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna dla Dzieci z Niepowodzeniami Edukacyjnymi podejmowała i realizowała następujące działania¹⁴:

1. W zakresie podstawowych zadań publicznych poradni psychologiczno-pedagogicznych:
  - diagnoza dzieci i młodzieży z doświadczeniem migracji, w tym realizowana w języku angielskim i hiszpańskim,
  - wydawanie opinii i orzeczeń dotyczących kształcenia i wychowania dzieci i młodzieży, w tym także informacji dla szkół o prawach ucznia z doświadczeniem migracji i obowiązku szkoły w zakresie wsparcia językowego, przedmiotowego i psychologiczno-pedagogicznego,
  - bezpośrednie wsparcie uczniów i rodziców w postaci rozmów o charakterze wspierającym oraz orientujących w polskim systemie oświaty, w tym przede wszystkim rozwiązań występujących w Krakowie,
  - wspierania nauczycieli w rozwiązywaniu problemów organizacyjnych, dydaktycznych i wychowawczych,
  - wspomaganie szkół i przedszkoli w rozwoju ku standardom szkoły wielokulturowej.
2. W zakresie działań specyficznych, podejmowanych w związku z obecnością uczniów z doświadczeniem migracji w krakowskich szkołach powołany został Zespół ds. Uczniów z doświadczeniem migracji, w skład którego wchodzi psycholog, pedagog i logopedzi oraz opracowana została koncepcja pracy Zespołu, w której uwzględniono 4 grupy, do których kierowane będą działania realizowane w poradni i/lub w szkole:

Uczniowie:

Działania do realizacji	
W Poradni	W środowisku szkolnym
<ol style="list-style-type: none"> 1. Wsparcie językowe online (stałe i pogotowie językowe) – wsparcie uruchomione podczas pierwszej, wiosennej izolacji covidowej, realizowane początkowo przez jednego pedagoga, następnie rozszerzone o innych pracowników o odpowiednich do tego kwalifikacjach; 2. Diagnoza uczniów z doświadczeniem migracji realizowana przez psychologów i pedagogów;	<ol style="list-style-type: none"> 1. Przygotowano koncepcję warsztatów integracyjno-adaptacyjnych, która nie została wdrożona z powodu pandemii (pierwsze warsztaty miały się odbyć dokładnie w tygodniu, w którym w marcu zamknięto szkoły); 2. Przygotowano koncepcję zainicjowania utworzenia szkolnych grup wsparcia w oparciu o posiadane przez szkołę zasoby (psycholog, pedagog, nauczyciele, rodzice i uczniowie z doświadczeniem migracji) – stan jak w p. 1;

¹⁴ Specjalistyczna Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna dla Dzieci z Niepowodzeniami Edukacyjnymi jest poradnią specjalizującą się w pomocy uczniom obcokrajowców. Raport szczegółowy z działalności Poradni przygotowała Urszula Majcher Legawiec, pracownik Poradni, Prezes Fundacji Wspierania Kultury Języka Polskiego im. Mikołaja Reja i Krakowski Ambasador Wielokulturowości.

<p>3. Porady bez badań, których celem jest zorientowanie rodzica w możliwościach, jakie daje polski system edukacji oraz przekazanie szkole ucznia informacji o możliwościach wsparcia ucznia z doświadczeniem migracji;</p> <p>4. Międzyszkolne grupy wsparcia w adaptacji i integracji, w tym np. zajęcia w czasie ferii oraz zajęcia w ciągu roku szkolnego.</p>	<p>3. Przygotowano koncepcję zainicjowania tradycji organizacji Dnia Wielokulturowego w każdej szkole – stan jak w p. 1;</p> <p>4. Przygotowano koncepcję poradnika dla UzDM oraz kodeksu relacji międzykulturowych – stan jak w p. 1.</p>
---	--

Rodzice:

Działania do realizacji	
W Poradni	W środowisku szkolnym
<p>1. Prowadzono stałe konsultacje w zakresie przyjęcia do szkoły, systemowego wsparcia ucznia, sieci organizacji pozarządowych mogących stanowić wsparcie;</p> <p>2. Przygotowano koncepcję opracowania poradnika dla rodzica ucznia z doświadczeniem migracji we współpracy z rodzicami, która nie została wdrożona z powodu pandemii;</p> <p>3. Opracowano koncepcję międzyszkolnej grupy wsparcia dla rodziców – stan jak w p. 2.</p>	<p>1. Zainicjowanie opracowania poradnika dla rodziców uczniów z doświadczeniem migracji uwzględniającego specyfikę każdej szkoły – pierwszy poradnik powstał w Szkole Podstawowej nr 25 i jest wynikiem współpracy pracownika Poradni z nauczycielami szkoły;</p> <p>2. Zaproponowano organizację konsultacji dla rodziców uczniów z doświadczeniem migracji we współpracy z asystentami/asystentkami międzykulturowymi – odbyło się kilkanaście takich konsultacji, natomiast w planie było wyznaczenie jednego dnia w Poradni na tego typu konsultacje międzyszkolne - nie zostało wdrożone z powodu pandemii.</p>

Asystentki międzykulturowe i asystenci międzykulturowi i edukacji romskiej:

Działania do realizacji	
W Poradni	W środowisku szkolnym
<p>1. Prowadzenie sieci wsparcia i współpracy – w okresie stacjonarnym spotkania i warsztaty stacjonarne, w okresie pandemii – szkolenia, warsztaty i superwizje online, średnio 3 razy w miesiącu;</p> <p>2. Opracowanie koncepcji podręcznika dla AM i AER (przy współpracy z organizacjami pozarządowymi). Koncepcja nie została wdrożona z powodu pandemii.</p>	<p>1. Promocja stanowiska AM i AER w szkołach, szkolenia dla nauczycieli i dyrekcji na temat AM i AER, zrealizowano 5 takich szkoleń stacjonarnie.</p>

Nauczyciele i dyrektorzy szkół i przedszkoli:

Działania do realizacji	
W Poradni	W środowisku szkolnym
1. Prowadzenie sieci wsparcia dla nauczycieli uczących uczniów z doświadczeniem migracji – zadanie realizowane przez zewnętrznego współpracownika Poradni.	1. Szkolenia i warsztaty w szkole, kilkanaście form stacjonarnie i online; 2. Spotkania i konsultacje w szkołach.

3. Udzielono wsparcia w bezpośrednim kontakcie stacjonarnym i online:

- Przedszkola – 2
- Szkoły Podstawowe – 37
- Licea, technika, szkoły branżowe – 13
- Bursy – 1
- Poradnie Psychologiczno-Pedagogiczne – 1

Szkoły wykazane niżej (w ramach współpracy stacjonarnej i przez komunikatory) pozostają w stałym lub długoterminowym kontakcie wynikającym ze wsparcia w zakresie np. przyjęcia dziecka do szkoły, uruchomienia zajęć z jpo/2 i/lub wyrównawczych, pomocy psychologiczno-pedagogicznej, zatrudnienia asystentki międzykulturowej, wsparcia metodycznego itp. Do listy szkół dołączyć należy:

- osoby indywidualne, które pozostają w długotrwałym kontakcie (pedagogów szkolnych, rodziców i przede wszystkim asystentki międzykulturowe),
- rady pedagogiczne, np. SP 119, szkolenie trzykrotnie, 1 raz stacjonarnie, 2 zdalnie,
- instytucje i organizacje, np. Zespół Interdyscyplinarny ds. Realizacji Programu „Otwarty Kraków”, Punkt Informacyjny dla Obcokrajowców, poradnie psychologiczno-pedagogiczne, stowarzyszenia i fundacje wspierające migrantów.

W przeważającej większości kontakty miały charakter zdalny, ale – w miarę możliwości i potrzeb – osobisty. Przeprowadzono także, przy współpracy ze Stowarzyszeniem Meritum, cykl szkoleń dla nauczycieli w ramach projektu MEN „Szkoła różnorodna II” (4 grupy, 20 godzin szkoleniowych każda).

4. W zakresie działań promujących wielokulturowość podejmowano między innymi:

- współpracę z administratorem/redaktorem na fan page’u Otwarty Kraków i Doradcą Metodycznym ds. Wielokulturowości,
- rozmowy/wywiady z dziennikarzami prasowymi i radiowymi,
- promowanie programów/projektów Poradni wśród uczniów z doświadczeniem migracji i ich rodziców oraz wśród nauczycieli,
- współpracę z Uniwersytetem Pedagogicznym, który kształci nauczycieli jpo/2 – udział w spotkaniach nauczycieli, prowadzenie warsztatów i wykładów,
- współpraca w realizacji dwóch projektów UE ze strumienia HORIZON (Instytut Socjologii projekt „Child Up” i Stowarzyszenie Interkulturalni projekt „MiCreate”),
- współtworzenie ogólnopolskiego forum AAM i AER we współpracy z Fundacją na rzecz Różnorodności Społecznej,
- współpraca ze szkołą w Bezwoli w ramach wymiany doświadczeń i dobrych praktyk,

- nominowanie Poradni do tytułu Krakowski Ambasador Wielokulturowości 2019.

Akademia Asystentów Międzykulturowych

Akademia Asystentów Międzykulturowych została zainicjowana przez Fundację Wspierania Kultury i Języka Polskiego im. Mikołaja Reja jako jeden z rezultatów projektu MURAL. Ma ona na celu wspieranie edukacji dzieci cudzoziemców oraz dzieci, których rodzice wrócili z migracji do Polski. W ramach Akademi w pierwszej połowie 2020 r. przeprowadzono warsztaty dla asystentów międzykulturowych, działających w krakowskich szkołach oraz dla osób, które chciałyby podjąć się takiego zadania.

Projekt ma na celu wsparcie kompetencji asystentów międzykulturowych i profesjonalizację stanowiska pomocy nauczyciela z zadaniami asystenta międzykulturowego.

Szkolenia dla pracowników Urzędu Miasta Krakowa i miejskich jednostek organizacyjnych

Wydział Polityki Społecznej i Zdrowia zorganizował wspólnie z **Międzynarodową Organizacją ds. Migracji (IOM)**, w ramach projektu „**Wsparcie integracji migrantów wymagających szczególnego traktowania**”, współfinansowanego przez Komisję Europejską w kwietniu 2020 r. pracownicy ww. Wydziału wzięli udział w wizycie studyjnej w Neapolu. Podczas wizyty zapoznano się z działaniami na rzecz cudzoziemców między innymi w takich krajach jak Portugalia, Hiszpania, Włochy. Niestety ze względu na pandemię projekt został znacznie ograniczony ale będzie kontynuowany w kolejnym roku 2021.

Pomoc społeczna i świadczenia społeczne

Krakowskie Centrum Świadczeń

Na stronie internetowej <https://sprawypoleczne.krakow.pl/>, zostały zamieszczone informatory ze świadczeniami realizowanymi w Krakowskim Centrum Świadczeń, przetłumaczone na język ukraiński, a pracownicy Referatu ds. Obsługi Mieszkańców posiadają umiejętność komunikowania się w stopniu podstawowym w języku: angielskim, rosyjskim, niemieckim oraz hiszpańskim.

Dane dotyczące dodatków mieszkaniowych i dodatków energetycznych

dodatek mieszkaniowy	45
Azerbejdżan	1
Białoruś	4
Estonia	1
Irak	2
Kazachstan	2
Mongolia	1
Rosja	1
Syria	1
Ukraina	31
Wietnam	1
dodatek energetyczny	4
Irak	1
Kazachstan	1
Rosja	1
Ukraina	1
Suma końcowa	49

Dane dotyczące świadczeń rodzinnych

Zasiłek rodzinny	292
Armenia	6
Azerbejdżan	1
Bangladesz	2
Białoruś	20
Bułgaria	1
Egipt	1
Estonia	2
Gruzja	3
Irak	5
Kazachstan	4

Litwa	1
Mołdowa (Mołdawia)	1
Mongolia	3
Peru	3
Rosja	11
Rumunia	4
Słowacja	4
Syria	2
Ukraina	216
Wietnam	2
Świadczenie rodzicielskie	149
Armenia	1
Azerbejdżan	1
Białoruś	15
Bułgaria	1
Chiny	1
Iran	1
Kazachstan	2
Litwa	2
Maroko	1
Mołdowa (Mołdawia)	3
Pakistan	3
Republika Korei (Korea Południowa)	1
Rosja	14
Rumunia	1
Słowacja	2
Ukraina	94
Uzbekistan	1
Wietnam	5
Zasiłek pielęgnacyjny - niepełnosprawni	112
Armenia	1
Białoruś	6
Brazylia	3
Holandia	2
Kazachstan	3
Litwa	1
Rosja	7
Rumunia	1
Słowacja	1
Ukraina	85
Wietnam	2
Zasiłek pielęgnacyjny - 75 lat	13
Białoruskie	2
Białoruś	1

Kazachstan	2
Rosja	3
Ukraina	5
Świadczenie pielęgnacyjne	56
Armenia	1
Białoruś	2
Brazylia	5
Francja	2
Kazachstan	1
Rosja	7
Słowacja	1
Ukraina	36
Włochy	1
Specjalny zasiłek opiekuńczy	4
Ukraina	4
Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka	90
Bangladesz	1
Białoruś	6
Egipt	1
Kazachstan	3
Macedonia	1
Pakistan	1
Rumunia	1
Słowacja	1
Ukraina	72
Wietnam	3
Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka (GM)	36
Białoruś	3
Czechy	1
Kazachstan	1
Rosja	1
Ukraina	27
Wietnam	3
Jednorazowe świadczenie z tytułu urodzenia dziecka (ZZ)	2
Białoruś	1
Ukraina	1
Dodatek opiekuńczy dla osoby niepełnosprawnej art.22b	3
Ukraina	3
SWD_BO-Salda - wydatki	11
Białoruś	2
Ukraina	9
Suma końcowa	768

Dane dotyczące wierzycieli - Fundusz Alimentacyjny

Kraj	Liczba cudzoziemców
Białoruś	2
Bułgaria	1
Kazachstan	1
Ukraina	3
Suma końcowa	7

Dane dotyczące Świadczenia wychowawczego oraz Dobry Start

Świadczenia wychowawcze	3821
Albania	4
Algieria	1
Angola	4
Argentyna	3
Armenia	38
Australia	1
Austria	5
Azerbejdżan	28
Bangladesz	1
Belgia	3
bezpieństwoowcy	3
Białoruś	191
Boliwia	3
Brazylia	58
Bułgaria	20
Chile	1
Chiny	12
Cypr	1
Czechy	7
Czeskie	1
Dania	1
Dominikana	1
Egipt	18
Estonia	2
Finlandia	3
Francja	16
Ghana	1
Grecja	2
Gruzja	9
Gwinea (Gwinea Konakry)	1
Hiszpania	16
Holandia	7
Indie	160
Irak	7
Iran	6

Irlandia	4
Izrael	9
Japonia	1
Jordania	2
Kamerun	5
Kanada	1
Kazachstan	52
Kongo	1
Korea Południowa	3
Kyrgystan (Kirgistan, Kirgizja)	4
Liban	1
Libia	1
Litwa	12
Macedonia	6
Maroko	3
Mauritius	2
Meksyk	5
Mołdowa (Mołdawia)	13
Mongolia	6
Mozambik	1
Nepal	2
Niemcy	10
Niger	1
Nigeria	1
Pakistan	8
Peru	2
Portugalia	11
Republika Korei (Korea Południowa)	10
Republika Południowej Afryki (RPA)	1
Rosja	202
Rumunia	46
Serbia	8
Słowacja	31
Słowenia	1
Sri Lanka	2
Stany Zjednoczone Ameryki	12
Syria	2
Szwajcaria	3
Świadczenie Dobry Start	1513
Albania	1
Algieria	1
Angola	1
Argentyna	1
Armenia	18
Austria	3
Azerbejdżan	8

bezpieństwoowcy	1
Białoruś	67
Boliwia	1
Brazylia	14
Bułgaria	7
Chiny	1
Czechy	1
Egipt	5
Estonia	2
Francja	5
Gruzja	4
Hiszpania	4
Holandia	3
Indie	34
Irak	3
Irlandia	1
Izrael	2
Kamerun	2
Kazachstan	13
Kongo	1
Korea południowa	1
Kyrgystan (Kirgistan, Kirgizja)	2
Litwa	5
Meksyk	1
Mołdowa (Mołdawia)	3
Mongolia	3
Nepal	1
Niemcy	3
Nieustalone	1
Niger	1
Nigeria	1
Pakistan	3
Peru	1
Portugalia	1
Republika Korei (Korea Południowa)	4
Rosja	79
Rumunia	11
Serbia	2
Słowacja	9
Słowenia	2
Sri lanka	1
Stany Zjednoczone Ameryki	2
Syria	1
Szwajcaria	1
Tunezja	1
Turcja	6

Turkmenistan	1
Ukraina	1110
Urugwaj	1
Uzbekistan	3
Wenezuela	1
Węgry	5
Wielka Brytania	5
Wietnam	28
Włochy	7
Zimbabwe	1
ZSRR	1
Suma końcowa	5334

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Krakowie, udzielał cudzoziemcom pomocy zgodnie z obowiązującymi przepisami o pomocy społecznej i tak w roku 2020 z zasiłku celowego skorzystały **43 osoby**.

Kraj pochodzenia	Liczba osób zasiłkiem celowym
Ukraina	20
Rumunia	5
Rosja	4
Białoruś	3
Gruzja	2
Irak	2
Armenia	1
Czechy	1
Kazachstan	1
Peru	1
Syria	1
Tunezja	1
Wietnam	1

Liczba cudzoziemców objętych Indywidualnym Programem Integracji (według wszystkich form pomocy): 2 osoby w 2 rodzinach (Rosja). Osoby objęte Indywidualnym Programem Integracji posiadały status uchodźcy.

W ramach **Indywidualnego Programu Integracji** udzielono następującego wsparcia:

- 2 osoby w 2 rodzinach (Rosja) skorzystały ze świadczenia pieniężnego na utrzymanie, przeznaczonego na pokrycie wydatków na żywność, odzież, obuwie, środki higieny osobistej, opłaty mieszkaniowe;
- 2 osoby w 2 rodzinach (Rosja) skorzystały ze świadczenia pieniężnego przeznaczonego na pokrycie wydatków związanych z nauką języka polskiego.

Poza Indywidualnym Programem Integracji udzielono wsparcia:

- 5 dzieci cudzoziemskich (3 osoby - Ukraina, 1 osoba - Łotwa, 1 osoba - Rosja) skorzystało z pomocy w formie pokrycia kosztów utrzymania w placówkach opiekuńczo-

wychowawczych typu rodzinnego, socjalizacyjnego, specjalistyczno-terapeutycznego oraz interwencyjnego;

- dzieciom cudzoziemskim przebywającym w pieczy zastępczej opłacono składki na ubezpieczenie zdrowotne;
- 3 osoby (1 osoba – Egipt, 1 osoba – Czeczenia, 1 osoba – Ukraina) skorzystały z pomocy w formie pracy socjalnej;
- 3 osoby (1 osoba – Egipt, 1 osoba – Czeczenia, 1 osoba – Ukraina) skorzystały z pomocy w formie poradnictwa specjalistycznego;
- 2 osobom (Ukraina) udzielono informacji oraz wsparcia w kontaktach z innymi instytucjami, ze środowiskiem lokalnym oraz organizacjami pozarządowymi;
- udzielono wsparcia w formie innych działań wspierających proces integracji cudzoziemca:
  - 1 osoba (Ukraina) brała udział w warsztatach międzypokoleniowych;
  - 1 osoba (Ukraina) prowadziła zajęcia z rękodzieła (5 spotkań, w których wzięło udział 11 osób);
  - 2 osoby (Ukraina) wzięły udział w wyjściach integracyjnych do instytucji kultury;
  - 1 osoba (Hiszpania) prowadziła konwersacje z języka hiszpańskiego (37 spotkań, w których wzięło udział 7 osób) oraz uczestniczyła w spotkaniu integracyjnym.

Działania na rzecz integracji wspierane przez Program „Otwarty Kraków”

Wspólna działalność organizacji pozarządowych i Gminy Miejskiej Kraków

Seminarium Inspireurope I Supporting Researchers At Risk

W dniu 9 stycznia 2020 r. odbyło się w Collegium Maius Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie seminarium „INSPIREUROPE. Supporting Researchers At Risk”. Konsorcjum InSPIREurope powstało w międzynarodowej sieci Scholars at Risk, której misją jest działanie na rzecz wolności akademickiej oraz ochrona prześladowanych członków i członkiń społeczności uniwersyteckiej. Spotkanie było okazją do podjęcia dyskusji na temat

stanu wolności akademickiej, prezentacji europejskich systemów wsparcia i pomocy oraz wymiany doświadczeń i wiedzy. W seminarium wzięli udział między innymi przedstawiciele Wydziału Polityki Społecznej i Zdrowia, Obserwatorium Wielokulturowości i Migracji oraz Wili Decjusza.

Mural na Rondzie Mogilskim z elementem wielokulturowym

Od połowy grudnia na Rondzie Mogilskim można zobaczyć Mural Budżetu Obywatelskiego.

Wśród wielu uwiecznionych na nim aktywności i działań partycypacyjnych mieszkańców znalazł się również element wielokulturowy. Mural pn. „Obywatelski Kraków”, został wykonany przez 101 Murali dla Krakowa i jest podziękowaniem dla mieszkanki i mieszkańców za to, że wspólnie tworzą Kraków. Podziękowania złożono również Nowym Mieszkańcom, którzy coraz liczniej biorą udział w życiu obywatelskim Miasta.

Międzynarodowy Dzień Migranta w Krakowie

Na przełomie listopada i grudnia rozpoczęto akcje wspieraną przez Sieć Miast Międzykulturowych ICC z okazji Międzynarodowego dnia Migranta. Święto zostało ustanowione przez Zgromadzenie Ogólne ONZ w celu zwrócenia uwagi na potrzebę przestrzegania praw człowieka i podstawowych wolności wszystkich osób żyjących poza krajem swojego pochodzenia. Mieszkańcy Krakowa, którzy są migrantami i wybrali Kraków na swoje miejsce zamieszkania, przesyłali swój wizerunek i kilka słów na temat swojej nowej małej ojczyzny. Akcja była koordynowana na portalu Facebook otwartykraków. Wzięli w niej udział m.in.: Chinedu Kingsley Ekeh z Nigerii, Mizuki Kurosawa z Japonii, John Ezeh z Nigerii, Anastasiya

Krasouskaya z Białorusi i Sofia Manca z Włoch.

Świąteczna kuchnia ukraińska online

Wydarzenie zostało zorganizowane przez Fundację ZUSTRICZ i Stowarzyszenie INTERKULTURALNI.PL. Podczas warsztatów kulinarnych przygotowano nie tylko świąteczne ukraińskie potrawy, ale także przybliżono historię Świąt i tego jak wpływała na potrawy.

W kulturze ukraińskiej, podobnie jak i polskiej, okres bożonarodzeniowy jest wyjątkowo rodzinny i przepełniony pozytywnymi emocjami. Każdy Ukrainiec i Ukrainka, który opuścił swoje rodzime strony, w sposób naturalny tęskni za swoim domem, za bliskimi, za spotkaniem przy wspólnym stole. Dlatego takie wydarzenia są bardzo ważne, zwłaszcza w okresie pandemii, gdy kontakt z rodziną i przyjaciółmi jest niemożliwy. Celem warsztatów, ze względu na aktualną sytuację epidemiologiczną, było stworzenie wirtualnej wspólnoty krakowskiej społeczności ukraińskiej, wspólne włączenie się w przygotowanie tradycyjnych dla tego okresu potraw, a także działanie w celu zachowania i promocji ukraińskich świątecznych tradycji, także wśród polskich przyjaciół. W czasie warsztatów były również omówione tradycje świąt św. Andrzeja, św. Mikołaja a także wigilii Bożego Narodzenia.

Z każdą potrawą powiązana jest jakaś tradycja. Na Andrzejkę młodzież piekła rytualny kołacz w kształcie słońca, zwany „kalitą”. Taki kołacz był zaprezentowany i omówiony podczas warsztatów. Na Mikołajki pieczono pierniki, zwane „mykołajczyki”, koniecznie z dodatkiem miodu i przypraw korzennych. Podczas warsztatów przygotowano także mieszankę korzenną do piernika. Warsztaty realizowane są w partnerstwie z Fundacją Zustricz i finansowane są ze środków zebranych przez Stowarzyszenie INTERKULTURALNI.PL w ramach odpisu 1% podatków. Adres internetowy do warsztatów: <https://www.youtube.com/watch?v=2FGt-So9IVk>

Projekt I3 – Infrastruktura Innowacje Informacja

Projekt Wojewody Małopolskiego dedykowany Obywatelom Państw Trzecich realizowany w ramach Krajowego Funduszu Azylu Migracji i Integracji (FAMI). Kluczowym działaniem projektu jest kontynuacja i rozszerzenie działalności infolinii i informacji INFO.OPT utworzonej z myślą o obywatelach państw trzecich. Dzięki niej cudzoziemcy mogą sprawnie i szybko

pozyskać informację migracyjną, zweryfikować status swojego pobytu lub określić ścieżkę postępowania w przypadku np. zmiany pracodawcy. Zarówno cudzoziemcy, jak i przedsiębiorcy działający na terenie naszego województwa mogą uzyskać darmową pomoc w poprawnym uzupełnieniu wniosków i weryfikacji dokumentów. Realizator projektu wspólnie z krakowskimi organizacjami działającymi na rzecz migrantów realizuje spotkanie i porady. Program Otwarty Kraków współpracuje z realizatorem projektu udostępniając informacje dotyczące spotkań z wykorzystaniem swoich publikatorów.

„Ded Moroz puka do drzwi” – Projekt Centrum Obywatelskiego Centrum C 10

Centrum Obywatelskie zaprosiła mieszkańców Miasta na spotkanie w ramach naszego cyklu pt. Międzypokoleniowe spotkania integracyjne. Do udziału w spotkaniu zapraszano wszystkich mieszkańców i mieszkanki Krakowa - i najstarszych i najmłodszych. Celem warsztatów było poznanie kultury rosyjskiej poprzez baję, literaturę (czytano fragmenty Puszkina, Bułhakowa i słuchano utworów Czajkowskiego),

oglądano rosyjskie kreskówki oraz poznawano tradycje rosyjskie. Spotkanie prowadziła Mariia Tiurina – Rosjanka, mieszkająca od 7 lat w Krakowie.

Projekt MiCREATE

W ramach umowy partnerskiej z Stowarzyszeniem INTERKULTURALNI PL, Wydział Polityki Społecznej i Zdrowia wspierał działania jak partner projektu pn. „Międzynarodowa konferencja naukowa w ramach projektu MiCREATE, realizowana w programie Unii Europejskiej Horyzont 2020”. Zgodnie z umową nr W_VI_15_SZ_7_2020, wspierał przygotowania konferencji podsumowującej projekt oraz informował o jej przebiegu i efektach projektu.

Ogólnym celem projektu jest stymulowanie włączania różnych grup dzieci migrantów poprzez przyjęcie podejścia skoncentrowanego na dziecku oraz ich integracji w sferze edukacji i na poziomie postulatów politycznych. W oparciu o potrzebę ponownego spojrzenia na politykę integracyjną z jednej strony i spójność ze szczegółowym celem programu naukowego z drugiej strony, projekt badawczy ma na celu kompleksowe zbadanie współczesnych procesów integracji dzieci migrantów w celu ich wzmocnienia. Projekt wychodzi z założenia, że kraje europejskie i ich systemy edukacyjne napotykać różnorodne wyzwania związane z rosnącą różnorodnością etniczną, kulturową i językową, a zatem ma na celu: 1) określenie istniejących praktyk integracji dzieci migrantów na poziomie regionalnym i lokalnym poprzez zbieranie danych i ich wtórną analizę; 2) analizę społecznych skutków tych programów integracyjnych poprzez prowadzenie studiów przypadków w dziesięciu krajach, w których zastosowane zostaną jakościowe i ilościowe badania, oparte o metodologię ukierunkowaną na dzieci; 3) rozwój narzędzi integracyjnych oraz identyfikację inwestycji społecznych, w szczególności w polityce edukacyjnej i systemach szkolnictwa, które mają na celu wzmocnienie pozycji dzieci.

Kraków wolny od nienawiści – mechanizm zgłaszania incydentów o charakterze dyskryminacyjnym”

W 2020 r. Prezydenta Krakowa powołał Radę ds. Równego Traktowania, zaś Wydział Polityki Społecznej i Zdrowia Urzędu Miasta Krakowa podjął współpracę finansową z fundacjami i stowarzyszeniami działającymi na rzecz równych praw kobiet i mężczyzn, upowszechniania i ochrony wolności i praw człowieka oraz swobód obywatelskich, a także wspomagania rozwoju demokracji. W ramach tych działań Fundacja Równość.org.pl zrealizowała projekt „Kraków wolny od nienawiści – mechanizm zgłaszania incydentów o charakterze dyskryminacyjnym”, którego głównym działaniem było stworzenie aplikacji umożliwiającej zgłaszanie incydentów o charakterze dyskryminacyjnym. Wydział Polityki Społecznej i Zdrowia wsparł projekt przetłumaczeniem ankiety, która jest dostępna w czterech językach: polskim, ukraińskim, angielskim i rosyjskim. Ankieta jest dostępna pod adresem internetowym: <https://rownosc.org.pl/mechanizm/>

Wyniki badania są dostępne pod adresem internetowym:

<https://rownosc.org.pl/wp-content/uploads/2020/11/Dyskryminowanie.-Sytuacja-osob-LGBTQIA-w-Krakowie.pdf>

Konferencja D&I Changemakers Festival 2020 – Wrażliwość i inkluzja nigdy nie były ważniejsze”

Organizatorem konferencji była Fundacja Diversity Hub, wydarzenie było jedenastym spotkaniem środowiska największych firm, kluczowych uczelni, NGOs i przedstawicieli samorządu. Podczas konferencji prelegenci przybliżyli tematy z obszaru zarządzania różnorodnością – D&I (Diversity and Inclusion), a także dzielili się inspiracjami bazującymi na badaniach oraz doświadczeniach największych organizacji. Konferencja pokazała, jak zarządzanie różnorodnością wygląda teraz i jak może wyglądać jutro. Wydarzenie przeznaczone było przede wszystkim dla sektora biznesowego: firm (top menedżerowie,

menedżerowie D&I i HR, liderzy networków pracowniczych), zespołów (menedżerowie liniowi), a także wszystkich pracowników (D&I dla każdego). Organizatorem wydarzenia jest Think Tank Diversity Hub, który specjalizuje się w zarządzaniu różnorodnością (Diversity and Inclusion). Pomaga biznesowi czerpać korzyści z różnorodności oraz wpływać w ten sposób na zmiany społeczne, oferując specjalistyczne wsparcie konsultacyjne, doradcze i szkoleniowe. Podczas konferencji przedstawiciele Wydziału Polityki Społecznej i Zdrowia zaprezentowali Program „Otwarty Kraków”. Inicjatywa wspierana organizacyjnie oraz medialnie przez funpage otwartykrakow oraz stronę www.

Webinar з представником Краківського муніципалітету (Urzędu Miasta Krakowa)

Fundacja ZUSTRICZ zorganizowała z udziałem przedstawicieli Urzędu Miasta Krakowa webinar dla obcokrajowców mieszkających w Krakowie. Podczas spotkania uczestnicy mogli dowiedzieć się m.in. jak otrzymać numer PESEL czy zameldować się. Czy będą otwarte szkoły, jak uzyskać niezbędne informacje, gdzie można uzyskać pomoc w przypadku trudności i problemów, których doświadczają cudzoziemcy w związku z pandemią.

Muslim Migrants in Europe - Overcoming Social Stigma

Konferencja Muzułmańscy Migranci w Europie - Pokonywanie napiętnowania społecznego w ramach projektu Solidarność w przyszłej Europie, finansowanego przez Komisję Europejską. Organizatorem Konferencji było Centrum Pomocy Prawnej im. Haliny Nieć.

Podczas konferencji eksperci, młodzi badacze i studenci, praktycy i decydenci pracujący w dziedzinie migracji i integracji, mieli okazję wymienić się wiedzą i doświadczeniem w przyjaznym i szczerym otoczeniu. Dyskutowano między innymi o różnych aspektach integracji muzułmańskiej i stygmatyzacji muzułmańskiej w Europie. Podczas konferencji Zastępca Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej i Zdrowia Pan Mateusz Płoskonka prezentował działania Programu „Otwarty Kraków”, również te skierowane do społeczności muzułmańskiej, mieszkającej w Krakowie.

Szczegóły pod adresem internetowym <https://www.pomocprawna.org/muslim-migrants-in-europe>

Centrum Wsparcia Przedsiębiorczości Obcokrajowców

Fundacja Współpracy Polsko Ukraińskiej "U-Work" w ramach projektu Centrum Wsparcia Przedsiębiorczości Obcokrajowców przeprowadziła cykl szkoleń i spotkań, mających na celu edukację migrantów o zasadach prowadzenia biznesu w Polsce, zwłaszcza w czasie pandemii COVID-19. Zorganizowano m.in.:

- ◆ Szkolenia „Działalność gospodarcza na podstawie łączenia rodzin, karty stałego pobytu” oraz „Działalność gospodarcza dla studenta”,
- ◆ Szkolenia „Spółka dla cudzoziemca”,
- ◆ Szkolenie „Spółka z o.o. oraz spółka komandytowa dla cudzoziemca”,
- ◆ Spotkanie „NGO+BIZNES”.

W czasie trwania projektu cudzoziemcy mogli skorzystać z pomocy asystenta przedsiębiorcy.

Konkurs „Patroni krakowskich ulic” – Szukajcie wielokulturowych ulic

Rada i Zarząd Dzielnicy III Prądnik Czerwony zorganizowała kolejny edycję konkursu Patroni krakowskich ulic. Tym razem uczestnicy mieli za zadanie szukanie wielokulturowych ulic w Krakowie. W Krakowie jest prawie 3 tys. ulic, alei, placów, skwerów, osiedli i obiektów inżynierskich, które noszą swoje nazwy. Mniej więcej dwie trzecie z nich honorują zasłużone osoby lub ważne wydarzenia. Decyzje o nadaniu nazwy podejmowane są przez Radę Miasta Krakowa i mają na celu upamiętnienie postaci ze względu na ich zasługi dla Krakowa i Polski. Niestety większość z nich jest nam zupełnie nieznaną. Konkurs organizowany jest w czterech kategoriach wiekowych: dla klas 1–3, 4–6 i 7–8, a także dla młodzieży w wieku od 13 do 18 lat.

Dzień Solidarności Miast Światowego Dziedzictwa

Krakowski Ambasador Wielokulturowości David McGirr w ramach krakowskich obchodów Dnia Solidarności Miast Światowego Dziedzictwa, uczestniczył w uroczystym otwarciu odnowionego Placu Świętego Ducha, gdzie umieszczono stylizowane zegary wskazujące czas różnych zakątków świata, w tym Edynburga.

Projekt ALT Talks „Zawiłości pamięci: wymiar lokalny”

Stowarzyszenie FestivALT zorganizowało w ramach projektu ALT Talks panel dyskusyjny „Jak funkcjonuje pamięć żydowska w mieście na podstawie przykładu Krakowa i Wrocławia”. Gośćmi panelu byli:

- Piotr Kwapisiewicz (członek Zespołu Interdyscyplinarnego ds. wspierania realizacji Programu "Otwarty Kraków" oraz dyrektor wykonawczy Żydowskie Stowarzyszenie Czulent,
- Roma Sendyka (Profesorka w Katedrze Antropologii Literatury i Badań Kulturowych WP UJ, od wielu lat prowadzi działania na rzecz upamiętnienia byłego obozu koncentracyjnego KL Płaszów),
- Agnieszka Jabłońska (badaczka studiów żydowskich i aktywistka kulturalna),
- Karolina Jara (doktorantka w Instytucie Historii Sztuki Uniwersytetu Wrocławskiego).

Projekt zrealizowano przy współpracy z Allianz Kulturstiftung oraz przy wsparciu finansowym Dutch Jewish Humanitarian Fund oraz Asylum Arts. Zadanie publiczne współfinansowane przez Ministerstwo Spraw Zagranicznych RP w konkursie „Dyplomacja publiczna 2020 – nowy wymiar”. Performens wyraża jedynie poglądy autora i nie może być utożsamiany z oficjalnym stanowiskiem Ministerstwa Spraw Zagranicznych RP.

Międzynarodowy Program Scholars at Risk

W dniu 20 lipca 2020 r. Instytut Kultury Willa Decjusza oraz Uniwersytet Jagielloński podpisały umowę o współpracy w ramach międzynarodowego programu Scholars at Risk na organizację pierwszego w Polsce pobytu dla naukowca-uchodźcy. Umowę ze strony IKWD podpisała dr hab. Dominika Kasprowicz, dyrektor IKWD, prof. UJ, ze strony UJ – prof. Piotr Laidler, Pełnomocnik Rektora ds. Internacjonalizacji. Instytut Kultury Willa Decjusza w Krakowie przyjął pierwszego w Polsce stypendystę Scholars at Risk (SAR), prof. Candana Badema,

tureckiego historyka, którego dotknęły represje w związku z falą zwolnień na uniwersytetach. Prof. Candan Badem, nie mogąc bezpiecznie kontynuować swojej pracy i działalności badawczej w Turcji, uzyskał pomoc w ramach programu SAR. Wsparcia i schronienia prześladowanemu naukowcowi udzielili Instytut Kultury Willa Decjusza, miasto Kraków oraz Uniwersytet Jagielloński. Scholars at Risk (SAR) to międzynarodowa sieć instytucji akademickich i osób, której misją jest ochrona prześladowanych członków społeczności uniwersyteckiej oraz promocja wolności akademickiej. W sieci działa 507 uniwersytetów, szkół wyższych i stowarzyszeń w 39 krajach. W ubiegłym roku pomocy szukało ponad 580 uczonych. Uniwersytet Jagielloński i Instytut Kultury Willa Decjusza dołączyły do sieci jako pierwsze i na razie jako jedyne organizacje w Polsce.

<https://www.scholarsatrisk.org/>

Projekty realizowane przez organizacje pozarządowe w ramach zadań zleczanych przez Gminę Miejską Kraków

Kraków przyjazny dla rodziców - obcokrajowców

Projekt był skierowany do ukraińskich migrantów w Krakowie i polegał na publikowaniu tekstów informacyjnych oraz prowadzeniu wydarzeń. Celem projektu była pomoc w uzyskaniu wiedzy na temat urodzenia dziecka, zasad uzyskania dokumentów, podstaw prawa rodzinnego oraz prowadzenia ciąży w Polsce. Zakres publikacji i warsztatów obejmował m.in. tematy: „Ciąża, pierwsze kroki dla rodziców-obcokrajowców”, „Prowadzenie

ciąży przez NFZ lub w prywatnych szpitalach. Jaka różnica, czego się spodziewać”, „Obowiązkowe szczepienia dla dzieci w Polsce”. Projekt był odpowiedzią na pytania oraz duże zainteresowanie migrantów z Ukrainy wszystkimi aspektami, związanymi z prowadzeniem ciąży oraz urodzeniem dziecka w Polsce. Podczas wydarzeń uczestnicy-migranci dowiedzieli się najważniejszych informacji na temat ciąży oraz urodzeniu dziecka w Krakowie. Dowiedzieli się również, jaką pomoc mogą uzyskać. W ramach zadania publicznego były prowadzone 5 wydarzeń (w tym cztery w formie online webinarów). Z powodu pandemii COVID-19, 4 wydarzenia w ramach projektu odbyły się w formie webinarów online. Najbardziej popularne (ze względu na zasięg) były teksty: „Prowadzenie ciąży w Polsce: NFZ czy prywatnie?” oraz „Obowiązkowe szczepienia dla dzieci w Polsce”. Teksty były aktywnie udostępniane przez czytelników, co wskazuje na to, że czytelnicy uważają taką informację na temat urodzenia dziecka w Polsce za korzystną, pożyteczną oraz chcą się podzielić ją ze znajomymi.

Realizator zadania: Fundacja Polska-Ukraina, kwota dotacji: 10 000 zł.

Feel Better - Migrant Women Empowerment & Integration

W odpowiedzi na potrzeby wielokulturowej społeczności migrantów w Krakowie, w okresie od lipca do września 2020 r. Fundacja One World-One Heart podjęła się realizacji kolejnego już cyklu warsztatów integrujących i wspierających cudzoziemców, mieszkających w naszym Mieście. Uwzględniając trudny okres izolacji, związanej z pandemią koronawirusa, większość spotkań i warsztatów odbywała się drogą online, dzięki czemu udział w nich mogło wziąć znacznie więcej osób, niż byłoby to możliwe w formie tradycyjnej. Projekt pod

nazwą: „Feel Better - Migrant Women Empowerment & Integration”, przy wsparciu Programu Otwarty Kraków i współfinansowany ze środków Miasta Krakowa, miał na celu wzmocnienie umiejętności życiowych kobiet, przybywających z różnych stron świata, które napotykają bariery w aktywnym uczestnictwie w polskim społeczeństwie i na polskim rynku pracy. Projekt obejmował warsztaty z zakresu wsparcia psychologicznego, związanego z sytuacją pandemii oraz adaptacji w nowym kraju, omówienie polskiego rynku pracy i przedsiębiorczości, wielokulturowe warsztaty wspierające dla rodziców, zajęcia wzmocniające poczucie własnej wartości i tożsamości kobiet-migrantek oraz międzynarodowe integracyjne warsztaty kulinarne. Szeroki wachlarz

poruszanych zagadnień pozwolił na rozwój wiedzy i praktycznych umiejętności, ułatwiających adaptację w naszym kraju oraz dał szansę na integrację osób o różnej narodowości, wykształceniu i kwalifikacjach: od kobiet, opiekujących się domem i rodziną - po wysoko wykwalifikowane przedstawicielki międzynarodowych korporacji.

Realizator zadania: Fundacja One World-One Heart, kwota dotacji: 10 000 zł

„In The Circle Of Ancient Traditions – migrant women integration”

Proponowane przez Fundację One World - One Heart działania w projekcie z obszaru działalności na rzecz integracji cudzoziemców koncentrowały się wokół tradycyjnych zwyczajów i obrzędów przelotem jesienno-zimowego. Na terenach Polski, od pradawnych czasów słowiańskich, świętuje się Dzień Zmarłych (kiedyś zwany Dziadami, obecnie Dniem Wszystkich

Świętych), Andrzejki i Katarzynki (zwane słowiańskimi Walentynkami) oraz Mikołajki. Wszystkie te tradycyjne święta powiązane z prastarymi zwyczajami i tradycjami, są obchodzone i przekazywane od pokoleń. W dzisiejszych czasach wymieszanie kultur i nowe technologie zaciera powoli tradycyjne obrządki, a jednocześnie mamy szansę poznawać zwyczaje innych kultur, obchodzone w tym samym czasie w różnych krajach. Grupą docelową projektu były kobiety przybyłych do Krakowa, jak i polskiego pochodzenia, na wspólne odkrywanie tradycji, wierzeń, historii; na podróż po różnych zakątkach świata, która pozwoli przekonać się, jak różnorodne tradycje mogą nas łączyć i wspomagać lepsze zrozumienie.

Realizator zadania: Fundacja One World-One Heart, kwota dotacji: 10 000 zł.

„Otwórz serce na Kraków”

Projekt „Otwórz serce na Kraków” był realizowany pod koniec roku 2020. W ramach projektu przeprowadzono konkurs fotograficzny dla dzieci i młodzieży, które przyjechały z Ukrainy. Autorzy zdjęć, którzy uzyskali najwięcej tzw. „polubień” i punktów, otrzymali nagrody. W każdej grupie będzie wyznaczony jeden zwycięzca. Program konkursowy był okazją do nauczenia się robienia lepszych zdjęć, ponieważ każdego dnia będą pojawiały się nowe zadania i użyteczne podpowiedzi, jak zrobić dobre zdjęcie. Konkurs był okazją do lepszego poznania Krakowa i do znalezienia przyjaciół i wreszcie do pokazania swojego potencjału twórczego. Uczestnikami projektu byli głównie obywatele Ukrainy, którzy od niedawna są mieszkańcami

Krakowa. Osoby biorące udział w projekcie nawiązały ze sobą kontakty, kilka osób skorzystało z porad psychologa oraz zaangażowało się w działania społeczne na rzecz społeczności migrantów.

Realizator zadania: Fundacja Zustricz, kwota dotacji: 10 000 zł.

„Kraków – mój dom”

Projekt został zrealizowany przez Stowarzyszenie Wielokulturowy Kraków. W projekcie wykorzystano metodę edukacji nieformalnej taką jak podcasty. Prowadzono między innymi rozmowy: Rozmowa o Karaimach z Mariolą Abkowicz", „Muzyka, która łączy” rozmowa z Maciejem Trifonidisem, „Georgian Maybe Time”, czyli o tym jak przenieść się w Krakowie na czas gruziński. Rozmowa z Ketii Prangulaishvili, „Nie jestem typową jidysze mamete” - rozmowa z Miriam {Mańą} Synge, „O dietojarzkiej kuchni żydowskiej Fani Lewando”. Rozmowa z Sabiną Francuz i Pauliną Skotnicką" i inne. Wykorzystano również wideospacery („Wielokulturowy Salwator i Zwiezyniec” oraz „Wielokulturowy Stary Cmentarz Podgórski”, prowadzone przez duet Krakolodzy, Przewodnicy po Krakowie). Przeprowadzono konkurs fotograficzny „Kraków - mój dom?”) oraz cieszącą się ogromną popularnością grę miejską („literacka gra miejska – znajdź wielokulturową książkę” pod patronatem Kraków Miasto Literatury UNESCO). Najważniejszym celem naszego projektu było upowszechnianie wiedzy na temat wielokulturowości Krakowa - w ujęciu historycznym i współczesnym.

Realizator zadania: Stowarzyszenie Wielokulturowy Kraków, kwota dotacji: 10 000 zł.

“Festiwal Wielokulturowy – Nowi Krakowianie ”

Festiwal w 2020 r. realizowany był w formie hybrydowej. W ramach festiwalu zrealizowano m.in.: warsztaty malarskie online, warsztaty haftu i wycinanek ukraińskich, wystawy, ścieżki spacerów wielokulturowych, stworzenie „Biblioteki Wielokulturowej” czy zabawa-wyzwanie „tongue twisters” (tamańce językowe) oraz wsparcie dla krakowskich restauracji prowadzonych przez obcokrajowców są okazją do spotkań i rozmów – do poznawania się i uczenia o swoich kulturach i tradycjach. Jedną z festiwalowych akcji jest „Wielokulturowa Biblioteka” – inicjatywa Instytutu Kultury Willa Decjusza, który jest partnerem festiwalu. Stowarzyszenie zaprosiło do współpracy zagraniczne konsulaty, które mają swoje siedziby w Krakowie, instytuty kultury oraz Fundację Wisławy Szymborskiej do przekazania

książek w językach narodowych mniejszości mieszkających w Krakowie oraz publikacje autorstwa pisarzy obcojęzycznych tłumaczone na język polski. Książki zostały подарowane Bibliotece Kraków, gdzie będą z nich mogli korzystać nowi krakowianie oraz Polacy, którzy uczą się języków obcych. Te powieści, reportaże, albumy i tomy poezji będą doskonałym sposobem na integrację polsko- i obcojęzycznych mieszkańców Krakowa. Z kolei osobom niepolskojęzycznym dadzą możliwość bieżącego kontaktu z literaturą tworzoną w ich języku oraz w języku polskim. Przekazane książki trafią do filii 21 Biblioteki Kraków - wypożyczalni obcojęzycznej na ul. Królewskiej 59, gdzie będą do dyspozycji wszystkich zainteresowanych literaturą. Z kolei w ramach akcji pn. „Wszystkie smaki kultury” do współpracy zostali zaproszeni krakowscy restauratorzy pochodzący spoza Polski. W miejscach, które biorą udział w akcji, organizator festiwalu zamówił posiłki przeznaczone dla sympatyków wydarzenia. Każdy, kto zarejestrował się przez formularz festiwalowy, mógł się poczęstować potrawami. W trakcie trwania festiwalu każdego dnia przedstawiana była kuchnia innego kraju bądź regionu. W ten sposób organizatorzy chcieli wesprzeć lokalny biznes nowych mieszkańców Krakowa i pokazać, w jaki sposób ich obecność w mieście wzbogaca kulturę kulinarną miasta, poszerza horyzonty, opowiada o tradycji, kulturze, ale także historii danego kraju czy regionu.

W programie festiwalu znalazły się także warsztaty mistrzowskie i tutoriale, prezentujące sztukę ukraińską, którą przygotował Fundusz Rozwoju i Wsparcia Młodej Sztuki Ukraińskiej Sławy Frołowej. W ramach festiwalu krakowski przewodnik Wojciech Zabielski zaprojektował autorskie

trasy spacerowe, stworzone na podstawie rekomendacji, żyjących w Mieście obcokrajowców. W ten sposób powstanie wielokulturowa mapa „Krakowska ścieżka – historia”.

Festiwal wielokulturowy „Nowi Krakowianie” organizowany był przez Stowarzyszenie Willi Decjusza w partnerstwie z Instytutem Kultury Willa Decjusza oraz szeregiem krakowskich instytucji i konsulatów zagranicznych, przy wsparciu finansowym Miasta z programu „Otwarty Kraków”.

Realizator zadania: Stowarzyszenie Willa Decjusza, kwota dotacji: 10 000 zł.

„Konkurs artystyczny dla młodzieży szkolnej – miasto wielokulturowe w XXI wieku”

Jak uczennice i uczniowie krakowskich szkół podstawowych i ponadpodstawowych wyobrażają sobie miasto wielokulturowe XXI wieku.

Stowarzyszenie Interkulturalni PL wraz z Fundacją Wspierania Języka i Kultury Polskiej im. Mikołaja Reja zaprosili do udziału w konkursie artystycznym uczennice i uczniów z krakowskich szkół. Nadesłano ponad 130 prac plastycznych, fotograficznych, grafik, obrazów oraz form przestrzennych, a także kilka prac literackich.

Jury w składzie dr Elżbieta Wiącek, Monika Chrabąszcz-Tarkowska oraz Mizuki Kurosawa podczas wielogodzinnych obrad w grudniu 2020 r. wybrało po trzech laureatów w każdej kategorii wiekowej oraz przyznało jedenaście wyróżnień w grupie młodszej oraz jedno wyróżnienie w grupie starszej. Ze względu na pandemię zorganizowanie wystawy oraz uroczystego wręczenia nagród nie mogło się odbyć w czasie trwania projektu i nastąpiło właśnie podczas gali 12 marca. Zwycięzcy i wyróżnieni odebrali nagrody i dyplomy z rąk Zastępcy Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej i Zdrowia Urzędu Miasta Krakowa Pana Mateusza Płoskonki w obecności przedstawicieli organizacji, które przygotowały konkurs oraz członków jury

Realizator zadania: Stowarzyszenie INTERKULTURALNI PL, kwota dotacji: 9 500 zł oraz Fundacja Wspierania Kultury i Języka Polskiego im Mikołaja Reja: 1 500 zł.

„Wystawa młodej sztuki białoruskiej „Przed i po”

Wystawa sztuki białoruskiej “Before/After/2020. Belarus” to rodzaj artystycznej kroniki dramatycznych wydarzeń z sierpnia 2020 r., które miały miejsce na Białorusi po wyborach prezydenckich: jest prawdziwa w swoim przedstawieniu, szczerza w przekazywaniu emocji i uczuć, bo wydarzenia są prawdziwe. Prezentowane na wystawie dzieła malarstwa, grafiki, rzeźby są refleksjami, wyrazem obywatelskiej postawy 10 białoruskich artystów. Łączy ich zbiorowy ból, złość, bezsilność, strach, rozpacz, które przekształciły się w formy plastyczne. Wystawa została zaprezentowana online oraz już po zmianie przepisów pandemicznych w Muzeum Sztuki i Techniki Japońskiej Manggha. Wystawę można zwiedzić online pod adresem internetowym: <https://before-after.interkulturalni.pl/>.

Realizator zadania: Stowarzyszenie INTERKULTURALNI PL, kwota dotacji: 10 000 zł.

„Empatia i wielokulturowość - kontynuacja” i „Empatia i wielokulturowość nauczyciele i edukatorzy”

Projekty były kontynuacją zeszłorocznej edycji (2019 r.), w ramach której Fundacja Internationaler Bund Polska przeprowadziła w sześciu krakowskich szkołach warsztaty dla uczniów. Celem warsztatów było poznanie i zrozumienie pojęcia wielokulturowości i migracji przez uczestników zajęć oraz kształtowanie postawy otwartości na drugiego człowieka wśród uczniów klas 7-8 SP i szkół ponadpodstawowych. Wybrano również nauczycieli i edukatorów, oferując im dwa weekendowe warsztaty online.

W ten sposób nauczyciele zostali przygotowani do samodzielnego przeprowadzenia pełnego, 12-godzinnego programu zajęć „Empatia i wielokulturowość” oraz otrzymali przygotowanie do przeprowadzenia online pojedynczych zajęć dotyczących tak istotnych w okresie pandemii tematów jak empatia, podstawowe pojęcia psychologiczne, tematyka wielokulturowości oraz różnorodności w szkole, znajdowanie informacji w sieci oraz radzenie sobie z fake newsami itd. Uczestnicy zapoznali się również z cyklem specjalnie zaprojektowanych ćwiczeń i aktywności mających wzmocnić empatię i otwartość na drugiego człowieka.

Warsztaty odpowiadają na wyzwanie postawione przed współczesnymi uczniami, którzy są świadkami przekształcania się ich homogenicznego etnicznie i kulturowo kraju i miasta w wielokulturową społeczność oraz mają za zadanie dać uczniom narzędzia, które pozwolą im zrozumieć ten proces oraz wykształcić odpowiednie umiejętności, które będą pomocne w budowaniu wspólnego domu z osobami migrującymi do Polski. Innowacyjny charakter warsztatów przejawia się przede wszystkim w wykorzystaniu metod edukacji nieformalnej, które pozwalają na formowanie odpowiednich postaw i pracę nad emocjami.

Realizator projektów: Fundacja Internationaler Bund Polska, kwota dotacji I projektu: 9 700 zł, II projektu: 9 900 zł.

„Zróbmy to razem”

Stowarzyszenie FestivALT zrealizowało także projekt wolontariacki „Zróbmy to razem!” ponieważ to wolontariusze są siłą napędową i cichymi bohaterami wielu organizacji. Festivalt to niewielka organizacja, która sama siebie nazywa kolektywem artystycznym. Wśród głównych działań można wymienić projekty „Żyd na szczęście” podejmujący problem wizerunków „Żyda z pieniążkiem”, cykl autorskich alternatywnych wycieczek ALT Tours poruszających tematykę dziedzictwa żydowskiego, ale także postępującej gentryfikacji i turystyfikacji, czy działania skupione wokół Płaszowa, m.in. organizacja ogrodu społecznego, spaceru ukazujące teren Płaszowa z różnych perspektyw.

Wielu młodych ludzi szuka miejsca - poza pracą, czy uczelnią - gdzie mogliby zdobywać doświadczenie i realizować pasje, a także poznać inne ciekawe osoby. Wypadkową tych potrzeb stał się projekt „Zróbmy to razem!”. Wspólne działania w projektach, uczestnictwo w warsztatach i - do pewnego momentu - możliwość spotkania się „na żywo”, sprawiły, że wokół FestivALTu pojawiła się grupa wspólnych młodych ludzi pochodzących z różnych krajów, mówiących różnymi językami, mających różne wykształcenie i doświadczenia, a których łączy jedno - chęć działania i poznawania świata w całej jego złożoności.

Realizator projektu: Stowarzyszenie FestivALT, kwota dotacji: 5 000 zł

„Gloria Świata - wielokulturowy Kraków śpiewa razem”.

Realizatorem zadania był Chór w Kontakcie - „Krakowski Ambasador Wielokulturowości” AD 2019 oraz Fundacja 2ACT. Polegało na przygotowaniu koncertu świątecznego wraz z zaangażowaniem mieszkańców Krakowa do wspólnego śpiewania. Członkami chóru są głównie obcokrajowcy, którzy śpiewają w różnych językach świata. Koncert cieszył się ogromną popularnością i był okazją do integracji. Ze względu na zaostrzenie przepisów epidemiologicznych koncert został zorganizowany w formie online.

Zaproszenie na koncert można obejrzeć pod adresem internetowym:

<https://www.facebook.com/Fundacja2Act/videos/386594095739906>

Realizator zadania: Fundacja 2ACT, kwota dotacji: 10 000 zł

„Opowiedz swoją historię migracji przez sztukę”

Projekt składał się z cyklu warsztatów i spotkań artystyczno-integracyjnych z literackiego i plastycznego opowiadania własnej historii z naszymi mentorami - Krystyną Potapenko i Karą Minasian. Podczas spotkań i warsztatów uczestnicy poznali możliwości sztuki pisarskiej i różnorodność sztuki artystycznej. Mentorzy pomagali w opracowaniu własnego dzieła (literackiego lub z dziedziny sztuk pięknych), które powstanie jako podsumowanie udziału w projekcie. „Opowiedz swoją historię migracji przez sztukę”, było projektem integracyjno-kulturalnym, który będzie rozwijał kapitał społeczny wśród osób młodych, wzmacniać pozycję oraz rozwijać ich zdolności w zakresie aktywnego uczestnictwa w społeczeństwie. Na portalu Facebook Fundacji Widowisk Masowych można zobaczyć kolejne filmiki z prezentacją sztuki migrantów wraz z ich komentarzem m.in. pod adresem internetowym:

<https://www.facebook.com/FundacjaWidowiskMasowych/videos/396719414957124>

Realizator zadanie: Fundacja Widowisk Masowych, kwota dotacji: 10 000 zł.

Punkt Informacyjny dla Obcokrajowców

Zadanie Punkt Informacyjny dla Obcokrajowców (PIO) było realizowane przez Fundację Współpracy Polsko-Ukraińskiej U-Work od 1 lutego do 31 grudnia 2020 r. W ramach projektu prowadzone były: działania informacyjne, w tym m.in. upowszechniające wydarzenia kulturalno-oświatowe, działania zachęcające do skorzystania z wiedzy i możliwości oferowanych przez inne organizacje wspierające migrantów oraz mniejszości narodowe i etniczne, konsultacje ze specjalistami oraz przy okazji wydarzeń integracyjnych -organizowane poza siedzibą PIO.

Konsultacje były prowadzone w językach: polskim, ukraińskim, rosyjskim, angielskim. Jeśli była taka potrzeba, możliwe było skorzystanie z konsultacji w języku hiszpańskim oraz arabskim. Poza celem głównym osiągnięto również cele szczegółowe takie jak: zwiększenie wiedzy cudzoziemców na temat ich praw i obowiązków oraz w kwestii związanych z życiem w mieście. Punkt Informacyjny wzmacniał działania informacyjno-promocyjne poprzez:

- obsługę skrzynki mailowej Punktu Informacyjnego, udostępnionej do obsługi cudzoziemców (info@migrant.krakow.pl),
- obsługę dyżurnego telefonu informacyjnego dla cudzoziemców w trakcie pełnionych dyżurów,
- obsługę FanPage na portalu Facebook Punktu Informacyjnego dla Obcokrajowców, <https://www.facebook.com/PIO.KRK/>, stały kontakt z Referatem ds. Wielokulturowości i Projektów Społecznych w zakresie opracowywania treści do publikacji,
- dostarczenie informacji na temat działalności PIO do urzędów i instytucji obsługujących migrantów,
- tłumaczeniu materiałów dotyczących pandemii wraz z publikacją.

W 2020 r. Punkt Informacyjny dostarczał aktualnych informacji w zakresie:

- przepisów prawa, w tym legalizacji pobytu oraz zakupu i najmu nieruchomości,
- dostępu do rynku pracy i możliwości rozpoczęcia działalności gospodarczej,
- podniesienia kwalifikacji zawodowych, w tym nauki języka polskiego,
- uzyskania pomocy społecznej, mieszkaniowej i socjalnych,
- edukacji dzieci i dorosłych,
- dostępu do kultury,
- sposobu funkcjonowania systemu ubezpieczeń społecznych i dostępu do służby zdrowia,
- dostępu do organizacji pracujących z migrantami i na rzecz migrantów.
- procedur administracyjnych związanych z bieżącym funkcjonowaniem w środowisku lokalnym (np. prawo jazdy, rejestracja samochodu, Karty Krakowskiej, meldunek, PESEL, E-PUAP, PUE ZUS itp.).

W Punkcie Informacyjnym dla Obcokrajowców w roku 2020: **3 407** obcokrajowców uzyskało informację nt. spraw życia codziennego oraz prawnych aspektów życia w Polsce bezpośrednio od konsultanta, 3 124 za pośrednictwem infolinii, maila lub portalu Facebook, 970 podczas sesji tematycznych z ekspertem oraz 767 w trakcie spotkań informacyjno-integracyjnych. Ze względu na pandemię forma spotkań została zmieniona na formę online.

Z raportu aktywności osób odwiedzających profil punktu utworzony na portalu Facebook wynika, że 396 987 osób korzystało z informacji publikowanych w wydarzeniach (informacjach o spotkaniach tematycznych, zapisach na konsultacje prawne, pedagogiczne, psychologiczne, informacjach o dostępnych wydarzeniach kulturalnych, szkołach językowych, instytucjach pomocowych). Ponadto 327 cudzoziemców skorzystało z porad eksperckich. W czasie trwania ograniczeń związanych z brakiem możliwości bezpośredniego kontaktu pracownicy Punkt udzielali informacji w formie elektronicznej, wykorzystywano aplikację ZOOM oraz kontratakowano się z klientami telefonicznie. Punkt wspierał środowisko społeczności białoruskiej, zarówno w kwestiach merytorycznych, udzielając informacji dotyczących rejestracji własnego stowarzyszenia czy fundacji oraz logistycznych udzielając pomieszczeń na spotkania organizacyjne, czy sprzętu.

W ramach realizacji zadania przygotowano następujące materiały filmowe:

Webinarium: Masz Kartę? Płacisz mniej! (Karta Krakowska)

<https://www.youtube.com/watch?v=vZGLZd9Fz7U> język polski,

1. Вебинар: Есть карта? Платишь меньше! (Карта Краковская)

<https://www.youtube.com/watch?v=nFxSmozAMnk> język rosyjski ,

2. Webinar: Do You Have A Card? Pay less! (Krakow Card)

https://www.youtube.com/watch?v=eOz5_b8ySbU język angielski,

3. Вебінар: Є Карта? Платиш меньше! (Краківська Карта)

<https://www.youtube.com/watch?v=mxhZDJEGoM4> język ukraiński.

Wybór lekarza rodzinnego (POZ) - www.pacjent.gov.pl

<https://www.youtube.com/watch?v=aQPLw4aSVGY> język polski,

1. How to choose a family doctor (POZ) - www.pacjent.gov

<https://www.youtube.com/watch?v=QCnp4sitgH0> język angielski,

2. Выбар сямейнага ўрача (POZ) - www.pacjent.gov.pl

<https://www.youtube.com/watch?v=XywOJRJMHe8> język białoruski,

3. Вибір сімейного лікаря (POZ) - www.pacjent.gov.pl

<https://www.youtube.com/watch?v=RnEVR6Wgx5s> język ukraiński,

4. Выбор семейного врача (POZ) - www.pacjent.gov.pl

<https://www.youtube.com/watch?v=abP8siC8qqE&list=UUz10e5vQCoyiaUiZA6-yo-g&index=4>

język rosyjski.

Budżet Obywatelski w Krakowie

<https://www.youtube.com/watch?v=KzHAFCRIM-o> język polski,

1. The Civil Budget in Krakow

<https://www.youtube.com/watch?v=0-6k9duvPOY> język angielski,

2. Грамадзянскі Бюджэт у Кракаве

<https://www.youtube.com/watch?v=si8WexXqduc> język białoruski,

3. Громадський Бюджет у Кракові

https://www.youtube.com/watch?v=r5j1wx_NVZY&t=37s język ukraiński,

4. Гражданский Бюджет в Кракове

<https://www.youtube.com/watch?v=GkG-eFpirx8> język rosyjski.

Zatrudnianie cudzoziemców w Polsce

<https://www.youtube.com/watch?v=BcWH-dz3SsA&list=UUz10e5vQCoyiaUiZA6-yo-g&index=8>

język polski

1. Employment of foreigners in Poland,

<https://www.youtube.com/watch?v=2DnT3rKNrP4> język angielski,

2. Трудоустройство иностранцев в Польше

<https://www.youtube.com/watch?v=TIk4GK9wIYU> język ukraiński,

3. Працаўладкаванне замежнікаў у Польшчы

<https://www.youtube.com/watch?v=3GqckCAB2Kw> język białoruski,

4. Трудоустройство иностранцев в Польше

<https://www.youtube.com/watch?v=TIk4GK9wIYU&t=59s> język rosyjski.

Jak się zarejestrować na złożenie wniosku o pobyt w Małopolskim Urzędzie Wojewódzkim

<https://www.youtube.com/watch?v=1nmdKfzN5FI> język polski

1. How to make an appointment for application submission for a stay in Małopolska Provincial Office

<https://www.youtube.com/watch?v=gcSe6kqv2bE> język angielski,

2. Як записаца на падачу заявы на дазвол на жыхарства ў Малопольскаму воеводскаму кіраванні

<https://www.youtube.com/watch?v=VjxNbyoxCk8> język białoruski,

3. Як записатися на подачу заяви на перебування в Малопольскаму Воеводскаму Управлінні

<https://www.youtube.com/watch?v=GUY9HEFPXhU> język ukraiński,

4. Как записаться на подачу заявления на пребывание в Малопольском Воеводском Управлении

<https://www.youtube.com/watch?v=bdCHywTRM3E&list=UUz10e5vQCoyiaUiZA6-yo-g&index=18>

Profil zaufany co to jest i jak go złożyć

<https://www.youtube.com/watch?v=IZfDha1EeE> język polski,

1. Доверенный профиль - что это и как его получить?
<https://www.youtube.com/watch?v=UXIC0AC4RV4> język rosyjski,
2. What is Trusted Profile?
<https://www.youtube.com/watch?v=U7LiTvxiGmA> język angielski,
3. Довірений профіль - що це і як його отримати?
<https://www.youtube.com/watch?v=Dt5L3Q7xm9s> język ukraiński.

Jak zameldować się na pobyt czasowy lub stały w czasie pandemii

<https://www.youtube.com/watch?v=G0mw9aPJUMQ&list=UUz10e5vQCoyiaUiZA6-yo-g&index=27> język polski,

1. How to check in for a temporary or permanent stay during the Covid-19 pandemic
<https://www.youtube.com/watch?v=MhYBslqHKKY> język angielski,
2. Как зарегистрироваться на временное или постоянное место проживания во время пандемии Covid-19
<https://www.youtube.com/watch?v=f2XYWeYc3Zo> język rosyjski,
3. Як зареєструватися на тимчасове або постійне місце проживання під час пандемії Covid-19
<https://www.youtube.com/watch?v=psER3SsHd10> język ukraiński.

Realizator zadania: Fundacja Współpracy Polsko-Ukraińskiej U-Work, kwota dotacji: 270 000 zł.

Wydarzenia kulturalne nawiązujące do idei wielokulturowości, propagujące kulturę mniejszości narodowych i etnicznych

---

Biblioteka Kraków

W 2020 r. Biblioteka Kraków w podjęła szereg działań na rzecz mniejszości narodowych, etnicznych oraz cudzoziemców.

- 20 sierpnia 2020 r. w ogrodzie Biblioteki Głównej zorganizowano „Etnopiknik”, którego celem było promowanie małopolskiej kultury i regionalnych tradycji. Wydarzeniu towarzyszyła wystawa „Good Idea Slovakia” i koncert muzyki ludowej wykonany na fujarze słowackiej. Wystawę przygotowano we współpracy z Konsulatem Generalnym Republiki Słowackiej w Krakowie.
- 30 września 2020 r. z okazji IV Krakowskiego Dnia Głośnego Czytania w Filii nr 56 Bibliotek Kraków zorganizowano dla dzieci do 6 roku życia oraz ich rodziców zajęcia „Baśnie świata – wielokulturowość, które prowadziła dr Dorota Bełtkiewicz.
- 1 grudnia 2020 r. w ramach „Festiwalu Wielokulturowego – Nowi Krakowianie” w Filii nr 3 Biblioteki Kraków odbyło się przekazanie blisko 300 książek, które zebrano w ramach projektu „Wielokulturowa Biblioteka” będącego wspólną inicjatywą Instytutu Kultury Willa Decjusza i Biblioteki Kraków. Celem było poszerzenie zbiorów obcojęzycznych również o publikacje w językach mniejszości narodowych zamieszkujących Kraków.
- W grudniu 2020 roku po pozytywnym rozpatrzeniu przez Konsulat Generalny Republiki Federalnej Niemiec w Krakowie wniosku o przyznanie wsparcia finansowego, Biblioteka Kraków zrealizowała projekt „Literatura niemieckojęzyczna w Bibliotece Kraków – powiększenie zbiorów”. Dokonano zakupu blisko stu publikacji w języku niemieckim.

Krakowskie Biuro Festiwalowe

Wszystkie strony internetowe administrowane przez Krakowskie Biuro Festiwalowe, w tym festiwal/wydarzeń oraz www.krakow.travel, www.karnet.krakow.pl i infokrakow.pl zawierają wersję angielską strony. Strona www.krakow.travel jest także dostępna w wersji francuskiej, niemieckiej, hiszpańskiej, włoskiej oraz ukraińskiej.

Krakowskie Biuro Festiwalowe zrealizowała następujące działania:

InMICS Composers Lab / FMF 2020

Zeszlatoroczne wydarzenia dla 9 studentów (różnych narodowości):

3 czerwca 2020 r.

Online meeting

Improve your portfolio

Prowadzący: Chandler Poling & Thomas Mikusz (White Bear PR)

4 czerwca 2020 r.

One-on-one online meeting

Preparation for pitch

Prowadzący: Michael Todd (ASCAP)

29 sierpnia 2020 r.

Online lecture

Notation notes

Prowadzący: Mateusz Bień (Akademia Muzyczna w Krakowie)

29 sierpnia 2020 r.

Zdalna sesja nagraniowa

O projekcie:

InMICS Composers Lab to europejski projekt adresowany do młodych kompozytorów muzyki filmowej i realizowany przez 3 festiwale: Festiwal Muzyki Filmowej w Krakowie, Film Fest Gent (Belgia) i Festival International du Film d'Aubagne (Francja). Program szkoleniowy dla kompozytorów jest zintegrowany ze studiami International Master in Composition for Screen, który prowadzą 4 uczelnie artystyczne w Belgii, Francji, Włoszech i Kanadzie.

Zawarte partnerstwo ma na celu podniesienie prestiżu działań edukacyjnych, które od lat każdy z festiwali podejmował we własnym zakresie. Poszczególne zajęcia, warsztaty i spotkania obejmują zagadnienia związane ze sztuką komponowania oraz budowaniem międzynarodowej kariery.

27-28 czerwca 2020 r.

PIKNIK KRAKOWSKI_Piknik Wielokulturowy na Bulwarze Inflanckim

Piknik Wielokulturowy realizowany jest w ramach projektu MURAL – MUTUAL UNDERSTANDING, RESPECT AND LEARNING – wzajemne zrozumienie, szacunek oraz nauka.

W programie: pokaz kulinarny, tańce, nauka języków, zumba, zajęcia artystyczne dla dzieci oraz dwa koncerty – Wasima Ibrahima oraz Nowa Huta Mish Mash Band.

Planowane, częściowo zrealizowane, przeniesione na 2021 r.:

Orfeo i Majnun

<https://orfeomajnun.pl>

Wieloetapowy europejski projekt społeczny „Orfeo i Majnun”, podczas którego zaprosiliśmy mieszkańców na kilkadziesiąt bezpłatnych wydarzeń, wielojęzyczną operę w Centrum Kongresowym ICE Kraków oraz paradę miejską z niezwykłymi, własnoręcznie wykonanymi przez uczestników lalkami zwierząt.

Zrealizowane zostały: warsztaty społeczne, opera i parada zostały przeniesione na 2021 r.

Ośrodek Kultury Kraków-Nowa Huta (Klub Wersalik)

Akademia Dzieci i Młodzieży

Jest to miejsce otwarte dla wszystkich dzieci mieszkających w okolicy, chcących aktywnie i twórczo spędzić czas po szkole lub potrzebujących wsparcia, którego nie mają w domu. W zajęciach stacjonarnych organizowanych w ramach Akademii Dzieci i Młodzieży biorą udział dzieci z rodzin romskich, których wiele tutaj mieszka. Idea wielokulturowości w pracy Klubu Wersalik to działania przeciwdziałające wykluczeniu, uczące tolerancji i otwartości na innych, zwłaszcza tych, którzy ze względu na pochodzenie mogliby czuć się wyobcowani.

Termin: teoretycznie cały rok, praktycznie w 2020 – tylko okres działalności stacjonarnej.

W swoich działaniach na rzecz wielokulturowości Klub do lutego 2020 r. realizował umowę o praktyce dla studentki z Branderburgische Technische Universität w Cottbus-Senfterberg w Niemczech. Zakres praktyki dotyczył pracy ze społecznością lokalną oraz pomocy w działalności klubowej.

Muzeum Inżynierii Miejskiej

Muzeum Inżynierii Miejskiej oferuje zniżki dla posiadaczy Karty Polaka. Ponadto Muzeum realizowało wystawy wychodząc naprzeciw potrzebom mieszkańców mówiącym w innych językach niż polski:

- wystawa czasowa "Futuronauci" na terenie Zajezdni przy ul. Św. Wawrzyńca 15 była dwujęzyczna (polski i angielski) - opisy dotyczące poszczególnych modułów wystawy oraz materiały promocyjne przygotowane są w dwóch językach;
- w okresie wakacyjnym w MIM przeprowadzone zostały dwa zajęcia weekendowe w języku angielskim - "DIY: Latawiec" i "Pudełko skarbów";
- tablice informacyjne, opisy stanowisk oraz materiały promocyjne w Ogrodzie Doświadczeń im. St. Lema przygotowane są w dwóch językach: polski i angielski;
- podstawowe informacje na stronie www Muzeum oraz Ogrodu Doświadczeń są dostępne także w wersji angielskiej.

Centrum Kultury „Dworek Białoprądnicki”

Centrum Kultury „Dworek Białoprądnicki”

Instytucja wraz z podległymi Klubami Kultury realizuje wiele różnorodnych aktywności dotyczących wielokulturowości. Od kilku lat jest instytucją przyjmującą młodzież z krajów europejskich na staże w ramach programu Europejski Korpus Solidarności (wcześniej Erasmus+). Obecnie jest także jednostką wysyłającą młodych Polaków do placówek zagranicznych na krótko- i długoterminowe projekty EKS. Jednocześnie prowadzone jest wiele działań kulturalnych przybliżających odbiorcom różne kultury świata, a także polskie mniejszości – od koncertów, przez spotkania i wystawy, po warsztaty rodzinne.

Poniżej wykaz wydarzeń zrealizowanych przez Dworek Białoprądnicki i jego filie.

INTEGRart – Europejski Korpus Solidarności

W projekcie INTEGRart koordynowanym przez Centrum Kultury „Dworek Białoprądnicki” i Klub Kultury „Przegorzały” w 2020 r. wzięło udział 8 organizacji z 6 państw: Grecji, Estonii Niemiec, Hiszpanii, Francji i Polski. W projekcie uczestniczyło 12 wolontariuszy, którzy realizowali projekty

w Centrum Kultury "Dworek Białostradnicki" i jego filiach: Klubie Kultury „Przegorzały”, Klubie Kultury „Mydlniki”, Klubie Kultury „Wola”, Klubie Kultury „Łokietek”, a także dwóch organizacjach partnerskich: Maltańskim Centrum Pomocy Niepełnosprawnym Dzieciom i Ich Rodzinom oraz XXVII Liceum Ogólnokształcącym nr XXVII.

Działania realizowane przez wolontariuszy trwały przez cały rok 2020. Wolontariusze pracowali na rzecz poszczególnych organizacji goszczących, ich lokalnych społeczności oraz społeczności krakowskich expatriantów planując, przygotowując, promując i wdrażając różnorodne działania dotyczące tematów integracji, kultury, sztuki, kreatywności, wielokulturowości, rozwoju, opieki oraz solidarności społecznej.

Działania Projekt INTEGRart w Centrum Kultury Dworek Białostradnicki, jego filiach i organizacjach partnerskich finansowany jest z europejskiego programu Europejski Korpus Solidarności w wysokości 54 000 euro.

Wydarzenia zrealizowane w Dworku Białostradnickim:

ARTmosphere

W Centrum Kultury „Dworek Białostradnicki” wolontariusze przygotowali i zrealizowali w sierpniu 2020 r. wspólne wydarzenie "ARTmosphere" czyli dwudniowy festiwal o sztuce i przestrzeni, podczas którego widzowie i ludzie z różnych stron świata mogli wziąć udział we wspólnym procesie tworzenia i doświadczania przestrzeni. Fundamentami wspólnego projektu Artmophere stały się wyznawane przez całą grupę wartości – solidarność, kreatywność, otwartość na ludzi i idee oraz najważniejsze – wspólne przeżywanie i dzielenie się radościami.

Podczas Festiwalu gościliśmy również reprezentantów stowarzyszenia Rethinking Refugees zajmującego się humanizacją problemu uchodźców poprzez wiedzę i działanie, którzy prowadzili dyskusję i warsztaty dotyczące sytuacji uchodźców.

Reportaż z Festiwalu można obejrzeć na kanale YouTube <https://youtu.be/4z0cCtbUrIY>.

Five, six, seven, eight

Cykl warsztatów tanecznych, których celem była promocja tańców tradycyjnych z całego świata i zaprezentowanie ich lokalnej i międzynarodowej społeczności Krakowa. Warsztaty prowadzone były przez tancerzy z kraju, z którego pochodzi dany taniec lub osobę będącą promotorem danej kultury w Polsce. Warsztaty skierowane były do odbiorców polskich oraz obcokrajowców i zakładały zapoznanie się nie tylko z podstawowymi krokami, ale także kulturą związaną z danym tańcem w przyjaznej, rodzinnej atmosferze.

Light Up Dworek – Międzynarodowy Dzień Wolontariusza

Wydarzenie organizowane we współpracy z wolontariuszami EKS. Idea wydarzenia została zaczerpnięta z francuskiego Lyonu, gdzie co roku rozświetlają się ulice, a mieszkańcy świętują Festiwal Światła „Fête des Lumières”. Na teren Dworku przenieśliśmy ją w 2017 r., za sprawą wolontariuszki Roxane Girin, pochodzącej z Lyonu, Celem wydarzenia jest propagowanie idei wolontariatu, budowanie dialogu międzykulturowego, przybliżenie tradycji i kultury krajów ojczystych wolontariuszy, umacnianie uniwersalnych wartości, tj. wolność, równość, tolerancja, integracja, solidarność, otwartość, odpowiedzialność społeczna oraz wzmacnianie europejskiej tożsamości. W 2020 r. z powodu pandemii IV edycja zorganizowana została w formie znacznie ograniczonej do lat poprzednich i przeniesiona do świata wirtualnego. Mimo obostrzeń, udało się rozświetlić fasadę Dworku, tworząc wyjątkową scenografię dla wszystkich, którzy zdecydowali się na spacer w naszym plenerze.

Konwersacje w języku francuskim, angielskim i niemieckim (w ciągu kolejnych faz trwania projektu Integrart)

Prowadzenie całorocznych zajęć, podczas których wolontariusze przybliżają uczestnikom język i kulturę swojego rodzimego kraju.

ETHNO

Projekt międzypokoleniowy, nastawiony na aktywny udział publiczności, dzięki któremu uczestnicy mogli poznać kulturę, muzykę i życie codzienne np. w Iranie, Syrii, Izraelu, Jemenie, Senegal czy Kolumbii. Spotkania to okazja by poznać wybitnych artystów/muzyków, pochodzących z często odległych regionów świata, ale od wielu lat mieszkających w Polsce. To oni sami przybliżają swoją rodzimą kulturę, sztukę, muzykę, zwyczaje i opowiadają jak wygląda życie codzienne w ich ojczystym kraju.

Sekretne życie - wystawa ilustracji estońskiej

Wystawa estońskiej ilustracji książkowej. Zorganizowana we współpracy z Ambasadą Estonii w Warszawie i Viive Noor z Estońskiego Centrum Literatury Dziecięcej. Zaprezentowano prace 5 znakomitych ilustratorów: Kadi Kurema, Regina Lukk-Toompere, Urmas Viik, Jüri Mildeberg oraz Viive Noor. Prace ilustratorskie, jak i przestrzenne, były okazją do spotkania z kulturą i tradycją Estonii.

Dworek TV

W ramach realizowanych programów (wywiady i koncerty) odbywają się także spotkania z przedstawicielami obcych kultur. Naszymi gośćmi byli m.in. Wassim Ibrahim z Syrii, Rasm Almashan z Jemenu, czy Ablaye Badi z Senegal. Programy można obejrzeć na stronie internetowej [Dworek TV](#) i kanale na portalu YouTube.

Centrum Kultury „Dworek Białoprądnicki” – Klub Kultury „Łokietek”

Ferie z kulturą „W 10 dni dookoła świata”

Warsztaty podróżniczo-artystyczne dla dzieci w wieku 7-12 lat realizowane w okresie ferii zimowych (27 stycznia - 7 lutego 2020 r.). Każdego dnia wszystkie aktywności dotyczyły wybranego kraju lub regionu, ich celem było przybliżenie dzieciom kultury, sztuki i języka. Zajęcia prowadzone były przez pracowników Klubu Kultury „Łokietek” oraz zaproszonych gości m.in. native speakerów, certyfikowanych nauczycieli językowych i badaczy kultury.

Hej kolęda! (18 stycznia 2020 r.)

Koncert uczestników warsztatów muzycznych, podczas którego zaprezentowano obok kolęd polskich, również ukraińskie. Wybrane osoby wykonały kolędy w swoim ojczystym języku (ukraiński).

Projekt IntegrArt 4 (od października 2020 r.)

Projekt wolontariatu europejskiego w ramach, którego wolontariuszka z Francji pracuje na rzecz Klub Kultury „Łokietek”. Projekt realizowany jest wspólnie z Centrum Kultury „Dworek Białoprądnicki” oraz innymi filiami. Projekt powstał dzięki finansowaniu przez Program unijny Europejski Korpus Solidarności.

Centrum Kultury „Dworek Białoprądnicki” – Klub Kultury „Wola”

2020 – grudzień 2020 r. – „Hola Wola!”

- zajęcia nauki języka hiszpańskiego dla dzieci i młodzieży, prowadzone przez native speakera mówiącego płynnie po hiszpańsku, angielsku i polsku. Skierowane również do dzieci i młodzieży komunikujących się na co dzień w języku angielskim lub hiszpańskim.

2020 – luty 2020 r. – „Art and English classes”

- zajęcia plastyczno-językowe prowadzone przez wolontariuszkę z Europejskiego Korpusu Solidarności w ramach projektu INTEGRart. Warsztaty plastyczne prowadzone w języku angielskim.

Styczeń 2020 r. – 7 lutego 2020 r. – „Aż po horyzont”

- zimowe warsztaty artystyczno-kulturalne z udziałem wolontariuszki z Europejskiego Korpusu Solidarności w ramach projektu INTEGRart, która podczas warsztatów prowadziła zajęcia udoskonalające komunikację w języku angielskim i niemieckim. W warsztatach brały udział osoby obcojęzyczne.

Marzec 2020 r. – 10 kwietnia 2020 r. – „Language learning conversations online”

- speak English and German conversations with a fluent speaker – zajęcia doskonalące komunikację w językach angielskim i niemieckim prowadzone przez wolontariuszkę z Europejskiego Korpusu Solidarności w ramach projektu INTEGRart.

Lipiec 2020 r. – 31 lipca 2020 r. – „Sensowakacje na Woli”

- letnie warsztaty artystyczno-kulturalne z udziałem wolontariuszki z Europejskiego Korpusu Solidarności w ramach projektu INTEGRart, która podczas warsztatów prowadziła zajęcia udoskonalające komunikację w języku angielskim i niemieckim.

Sierpień 2020 r. – 28 sierpnia 2020 r. – „Tydzień z hiszpańskim”

- warsztaty językowe prowadzone przez native speakera mówiącego płynnie po hiszpańsku, angielsku i polsku; skierowane również do dzieci i młodzieży obcojęzycznych.

Sierpień 2020 r. – 28 sierpnia 2020 r. „Tygodniowe warsztaty rysunku i haftu”

- warsztaty rękodzieła prowadzone przez native speakera mówiącego płynnie po hiszpańsku, angielsku i polsku; skierowane również do dzieci i młodzieży obcojęzycznych.

Centrum Kultury „Dworek Białoprądnicki” – Klub Kultury „Mydlniki”

- prowadzenie konwersacji hiszpańskiego dla dzieci z krakowskich Mydlnik, przez wolontariusza,
- przeprowadzenie zajęć w ramach Mini Ogniska Artystycznego „a Dlaczego” przez wolontariusza,
- nauczanie kolęd w języku hiszpańskim podczas świątecznej edycji cyklu Kino Klon.

Centrum Kultury „Dworek Białoprądnicki” – Klub Kultury „Wena”

Ferie z Kulturą: „Sztuki i Sztuczki”

Od Smoka Wawelskiego do Godzilli – wyprawa przygodowo – artystyczna do Muzeum Sztuki i Techniki Japońskiej Manggha.

Mój czas – spotkania dla kobiet

Relaksacyjne spotkania dla kobiet przy dźwiękach mis tybetańskich.

Hiszpański dla maluchów z rodzicami.

Cykliczne zajęcia raz w tygodniu w Strefie Rodzica w okresie od stycznia do marca 2020 r. Nauka języka hiszpańskiego z elementami tańca, śpiewu i zabawy. Zajęcia prowadzone przez filolożkę hiszpańską, nauczycielkę Montessori, która fascynację kulturą iberoamerykańską stara się przekazać na zajęciach z najmłodszymi. Doświadczenie trenera międzykulturowego wykorzystuje kształtując u dzieci wrażliwość na wielojęzyczność i postawę otwarcia na świat, a eksperymenty pedagogiczne opiera na pedagogice M. Montessori i Metodzie Dobrego Startu prof. Bogdanowicz. Prowadzenie: Małgorzata Markiel.

Centrum Kultury „Dworek Białostradnicki” – Klub Kultury „Przegorzały”

W projekcie INTEGRart koordynowanym przez Centrum Kultury „Dworek Białostradnicki” i Klub Kultury Przegorzały w 2020 r. wzięło udział 8 organizacji z 6 państw: Grecji, Estonii Niemiec, Hiszpanii, Francji i Polski. W projekcie wzięło udział 12 wolontariuszy, którzy realizowali projekty w Centrum Kultury „Dworek Białostradnicki” i jego filiach: Klubie Kultury Przegorzały, Klubie Kultury „Łokietek”, Klubie Kultury „Mydlniki”, Klubie Kultury „Wola”, a także dwóch organizacjach partnerskich: Maltańskim Centrum Pomocy oraz XXVII Liceum Ogólnokształcącym nr XXVII. Działania realizowane przez wolontariuszy trwały przez 12 miesięcy 2020 r. Wolontariusze pracowali na rzecz poszczególnych organizacji goszczących, ich lokalnych społeczności oraz społeczności krakowskich expatriantów planując, przygotowując, promując i wdrażając różnorodne działania dotyczące tematów integracji, kultury, sztuki, kreatywności, rozwoju, opieki oraz solidarności społecznej.

Poza tym wolontariusze przygotowali i zrealizowali w sierpniu 2020 r. wspólne wydarzenie „ARTmosphere” czyli dwudniowy festiwal o sztuce i przestrzeni, podczas którego widzowie z różnych stron świata mogli wziąć udział we wspólnym procesie tworzenia i doświadczania przestrzeni.

W ramach projektu zrealizowano:

- a. *Rendez-vous français* – konwersacje z języka francuskiego, podczas których wolontariusze przybliżają dorosłym uczestnikom język i kulturę swojego rodzimego kraju.
- b. *International Language Club* – zajęcia językowe dla dzieci i młodzieży prowadzone przez Jeremiego, młodego wolontariusza z Francji.
- c. *I was here. Międzynarodowa wystawa fotograficzna* - „Tu byłem”, a wiążąc się z tym miejscem, stałem się jego częścią. W tym sensie „Tu byłem” pozwala nowo zdefiniować pojęcie tożsamości. Odnosi się do problemu tymczasowości i ulotności naszego bycia tu i teraz. „Tu byłem”, a więc już mnie tu nie ma i nie będzie mnie jutro. Czy moja obecność będzie pamiętana? Siedmiu artystów zaproponowało swoją wizję i interpretację tego złożonego zagadnienia. Połowa z nich to zagraniczni wolontariusze programu Europejskiego Korpusu Solidarności, druga połowa – to mieszkańcy Małopolski. Każdy z nich podzielił się swoją własną wrażliwością, a łączy ich jedna rzecz: „tu byli” pewnego dnia. Wystawa sfinansowana z budżetu Europejskiego Korpusu Solidarności.

Wydarzenia kulturalne prowadzone przed pandemią w formie stacjonarnej oferowane nieodpłatnie w ramach projektu INTEGRart skierowane były również do obcokrajowców nie mówiących po polsku i prowadzone były w dwóch językach: po polsku i po angielsku. W trakcie pandemii oferuje warsztaty i konwersacje językowe prowadzone w jednym języku: po angielsku lub po francusku, a także prezentacje filmowe po angielsku lub francusku z polskimi napisami. Na terenie klubu i osiedla Przegorzały umieszczane są plakaty informujące o międzykulturowych wydarzeniach redagowane po angielsku.

Poza tym prowadziliśmy prowadzone wyłącznie po angielsku:

- a. oddzielną witrynę na portalu Facebook informującą o działaniach projektu <https://www.facebook.com/VolunteerinKRK>,
- b. oddzielną witrynę na portalu Facebook informującą o działaniach klubu Przegorzały <https://www.facebook.com/przegorzalyinternational>,
- c. witryny na portalu Instagram:
Klub kultury Przegorzały https://www.instagram.com/kk_przegorzaly/,
Projekt Integrart https://www.instagram.com/integr_art/,
Volunteer'in Krakow <https://www.instagram.com/volunteerinkrakow/>,

- d. oddzielną stronę internetową informującą o działaniach całego projektu Integrart, w całości prowadzoną po angielsku: <https://cracow4volunteers.dworek.eu/>.

Muzeum Inżynierii Miejskiej

Muzeum Inżynierii Miejskiej realizowało następujące projekty:

- wystawa czasowa „Futuronauci” na terenie Zajezdni przy ul. Św. Wawrzyńca 15 była dwujęzyczna (polski i angielski) - opisy dotyczące poszczególnych modułów wystawy oraz materiały promocyjne przygotowane są w dwóch językach;
- w okresie wakacyjnym w MIM przeprowadzone zostały dwa zajęcia weekendowe w języku angielskim – „DIY: Latawiec” i „Pudełko skarbów”;

Tablice informacyjne, opisy stanowisk oraz materiały promocyjne w Ogrodzie Doświadczeń im. St. Lema przygotowane są w dwóch językach: polski i angielski, ponadto podstawowe informacje na stronie www Muzeum oraz Ogrodu Doświadczeń są dostępne także w wersji angielskiej.

Nowohuckie Centrum Kultury

SPEKTAKL RUCHOWY „DUAL” – 1 lutego 2020 r.

Spektakl jest wynikiem współpracy choreografki i tancerki Kataríny Brestovanskej / 16 i muzyka Martina Kosorína / Zoo And Aquarium. D U A L dotyczy relacji i dźwięku, relacji między dźwiękami, wibracji relacji, uzurpowania relacji... Żywy koncert dźwięków i ciał.. Spektakl zrealizowany przy wsparciu Slovak Arts Council.

spektakl zawiera sceny nagości

ZAPISKI Z WYGNANIA - Teatr Polonia – 2 lutego 2020 r.

Spektakl jest bardzo osobistym wspomnieniem Sabiny Baral, dwudziestoletniej emigrantki roku 1968, która wyjechała z kraju razem z rodzicami. W roli tytułowej Krystyna Janda.

NAVIGATOR FESTIVAL - 28-29 lutego 2020 r.

Wydarzenie gromadzące ludzi, dla których podróżowanie, odkrywanie najdziwniejszych zakątków świata i poznawanie nowych kultur stanowi pasję życia. To wielobarwna – multimedialna podróż inspirowana osobistymi doświadczeniami podróżników, dla których przekraczanie granic geograficznych, mentalnych i kulturowych stanowi ciągłe wyzwanie.

ERIU&SHEEBAN “WIND DANCER” – spektakl online – 8 maja 2020 r.

Artystyczna podróż na Zieloną Wyspę. Taneczna wrażliwość Eriu w połączeniu z muzyczną zespołu SheeBan, tworzy fascynującą mieszankę pełną energetycznych brzmień i kobiecych choreografii.

BURSZTYNOWE DRZEWO – spektakl online – 23 maja 2020 r.

Widowisko inspirowane pradziejami ludów przemierzających Europę, będących protoplastami współczesnych mieszkańców ziem polskich.

JAGA WROŃSKA - Scena Letnia NCK online – 12 lipca 2020 r.

Najpiękniejsze piosenki Edith Piaf w wykonaniu charyzmatycznej solistki

Motion Trio – koncert – 23 sierpnia 2020 r.

Pełna pasji i namiętności muzyka w wykonaniu polskiego trio akordeonowego, łączące w swej twórczości ogień muzyki o korzeniach wschodnioeuropejskich z lodowatą precyzją wielkich kompozytorów klasycznych.

Art Color Ballet „Preludium słowiańskie” – 12 września 2020 r.

Spektakl muzyczny sięgający do korzeni kultury słowiańskiej. Inspiracją do powstania scenariusza był Kalendarz Słowiański oraz symbolika przyrody zaklęta w czterech porach roku. Twórcy widowiska – Marek „Smok” Rajss i Agnieszka Glińska – za pomocą różnorodnych form ekspresji

twórczej – muzyki, rytmu, tańca, rdzennych pieśni i bodypaintingu wykreowali na wskroś współczesną, a jednak sięgającą głęboko do rdzennego ducha interpretację świata prastowiańskiego, z bogactwem wierzeń i obrzędów, wyznaczonych rytmem przyrody.

Instytut Kultury Willa Decjusza

Willa Decjusza zrealizowała w 2020 r. następujące wydarzenia i inicjatywy wielokulturowe:

Stypendium Artystyczne IKWD

Miesięczny pobyt francuskiego artysty Pierre'a Valleta, który przebywał w Krakowie w ramach stypendium artystycznego IKWD. Jednym z efektów rezydencji była prezentacja wystawy fotografii zatytułowanej „Ciel d’hier”, będącej autorskim wyborem zdjęć. Ekspozycja przedstawiała refleksyjne i bardzo osobiste obrazy z miejsc, gdzie podróżował artysta i z dużą wrażliwością zawarł w nich zarówno najważniejsze, jak i najbardziej charakterystyczne elementy, wydobywając w genialny sposób syntezę kultury każdego kraju. Przedsięwzięcie realizowane było we współpracy z Konsulatem Generalnym Francji w Krakowie oraz Instytutem Francuskim i skierowane zostało również do francuskojęzycznych mieszkańców Krakowa.

Program ICORN

Program Rezydencjalny Międzynarodowej Sieci Miast Schronienia (International Cities of Refuge Network ICORN) ma na celu zapewnienie bezpieczeństwa artystom, którzy z powodu prześladowań nie mogą swobodnie żyć i tworzyć we własnej ojczyźnie. W 2020 r. w ramach programu Instytut Kultury Willa gościł syryjską pisarkę – Kholoud Charaf.

Rezydencja w ramach Scholars at Risk

Rezydencja dedykowana jest naukowcom, których działalność badawcza lub życie są w zagrożeniu. Projekt realizowany we współpracy z Uniwersytetem Jagiellońskim. W okresie od 16 listopada do 31 grudnia 2020 r. stypendystą SAR był prof. Candan Badem z Turcji. Profesor prowadzi zajęcia na UJ oraz prace badawcze. IKWD zapewnia bieżącą opiekę i konsultacje w związku z pobytem.

„Wolność / Freedom”

Wystawa projektów multimedialnych pt. „Wolność / Freedom” inspirowana poezją i twórczością Chulud Szaraf przygotowana we współpracy z Wydziałem Intermediów Akademii Sztuk Pięknych w Krakowie. Grupa artystów i studentów zobrazowała poetyckie słowa syryjskiej autorki i przełożyła je na język sztuki wizualnej. W zabytkowej przestrzeni Willi Decjusza zaaranżowanych zostało 11 projektów, które za pomocą nowoczesnych i różnorodnych środków wyrazu skupiały się na interpretacji m.in. wolności, jako pojęcia niemożliwego a przynajmniej trudnego do zdefiniowania i abstrakcyjnego we współczesnym świecie czy podejmowały temat poszukiwań ciepła wśród obcej społeczności. Wystawa prezentowana była od 23 do 30 lipca 2020 r.

Villa Artis Online

Majowa odsłona cyklu wydarzeń artystycznych w Willi Decjusza - Villa Artis Online przedstawiała sylwetkę muzyka i kompozytora - Wassima Ibrahima oraz wybrane utwory wywodzące się z kultury Bliskiego Wschodu. Wassim Ibrahim pochodzi z Syrii, a dokładnie z Damaszku, od siedmiu lat mieszka w Krakowie, gdzie ukończył Akademię Muzyczną. Dzięki uniwersalnemu językowi, jakim jest muzyka pokazuje krakowskiej publiczności wartości płynące z kulturowej różnorodności. W koncercie online Wassim Ibrahim zaprezentował własne interpretacje czterech pieśni arabskich wykonywanych na instrumencie zwanym ud.

Art Piknik w Willi Decjusza

Plenerowe wydarzenie w otoczeniu Willi Decjusza zrealizowane w dniach 24-30 sierpnia 2020 r., podczas którego mieszkańcom Krakowa zaprezentowana została w sposób bogaty i wszechstronny kultura ukraińska. Tygodniowy program wypełniły występy artystyczne młodzieżowych grup muzycznych, spotkania, wykłady czy też pokazy mody. Zróżnicowane działania przygotowane przez animatorów obejmowały również warsztaty teatralne, taneczne i ruchowe. W ciągu 6 dni łącznie zrealizowano min. 60 aktywności, poruszających różnorodne aspekty ukraińskiego dziedzictwa, m.in.: warsztaty literackie przybliżające zarówno sylwetki pisarzy, poetów, jak i ich twórczość oraz język i alfabet.

Podczas Art Pikniku w Willi Decjusza prezentowane były następujące wystawy:

1. „Piękno jedności” - wystawa fotografii będąca efektem projektu łączącego tradycje kulturalne i artystyczne Ukrainy i Polski. Ekspozycja została przygotowana przez Stepana Rudyka, ukraińskiego fotografa mieszkającego w Polsce, z udziałem aktorów, dziennikarzy i literatów (m.in. Andrzeja Seweryna, Daniela Olbrychskiego, Julii Fiedorczyk, Anny Seniuk, Bohdana Zadury i Justyny Sobolewskiej) występujących w autentycznych, ukraińskich strojach z przełomu XIX i XX w.
2. „Fotosuszarka” - interaktywna wystawa fotografii. Plenerowe atelier dla wszystkich chcących podzielić się swoim talentem, adresowana zarówno do młodych twórców, jak i fotografików z doświadczeniem.
3. „Rockit” – ekspozycja prac finalistów konkursu rysunków dziecięcych.
4. „Ukraińska Mowa” - multimedialne prace młodych, współczesnych autorów inspirowane obrazami Marii i Iwana Prymachenko.

Łącznie w zaproponowanych wydarzeniach wzięło udział 723 odbiorców oraz 40 wolontariuszy pochodzenia ukraińskiego, spośród których większość uczy się lub pracuje w Krakowie oraz innych miastach Polski.

W ramach promocji Art Pikniku przygotowano program wydarzeń w dwóch językach: polskim i ukraińskim.

Wystawa obrazów Marii i Iwana Prymachenko

Jednym z ważniejszych wydarzeń promujących kulturę i dziedzictwo Ukrainy była wystawa prac wybitnej artystki Marii Primachenko oraz jej wnuka Iwana Prymachenko. Wystawa obrazów najpopularniejszej i najwybitniejszej spośród artystek ukraińskich, zaliczanej do nurtu tzw. „sztuki naiwnej” była prezentowana w Willi Decjusza od 24 sierpnia do 6 września 2020 r. W bogatej ornamentyce wystawionych dzieł można było odnaleźć wzory bliskie ukraińskim wyszywankom, powtarzające się motywy roślinne, a także dziwne i nierzeczywiste stwory, które powstały w wyobraźni artystki i odzwierciedlały jej postrzeganie świata.

Koncert z okazji Dnia Niepodległości Ukrainy

W ramach programu Villa Artis 24 sierpnia 2020 r. w Instytucie Kultury Willa Decjusza zorganizowany został koncert z okazji Dnia Niepodległości Ukrainy. W koncercie wystąpili ukraińscy artyści: Vira Semerej - bandura, Anna Pletiak - skrzypce, Diana Ostrolutskaya - fortepian, Julii Ponomar - śpiew, Alla Bajewa - koncertmistrz. Przedsięwzięcie realizowane było we współpracy z Konsulatem Generalnym Ukrainy w Krakowie.

„Powrót do Gór”. Spotkanie z Chulud Szaraf

Spotkanie z Chulud Szaraf, rezydentką programu ICORN oraz autorką książki „Powrót do Gór. Dziennik w cieniu wojny” wydanej w serii wydawniczej Instytutu Kultury Willa Decjusza. Spotkanie odbyło się online w ramach Conrad Festival w dniu 25 października 2020 r., a jego nagranie zostało udostępnione na portalach Facebook oraz YouTube.

Nowi Krakowianie: „Polish Americans - American Poles”

Projekt realizowany we współpracy z Konsulatem Generalnym USA w Krakowie. W ramach projektu została zrealizowana wystawa mająca na celu prezentację wpływu Polaków przyjeżdżających do USA oraz polskiej kultury na społeczeństwo amerykańskie, a także dobrodziejstw płynących z wielokulturowej struktury społecznej. Wystawa była dostępna na krakowskich Plantach, w październiku 2020 r., w Parku Decjusza oraz w Rzeszowie. Przy okazji wystawy zostały udostępnione materiały video promujące temat oraz nagrano trzy podcasty o tematyce języka, przeprowadzce i rozpoczynaniu życia od nowa oraz relacjach polsko-amerykańskich. Wystawę oraz materiały prezentowano w języku polskim i angielskim.

„Koronka Pamięci”

Pamięci ofiar Wielkiego Głodu na Ukrainie dedykowana została wystawa w Willi Decjusza zatytułowana „Koronka Pamięci” autorstwa Darii Aloszki. Wielkoformatowe wycinanki nawiązywały zarówno do ukraińskiej tradycji dekorowania domów, jak i do historii Wielkiego Głodu na Ukrainie, przedstawiając obrazy stworzone na podstawie wspomnień świadków – ludzi, którzy przeżyli ludobójstwo. Wystawę wzbogacił wywiad z artystką zamieszczony na stronie internetowej IKWD. Unikatowe prace ukraińskiej artystki eksponowane były zarówno w plenerze w przestrzeni arkad Willi Decjusza, jak i we wnętrzach od 26 listopada do 27 grudnia 2020 r.

„Białoruś. Droga do wolności”

Wystawa fotografii dokumentujących walkę Białorusinów - protesty na ulicach Mińska, Grodna, Witebska, Mohylewa, Brześcia oraz innych małych i dużych miast. Idea wystawy zainicjowana została przez Urząd Miasta Warszawy i Dom Spotkań z Historią w celu zaprezentowania tej tematyki w wielu miastach należących do Unii Metropolii Polskich – w przestrzeni miejskiej lub w wersji wirtualnej. Miasto Kraków we współpracy z Instytutem Kultury Willa Decjusza również włączyło się w to przedsięwzięcie, przygotowując wystawę w wersji elektronicznej.

Festiwal Wielokulturowy

Wydarzenie realizowane we współpracy ze Stowarzyszeniem Willa Decjusza. Cykl akcji i wydarzeń dedykowanych obcokrajowcom, którzy mieszkają w Krakowie oraz wszystkim sympatykom Krakowa wielokulturowego. Wydarzenie prezentuje kultury mieszkańców oraz angażuje krakowskie organizacje i instytucje działające na rzecz tej grupy i w danym temacie.

Wydarzenia online:

- 9-25 listopada 2020 r. Legendy i bajki z innych krajów – działania aktywizujące przedszkola i ich uczniów do poznawania bajek z innych kultur oraz przygotowania prac plastycznych inspirowanych czytaniem tekstami.
Liczba odbiorców: 66 osób
- 21 listopada 2020 r. Wykład przygotowujący „Warsztaty malarskie w ramach Festiwalu Wielokulturowego 2020 - Nowi Krakowianie”

Liczba odbiorców: 20 osób

26-29 listopada 2020 r. Lucky Jewathon realizowany we współpracy z FestiwALT – cykl debat i rozmów przez 72h. W szczególności panel 28 listopada 2020 r., 12.00 i 14.00.

Liczba odbiorców: 30 osób

26.11 „Fakty i mity o Syberii” - wykład/rozmowa z Svetlaną Baranową reprezentatką Centre for European Studies UJ.

Liczba odbiorców: 20 osób

26 listopada 2020 r. Warsztaty malarskie inspirowane wpływami różnych kultur.

Liczba odbiorców: 15 osób

27 listopada 2020 r. Spotkanie: „Od Atakamy do Pustyni Błędowskiej” spotkanie z podróżniczką, blogerką i autorką książek z cyklu „Emerytka w podróży” - we współpracy z Centrum Aktywności Seniorów w Willi Decjusza.

Liczba odbiorców: 20 osób

29 listopada 2020 r. Wykład „Historia rzemiosła artystycznego oraz fenomen Marii Prymaczenko – prowadząca Złatosława Halian.

Liczba odbiorców: 20 osób

29 listopada 2020 r. Afryka udomowiona - spotkanie z Jolantą Mirecką o przeprowadzce do RPA w latach 90. – we współpracy z Centrum Aktywności Seniorów w Willi Decjusza.

Liczba odbiorców: 20 osób

30 listopada 2020 r. Warsztaty „Kwiat z rafii” – tutorial video przygotowany przez Dianę Bogach.

Liczba odbiorców: 20 osób

1 grudnia 2020 r. Warsztaty malarskie „Pole z makami” i „Bukiet jesienny” (farby olejne) – tutorial video przygotowany przez Olgę Honcharenko.

Liczba odbiorców: 48 osób

1 grudnia 2020 r. Liza Pleskachova, studentka relacji międzykulturowych na Uniwersytecie Jagiellońskim - jako Nowa Krakowianka – rozmowa.

Liczba odbiorców: 19 osób

2 grudnia 2020 r. Vhiktoria Śiwa, Filipiny tak jak Kraków pełne są barwnych Festiwali. Rozmowa o filipińskiej kulturze i patrzeniu w przyszłość.

Liczba odbiorców: 14 osób

2 grudnia 2020 r. Survival Polish - lekcja ekspresowego j. polskiego dla osób nieznających języka we współpracy ze szkołą językową Accent.

Liczba odbiorców: 20 osób

3 grudnia 2020 r. Wielokulturowy Quiz – zorganizowany przez Koło Naukowe Kulturoznawców UJ quiz był formą podsumowania Festiwalu; uczestnicy odpowiedzieli na pytania o zróżnicowanym poziomie trudności, poznali historie i ciekawostki, mogące pogłębić wiedzę i zainteresowania dotyczące przedstawicieli różnych kultur w Krakowie. Quiz online na platformie quizziz.

Liczba odbiorców: 14 osób

14 grudnia 2020 r. Rozmowa na zakończenie Festiwalu: Slava Frolova, Wassim, Ibrahim, Marta Bradshaw.

Liczba odbiorców: 20 osób

Akcje w ramach Festiwalu Wielokulturowego 2020 Nowi Krakowianie:

1. Wyzwanie tonguetwister – łamańce językowe – akcja polegająca na promocji języków obcych i prezentowaniu ich trudności. Udostępniono 9 nagrań.

2. Wielokulturowa Biblioteka – akcja przekazania książek przez konsulaty i placówki dyplomatyczne na rzecz Biblioteki Kraków. W ramach akcji zgromadzono ponad 300 książek od 13 instytucji.

3. Wielokulturowa ścieżka – trasa spacerowa po Krakowie opracowana w trzech językach, prezentująca ulubione miejsca mieszkańców wraz z kontekstem historycznym.

Liczba uczestników: 22 osoby

4. Wszystkie smaki kultury – akcja mająca na celu symboliczne wsparcie lokali gastronomicznych prezentujących oryginalną kuchnię z danego kraju.

Liczba restauracji: 6

Liczba odbiorców: 59 osób

Ponadto w ramach prowadzonej działalności Instytut Kultury Willa Decjusza uwzględnił potrzeby mieszkańców, którzy nie znają języka polskiego w szczególności poprzez:

- przygotowanie dwujęzycznej wystawy w języku polskim i angielskim pt. „500 lat historii Willi Decjusza”;

- wydanie materiałów informacyjnych dotyczących historii obiektu Willi Decjusza pt. „500 lat historii Willi Decjusza” w trzech wersjach językowych: polskiej, angielskiej i ukraińskiej;

- przygotowanie dwujęzycznej wystawy w języku polskim i angielskim pt. „Polish Americans - American Poles”;

- zamieszczanie informacji na stronie internetowej Instytutu Kultury Willa Decjusza oraz portalu Facebook w języku angielskim oraz wybranych informacji w języku ukraińskim (m.in. program Art Pikniku).

Na terenie Instytutu Kultury Willa Decjusza zostały zamieszczone następujące opisy w innych językach niż polski:

- udostępniona została wystawa plenerowa pt. „500 lat historii Willi Decjusza” (język angielski);
- dystrybuowane były w sposób ciągły materiały promocyjne pt.: „500 lat historii Willi Decjusza” (język angielski, język ukraiński).

W związku z wystąpieniem stanu epidemii Covid-19 z myślą o cudzoziemcach Instytutu Kultury Willa Decjusza opracował w języku angielskim następujące dokumenty:

- ankietę monitorującą stan zdrowia;
- instrukcję korzystania z pomieszczeń w Instytucie Kultury Willa Decjusza.

Powyższe dokumenty były przekazywane obcokrajowcom biorącym udział w wydarzeniach organizowanych przez IKWD.

Krakowskie Forum Kultury

Krakowskie Forum Kultury organizowało wydarzenia, które nawiązywały do idei wielokulturowości lub propagowały kulturę mniejszości narodowych lub etnicznych: zrealizowane w roku 2020:

- Pokazy filmów z krajów latynoamerykańskich w ramach cyklu Kino Latino – cykl pokazów filmów np. z Argentyny, Wenezueli, Meksyku, Ekwadoru, Urugwaju.
- Wydarzenie Afrykanie z sąsiedztwa. Muzyka, taniec i teatr Afrykanów w Polsce – wydarzenie artystyczne promujące kulturę afrykańską, podczas którego prezentowane były utwory muzyczne wokalistów pochodzących z Afryki, spektakl teatralny, a także tradycyjne tańce.
- Cykl spotkań literackich dotyczących literatury i kultury rosyjskiej.
- Warsztaty Kamishibai na okrągło – warsztaty ilustracji dla dzieci w wieku 6 – 9 lat oraz 10 – 14 lat, podczas których prezentowano starą japońską sztukę teatru Kamishibai.
- Koncert Zambomba flamenca – wydarzenie promujące kulturę andaluzyjską i flamenco.
- Warsztaty aktorskie w języku angielskim.

Muzeum Historii Fotografii - MuFo

- Muzeum Historii Fotografii przygotowało 6 filmów dostępnych na kanale YouTube Muzeum Fotografii, które przybliżyły nowe nabytki zakupione do kolekcji muzeum. Filmy opatrzone są napisami w języku angielskim.
- Przygotowanie 7 filmów z cyklu „Prześwietlamy zbiory MuFo” prezentujących nowe interpretacje fotografii znajdujących się w zbiorach muzeum. Filmy opatrzone są napisami w języku angielskim.
- Przygotowanie filmy w ramach cyklu „Czułym okiem” przybliżającym podstawowe zagadnienia dotyczące fotografii. Film opatrzony napisami w języku angielskim.
- Wystawa prezentująca nowe nabytki do kolekcji MuFo – prezentowane na wystawie fotografię autorstwa Bogusława Bachorczyka, Anety Grzeszykowskiej, Anny Orłowskiej i Rafała Milacha były opatrzone komentarzem w języku angielskim.

Ośrodek Kultury im. C. K. Norwida

Ośrodek Kultury im. C.K Norwida pomimo trudnej sytuacji pandemicznej zorganizowała wiele wydarzeń stacjonarnych, uzupełniając ją formą online.

STACJONARNIE I ONLINE

miejsce: Ośrodek Kultury im. C. K. Norwida, os. Górali 5 oraz platforma ClickMeeting, www.facebook.com/NHlabOKN.

nazwa wydarzenia: Nowa Huta na końcu świata

krótki opis: Cykliczne, poniedziałkowe slajdowiska podróżnicze. Historie z wypraw dużych, bardzo dalekich i tych małych blisko. Kilometry przemierzone długimi trekkingami lub na rowerze, samolotem, własnym autem lub autostopem. Spotkania z obywatelami, globtroterami, wędrowcami i włóczykijami – zarówno doświadczonymi profesjonalistami, jak i tymi co dopiero zaczynają swoje eskapady. Jedno ich łączy – wspaniałe podróżnicze opowieści i zdjęcia, którymi chcą się podzielić z innymi. Osobiste relacje pasjonatów podróży pobudzają wyobraźnię, inspirują, przybliżają inne kultury i obyczaje, zachęcają do rozmowy i wymiany doświadczeń. Pozwalają na chwilę oderwać się od codzienności. Przed epidemią wydarzenia odbywały się stacjonarnie, a następnie w formie podcastu i webinarów. Podczas sześciu spotkań uczestnicy poznawali: Jordanię, Birmę, Kazbek, Kijów, Hongkong, Bhutan, Chiny, Bałkany, Japonię, Portugalię, Saharę oraz z perspektywy wyprawy rowerowej Polskę, Czechy i Niemcy.

liczba wydarzeń: 12

liczba uczestników/zasięg: 180 osób stacjonarnie, platforma ClickMeeting: 267, Facebook – zasięg: 10 506 os., aktywność: 1 837, YouTube - wyświetlenia: 13, to mi się podoba: 1

STACJONARNIE I ONLINE

miejsce: Ośrodek Kultury im. C. K. Norwida, os. Górali 5 oraz platforma ClickMeeting, www.facebook.com/NHlabOKN.

nazwa wydarzenia: Religioznawczy podróżnik

krótki opis: Cykl comiesięcznych wykładów poświęcony różnorodności form religii. Wielu twierdzi, że to właśnie religia otwiera wrota do zrozumienia kultur, gdyż jest wpisana w lokalne praktyki kulturowe i systemy myślenia. „Religioznawczy Podróżnik” ilustruje tę tezę, ale też zadaje pytanie o samą naturę religii, o jej uniwersalny charakter. Podczas spotkań uczestnicy zastanawiają się kiedy i jak można mówić o „religii” oraz poznają jej różnorodność w odległych od siebie częściach świata. Cykl realizowany jest w partnerstwie z Instytutem Religioznawstwa Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie. W okresie przed epidemią spotkania odbywały się stacjonarnie, a w trakcie epidemii w formie webinarów. Uczestnicy poznawali z perspektywy religioznawstwa jogę, współczesne czarownice, zjawisko „świętego szaleństwa” w Rosji, religie Indonezji, sztukę naskalną Tanzanii, szamanów na Kubie oraz Adżantę i Ellorę – miejsca spotkania indyjskich religii.

liczba wydarzeń: 7

liczba uczestników/zasięg: 36 os., platforma ClickMeeting: 148, Facebook – zasięg: 3 414 os., aktywność: 511

STACJONARNIE

miejsce: Ośrodek Kultury im. C. K. Norwida, os. Górali 5 i Stowarzyszenie B7 Center, os. Centrum B7

nazwa wydarzenia: Hongkong w Nowej Hucie

krótki opis: Prelekcja i promocja książki dr Małgorzaty Osińskiej z Instytutu Bliskiego i Dalekiego Wschodu UJ na temat Hongkongu. Podczas prelekcji przybliżono proces kształtowania się tożsamości miasta i jego mieszkańców. Podczas spotkania autorskiego rozmawiano natomiast o książce prelegentki „Międzymiejsce. Współczesny Hongkong w poszukiwaniu własnej tożsamości”. Wydarzenie współorganizowane ze Stowarzyszeniem B7.

liczba wydarzeń: 2

liczba uczestników: 42 os.

STACJONARNIE

miejsce: Ośrodek Kultury im. C. K. Norwida, os. Górali 5

nazwa wydarzenia: Sprawiedliwa z Nowej Huty

krótki opis: Spotkanie z Mirosławą Gruszczyńską – mieszkanką Nowej Huty, uhonorowaną medalem Sprawiedliwy Wśród Narodów Świata. Osobista opowieść Pani Mirosławy Gruszczyńskiej, która doświadczyła dramatu II wojny światowej, dała uczestnikom wydarzenia możliwość poznania i zrozumienia krakowskiej rzeczywistości okupacyjnej – pełnej okrucieństwa i niezgody, a także oporu stawianego pomimo zagrożenia. Była to również opowieść o zróżnicowanych postawach Polaków wobec prześladowań i zagłady żydowskich mieszkańców Krakowa. Spotkanie ze Sprawiedliwą było przestrzenią do dyskusji i refleksji na temat życia, szacunku i miłości do drugiego człowieka.

liczba wydarzeń: 1

liczba uczestników: 35 os.

STACJONARNIE

miejsce: Łucznowice, Kraków

nazwa wydarzenia: Pra-HUTA: Łucznowice - spacer

krótki opis: Zwiedzanie dawnej wsi: pałacu z kaplicą, parku z historycznym drzewostanem i cmentarza ewangelickiego. Celem spaceru była popularyzacja dziedzictwa kulturowego i historii Łucznowic sprzed 1949 r., z uwzględnieniem zmiany, jaka zaszła na tym terenie gdy zaczęto wznosić kombinat i Nową Hutę. Uczestnicy poznali historię rodziny Żeleńskich, ewangelików zamieszkujących Łucznowice od XVI w. oraz późniejszych właścicieli pałacu w Łucznowicach, Mycielskich. Następnie obejrżeli pałac z kaplicą oraz park z historycznym drzewostanem, a potem przeszli na cmentarz kalwiński, skąd rozpościera się piękny widok na kombinat. Na zakończenie zatrzymali się też w środku dawnej wsi, by poznać jej układ i historię oraz zapoznać się z życiem codziennym jej mieszkańców w dawnych wiekach.

liczba wydarzeń: 1

liczba uczestników: 26 os.

ONLINE

miejsce: www.facebook.com/NHlabOKN, www.youtube.com/OKNKrakow

nazwa wydarzenia: PL | NOWA HUTA Z DRESZCZYKIEM (DLA WSZYSTKICH): Mistrzejowicka pętla tramwajowa - premiera podcastu z napisami w języku ukraińskim / UA | МОТОРОШНА НОВА ГУТА (ДЛЯ ВСІХ): Містшейовицьке трамвайне кільце - прем'єра подкасту з субтитрами українською мовою

krótki opis: Premiera podcastu o duchach straszących na pętli tramwajowej w Mistrzejowicach z napisami w języku ukraińskim w ramach cyklu „Nowa Huta z dreszczykiem” i programu „Nowa Huta dla wszystkich”. Podcast powstał w oparciu o tekst Macieja Malinowskiego „Duchy pod kościołem” opublikowany w „Głosie Nowej Huty” (nr 9, 2 marca 1984 r.) i przeczytany przez Marię Wąchałę-Skindzier. Podcasty „Nowa Huta z dreszczykiem” to cykl strasznych autentycznych historii lub legend miejskich, związanych z ciemną stroną tej części Krakowa. Przytaczane opowieści bazują na artykułach prasowych oraz tradycyjnych legendach z terenów Nowej Huty. Program „Nowa Huta dla wszystkich” adresowany jest do osób, które ze względu na różne bariery mają ograniczone możliwości poznawania Nowej Huty oraz jej społeczności, głównie obcokrajowców i osób z niepełnosprawnościami.

liczba uczestników/zasięg: Facebook – zasięg: 196 os., aktywność: 24, YouTube – wyświetlenia: 104, to mi się podoba: 4

STACJONARNIE

Miejsce: Biblioteka Klubu Kuźnia OKN, os. Złotego Wieku 14

Nazwa wydarzenia: BAJKI NIE TYLKO EUROPEJSKIE

Krótki opis: Cotygodniowe (od 1997 r.) spotkania z baśnią i bajką z całego świata dla dzieci przedszkolnych. Chcemy naszym milusińskim, poprzez wspólne czytanie połączone z ćwiczeniami i zagadkami umysłowymi, zabawami ruchowymi i plastycznymi, przybliżyć literaturę dziecięcą polską i obcą, wyczarować piękne, baśniowe obrazy, nauczyć poszanowania dla książki i przybliżyć instytucję biblioteki.

Liczba spotkań: 10

Liczba uczestników: 42

ONLINE

Miejsce: Facebook Biblioteki Klubu Kuźnia OKN – transmisje

Nazwa wydarzenia: BAJKI NIE TYLKO EUROPEJSKIE online

Krótki opis: Kontynuacja on-line stacjonarnych spotkań w ramach cyklu Bajki nie tylko europejskie w formie transmisji on-line w czasie rzeczywistym.

Dzieci miały możliwość wysłuchania następujących baśni lub bajek: czeskiej, indyjskiej, polskiej, japońskiej, fińskiej, duńskiej, indiańskiej, indyjskiej, australijskiej, eskimoskiej, autkańskiej, kazachskiej, estońskiej, afrykańskiej, niemieckiej, rumuńskiej, lapońskiej, syberyjskiej, nepalskiej, a także bajki filozoficznej.

Liczba postów (transmisji): 21

Liczba wyświetleń: 2 338

Aktywność: 544

Centrum Kultury Podgórze

Centrum Kultury Podgórze zrealizowało następujące wydarzenia nawiązujące do idei wielokulturowości lub propagowały kulturę mniejszości narodowych i etnicznych:

- W Teatrze Praska 52 w okresie luty-lipiec 2020, realizował spektakl stypendysta Narodowego Centrum Kultury Iwan Danilin, reżyserując sztukę Sławomira Mrożka "Emigranci". Jedną z ról zagrał także ukraiński aktor.
- 15 lutego 2020 r. w Klubie Rybitwy zaprezentowany został musical „HAMILTON AN AMERICAN” w całości w języku angielskim.
- We wrześniu 2020 r. odbyły się „Międzykulturowe warsztaty podróżnicze” i warsztaty furoshiki w Klubie Rybitwy.
- Międzynarodowy koncert "Kraków kolędowe serce świata"/02.02.2020/- wiodący język angielski w Centrum Sztuki Współczesnej Solvay.
- Wieczór muzyczny z poezją Giorgiosa Seferisa, laureata literackiej Nagrody Nobla w wykonaniu Kariny Skrzyszewskiej (26 września 2020 r.)-język grecki i polski - w Centrum Sztuki Współczesnej Solvay.
- Międzykulturowe spotkania - Hinduizm (1 lutego 2020 r.) - prowadzenie w języku angielskim w Ośrodku Ruczaj - Spotkania w Klubie Podróżnika 8 spotkań (online i stacjonarnie).
- Koncert na Rzecz WOŚP z udziałem zespołu Balkan Artz (w składzie m.in. Słowak, Węgier i Bułgar mieszkający na stałe w Krakowie oraz Polacy) mieszanek folkloru bałkańskiego (Klub Wola Duchacka).
- Noc Poezji- salon Sabas- „Wieczór bałkański” Joanna Pociask-Karteczka, Marek Porąbka i Marzena Pericic (Czarnogóra - online) zespół tańców i pieśni bałkańskich „Iglia” (Klub Wola Duchacka).

- Udział dzieci z rodzin ukraińskich i mieszanych np. polsko-włoskich i polsko-macedońskich mieszkających w Polsce w zajęciach m.in. teatru, języka angielskiego, nauki gry na pianinie i wokalu (Klub Wola Duchacka).

Do koncertu "Kraków kolędowe serce świata" w Centrum Sztuki Współczesnej Solvay, przygotowane zostały ulotki i plakaty w dwóch językach: polskim i angielskim.

Muzeum Sztuki Współczesnej w Krakowie MOCAK

Program Muzeum Sztuki Współczesnej w Krakowie MOCAK od początku obejmuje prezentację międzynarodowej sztuki najnowszej, edukację oraz projekty badawcze i wydawnicze. Tematyka bliska Projektowi Otwarty Kraków jest obecna na każdym z tych pól. W 2020 r. wśród największych punktów programu Muzeum, które poruszały zagadnienia historii i teraźniejszości wielokulturowości, promowania postawy otwartej to:

Wystawy:

- **II wojna światowa – dramat, symbol trauma wraz z programem towarzyszącym**
[II wojna światowa – dramat, symbol, trauma](#), 24 października 2019 r. – 27 września 2020 r.
- **Współczesne modele realizmu – pokaz prac z Kolekcji MOCAK-u**
[Współczesne modele realizmu \(Kolekcja MOCAK-u\)](#), od 12 maja 2020 r.
- **David Olère Ocalały z krematorium III**
[David Olère. Ocalały z krematorium III](#) 30 stycznia 2020 r. – 21 lutego 2020 r.

Wystawa pokazywana w Bundestagu, której organizatorami są Centrum Sztuk Prześladowanych w Solingen oraz Państwowe Muzeum Auschwitz-Birkenau w Oświęcimiu, powstała we współpracy z MOCAK-iem, Yad Vashem, Rundfunk Berlin-Brandenburg oraz Uniwersytetem w Osnabrück.

Publikacje:

- **MOCAK Forum nr 16 pt. Wyzwania edukacji**

Numer poświęcony m.in. edukacji reparacyjnej na rzecz sprawiedliwości społecznej, zagadnieniom wielokulturowości i historii. Ponadto numer zawiera plakat edukacyjny autorstwa artystki Pameli Bożek poświęcony tematyce kryzysu uchodźczego.

- **Zeszyt edukacyjny dla młodzieży Twórcza Kolekcja poświęcony sztuce zaangażowanej społecznie** [Twórcza Kolekcja – nowy zeszyt edukacyjny - MOCAK](#)
- **Przekład antologii Wielogłos o Zagładzie na język niemiecki**
[Polyphonie des Holocaust. Stimmen zur Erinnerungskultur](#)
- **Dwujęzyczna polsko-angielska publikacja towarzysząca wystawie II wojna światowa – dramat, symbol trauma** [Biuletyn antywojenny - MOCAK](#)

Projekty edukacyjne:

- **Słownik**

W latach 2018-2020 MOCAK współpracował z syryjską poetką, stypendystką ICORN w Krakowie **Kholoud Charaf** przy projekcie **Słownik** – cyklu warsztatów translatorsko-rysunkowych, przybliżających kulturę Bliskiego Wschodu. Projekt był poświęcony refleksji nad językiem, doświadczeniem migracji i tożsamością kulturową. Jednocześnie międzynarodowe środowisko Krakowa łącznie odbyło się kilkadziesiąt spotkań, podczas których powstały rysunki i filmy, składające się na tytułowy *Słownik*. Prace powstałe w ramach projektu można będzie zobaczyć na wystawie w Bibliotece MOCAK-u.

- **XX/XXI wiek. Historia, sztuka, edukacja** [Projekt XX/XXI wiek. Historia, sztuka, edukacja - MOCAK](#)

W ramach projektu odbyło się wiele różnorodnych zadań, warto wyróżnić 20 autorskich warsztatów dla młodzieży licealnej prowadzonych przez specjalistów w swoich dziedzinach filozofów, artystów, literatów i aktywistów inspirowanych książką Timothy'ego Snydera *O tyranii*. 20 lekcji z XX wieku oraz otwarte warsztaty skierowane do międzynarodowej społeczności Krakowa. Wydarzenia o charakterze otwartym obejmowały m.in:

- 2 sierpnia 2020 r. [Spacer po dawnym getcie krakowskim i zwiedzanie wystawy II wojna światowa – dramat, symbol, trauma](#) (język polski),
- 8 sierpnia 2020 r. [Słowa-obrazy. Warsztaty z syryjską poetką Kholoud Charaf](#) (angielski-arabski),
- 30 sierpnia 2020 r. [Do dzieła! Warsztaty rodzinne w języku ukraińskim](#) (ukraiński-rosyjski-polski),
- 12 września 2020 r. *T-O-G-E-T-H-E-R. Building Community Through Arts* [Warsztaty dla młodzieży i dorosłych w języku angielskim](#),
- 27 września 2020 r. *Sztuka uważnego patrzenia*. [Oprowadzanie i warsztaty dla młodzieży i dorosłych w języku ukraińskim](#),
- 22 października 2020 r. *Photography as a Temporary Solution. Spotkanie z Martinem Kollarem* [Spotkanie wokół współczesnej książki fotograficznej we współpracy z Fresh From Poland i Paper Beats Rock](#).

Łącznie w wydarzeniach projektu wzięło udział 660 osób. Projekt dofinansowany w ramach programu NCK Kultura Interwencje 2020.

- **Współpraca przy projekcie *Cities of Peace* Ellen Frank**

Współpraca przy programie edukacyjnym wystawy *Cities of Peace* w Muzeum Galicja

- **Mini Guided Tours in English**

Wprowadzenie nowego formatu edukacyjnego kameralnych krótkich oprowadzań tematycznych z przewodnikiem. W sierpniu 2020 r. przeprowadzono 10 oprowadzań. W 2021 r. projekt jest rozbudowywany o kolejne wersje językowe oraz poszerzony o transmisje online w mediach społecznościowych.

W stałej ofercie edukacyjnej Muzeum znajdują się lekcje muzealne dla dzieci i młodzieży (dostępne w językach polskim, angielskim, ukraińskim i rosyjskim), otwarte działania edukacyjne, jak i możliwość oprowadzania z przewodnikiem w następujących językach obcych: angielski, francuski, hiszpański (od III 2020), rosyjski (od III 2019), ukraiński (od III 2019). W 2020 r. ze względu na pandemię Muzeum było zmuszone zawiesić **otwarte wydarzenia w językach**

obcych przy okazji dużych imprez organizowanych w Muzeum (np. oprowadzanie w języku ukraińskim podczas Nocy Muzeów, czy podczas Dnia Otwartych Drzwi Muzeów Krakowskich) oraz w **ramach cyklicznych programów** (np. oprowadzania w językach obcych w ostatni weekend w cyklu *Do zobaczenia!*), starano się nadrobić to organizacją nowych formatów (minioprowadzania). Zajęcia skierowane do międzynarodowej społeczności Krakowa zawsze kładą nacisk na część integracyjną (np. poprzez podwieczorek w kawiarni). Komunikacja z uczestnikami wydarzeń jest prowadzona w języku wydarzenia na każdym jego etapie (od informacji promocyjnych poprzez obsługę zapisów).

Tematyce wielokulturowości, mniejszości, doświadczenie migracji obecnej w **programie wydarzeń**, towarzyszą dostosowane i zorientowane na grupy odbiorców **kampanie promocyjne**. Spośród działań promocyjnych warto wskazać na następujące strategie:

- Prowadzenie strony www i mediów społecznościowych (Facebook, Instagram, Youtube) w wersji polskiej i angielskiej, każdy post w tych mediach jest dwujęzyczny. Strona internetowa dodatkowo jest wyposażona w podstawowe informacje o Muzeum w językach: francuskim, hiszpańskim, niemieckim, rosyjskim i włoskim.
- W wypadku wydarzeń w językach takich jak ukraiński, rosyjski, francuski – informacje i komunikaty w mediach społecznościowych (stories, posty, wydarzenia na portalu Facebook) są przygotowywane w adekwatnym języku.
- Plakaty i citylighty oraz reklama na nośnikach zewnętrznych jest zawsze dwujęzyczna (polski + angielski). Foldery wystaw, ulotki, mapy i inne materiały informacyjne są dwujęzyczne lub wydawane osobno w polskiej i angielskiej wersji językowej.
- Afisze i plakaty wydarzeń odbywających się w językach obcych (angielski, francuski, ukraiński, rosyjski) są przygotowywane w języku adekwatnym do wydarzenia (w 2020 angielski, ukraiński i rosyjski). Komunikaty na nośnikach wewnątrz (infografiki, telewizory) i na zewnątrz Muzeum prowadzone są w języku polskim i angielskim.
- Kolportaż ulotek, plakatów i afiszy informacyjnych uwzględnia instytucje oraz miejsc spotkań skupiających grupy docelowe promowanego komunikatu.
- Reklama internetowa jest targetowana względem używanych przez użytkowników języków.

W Muzeum działa też **Biblioteka**, która funkcjonuje niczym biblioteka publiczną, udostępniając księgozbiór w kilku językach.

Warto zaznaczyć, że promowanie postawy otwartej przejawia się nie tylko w programie i wydarzeniach, ale też dbałości o **wysoki standard komunikacji** (znający języki, uprzejmy personel) dbający o przyjazną atmosferę.

Bezpieczeństwo i przeciwdziałanie aktom nienawiści

Monitoring

Policja Miejska w Krakowie

W 2020 r. wśród prowadzonych przez Komendę Miejską Policji w Krakowie postępowań przygotowawczych, 32 wszczęto z powodu popełnionych na terenie Krakowa przestępstw motywowanych nienawiścią, czego 5 zostało popełnionych poprzez umieszczenie treści niezgodnych z prawem za pośrednictwem sieci Internet.

W zakresie działań prewencyjnych związanych z walką z nielegalnym graffiti, na terenie Miasta przeprowadzono łącznie 81 wzmożonych działań prewencyjnych ukierunkowanych na zwalczanie nielegalnego graffiti.

Kontynuowane są szkolenia pn. „Zapobieganie i zwalczanie przestępstw z nienawiści” dla policjantów.

Straż Miejska i Zespół ds. Ograniczenia Bazgrołów w Krakowie

W 2019 r. zgodnie z uchwałą Programu Otwarty Kraków i w ramach działania Zespołu Zadaniowego ds. Ograniczenia Bazgrołów w Krakowie, Straż Miejska realizowała wsparcie dla działań związanych z zadaniem priorytetowym pn. „dbałość o jakość i estetykę przestrzeni publicznej”. W ramach tych czynności ustalono:

- Liczbę ujawnionych aktów wandalizmu w zakresie znaczenia budynków bazgrołami **1096**, tym:
  - rasistowskich – 5,
  - antysemitycznych – 53,
  - wulgarnych – 88,
  - ksenofobicznych – 7,
  - nawołujących do przemocy – 48,
  - klubowych – 221,
  - homofonicznych – 2.

Podczas prowadzenia działań związanych z aktami wandalizmu w zakresie znaczenia budynków, Strażnicy Miejscy informują zarządców/właścicieli budynków o zasadach dotyczących zgłaszania zdarzenia.

Zespół Zadaniowy ds. Ograniczania Bazgrołów w Krakowie to grupa osób zaangażowana w walkę z nielegalnymi napisami szpecącymi Miasto, są to między innymi urzędnicy, działacze społeczni, przedstawiciele miejskich jednostek organizacyjnych, którzy pod przewodnictwem Waldemara Domańskiego na bieżąco monitorują sytuację nielegalnego graffiti w Krakowie. Organizują wspólnymi siłami pikniki sąsiedzkie oraz inne wydarzenia podczas których są zamalowywane nielegalne napisy.

W lipcu 2020 r. Rada i Zarząd Dzielnicy VIII Dębny ogłosili 8 edycję konkursu „Ósemka w spreju – temat Mural w Parku Linearnym. Konkurs był wspierany przez Centrum Kultury Podgórze, Tauron, Wydział Sztuki Uniwersytetu Pedagogicznego, Pogromców Bazgrołów oraz Straż

Miejską. Szczegóły działań jakie były podejmowane przez Pogromców Bazgrołów można znaleźć pod adresem internetowym:

<https://www.facebook.com/Pogromcy-Bazgro%C5%82%C3%B3w-227069874150717/>.

Po 5 latach Zespołu Zadaniowego ds. Ograniczania Bazgrołów w Krakowie, Policji, Straży Miejskiej, MPK, MPO, ZZM, ZBK i innymi instytucjami, ilość bazgrołów w Krakowie zmniejszyła się o 30% ! (dane na 2020).

Nowym działaniem Gminy Miejskiej Kraków w 2020 r., jest stworzenie polityki muralowej Miasta. Do prac nad stworzeniem polityki muralowej Kraków zaprosił Artura Celińskiego i zespół DNA Miasta, którzy od ponad dekady analizują funkcjonujące polityki kulturalne i tworzą nowoczesne narzędzia wspierające rozwój kultury. W prace została zaangażowana jest również Aleksandra Litorowicz z Fundacji Puszka, pomysłodawczyni i koordynatorka pierwszego ogólnopolskiego badania malarstwa monumentalnego przeprowadzonego przez Instytut Badań Przestrzeni Publicznej ASP w Warszawie w 2016 r. Szczegóły oraz relacje seminariów roboczych można znaleźć pod adresem internetowym <https://www.facebook.com/DNAMiasta>.

Działania na rzecz przeciwdziałania mowie nienawiści

Straż Miejska prowadzi szereg działań mających na celu zmniejszenie występowania zjawiska nielegalnego graffiti. Głównie są to lekcje dla uczniów od klasy VII szkoły podstawowej (13 lat). W trakcie zajęć, Strażnicy przedstawiają uczniom m.in. dotkliwe aspekty związane z pojawieniem się bazgrołów, takie jak nieszczenienie mienia, co w przeważającej mierze dotyczy elewacji budynków oraz urzędów użyteczności publicznej, a co za tym idzie ponoszenia przez właścicieli zdewastowanych powierzchni kosztów związanych z przywróceniem ich do stanu poprzedniego, a także przepisy dotyczące zakazu umieszczania nielegalnych napisów i rysunków zawartych w kodeksie wykroczeń, kodeksie karnym i ustawie z dnia 23 lipca 2003 r. o *ochronie zabytków i opiece nad zabytkami*. W czasie spotkań z uczniami omawiane są także konsekwencje takich czynów. W 2020 r. przeprowadzono ok. 200 godzin w szkołach podstawowych, 116 w szkołach ponadpodstawowych i ok. 100 w innych placówkach. W sumie przeprowadzono ok. 416 godzin zajęć (1 godzina = 1 klasa).

Krakowscy policjanci prowadzili działania o charakterze informacyjno-edukacyjnym. W trakcie spotkań profilaktycznych obejmujących obszar zagrożeń internetowych, omawiane były kwestie odpowiedzialności prawnej za przestępstwa popełnione przy pomocy sieci Internet (m.in. groźby karalne, nękanie czy prześladowanie), jak również odpowiedzialności prawnej wynikającej z nielegalnego graffiti. W 2020 r. przeprowadzono łącznie 199 takich spotkań. W związku z sytuacją pandemiczną podobne działania prowadzone były również przy użyciu komunikatów zamieszczanych na stronie internetowej Komendy Miejskiej Policji w Krakowie.

Klauzule antydyskryminacyjne w umowach zawieranych przez Gminę Miejską Kraków

Gmina Miejska Kraków na bieżąco realizuje przepis uchwały nr LII/964/16 Rady Miasta Krakowa z dnia 14 września 2016 r. w sprawie przyjęcia Programu „Otwarty Kraków” o obowiązku wprowadzania do umów najmu, dzierżawy oraz użyczenia klauzul antydyskryminacyjnych obowiązujących wszystkie strony umowy. Zgodnie z danymi przekazanymi przez miejskiej jednostki organizacyjne oraz Wydziały Urzędu Miasta Krakowa zostały zrealizowane w 2020 r. w następującym zakresie:

- Zarząd Infrastruktury Sportowej w Krakowie - 28 umów,
- Zarząd Dróg Miasta Krakowa - 195 umów,

- Miejskie Centrum Obsługi Oświaty w Krakowie – nie posiada umów, ale udostępniło na swojej stronie wzór umowy do wykorzystania przez jednostki oświatowe,
- Zarząd Budynków Komunalnych – 452 (w tym 2 umowach dzierżawy) oraz 473 aneksach do umów najmu lokali użytkowych,
- Wydział Obsługi Urzędu – 12 umów (trzy z nich zawarto w 2020 r.),
- Zarząd Transportu Publicznego – nie zawierał umów w 2020 r.

Realizacja zapisów umowy były monitorowane przez miejskie jednostki organizacyjne, podpisujące umowę ze strony Gminy Miejskiej Kraków w zakresie jaki był możliwy w związku z pandemią COVID-19.

Ambasador Wielokulturowości

II Edycja Konkursu – Krakowscy Ambasadorzy Wielokulturowości 2019

W grudniu 2018 r. Rada Miasta Krakowa, kierując się intencją wspierania działalności oraz inicjatyw mających na celu promowanie zróżnicowania kulturowego, etnicznego, wyznaniowego oraz integracją mieszkańców Krakowa i środowisk cudzoziemców, ustanowiła tytuł Krakowskiego Ambasadora Wielokulturowości, przyznawany osobom lub podmiotom działającym na rzecz dialogu międzykulturowego w Krakowie. Zgodnie z uchwałą nr III/31/18 Rady Miasta Krakowa z dnia 19 grudnia 2018 r. w sprawie ustanowienia ww. tytułu, wyróżnienie może być przyznawane

osobom indywidualnym lub podmiotom, takim jak: organizacja pozarządowa, instytucja, firma, grupa nieformalna.

Krakowscy Ambasadorowie Wielokulturowości AD 2019

Dnia 22 czerwca 2020 r. uhonorowani zostali laureaci II edycji konkursu "Krakowski Ambasador Wielokulturowości". Uroczyste ogłoszenie wyników plebiscytu i wręczenie nagród laureatom odbyło się podczas kameralnej gali finałowej zorganizowanej zgodnie z obostrzeniami sanitarnymi w Sali Miedzianej Pałacu Krzysztofory – oddział Muzeum Krakowa. Do II edycji plebiscytu wpłynęły 44 zgłoszenia. Laureaci zostali wyłonieni przez Kapitułę Wielokulturowości pod przewodnictwem Pana Dominika Jaśkowca, Przewodniczącego Rady Miasta Krakowa. Nagrodzeni w kategorii: instytucje, organizacje, grupy nieformalne

Laureatami plebiscytu w kategorii organizacji pozarządowych, instytucji oraz firm i grup nieformalnych zostali Chór w Kontakcie oraz Collaborate, Kraków!

Chór w Kontakcie, pod batutą syryjskiego muzyka i kompozytora Wassima Ibrahima, działa jako grupa nieformalna od 2015 r. Chórzystom przyświeca idea różnorodności i wielokulturowości – zarówno w odniesieniu do prezentowanego repertuaru, jak i składu osobowego chóru. Do chóru może wstąpić każdy – niezależnie od wieku, narodowości, koloru skóry czy wykształcenia muzycznego. Członkowie chóru promują muzykę świata, wykonując utwory w 17 językach, a różnorodność religijną w przestrzeni sakralnej upowszechniają, prezentując utwory, które łączą wszystkie religie. Wykorzystują muzykę jako uniwersalny język porozumiewania się i przełamywania barier, a adresatami ich

działań jest zarówno publiczność, jak też sami chórzyci, muzycy z orkiestry, a także osoby potrzebujące pomocy, dla których chór organizuje koncerty charytatywne. Członkowie chóru spotykają się przy ul. Szpitalnej 40.

Collaborate, Krakow! to nieformalna grupa, która od czterech lat działa w siedzibie Stowarzyszenia Ambasada Krakowian przy ul. Stolarskiej 6/9 i organizuje wydarzenia networkingowe integrujące społeczność lokalną ze społecznością obcokrajowców. Inicjatywy te cieszą się dużym zainteresowaniem, przyciągają bardzo zróżnicowaną grupę odbiorców, między innymi: expatów, studentów Erasmusa, międzynarodowych wolontariuszy z krakowskich organizacji pozarządowych. Na organizowane przez grupę śniadania networkingowe trafiają nowo przybyli obcokrajowcy, którzy chcą się zaadaptować w krakowskim środowisku. Grupa działa niekomercyjnie i wolontaryjnie. Członkowie grupy są

obcokrajowcami – nazywają siebie „krakowianami z wyboru”.

W kategorii osób indywidualnych nagrodzeni zostali Anna Wilczyńska oraz David McGirr.

Anna Wilczyńska jest dziennikarką i arabistką, zajmuje się islamem i edukacją w zakresie kultury arabskiej, migracji i różnorodności. Uczy języka arabskiego i współpracuje z Centrum Pomocy Prawnej im. Haliny Nieć w Krakowie, które oferuje bezpłatną pomoc prawną dla cudzoziemców, także uchodźców. Prowadzi też popularnego bloga na temat islamu i kultury arabskiej www.islamistablog.pl, organizuje wydarzenia kulturalne i edukacyjne skoncentrowane na różnorodności religijnej, migracji, walce z islamofobią. Anna Wilczyńska jest aktywna społecznie oraz dziennikarsko - działa na rzecz budowania dialogu międzykulturowego oraz poszanowania dla innych kultur i wyznań. Adresatami jej działań są uczniowie, uczestnicy szkoleń, spotkań, debat oraz konferencji, podczas

których tłumaczy i uświadamia czym jest islam, kim są muzułmanie i uchodźcy.

David McGirr, który porzucił Szkocję dla Krakowa i mieszka tu od 2011 r., skupia się na działalności skierowanej do społeczności międzynarodowej w Krakowie i w Polsce, a także do obcokrajowców odwiedzających nasz kraj w celach turystycznych i biznesowych. Stworzył i prowadzi (w języku angielskim) kanał telewizyjny skierowany do międzynarodowej społeczności w Krakowie, Kraków TV w serwisie YouTube, a także portal internetowy Kraków Expats Directory - www.krakowexpats.pl, będący przewodnikiem dla obcokrajowców żyjących w Krakowie. David McGirr współpracuje z międzynarodowymi organizacjami, ambasadami, konsulatami, grupami wolontariuszy, organizacjami pozarządowymi, szkołami międzynarodowymi, wielonarodowymi pracodawcami, polskimi instytucjami i departamentami związanymi z obcokrajowcami. Jest także członkiem Zespołu Interdyscyplinarnego ds. współpracy na rzecz realizacji Programu Otwarty Kraków, powołanego przez Prezydenta Miasta Krakowa.

Zespół Interdyscyplinarny ds. Współpracy na rzecz realizacji Programu „Otwarty Kraków”

Głównym zadaniem Zespołu jest wypracowanie koncepcji, pomysłów i rozwiązań na rzecz realizacji Programu „Otwarty Kraków” we współpracy z komórkami organizacyjnymi Urzędu Miasta Krakowa i miejskimi jednostkami organizacyjnymi, instytucjami kulturalno-oświatowymi, wyższymi uczelniami, organizacjami pozarządowymi oraz innymi instytucjami i służbami działającymi na terenie Gminy Miejskiej Kraków. Po zmianach dokonanych w regulaminie wprowadzono możliwość pracy Zespołu w trybie 5 grup zdaniowych, tj.

- edukacja międzykulturowa,
- współpraca międzysektorowa,
- promocja i komunikacja,
- przeciwdziałanie przestępczości i mowie nienawiści,
- badania i monitorowanie bieżącej sytuacji migrantów w środowisku lokalnym.

W trakcie roku zmienił się skład Zespołu:

Skład obowiązujący **do 20 lipca 2020 r.** - zgodny z zarządzeniem nr 1361/2019 Prezydenta Miasta Krakowa z dnia 7 czerwca 2019 r.:

1. Przewodnicząca: Elżbieta Kois-Żurek – Dyrektor Wydziału Polityki Społecznej i Zdrowia Urzędu Miasta Krakowa;
2. Zastępca Przewodniczącej: Jakub Kościółek - Stowarzyszenie INTERKULTURALNI PL;
3. Sekretarz: Magdalena Furdzik - Wydział Polityki Społecznej i Zdrowia Urzędu Miasta Krakowa;

Członkowie Zespołu:

4. Mateusz Płoskonka – Zastępca Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej i Zdrowia Urzędu Miasta Krakowa;
5. Danuta Czechmanowska – Wydział Polityki Społecznej i Zdrowia Urzędu Miasta Krakowa;
6. Natalia Kotyza – Wydział Polityki Społecznej i Zdrowia Urzędu Miasta Krakowa;
7. Adam Bulandra – Stowarzyszenie INTERKULTURALNI PL;
8. Katarzyna Przybysławska – Stowarzyszenie Centrum Pomocy Prawnej im. Haliny Nieć;
9. Tomasz Dąbrowski – Fundacja Diversity Hub;

10. Piotr Kwapisiewicz – Żydowskie Stowarzyszenie Czulent;
11. Aleksandra Zapolska – Fundacja Zustricz;
12. Urszula Majcher-Legawiec – Fundacja Wspierania Kultury i Języka Polskiego im. M. Reja;
13. Oleksandra Bratchuk – przedstawicielka społeczna;
14. Ferdinand Wouters – przedstawiciel społeczny;
15. David McGirr – Kraków Expats Directory/Kraków TV;
16. Małgorzata Pamuła-Behrens – Centrum Badań nad Edukacją i Integracją Migrantów, Uniwersytet Pedagogiczny w Krakowie;
17. Agnieszka Kowalska – Uniwersytet Jagielloński;
18. Halina Czuba – Uniwersytet Jagielloński; 19) Patrycja Paula Gas – Fundacja Edukacyjna Nausika;
19. Janusz Mucha – Komitet Badań nad Migracjami PAN;
20. Sonia Styrkacz – przedstawicielka społeczności romskiej;
21. Mizuki Kurosawa – przedstawicielka społeczna, Opera Krakowska;
22. Anna Lichnerowicz – Fundacja One World One Heart;
23. Olha Menko – Fundacja Instytut Polska Ukraina;
24. Rafał Grabowski – Fundacja Współpracy Polsko – Ukraińskiej „U-WORK”;
25. Ewa Różańska – przedstawicielka ASPIRE Group;
26. Małgorzata Baran-Correia – przedstawicielka ASPIRE Group;
27. Hilal Oytun Altun – Uniwersytet Jagielloński;
28. Gohar Khachatryan – przedstawicielka społeczności ormiańskiej;
29. Silvana Gomez – przedstawicielka społeczności latynoamerykańskiej, Fundacja Centrum Kultury Latynoamerykańskiej;
30. Katarzyna Przybycień – Wydział Polityki Społecznej Małopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Krakowie.

Skład Zespołu obowiązujący od **21.07.2020 r.** – zgodny z zarządzeniem nr 1696/2020 Prezydenta Miasta Krakowa.

1. Przewodnicząca: Elżbieta Kois - Żurek - Dyrektor Wydziału Polityki Społecznej i Zdrowia UMK,
2. Zastępca Przewodniczącej: Jakub Kościółek - Stowarzyszenie INTERKULTURALNI PL,
3. Sekretarz: Magdalena Furdzik - Wydział Polityki Społecznej i Zdrowia UMK,

Członkowie Zespołu:

4. Mateusz Płoskonka - Zastępca Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej i Zdrowia UMK,
5. Danuta Czechmanowska - Wydział Polityki Społecznej i Zdrowia UMK,
6. Natalia Kotyza - Wydział Polityki Społecznej i Zdrowia UMK,
7. Ewelina Adamska - Wydział Polityki Społecznej i Zdrowia UMK,
8. Katarzyna Przybysławska - Stowarzyszenie Centrum Pomocy Prawnej im. Haliny Nieć,
9. Tomasz Dąbrowski - Fundacja Diversity Hub,
10. Piotr Kwapisiewicz - Żydowskie Stowarzyszenie Czulent,
11. Aleksandra Zapolska - Fundacja Zustricz,
12. Urszula Majcher - Legawiec - Fundacja Wspierania Kultury i Języka Polskiego im. M. Reja,
13. Ferdinand Wouters - przedstawiciel społeczny,
14. David McGirr - Kraków Expats Directory/Kraków TV,
15. Małgorzata Pamuła - Behrens - Centrum Badań nad Edukacją i Integracją Migrantów, Uniwersytet Pedagogiczny w Krakowie,
16. Patrycja Paula Gas - Fundacja Edukacyjna Nausika,
17. Janusz Mucha - Komitet Badań nad Migracjami Polska Akademia Nauk,
18. Mizuki Kurosawa - przedstawicielka społeczna, Opera Krakowska,
19. Anna Lichnerowicz - Fundacja One World One Heart,
20. Olha Menko - Fundacja Instytut Polska Ukraina,
21. Rafał Grabowski - Fundacja Współpracy Polsko - Ukraińskiej "UWORK",
22. Małgorzata BaranCorreia - ASPIRE Group,

23. Hilal Oytun Altun - Uniwersytet Jagielloński,
24. Gohar Khachatryan - przedstawicielka społeczności ormiańskiej,
25. Silvana Gomez - przedstawicielka społeczności latynoamerykańskiej, Fundacja Centrum Kultury Latynoamerykańskiej,
26. Katarzyna Przybycień - Wydział Polityki Społecznej Małopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Krakowie,
27. Dominika Kasprowicz - Stowarzyszenie Willa Decjusza,
28. Maria Wojtacha - Stowarzyszenie Internationaler Bund Polska,
29. Edyta Jaśkowiak - przedstawicielka społeczności romskiej,
30. Minh Quyen Nguyễn - przedstawiciel społeczności wietnamskiej,
31. Magdalena Rubinfeld - Koralewska – FestivALT,
32. Ewa Całus - Dyrektor Wydziału Edukacji Urzędu Miasta Krakowa,
33. Francois Martineau - przedstawiciel społeczności francuskiej,
34. Ewa Kornecka - Loch Camelot,
35. Svitlana Ivanenko - asystentka międzykulturowa,
36. Danny Michelo - przedstawiciel diaspory afrykańskiej,
37. Yimi Salma Audu - przedstawicielka diaspory afrykańskiej,
38. Ewa Żmijewska - Uniwersytet Pedagogiczny w Krakowie,
39. Agnieszka Maczkowska - Philip Morris International,
40. Ketewan Prangulaishvili - przedstawicielka społeczności gruzińskiej.

Posiedzenia Zespołu w roku 2020:

Głównym zadaniem Zespołu jest wypracowanie koncepcji, pomysłów i rozwiązań na rzecz realizacji Programu „Otwarty Kraków” we współpracy z komórkami organizacyjnymi Urzędu Miasta Krakowa i miejskimi jednostkami organizacyjnymi, instytucjami kulturalno-oświatowymi, wyższymi uczelniami, organizacjami pozarządowymi oraz innymi instytucjami i służbami działającymi na terenie Gminy Miejskiej Kraków. Po zmianach dokonanych w regulaminie wprowadzono możliwość pracy Zespołu w trybie 5 grup zdaniowych, tj.

- edukacja międzykulturowa,
- współpraca międzysektorowa,
- promocja i komunikacja,
- przeciwdziałanie przestępczości i mowie nienawiści,
- badania i monitorowanie bieżącej sytuacji migrantów w środowisku lokalnym.

Członkami Zespołu są przedstawiciele mniejszości narodowych i etnicznych mieszkających w Krakowie, przedstawiciele organizacji pracujących na rzecz cudzoziemców oraz mniejszości narodowych i etnicznych, przedstawiciele środowiska naukowego, biznesu, Urzędu Wojewódzkiego oraz Wydziałów Urzędu Miasta Krakowa. W 2020 r. odbyło się 11 posiedzeń, głównie w formie online ze względu na ograniczenia związane z pandemią COVID-19.

Głównymi zadaniem Zespołu było przygotowanie dokumentu:

- Rekomendacje działań na rzecz mniejszości narodowych i etnicznych oraz cudzoziemców w Krakowie w następujących obszarach:
  - edukacja międzykulturowa,
  - współpraca międzysektorowa,
  - przeciwdziałanie przestępczości i mowie nienawiści,
  - badania i monitorowanie bieżącej sytuacji migrantów w środowisku.
- Omówienie i wskazanie zadań priorytetowych jakie powinny zostać wzmocnione przy planowaniu budżetu przeznaczonego na współpracę z organizacjami pozarządowymi z obszarów: działalności na rzecz integracji cudzoziemców oraz działalności na rzecz mniejszości narodowych i etnicznych oraz języka regionalnego;

- Wskazanie problemów i wyzwań w zakresie współpracy organizacji pozarządowych z instytucjami kultury na podstawie raportu z badań pilotażowych w Krakowie pt. „Rola instytucji kultury w procesie integracji polskiej i ukraińskiej społeczności” autorstwa prof. Janusza Muchy i Małopolskiego Instytutu Kultury;
- Wypracowanie wspólnie z Wydziałem Komunikacji Społecznej zasad stosowania System Identyfikacji Wizualnej | Manual w projektach graficznych, materiałach promocyjnych sygnowanych przez Program Otwarty Kraków,
- Omówienie koncepcji działalności Punktu Informacyjnego dla Obcokrajowców w 2020 r. w trybie ogłoszenia otwartego konkursu ofert.

Ponadto Zespół zapoznał się z wynikami raportów Obserwatorium Wielokulturowości i Migracji oraz MiCreate (Interkulturalni PL) i częściowych wyników badań prowadzonych w projekcie ChildUp. Wspierał organizację konkursu Krakowskiego Ambasadora Wielokulturowości.

Pełna dokumentacja notatek z posiedzeń Zespołu jest dostępna pod adresem internetowym: http://otwarty.krakow.pl/zespol_interdyscyplinarny/236625.artykul.harmonogram_posiedzen_w_2020_roku.html

Harmonogram Realizacji Programu „Otwarty Kraków”

Zadanie priorytetowe:	Działania:	Termin realizacji	Nazwa produktu	Zrealizowane działania w 2020 r.
1) budowanie Urzędu przyjaznego cudzoziemcom, mniejszościom narodowym i etnicznym poprzez równy dostęp do usług i świadczeń oferowanych przez Gminę,	a) uruchomienie punktu informacyjnego, w którym będą udzielane porady w językach obcych,	do 31 grudnia 2018 r.	uruchomiony punkt informacyjny	Zgodnie z umową W_I_535_SZ_215_2020 od 1 lutego do 31 grudnia 2019 r. działał Punkt Informacyjny dla Obcokrajowców, prowadzony przez NGOs, w ramach zlecenia zadań publicznych w trybie otwartego konkursu ofert. Podmiot prowadzący: Fundacja Współpracy Polsko-Ukraińskiej U-Work.
	b) przetłumaczenie i opublikowanie w Biuletynie Informacji Publicznej Miasta Krakowa procedur administracyjnych, z którymi mogą mieć styczność osoby obcojęzyczne,	do 31 grudnia 2017 r.	zestawianie procedur przetłumaczonych w Biuletynie Informacji Publicznej Miasta Krakowa	Przetłumaczono nowe oraz zaktualizowano zestaw procedur wraz ze wzorami formularzy; wszystkie zostały opublikowane w portalu www.otwarty.krakow.pl oraz część w BIP.
	c) podjęcie współpracy z partnerami w celu przygotowania pakietu powitalnego dla cudzoziemców obejmującego broszurę informacyjną,	działanie o charakterze ciągłym	pakiet powitalny dla cudzoziemców	Publikacja „Pakietu powitalnego” w portalach miejskich, na stronach www.otwarty.krakow.pl , BIP. Zaplanowano środki w budżecie na rok 2021 na konkurs „Pakiet powitalny dla cudzoziemców” w kwocie 30 000 zł.

	d) prowadzenie szkoleń dla pracowników samorządowych z zakresu budowania Urzędu przyjaznego cudzoziemcom, mniejszościom narodowym i etnicznym oraz szkoleń z komunikacji międzykulturowej,	działanie o charakterze ciągłym	przeprowadzone szkolenia	Zrealizowano wizytę seminaryjną dla pracowników Wydziału Polityki Społecznej i Zdrowia (projekt realizowanych z IOM), co pozwoliło poznać rozwiązania realizowane przez państwa europejskie takie Włochy i Portugalia.
2) budowa instytucjonalnych ram współdziałania pomiędzy przedstawicielami mniejszości narodowych i etnicznych oraz cudzoziemców a jednostką samorządu terytorialnego,	a) powołanie zespołu interdyscyplinarnego ds. współpracy na rzecz realizacji Programu, którego skład i zadania określi Prezydent Miasta Krakowa w drodze zarządzenia,	do 31 grudnia 2016 r.	zarządzenie powołujące zespół interdyscyplinarny ds. współpracy na rzecz realizacji Programu	Zarządzenie nr 1696/2020 Prezydenta Miasta Krakowa z dnia 21 lipca 2020 r. w sprawie powołania Zespołu Interdyscyplinarnego ds. współpracy na rzecz realizacji Programu „Otwarty Kraków”. Uchwała nr 1/2020 Zespołu Interdyscyplinarnego ds. współpracy na rzecz realizacji Programu „Otwarty Kraków” z dnia 4 września 2020 r. w sprawie przyjęcia rekomendacji w zakresie realizacji zadań w Gminie Miejskiej Kraków w obszarze wielokulturowości. Sprawozdanie z prac Zespołu zostało przekazane do Prezydenta Miasta Krakowa w dniu 1 marca 2019 r. Link: https://tiny.pl/7anqk
	b) wskazanie przez Prezydenta Miasta Krakowa komórki organizacyjnej Urzędu odpowiedzialnej za wspieranie inicjatyw i współpracy z przedstawicielami mniejszości narodowych i etnicznych oraz cudzoziemców;	do 31 grudnia 2016 r.	zarządzenie Prezydenta dot. zadań Zastępcy Prezydenta.	Zarządzenie Prezydenta Miasta Krakowa nr 963/2021 z dnia 9 kwietnia 2021 r. w sprawie podziału na wewnętrzne komórki organizacyjne oraz szczegółowego zakresu działania Wydziału Polityki Społecznej i Zdrowia - zakresu działania Referatu ds. Wielokulturowości, Projektów Społecznych i Polityki Równościowej (SZ-07)

	c) współpracę komórki organizacyjnej Urzędu, o której mowa w pkt. 2) z innymi komórkami organizacyjnymi Urzędu i miejskimi jednostkami organizacyjnymi, organizacjami pozarządowymi oraz innymi instytucjami i służbami działającymi na terenie Gminy, w tym z instytucjami kulturalno-oświatowymi oraz z wyższymi uczelniami.	działanie o charakterze ciągłym	spotkania, konferencje i inne wydarzenia	Opis konferencji i wydarzeń znajduje się w sprawozdaniu. Kontynuowano współpracę z wydziałami UMK i MJO w zakresie realizacji Programu.
3) stworzenie społecznej platformy konsultacji i rozwoju polityki otwartości na wielokulturowość i integrację,	a) opracowanie kampanii społecznej uświadamiającej wartość, jaką czerpie społeczność lokalna z różnorodności i wielokulturowości wraz ze stworzeniem osobnego serwisu internetowego poświęconego zjawisku imigracji,	do 31 grudnia 2018 r.	konspekt kampanii społecznej	W roku 2019 podjęto działania promocyjne – m.in. udział w miejskich wydarzeniach, organizacja wydarzeń wielokulturowych. Działania promocyjne były realizowane w ramach zadań Referatu ds. Promocji i Kształtowania Polityki Społecznej i Zdrowia (SZ-04). Działła dedykowany Programowi Otwarty Kraków portal www.otwarty.krakow.pl oraz fp OtwartyKrakow oraz konto na Instagramie.
	b) powołanie kapituły, która będzie przyznawała „logo wielokulturowości” instytucjom działającym na rzecz tolerancji oraz przeciwdziałania incydentom o charakterze dyskryminacyjnym w Gminie,	do 31 grudnia 2017 r.	projekt uchwały powołującej kapitułę, która będzie przyznawała logo wielokulturowości	Zarządzenie nr 712/2020 Prezydenta Miasta Krakowa z dnia 20 marca 2020 r. w sprawie powołania Kapituły Wielokulturowości opiniującej kandydatury do tytułu „Krakowski Ambasador Wielokulturowości A.D. 2019”

4) kształtowanie odpowiedzialności społecznej podmiotów prywatnych w politykach Gminy,	a) wprowadzenie do umów najmu, dzierżawy oraz użyczenia zawieranych przez Gminę obowiązkowego zapisu dotyczącego klauzul antydyskryminacyjnych obowiązujących wszystkie strony umowy,	po 31 grudnia 2016 r. działanie o charakterze ciągłym	umowy zawierające zapis dotyczący klauzul antydyskryminacyjnych obowiązujących wszystkie strony umowy	Wprowadzono zapisy antydyskryminacyjne do umów użyczenia, dzierżawy, najmu. Pełna informacja w sprawozdaniu. Łączna ilość umów i aneksów do których wprowadzono wynosi 1 160.
	b) nawiązanie współpracy z podmiotami prywatnymi w celu wypracowania wspólnych działań na rzecz otwartości wobec innych kultur i narodowości,	działanie o charakterze ciągłym	komunikaty i informacje przekazywane do podmiotów prywatnych; spotkania informacyjne	Powołano Krakowskie Forum Interkulturowe Miasto-Ludzie-Biznes, który ściśle współpracuje przy realizacji Programu. Prowadzono współpracę przy organizacji konferencji z udziałem przedstawicieli biznesu. Włączono do składu Zespołu Interdyscyplinarnego Programu „Otwarty Kraków” - przedstawicielki z grupy ASPIRE.
5) wdrażanie mechanizmów reakcji na incydenty o charakterze dyskryminacyjnym jako elementu polityki inkluzywnej oraz budowanie świadomości międzykulturowej	a) pozyskiwanie bieżących statystyk dotyczących przestępstw i naruszeń prawa powodowanych rasizmem lub ksenofobią,	działanie o charakterze ciągłym	przekazane informacje (np. komunikaty prasowe, wysłanie newslettera, ogłoszenia)	Regularnie są pozyskiwane statystyki z Policji i Straży Miejskiej. Część informacji została zawarta w sprawozdaniu.
	b) organizacja wydarzenia nawiązującego do idei wielokulturowości np. w postaci wernisaży, konferencji lub cyklicznych festiwali,	działanie o charakterze ciągłym	zrealizowane wydarzenie	Zorganizowano konferencje, wystawy oraz inne wydarzenia kulturalne i edukacyjne. Szczegóły zostały umieszczone w sprawozdaniu.

mieszkańców,	c) wspieranie organizacji pozarządowych,	działanie o charakterze ciągłym	realizacja co roku otwartego konkursu ofert bądź innego trybu zlecenia zadania publicznego organizacjom pozarządowym	Zabezpieczono środki na prowadzenie Punktu Informacyjnego dla Obcokrajowców w językach obcych. W 2020 zrealizowano konkretne działania z udziałem organizacji pozarządowych w trybie 19a - szczegóły w sprawozdaniu.
	d) informowanie o możliwości inicjowania procesu nadawania nazw ulic, placów odnoszących się do cudzoziemców, mniejszości narodowych i etnicznych oraz promowanie miejsc już istniejących, tak by zapewnić udział w zbiorowej pamięci i zachowaniu tożsamości przy jednoczesnym krzewieniu wiedzy o tych miejscach wśród mieszkańców Krakowa,	działanie o charakterze ciągłym	przekazane informacje (np. komunikaty prasowe, wysłanie newslettera, ogłoszenia)	Zapoznano się z procedurą zewnętrzną dotyczącą nazewnictwa ulic, alei, mostów, placów, osiedli, parków, bulwarów i skwerów. W 2020 r. nie złożona żadnego projektu nazwy ulicy, placu nawiązującej do wielokulturowego Krakowa.
	e) kształtowanie wrażliwości na różnorodność kulturową oraz umiejętności używania języka wrażliwego w kontekście różnic rasowych, etnicznych i narodowościowych,	działanie o charakterze ciągłym	przeprowadzone szkolenia	Prowadzenie szkoleń wśród urzędników Urzędu Miasta Krakowa, w ramach projektu IOM szczegóły w sprawozdaniu.
	f) prowadzenie działań mających na celu wsparcie organizacji zajęć szkolnych i projektów edukacyjnych, które poświęcone są wielokulturowemu dziedzictwu miasta,	działania o charakterze ciągłym	zrealizowane projekty	Finansowano działanie projektów „Empatia i Wielokulturowość” oraz konkursy edukacyjne realizowane w trybie 19a – opisy w sprawozdaniu.

	g) przeprowadzenie konkursu skierowanego do dzieci przedstawicieli mniejszości narodowych i etnicznych z zakresu wiedzy o historii Krakowa,	działanie o charakterze ciągłym	konkurs dla dzieci cudzoziemców z wiedzy o Krakowie	Zabezpieczono środki budżetowe w Wydziale Polityki Społecznej i Zdrowia na działania edukacyjne w trybie 19a
	h) przeprowadzenie konkursu wśród uczniów krakowskich szkół z zakresu wiedzy o innych narodowościach zamieszkujących Kraków,	działanie o charakterze ciągłym	konkurs dla dzieci krakowskich szkół z wiedzy o innych narodowościach	Zabezpieczono środki budżetowe w Wydziale Polityki Społecznej i Zdrowia, które zostały wykorzystane przez organizacje pozarządowe na działania edukacyjne - tryb 19a
	i) obejmowanie patronatem oraz udzielanie innych form wsparcia dla projektów, inicjatyw artystycznych, kulturalnych, naukowych i edukacyjnych poświęconych wielokulturowemu dziedzictwu Miasta,	działanie o charakterze ciągłym	nadany patronat	Nadawanie patronatu Prezydenta Miasta dostępna pod linkiem: https://peu.um.krakow.pl/usluga/-/usluga/KP-2
	j) zapewnienie prawidłowego przebiegu imprez masowych,	działanie o charakterze ciągłym	zapisy w regulaminach imprez w obiektach należących do Gminy zakazujące zachowań o charakterze rasistowskim i ksenofobicznym	W realizacji, do wprowadzenia w kolejnych latach.
6) dbałość o jakość i estetykę przestrzeni publicznej,	a) kontynuowanie prac przez Zespół Zadaniowy ds. Ograniczenia Bazgrołów w Krakowie powołany zarządzeniem Prezydenta Miasta Krakowa,	działanie o charakterze ciągłym	dokumenty potwierdzające pracę Zespołu	Szczegóły na temat działań Zespołu Zadaniowego ds. Ograniczenia Bazgrołów zostały zawarte w sprawozdaniu z prac Zespołu złożonym do Prezydenta Miasta Krakowa.

	b) utworzenie Zespołu Operacyjnego Straży i Policji do ścigania sprawców aktów wandalizmu, w szczególności znaczących budynki bazgrołami,	do 31 grudnia 2016 r.	dokument potwierdzający powołanie Zespołu	Działa i jest realizowane POROZUMIENIE O WSPÓŁPRACY PARTNERSKIEJ przy realizacji Programu „Otwarty Kraków” w zakresie ścigania sprawców aktów wandalizmu, w szczególności znaczących budynki bazgrołami zawarte przez Straż Miejską i Policję w dniu 30 grudnia 2016
	c) organizacja społeczności lokalnej wokół idei ochrony przestrzeni publicznej przed bazgrołami,	działanie o charakterze ciągłym	notatki prasowe, sprawozdania ze spotkań z mieszkańcami	Akcja społeczna mocno ograniczone ze względu na pandemię, aktywność realizowana głównie poprzez media społecznościowe.
	d) opracowanie systemu promowania aktywnych postaw właścicieli nieruchomości, którzy zadbają, aby ich budynki były wolne od bazgrołów,	do 31 grudnia 2016 r.	dokument opisujący system promowania aktywnych postaw właścicieli nieruchomości	Straż Miejska w Krakowie, udostępniła na swojej stronie „Poradnik dla właścicieli nieruchomości uszkodzonych przez bazgroły lub nielegalne ogłoszenia i plakaty”
	e) zaangażowanie i promowanie podmiotów prywatnych współpracujących z Gminą na rzecz likwidacji bazgrołów,	działanie o charakterze ciągłym	dokumenty potwierdzające współpracę gminy z firmami	Zespół Zadaniowy ds. Ograniczenia Bazgrołów ściśle współpracuje z firmą, która pokrywa elewacje farbą antygraffiti.
	f) wspieranie działań na rzecz instalowania monitoringu wizyjnego, oświetlenia wzbudzanego ruchem oraz przygotowanie katalogu rekomendacji pozwalających aktywnie przeciwdziałać aktom wandalizmu na budynkach,	działanie o charakterze ciągłym	katalog rekomendacji	Wydział Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego w ramach Zespołu Zadaniowego ds. realizacji wyników referendum przygotował rekomendacje i wytyczne obejmujące zagadnienia dalszej rozbudowy systemu monitoringu przestrzeni publicznej w Krakowie.

	g) zaangażowanie mieszkańców Krakowa w tym w szczególności uczniów szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych, a także młodzieży akademickiej w działania na rzecz usuwania bazgrołów,	działanie o charakterze ciągłym	komunikaty i informacje przekazywane do szkół i uczelni	Działania Straży Miejskiej w ramach profilaktyki społecznej - zajęcia w szkołach podstawowych, gimnazjach, szkołach ponadgimnazjalnych i innych placówkach; organizowano akcje usuwania bazgrołów z udziałem uczniów szkół podstawowych i gimnazjów. Szczegóły w sprawozdaniu: Policja i Straż Miejska
	h) przekazywanie przestrzeni artystom celem stworzenia profesjonalnych murali i legalnego graffiti oraz organizacja konkursów w ww. zakresie,	działanie o charakterze ciągłym	dokument określający zasady organizacji konkursów murali artystycznych.	W Krakowie powstanie polityka muralowa, która pomoże w zarządzaniu istniejącymi i nowymi muralami powstającymi w naszym mieście. Dnia 15 grudnia 2020 r. odbyła się pierwsza debata ekspercka poświęcona zagadnieniom merytorycznym artystycznym, konserwatorskim.
	i) organizacja banku informacji o miejscach gdzie znajdują się znaczone elewacje oraz działań edukacyjno-informacyjnych dotyczących skutków prawnych wynikających z niszczenia budynków i innych elementów przestrzeni miejskiej bazgrołami,	działanie o charakterze ciągłym	dokument określający zasady organizacji banku informacji o miejscach, gdzie znajdują się znaczone elewacje oraz konspekt działań edukacyjno-informacyjnych	Na stronie internetowej Straży Miejskiej mieszkańcy mogą zgłaszać znaczone elewacje; znajdują się tam informacje dotyczące skutków prawnych wynikających z niszczenia budynków i innych elementów przestrzeni miejskiej bazgrołami. http://strazmiejska.krakow.pl/nasze_dzialania/214760.artykuł.walka_z_bazgrołami.html
	j) promowanie i podkreślanie znaczenia stref wolnych od bazgrołów w kontekście wzrostu poczucia bezpieczeństwa mieszkańców Krakowa,	działanie o charakterze ciągłym	notatki prasowe, materiały ulotne dotyczące stref wolnych od bazgrołów	Liczne konferencje prasowe, wywiady oraz notki prasowe sygnowane przez Zespół Zadaniowy ds. Ograniczenia Bazgrołów.

7) przystąpienie do Sieci Miast Międzykulturowych przy Radzie Europy i Komisji Europejskiej.	a) przygotowanie projektu uchwały Rady Miasta Krakowa.	do 31 grudnia 2018 r.	projekt uchwały RMK w sprawie przystąpienia Gminy Miejskiej Kraków do Sieci Miast Międzykulturowych przy Radzie Europy i Komisji Europejskiej	Kraków przystąpił do Sieci Miast Międzykulturowych – szczegóły w sprawozdaniu
--	--	-----------------------	---	--

Podsumowanie

Uchwała nr LII/964/16 w sprawie realizacji Programu „Otwarty Kraków” podjęta przez Radę Miasta Krakowa w dniu 14 września 2016 r., była realizowana przez cały rok, co pozwoliło zaplanować fundusze na nowe zadania, wynikające z jej treści.

Przez 2020 r. między innymi:

- Prowadzono działania w ramach platformy współpracy między przedstawicielami mniejszości i cudzoziemców a samorządem,
- Przygotowano zasady otwartego konkursu ofert, w wyniku którego w 2020 r. został uruchomiony Punkt Informacyjny dla Obcokrajowców w Krakowie, obsługujący mieszkańców w językach obcych; będzie on na przyszłość pozwalał cudzoziemcom uzyskać porady między innymi w zakresie przepisów prawa, działalności gospodarczej, podnoszenia kwalifikacji zawodowych, edukacji dzieci i dorosłych, pomocy społecznej i mieszkaniowej,
- Przygotowano i opublikowano tłumaczenie najczęściej używanych procedur urzędowych przez osoby podejmujące pracę i studia w Krakowie, aktualizowano już opublikowane procedury i informatory,
- Wprowadzono do kolejnych umów najmu, dzierżawy oraz użyczenia zawieranych przez Gminę obowiązkowy zapis dotyczący klauzul antidyskryminacyjnych,
- Nawiązano współpracę z podmiotami prywatnymi w celu wypracowania wspólnych działań na rzecz otwartości wobec innych kultur i narodowości,
- Wsparto i zorganizowano kilkanaście wydarzeń nawiązujących do idei wielokulturowości (np. wernisaży, konferencji, cyklicznych festiwali), przekazano fundusze w ramach konkursu i projektów w trybie 19a na realizację zadań publicznych, które zostały wykorzystane w projektach kulturalnych i edukacyjnych poświęconych wielokulturowemu dziedzictwu Krakowa,
- Włączono w realizację działań na rzecz otwartego i wielokulturowego Krakowa Wydziały Urzędu Miasta Krakowa i miejskie jednostki organizacyjne, które do tej pory nie realizowały zadań w tym zakresie,
- Zbudowano sieć organizacji działających na rzecz wielokulturowości Miasta, co będzie miało znaczący wpływ na budowanie nowej jakości życia cudzoziemców, którzy wybrali Kraków jako miejsce zamieszkania,
- Kontynuowano prace Zespołu Interdyscyplinarnego ds. współpracy na rzecz realizacji Programu „Otwarty Kraków”,
- Przyznano tytuły Krakowskich Ambasadorów Wielokulturowości AD 2019,
- Kraków przystąpił do Sieci Miast Międzykulturowych przy Radzie Europy,
- Zrealizowano następujące mierniki Programu Otwarty Kraków (zgodnie z uchwałą nr LII/964/16):

Lp.	Nazwa miernika	Wartość
1	Wysokość środków finansowych zaangażowanych przez Gminę na rzecz realizacji Programu.	523 463,6 zł (Otwarte konkursy ofert, mini granty, OWIM)
2	Liczba wydarzeń związanych z ideą wielokulturowości.	<320 ¹⁵

¹⁵ Miernik obejmuje wydarzenia kulturalne, wspierane przez Gminę i realizowane z budżetu Programu Otwarty Kraków jak również wspierane wyłącznie medialnie. Wpisano minimalną wielkość, obliczoną na podstawie informacji zawartych w Sprawozdaniu.

3	Liczba wydarzeń zorganizowanych na terenie Krakowa związanych z działaniami Programu.	14 ¹⁶
4	Liczba organizacji pozarządowych uczestnicząca w realizacji Programu.	42 ¹⁷
5	Liczba beneficjentów korzystających z pomocy Punktu Informacyjnego.	113 975 ¹⁸
6	Liczba beneficjentów, którzy otrzymali pakiet powitalny.	3 000 ¹⁹
7	Liczba przetłumaczonych procedur na języki obce.	40 ²⁰
8	Liczba podmiotów (wymienionych w rozdziale V) zaangażowanych w realizację Programu.	81
9	Liczba zrealizowanych produktów Programu.	29
10	Liczba wydarzeń związanych z ograniczaniem bazgrołów.	2
11	Liczba osób zaangażowanych w działania na rzecz ograniczania bazgrołów.	50
12	Liczba zarejestrowanych zgłoszeń bazgrołów.	1096 ²¹
13	Liczba ukaranych sprawców wandalizmu polegającego na niszczeniu przestrzeni publicznej bazgrołami.	81

¹⁶ Ujęto wydarzenia finansowane bezpośrednio ze środków Programu „Otwarty Kraków” w formie zadań zleconych lub umów o współpracy, nie ujęto wydarzeń finansowanych ze środków UE.

¹⁷ Wliczono w zestawieniu zarówno organizacje bezpośrednio realizujące zadania finansowane przez Gminę Miejską Kraków, zgłoszone do tytuł Krakowskiego Ambasadora Wielokulturowości jak również korzystające z wsparcia medialnego POK.

¹⁸ Porady udzielane bezpośrednio od konsultanta.

¹⁹ W zestawieniu ujęto osoby, które skorzystały z wydawnictwa przeznaczonego dla obcokrajowców – studentów „Krakowianie poznają swoje miasto”, projekt realizowany przez Fundację Współpracy Polsko-Ukraińskiej „U-Work” <https://tiny.pl/7x8nh>.

²⁰ Ujęto procedury dostępne na stronie www.otwarty.krakow.pl oraz wymagające aktualizacji.

²¹ Liczba zarejestrowanych nielegalnych napisów wzrosła w porównaniu do roku 2019. Jako przyczynę jest wskazywana pandemia, zmniejszenie nadzoru społecznego, co jednak nie zmienia faktu że ilość napisów od kilku lat ma tendencję spadkową. Zgodnie z informacją 5przekazaną przez Zespół ds. Bazgrołów w przeciągu kilku ostatnich lat ilość nielegalnych napisów spadła o ok. 30%.

Działania integracyjno-wychowawcze realizowane przez krakowskie samorządowe szkoły/przedszkola, których celem było/jest pozyskanie przez uczniów wiedzy o innych narodowościach zamieszkujących Kraków oraz Projekty poświęcone wielokulturowemu dziedzictwu Krakowa

Lp.	Nazwa Szkoły/Przedszkola/Zespołu	Nr	Działania integracyjno-wychowawcze realizowane przez Szkołę (konkursy i inne działania), których celem było/jest pozyskanie przez uczniów wiedzy o innych narodowościach zamieszkujących Kraków oraz Projekty poświęcone wielokulturowemu dziedzictwu Krakowa	Termin realizacji	Uwagi
1.	Samorządowe Przedszkole	1	Zajęcia i zabawy mające na celu zintegrowanie dzieci innych narodowości uczęszczających do przedszkola. Zajęcia przybliżające kulturę różnych państw oraz mieszkańców innych kontynentów. Udział w konkursach przybliżających historię i kulturę Krakowa.	cały rok 2020 kwiecień-czerwiec 2020 r.	
2.	Samorządowe Przedszkole	6	Konkurs plastyczny „Mój kolega, moja koleżanka”. Konkurs uczący tolerancji, szacunku, niesienia pomocy innym wokół nas.	październik 2020 r.	
3.	Samorządowe Przedszkole	11	Projekt edukacyjny „Europa pełna przygód” przyjaciele z Francji, Włoch, Hiszpanii ...	2020 r.	
			Wykonywanie albumu „Flagi Europy” przedstawione różnymi technikami plastycznymi połączone z wycinkami, wydrukami, pocztówkami i informacjami	co dwa miesiące zwieńczenie - maj 2020r.	

			charakteryzującymi państwa Europy		
			Udział w projekcie „Podróż dookoła świata”	10 marca 2020 r.	
			Międzynarodowy Dzień Dziecka, poznawanie zabaw dzieci z różnych stron świata.	czerwiec 2020 r.	
			Czytanie bajek z różnych stron świata	cały 2020 r.	
4.	Samorządowe Przedszkole	12	Innowacja pedagogiczna „Nauka języka polskiego dzieci obcojęzycznych” – projekt obejmuje dzieci nie znające języka polskiego przebywające w Polsce nie dłużej niż 3 lata, w projekcie biorą udział dzieci z Anglii, Hiszpanii, Ukrainy i Białorusi.	od 01.09.2019 r. do nadal	
			Innowacja pedagogiczna „Nauka języka hiszpańskiego dzieci w wieku przedszkolnym” – projekt obejmuje dzieci od 3-7 lat w tym naukę języka, poznanie kultury, zwyczajów i obyczajów panujących w Hiszpanii.	od 01.09.2019 r. do nadal	
5.	Samorządowe Przedszkole	14	Realizacja tematu kompleksowego „Ważna sprawa poznajemy nasze prawa”- kształtowanie świadomości posiadania własnych praw, które przysługują wszystkim bez względu na różnice kulturowe, zwrócenie uwagi na trudną sytuację dzieci w różnych zakątkach świata, których prawa nie są przestrzegane.	listopad 2020 r.	
6.	Samorządowe Przedszkole	14	Świętowanie Dnia Praw dziecka- podkreślenie konieczności szanowania praw dzieci na całym świecie.	listopad 2020 r.	
			Realizacja tematów kompleksowych	listopad 2020 r.	

			„Jesteśmy Polką i Polakiem” oraz „Kraków moje miasto”- przeprowadzenie zajęć otwartych dla Rodziców on-line.		
			„Święto przedszkolaka”- celebrowanie uroczystości , uświadomienie, że wszyscy pomimo różnic kulturowych jesteśmy jedną grupą (dzieci pochodzenia ukraińskiego i hiszpańskiego)	wrzesień 2020 r.	
			Realizacja tematu kompleksowego „Dzieci z różnych stron świata”- budzenie szacunku wobec odmiennych kultur, narodowości , wzbogacenie wiedzy na temat obcych języków oraz poznanie zabaw dzieci z różnych stron świata.	czerwiec 2020 r.	
			Udział w projekcie Erasmus, przyjęcie na praktykę zawodową 4 uczniów z Francji, umowa w ramach mobilności europejskiej.	styczeń, luty 2020 r.	
7.	Samorządowe Przedszkole	20	Udział dzieci w Europe Code Week oraz Mou Code / USA)- rozwijanie zainteresowań kodowaniem oraz wdrażanie do prostego programowania. Nagroda Exelent Code Week 2020 – dla przedszkola	rok szkolny 2019/2020 2020/2021	
			Udział w międzynarodowych projektach E- twining / tworzenia społeczności realizującej projekty o tematyce ekologicznej, z zakresu TIK; sztuki (partnerzy z Włoch, Portugalii , Turcji).	2020 r.	
			Udział w międzynarodowe inicjatywie Outdoor Classroom Day – poznanie zabaw podwórkowych dzieci z innych krajów Europy (wydarzenie z rejestracją).	2020 r.	

			Dzieci Świata – poznanie dzieci z różnych stron świata – sposób spędzania wolnego czasu, zabawy oraz poznanie szkół, w których się uczą.	czerwiec 2020 r.	
			Realizacja treści z zakresu „Moja mała ojczyzna”.	listopad 2020 r.	
8.	Samorządowe Przedszkole	22	Ogólnopolski Projekt Edukacyjny „Z kulturą mi do twarzy”.	2020 r.	
			Ogólnopolskim projekt „Magiczna moc bajek”.	2020 r.	
			Obchody Międzynarodowego Dnia Dziecka.	czerwiec 2020 r.	
			Słuchanie muzyki i bajek z różnych stron świata.	2020 r.	
9.	Samorządowe Przedszkole	29	Innowacja pedagogiczna „Mała Ojczyzna-uczy i wychowuje”.	01.2020 r. - 12.2020 r.	
			W trakcie zajęć dzieci poznają kraje, z których pochodzą ich przedszkolni koledzy.	01.2020 r. - 12.2020 r.	
			Realizacja planu rocznego przedszkola „Moje miasto, moja dzielnica”.	01.2020 r. - 08.2020 r.	
10.	Samorządowe Przedszkole Z Oddziałami Integracyjnymi	35	Realizacja tematów kompleksowych: 1. „Kraków – moje miasto”; 2. „Dzieci z różnych stron świata” Poznanie kultury i tradycji dzieci innych narodowości.	maj 2020 r. czerwiec 2020 r.	
			Udział w spektaklu „Żeglarskie szanty”- poznanie tradycji i kultury.	luty 2020 r.	
11.	Samorządowe Przedszkole	36	„Cudze chwalicie, swego nie znacie” - realizacja tematu kompleksowego;	wrzesień 2020 r.	
			„Wakacyjne podróże” - realizacja tematu kompleksowego;	wrzesień 2020 r.	

			<p>„Kraków w starej fotografii” – konkurs rodzinny;</p> <p>„Odbicie duszy – zwierciadło serca” – udział w konkursie;</p> <p>„Bożonarodzeniowa ozdoba choinkowa” konkurs rodzinny;</p> <p>„Malowanie bombek” warsztaty plastyczne;</p> <p>„Kraków moje miasto” realizacja tematu kompleksowego;</p>	<p>październik 2020 r.</p> <p>październik 2020 r.</p> <p>grudzień 2020 r.</p> <p>grudzień 2020 r.</p> <p>grudzień 2020 r.</p>	<p>Organizator: Przedszkole nr 36</p> <p>Organizator: SP im. Baśni Polskiej</p> <p>Organizator: Przedszkole nr 36</p> <p>Organizator: Przedszkole nr 36</p>
12.	Samorządowe Przedszkole	43	Projekt w ramach Festiwalu Wielokulturowego Nowi Krakowianie organizowany przez Stowarzyszenie Willa Decjusza. Temat „Legandy i bajki z różnych krajów”.	listopad 2020 r.	
13.	Samorządowe Przedszkole	46	„Dzień kultury białoruskiej”- poznajemy naszych sąsiadów: Białoruś- zajęcia inspirowane pochodzeniem koleżanki z naszej grupy.	styczeń 2020 r.	
			„Niektórzy wierzą...” zajęcia dotyczące różnych wyznań religijnych , inspirowane obecnością dziecka innego wyznania.	październik 2020 r.	
14.	Samorządowe Przedszkole	49	Przegląd twórczości przedszkolaków- Kraków w wierszu i piosence, prezentacje regionalnych tańców, wierszy i pieśni.	listopad 2020 r.	
			Udział w warsztatach w Muzeum Etnograficznym w Izbie krakowskiej, przybliżające tradycje Bożego Narodzenia.	grudzień 2020 r.	
			Wizyta w Izbie Starego Prokocimia połączona ze spacerem po Parku	październik 2020 r.	

			Jerzmanowskich.		
			Realizacja tematów kompleksowych przybliżających dzieciom ich prawa i obowiązki oraz kształtujących szacunek i życzliwość dla ludzi z różnych stron świata.	listopad 2020 r. czerwiec 2020 r.	
			Realizacja tematu kompleksowego, Zwiedzamy miasta Polski- Kraków zaprasza na wycieczkę, prezentacja atrakcji Krakowa w różnych zabawach dla dzieci.	czerwiec 2020 r.	
			Realizacja tematu „Kraków- moje miasto” w oparciu o własną prezentację poruszającą tematykę „Kraków dla wszystkich”. Wzbogacenie wiedzy dzieci na temat różnic międzyludzkich w odniesieniu do mieszkańców Krakowa, z jednoczesnym ukazaniem potrzeby poszanowania praw i odmienności.	maj 2020 r.	Autorska prezentacja oraz źródła, gdzie można odnaleźć legendy o Krakowie.
			Organizacja grupowego konkursu: „Zamiast grać na komputerze wolę jeździć na rowerze”, którego celem było ukazanie aktywnego spędzania czasu poprzez poznawanie kultury i dziedzictwa naszego miasta.	maj 2020 r.	Przesyłanie zdjęć jak dzieci zwiedzają Kraków na rowerze, poznając jego wielokulturowość i dziedzictwo/ realizacja konkursu w ramach tematu „Kraków moje miasto”.
			„Mam prawa i obowiązki”- zabawy z wierszem i piosenką o tematyce praw dzieci. Rozmowy kreatywne przybliżające ten ważny temat z naciskiem na	czerwiec 2020 r.	

			<p>konieczność poszanowania praw ludzi innej narodowości. Stworzenie plakatu „Mam prawo do...” - ukazanie praw, które nam przysługują bez względu na narodowość czy wyznanie.</p> <p>-O prawach dziecka” A. Brykczyński</p> <p>- „Małe cuda” A. Widzowska</p> <p>- „Prawa dzieci” Blżej Przedszkola (słowa K. Gawlik, muzyka P. Opatowicz)</p> <p>„Dlaczego każdy z nas jest inny?” film Fundacji Uniwersytetu Dzieci.</p>		
15.	Samorządowe Przedszkole	51	<p>Zajęcia organizowane z dziećmi we wszystkich grupach wiekowych, konkursy oraz wystawy i galerie zdjęć w salach oraz na korytarzach</p> <p>-Tematy kompleksowe: „Dzieci na całym świecie mają swoje marzenia”, „Mój kolega z Europy”.</p> <p>- Zabawy integracyjne: „Jak się bawią nasi przyjaciele na całym świecie”.</p>	<p>czerwiec 2020 r.</p> <p>maj 2020 r.</p> <p>luty 2020 r.</p>	
			<p>-Zorganizowanie galerii zdjęć „Dzieci z różnych stron świata”</p> <p>-Galeria życie dzieci z Kamerunu</p> <p>-Oglądanie filmów edukacyjnych pt. „My Dzieci Świata”54.Konkurs plastyczny „Mój kolega z Afryki”</p> <p>-Słuchanie kolęd w wykonaniu dzieci z Kamerunu</p>	<p>czerwiec 2020 r.</p> <p>luty 2020 r.</p> <p>czerwiec 2020 r.</p> <p>wrzesień 2020 r.</p> <p>grudzień 2020 r.</p>	
			<p>-Bajka edukacyjna na temat kształtowania odmienności osób innej narodowości</p> <p>-Poznajemy zabawy ruchowo-taneczne z innych kultur</p>	<p>wrzesień 2020 r.</p> <p>listopad 2020 r.</p> <p>grudzień 2020 r.</p>	

			-Poznawanie nowych kultur zwyczajów i tradycje „ Dzień Świata”		
			-Zabawy i ćwiczenia w grupie, dostrzeganie podobieństw różnic między ludźmi związanych płcią , rasą – akceptowanie	luty 2020 r.	
			-Odmienności każdego człowieka – konkurs plastyczny wewnątrz przedszkolny „Dzieci z różnych stron świata”	czerwiec 2020 r.	
			-Cykl zajęć „Prawa Dziecka”	listopad 2020 r.	
			-Dzień Św. Łucji- Tradycje Świat w Europie	grudzień 2020 r.	
			-Temat zajęć: „Kraków moje miasto”, kto go zamieszkuje , turyści	październik 2020 r.	
			-„Unia Europejska” – poznajemy narodowości, kraje	listopad 2020 r.	
			-Moje wakacje „Dokąd mogę pojechać” – poznajemy , tradycje innych na świecie	wrzesień 2020 r.	
			-„Mapa Świata”- kraje , ludzie , obyczaje	luty 2020 r.	
16.	Samorządowe Przedszkole	61	Udział w międzynarodowej akcji „Wszystko będzie dobrze” związanej z pandemią COVID-19 , solidaryzowanie się z innymi narodami w czasie pandemii.	kwiecień 2020 r.	
			Zapoznanie dzieci z bajkami i legendami różnych narodów .	listopad 2020 r.	
			Nasze Święta- poznanie tradycji i mieszkańców innych narodowości.	grudzień 2020 r.	
			Mały Europejczyk – zapoznanie z krajami Unii Europejskiej, ich kulturą, zwyczajami, popularnymi zabawami i piosenkami.	maj 2020 r.	
			„Wszystkie Dzieci Nasze Są”- cykl zajęć o dzieciach mieszkających w naszym Mieście, w naszym Kraju i na świecie.	czerwiec 2020 r.	

			Organizowanie zajęć, które miały na celu kształtowanie postawy szacunku wobec Dziedzictwa Kulturowego Miasta Krakowa.	kwiecień 2020 r.	
			Kształtowanie i wdrażanie umiejętności otwartej postawy na turystów innych narodowości odwiedzających Kraków	maj 2020 r.	
			Zorganizowanie Tygodnia Krakowskiego – zabawy, konkursy międzygrupowe, zagadki dotyczące legend, symboli, zabytków, obyczajów krakowskich, a także piosenek, przyśpiewek, zabaw, z regionu Krakowa.	czerwiec 2020 r.	
			Dzień Krakowskiego Stroju - prezentacja chłopięcych i dziewczęcych strojów Krakowskich i ich najważniejszych elementów.	czerwiec 2020 r.	
			Międzygrupowy konkurs tańca krakowiaka.	czerwiec 2020 r.	
17.	Samorządowe Przedszkole	65	Organizacja „Legendarnych podwieczorków”	1 raz w miesiącu	
18.	Samorządowe Przedszkole	66	W Samorządowym Przedszkolu nr 66 realizowane są bloki tematyczne związane z akceptacją, empatią, szacunkiem i tolerancją dla innych. Opowiadanie dzieciom o ich rówieśnikach zamieszkujących w Krakowie, a pochodzących z innych krajów, o ich trudnej sytuacji życiowej, zwyczajach i kulturze narodowej.	cały rok 2020	
19.	Samorządowe Przedszkole	75	Coroczna realizacja tematów kompleksowych – „Poznajemy życie dzieci z różnych stron świata”. Szczególne zwrócenie uwagi na nacje uczęszczające	co roku	

			do przedszkola.		
20.	Samorządowe Przedszkole	76	Cykl zajęć dotyczący wielokulturowości „Dzieci z różnych stron świata”.	wrzesień 2020 r.	
			Cykliczne zajęcia „Każdy z Nas jest inny”.	wrzesień 2020 r.	
			Święto Zmarłych w krajach Europy i Ameryki.	listopad 2020 r.	
			Poznanie tradycji Bożonarodzeniowych różnych państw.	grudzień 2020 r.	
21.	Samorządowe Przedszkole	77	W ramach całorocznego programu edukacyjnego „Przedszkolaka wędrówki dookoła świata”: Włochy, Chiny, Australia - poznanie kraju – jego symboli, świąt i tradycji, strojów regionalnych, muzyki i tańców, charakterystycznych budowli (prezentacje multimedialne) - przygotowanie przez kuchnię całodziennego menu z tradycyjnych potraw ww. krajów, - poznanie zabaw i zabawek dzieci z ww. krajów.	styczeń, luty, marzec 2020 r.	
			Pobyty w przedszkolu wolontariuszy z Włoch i Hiszpanii (w ramach współpracy ze stowarzyszeniem STRIM). - poznawanie podstawowych słów i zwrotów w języku włoskim i hiszpańskim, - prezentacje multimedialne nt. swojego kraju, - wprowadzenie do jadłospisu przedszkola potraw regionalnych zaproponowanych przez wolontariuszy.	styczeń – marzec 2020r.	
			Pobyty w przedszkolu wolontariuszy z Hiszpanii (w ramach współpracy ze stowarzyszeniem STRIM).	październik – grudzień 2020 r.	

			<ul style="list-style-type: none"> - przygotowanie dla rodziców i dzieci plakatów prezentujących kraj i miasto, z którego pochodzą wolontariusze, - poznawanie podstawowych słów i zwrotów w języku hiszpańskim, - prezentacje multimedialne nt. swojego kraju, - zapoznanie dzieci z tradycjami Świąt Bożego Narodzenia w Hiszpanii. 		
22.	Samorządowe Przedszkole	78	<p>1. „Polska jedno słowo, a tyle znaczeń”,</p> <ul style="list-style-type: none"> - planszowa gra rodzinna „Spacer po Krakowie” - grupowy quiz „Kto kiedyś mieszkał w Krakowie” - poznanie narodowości zamieszkujących dawny Kraków – rozmowy z dziećmi nt. historii Krakowa i jego mieszkańców (Litwini, którzy przybyli z Aldoną Giedyminówną żoną Kazimierza Wielkiego. Król Władysław Jagiełło był Litwinem). Kiedyś Kraków był pod zaborami – zostały nam forty i sernik wiedeński. <p>2. „Smaki Świata- Europa da się lubić” - zwiedzanie Krakowa - restauracji pod kątem odzwierciedlenia miejsca, w których można zjeść różne dania – kuchnia grecka, gruzińska, ukraińska, czeska. Poznajemy kraje Unii Europejskiej. Podróże do Ameryki Południowej – zapoznanie z innymi narodowościami, zaznaczenie na mapie odległości z Polski do Ameryki - zapoznanie z kulturą i tradycjami, porównanie z naszymi polskimi.</p>	wrzesień 2020 r.	wrzesień 2020 r.

			<p>Warsztaty w Wiosce Świata pt. „W peruwiańskiej szkole,”; „Ciao Italia” - poznanie Włoch w oparciu o teksty, ilustracje, warsztaty, mapy, ciekawostki, muzykę, działania plastyczne. Spotkanie turystów z tych krajów.</p> <p>3. „Nasza mała ojczyzna – nasze miasto Kraków”. Poznanie legend krakowskich oraz miejsc (np. Kazimierz, Synagoga, forty w Krakowie- Kopiec Kościuszki) związanych z ludźmi, narodami zamieszkującymi nasze miasto – przełamywanie barier językowych.</p> <p>4. Wycieczki na: Glinnik oraz pomnik 23 lipca 1943 – miejsca pamięci, do Muzeum Etnograficznego na wystawę i warsztaty „Krakowskie tradycje i zwyczaje bożonarodzeniowe”, muzeum Narodowego- warsztaty „Sytuacja się zmieniła”.</p> <p>5. Quiz tematyczny „Bezpieczny Kraków”.</p> <p>6. Wyjazd do Szkoły Podstawowej nr 19 w Krakowie na dni otwarte – udział dzieci w zawodach, konkursach oraz obejrzenie spektaklu teatralnego w wykonaniu uczniów szkoły.</p> <p>7. Jasełka z wykorzystaniem strojów krakowskich w tym postaci Lajkonika – tańce i przyśpiewki krakowskie oraz koncert kolęd i pastorałek w ramach wielokulturowości w kościele w Olszaniczy i UMK dla seniorów.</p>	<p>kwiecień 2020 r.</p> <p>listopad 2020 r.</p> <p>listopad 2020 r.</p> <p>marzec 2020 r.</p> <p>styczeń 2021 r.</p>	
23.	Samorządowe Przedszkole	79	Poznanie tradycji świątecznych z różnych rejonów świata (Hiszpania,	grudzień 2020 r.	

			Rosja, Niemcy) przy tematyce Bożego Narodzenia		
			Udział dzieci w Europejskim Wyzwaniu Code-Week przy współpracy z Grupą Edusense i kodowanie od najmłodszych lat.	10 - 25 października 2020 r.	
			Współpraca ze Stowarzyszeniem Integracji i Rozwoju Młodzieży Strim- podjęte działania z wolontariuszami pracującymi na terenie naszego przedszkola - poznanie kultury Włoch i Hiszpanii oraz wybranych słów i zwrotów w języku włoskim i hiszpańskim.	cały rok 2020	
			Cykliczne czytanie pozycji E. Stadmuller i Anny Chachulskiej pt. „Kraków i okolice”	październik - listopad 2020 r.	
			Realizacja tematu kompleksowego „Wokół gór, wzdłuż rzeki”- porównanie tradycji , kultury dwóch regionów Podhala i miasta Krakowa.	listopad 2020 r.	
24.	Samorządowe Przedszkole	80	Zajęcia na temat obchodzenia Świąt Bożego Narodzenia w Wielkiej Brytanii; Zajęcia o temacie „Londyńska pogoda” – poznanie miasta Londyn, pogody w tym mieście, codziennego życia mieszkańców.	2020 r.	
			Zajęcia konstrukcyjne dla dzieci- wykonywanie z klocków najbardziej znanych budowli z całego świata.	2020 r.	
			Przeprowadzenie w przedszkolu Dnia Języków Obcych – przedstawienie różnych państw, ich języków oraz tradycji.	2020 r.	
			Zorganizowanie w przedszkolu Dnia Praw Dziecka – w ramach zajęć poznanie	2020 r.	

			przez przedszkolaki praw i obowiązków jakie posiadają dzieci na całym świecie.		
			Nauka świątecznych piosenek w różnych językach m.in. po angielsku i francusku	2020 r.	
			Udział w konkursie „My adventure with English” organizowanym przez Centrum Młodzieży im. dr. H. Jordana w Krakowie	2020 r.	
			Wprowadzenie w przedszkolu innowacji „Wyruszamy w podróż do romantycznej Francji” – poznawanie kultury i tradycji Francji.	2020 r.	
			Praca z dzieckiem zgodnie z opracowanym „Programem dydaktyczno-wychowawczym dla dziecka cudzoziemskiego”.	2020 r.	
25.	Samorządowe Przedszkole	83	<p>I. Uczestnictwo Przedszkola w Projekcie goszczącym Wolontariatu Europejskiego EVS (Program Fundacji Rozwoju Systemu Edukacji - Europejski Korpus Solidarności Narodowej Agencji)</p> <p>1. promocja kultury i kraju wolontariuszy poprzez realizację przez nich oraz dzieci własnych małych projektów kulturalnych (wolontariusze z Gruzji, Francji, Hiszpanii, Włoch):</p> <ul style="list-style-type: none"> - interaktywna nauka dzieci prostych słów, piosenek i tańców w języku wolontariusza - przygotowanie pomocy dydaktycznych do pracy z dziećmi, dzięki którym przedszkolaki poznają kraj pochodzenia wolontariuszy - wykorzystanie różnych materiałów plastycznych; - dokumentowanie swoich działań 	<p>styczeń – kwiecień 2020 r.</p> <p>wrzesień – grudzień 2020 r.</p>	

			<p>w pracy z dziećmi (robienie zdjęć, nagrywanie krótkich filmików itp.),</p> <ul style="list-style-type: none"> - udział w konkursie muzycznym „Around Christmas”- piosenka anglojęzyczna, - udział w Seminarium Integracyjnym organizowanym przez Zespół Szkół Specjalnych nr 4 – obserwacja przez wolontariuszy P38 oraz nauczycieli pracy innych wolontariuszy. Wykorzystanie zdobytych doświadczeń w pracy z dziećmi na terenie przedszkola, - praca on-line wolontariuszy, przekazywane wypracowanych materiałów elektronicznie dla rodziców dzieci, nauka on-line tańca, piosenki itp. 		
			<p>Wielokulturowe dziedzictwo Krakowa :</p> <ul style="list-style-type: none"> - organizacja tablicy tematycznej dotyczącej zabytków i postaci historycznych Krakowa, - nauka piosenek o Krakowie, legend krakowskich, - poznanie kultury Krakowa poprzez organizację zajęć edukacyjnych dotyczących tego tematu, - w trakcie pracy zdalnej przekazywanie materiałów i linków rodzicom dotyczących tematyki Krakowa . 	<p>styczeń – kwiecień 2020 r. wrzesień – grudzień 2020 r.</p>	
26.	Samorządowe Przedszkole	91	<p>Międzynarodowy dzień dziecka - poznawanie zabaw dzieci różnych narodowości. Słuchanie bajek różnych narodowości. Udział dzieci w przedstawieniu organizowanym przez Teatr Rodziców pt. „Podróże Pana Kleksa”.</p>	<p>czerwiec 2020 r. cały 2020 r. 4 marzec 2020 r.</p>	

27.	Samorządowe Przedszkole	96	„Inność nad Innościami” – poznanie kultury innych ras i narodowości, kształtowanie postawy tolerancji.	czerwiec 2020 r.	
			„Dzień Dziecka świętujemy, naszą odmienność szanujemy” – poznanie praw dziecka, akceptacja i tolerancja wobec innych.	czerwiec 2020 r.	
			„Cuda świata” – poszerzenie wiedzy o niezwykłych budowlach i cudach techniki świata.	październik 2020 r.	
			„Drogie przedszkolaki teraz się dowiecie jak Boże Narodzenie świętuje się na świecie” – tradycje bożonarodzeniowe innych kultur.	grudzień 2020 r.	
			Tańce i zabawy z różnych stron świata	cały rok 2020	
28.	Samorządowe Przedszkole	99	Projekt edukacyjny „Podróże po Europie”. Dzieci poznawały kulturę wybranych europejskich krajów. Do przedszkola zapraszano podróżników, którzy odwiedzali dany kraj, organizowane były konkursy plastyczne i Quizy wiedzy.	styczeń - marzec 2020 r.	
29.	Samorządowe Przedszkole	102	„Święta i zwyczaje świąteczne w kulturze naszych kolegów i koleżanek innej narodowości” - zajęcia edukacyjne integrujące dzieci z innych narodowości chodzące do przedszkola.	grudzień 2020 r.	
			„Symbole narodowe Białorusi i Ukrainy”- zajęcia edukacyjne o tożsamości narodowej przedszkolaków.	listopad 2020 r.	
30.	Samorządowe Przedszkole	109	Udział w przeglądzie twórczości artystycznej dzieci „Zielona Nowa Huta”.	październik 2020 r.	
			Opracowanie „Kodeksu Przedszkolaka”- uwrażliwienia na wartości związane	wrzesień 2020 r.	

			z zachowaniami społecznymi: miłością do ojczyzny i szacunkiem dla innych narodowości.		
			Cykliczne spotkania z literaturą dziecięcą „Legendy i baśnie z różnych stron świata”.	styczeń - grudzień 2020r.	
			Realizacja planu pracy wychowawczo-dydaktycznej „Świat wartości dziecka”.	wrzesień - grudzień 2020 r.	
31.	Samorządowe Przedszkole	110	<ul style="list-style-type: none"> - Realizacja przedsięwzięć w związku z projektem „70 lecie Nowej Huty” m.in.: zwiedzanie oraz zapoznanie z historią zabytków na terenie Nowej Huty; - Współpraca ze Stowarzyszeniem Oświatowym „Zamek Królewski w Krakowie” – prelekcje prowadzone przez krakowskich przewodników turystycznych : „Legendy”, „Mieszkańcy Wawelu”, „Tradycje i zwyczaje”, „Nowa Huta” - Udział w ogólnopolskim programie „Piękna nasza Polska cała”. 	<p>II semestr 2020 r.</p> <p>2020 r.</p> <p>2020 r.</p>	
			<ul style="list-style-type: none"> - Opracowanie bloków tematycznych o Unii Europejskiej we wszystkich grupach wiekowych. Bloki tematyczne dotyczyły takich Państw jak: Hiszpania, Francja, Niemcy, Szwecja, Wielka Brytania. - Opracowanie bloku tematycznego pt. „Wszyscy jesteśmy różni a jednak tacy sami”, z okazji Międzynarodowego Dnia Dziecka. Dzieci poznały zwyczaje i tradycje dzieci z różnych stron świata. - Opracowanie bloku tematycznego z okazji „Międzynarodowego Dnia Praw Dziecka”. Dzieci miały lekcje tematyczne 	II semestr 2020 r.	

			<p>odnośnie tolerancji.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Przygotowanie plakatu pt. „Słownik gwary krakowskiej”. Dzieci poznały kilka określeń na różne przedmioty. Porównywaliśmy słowa z innymi gwarami w Polsce. - Opracowanie bloku tematycznego o Polsce. Dzieci poznały różne regiony Polski, tradycje i zwyczaje mieszkających tam ludzi m.in. tradycyjne stroje, piosenki, przyśpiewki, tradycje ludowe. - Zebranie darów i przesłanie ich do Szkoły Podstawowej na Białorusi w ramach projektu „Piękna nasza Polska Cała” - Program Pauza – Urząd Miasta Krakowa - projekt - Kraków nieodkryty – warsztaty o Krakowie z przewodnikiem - cykliczne wizyty w przedszkolu przewodnika, - Wizyta taty Erika – Albańczyka w ramach akcji czytania dzieciom książek. - Wzbogacenie uroczystości oraz lekcji otwartych o słownictwo, piosenki i wiersze w języku angielskim. 		
32.	Samorządowe Przedszkole	112	<ul style="list-style-type: none"> - zajęcia wychowawczo-dydaktyczne skierowane na promowanie tolerancji dla wielokulturowości, - zwracanie uwagi na integrację w grupach przedszkolnych, do których uczęszczają dzieci pochodzenia arabskiego i ukraińskiego, - konkurs plastyczny Szopki Krakowskie, - udział dzieci w konkursie plastycznym 	2020 r.	

			organizowanym przez dworek Jana Matejki Jan Matejko w Nowej Hucie - poznawanie przez dzieci zabytków i legend krakowskich.		
33.	Samorządowe Przedszkole	115	Zajęcia edukacyjne w grupie, do której uczęszczają dzieci z Ukrainy - poznawanie kultury tego kraju (zwyczaje, tańce ludowe).	cały rok 2020	
34.	Samorządowe Przedszkole	116	„Kraków wielu możliwości” zajęcia multimedialne ,wirtualny spacer po Rynku Krakowskim , różnorodność w zakresie narodowości ludzi zamieszkujących nasze miasto, przemiany gospodarcze, otwarte granice, dzieci w przedszkolu z innych państw, podkreślenie bogactwa ludzkiej narodowości, elementów podobnych, wspólnych.	kwiecień 2020 r.	
			„Nowa Huta - miejsce bliskie sercu” - Zajęcia dydaktyczne na bazie zdjęć , albumów rodzinnych, przybliżanie dzieciom wielu innych kultur bo w Nowej Hucie każdy jest z innych rejonów (budowa dzielnic).	maj 2020 r.	
			Dzień dziecka, zorganizowanie Dni kultury Tunezji. Poznajemy inne kontynenty, praca w zespołach tematycznych, relacje i bariery kulturowe. Prezentacje multimedialne, Konkurs plastyczny wew. dzieci z różnych stron świata.	czerwiec 2020 r.	
			Wszyscy razem się bawimy a w Andrzejki wróżymy - tradycje przekazywane z pokolenia na pokolenie, porównywanie	listopad 2020 r.	

			z innymi zwyczajami państw.		
			Zagadki z mapą, wakacyjne spotkania z różnymi kulturami i narodami w moim mieście. Wysyłamy pocztówki do dzieci z przedszkoli z innych miast regionów/ morskich, górskich.	wrzesień 2020 r.	
			Festiwal Wielokulturowy Kraków - przekazanie informacji o wydarzeniu, rozmowy o tolerancji zwyczajach różnych narodowości.	listopad - grudzień 2020r.	
			Konkurs „Tradycje Bożonarodzeniowe z różnych stron świata” - szopka krakowska, słuchanie kolęd z innych krajów, degustacje potraw „Smaki kultur danego kraju”.	grudzień 2020 r.	
35.	Samorządowe Przedszkole	119	<p>Pomoc dzieciom innej narodowości w integracji z grupą. Zabawy integracyjne w ramach adaptacji grupy z dziećmi z Ukrainy, Armenii, Białorusi, Chin.</p> <p>Przybliżanie wiadomości o swoim kraju – język, flaga, godło.</p> <p>Zwyczaje świąteczne (Boże Narodzenie, Wielkanoc) w różnych krajach-potrawy, zwyczaje.</p> <p>Czy Mikołaj odwiedza dzieci w innych krajach?</p> <p>Kraków - moje miasto;</p> <ul style="list-style-type: none"> - zorganizowanie stałych kącików i gazetki tematycznej Nasze Miasto Kraków- w albumach i na zdjęciach. - omówienie tradycyjnego stroju krakowskiego, - zapoznanie z zabytkami Krakowa, tradycjami, tańcem, 	styczeń - grudzień 2020r.	

			<p>-, „Górskie Krajobrazy” – zapoznanie z mapą, regionem Małopolski.</p> <p>- Zabawy integracyjne z zakresu edukacji międzykulturowej – goście z Francji z programu ERASMUS+, zapoznanie z regionem, kuchnią, zwyczajami, kontakt z j. francuskim. Poznanie francuskich zabaw, piosenek i rymowanek.</p> <p>- Realizacja tematów „Prawa dziecka”, „Dzieci z różnych stron świata”.</p> <p>- Wielokulturowość w bajkach, książkach, legendach i filmach edukacyjnych.</p> <p>- Wprowadzenie innowacji pedagogicznej „Emocje dziecka a wyzwania współczesnego świata” - zajęcia o różnego rodzaju emocjach (radości, smutku, złości, agresji, strachu i innych), sposoby radzenia sobie z nimi.</p>		
36.	Samorządowe Przedszkole z Oddziałami Integracyjnymi	121	<p>W przedszkolu pracowali wolontariusze z Włoch i Hiszpanii (przedstawiciele Europejskiego Korpusu Solidarności w ramach programu „Młodość w Działaniu”)- w trakcie zabaw wolontariusze aranżowali sytuacje edukacyjne umożliwiające dzieciom poznanie:</p> <p>- kraju z którego pochodzą, jego tradycji i zwyczajów;</p> <p>- zabaw, piosenek, kilku podstawowych zwrotów w języku włoskim i hiszpańskim</p> <p>Realizacja tematów z zakresu „Praw dziecka”</p> <p>Udział w akcji „Międzynarodowy Dzień</p>	<p>2 styczeń – 15 marca 2020 r.</p> <p>16 marzec - 30 czerwca (praca zdalna) 2020 r.</p> <p>cały rok 2020</p> <p>20 listopad 2020 r.</p>	<p>W okresie pracy zdalnej materiały przygotowane przez wolontariuszy były przekazywane dzieciom za pomocą poczty elektronicznej. Filmiki nakręcone przez wolontariuszy były również umieszczane na stronie internetowej przedszkola w zakładce – wydarzenia</p>

			Praw Dziecka z UNICEF” Przedkolaki oglądały prezentacje multimedialne przygotowane przez wolontariuszy. Dzieci dowiedziały się jak przygotowują się i spędzają Święta Bożego Narodzenia ich rówieśnicy w Hiszpanii i we Włoszech.	grudzień 2020 r.	
37.	Samorządowe Przedszkole	122	Zajęcia edukacyjne – poznajemy kraje i zwyczaje naszych kolegów	Marzec, maj, sierpień 2020 r.	Poznanie słownictwa tradycji, potraw i zabaw dziecięcych.
38.	Samorządowe Przedszkole	124	- „Dzieci świata” w oparciu o podstawę programową; poznanie tradycyjnych zabaw dzieci z różnych stron świata, dostarczanie wiadomości i umiejętności o wybranych kulturach i różnicowanie kulturowe w środowisku lokalnym. - Zabawy integracyjne w ramach adaptacji grupy z dziećmi z Włoch, Rosji, Ukrainy. - zajęcia edukacyjne poznanie symboli państw Unii Europejskiej. - Zabawy integracyjne z zakresu edukacji międzykulturowej: Francji, Włoch, Hiszpanii: zapoznanie z regionem, kuchnią, zwyczajami, kontakt z językiem; poznanie zabaw i piosenek, symboli narodowych, nauka tańców. - gra interaktywna „Dzieci z różnych stron świata”. - Realizacja tematów „Prawa dziecka na świecie”. - Wielokulturowość w bajkach , książkach, legendach, filmach edukacyjnych.	styczeń - grudzień 2020 r.	

			<ul style="list-style-type: none"> - multimedialna prezentacja teatryku – Kamishibai. - projekt edukacyjny: „Szlakiem Krakowskich pomników”. - Międzynarodowy projekt „Piękna nasza Polska cała” – wielokulturowy Kraków. - Zwyczaje świąteczne (Boże Narodzenie, Wielkanoc, Wigilia,). -wprowadzenie elementów wielokulturowości w występy artystyczne słowno – muzyczne: Kolęda Domowa, Muzyka z Różnych Stron Świata, Kolorowa Jesień, - organizowanie kącika i gazetki tematycznej- Kraków tańcem, muzyką, tradycją. 		
39.	Samorządowe Przedszkole	125	<p>W grupach przedszkolnych, w których są dzieci narodowości rosyjskiej oraz ukraińskiej są prowadzone przez nauczycieli zajęcia edukacyjne mające na celu wsparcie emocjonalne, odnalezienie się w nowym miejscu, pomoc w integracji z rówieśnikami oraz przyswojeniu języka polskiego. Udzielana jest również rodzicom bieżąca pomoc i wsparcie, aby łagodniej mogli przejść przez proces adaptacji w nowym miejscu.</p> <p>„Rodzinny Bal Karnawałowy”, zorganizowany przez przedszkole, podczas którego najciekawiej przebrane rodziny miały możliwość wygrania biletów wstępu do instytucji kulturalnych na terenie Krakowa i poza nim. W balu brały udział również rodziny</p>	cały rok 2020	
				luty 2020 r.	

			cudzoziemców.		
			W ramach programu „Pauza” organizowanego przy współudziale Urzędu Miasta Krakowa, którego celem była pomoc przedsiębiorcom dotkniętym skutkami epidemii COVID-19, krakowscy przewodnicy turystyczni przygotowali dla dzieci specjalny projekt edukacyjny przybliżający legendy i tradycje krakowskie. W tym programie brały udział także dzieci cudzoziemców.	luty - marzec 2020 r.	
			Na zajęciach dodatkowych organizowanych przez przedszkole - kółko plastyczne „Szancerek”, realizowany był przez nauczycieli temat „Zabytki Krakowa”. Dzieci utrwaliły nazwy zabytków w obrębie rynku krakowskiego. Wykorzystując różne techniki plastyczne przedstawiały ich wizerunki. W tych zajęciach uczestniczyło również dziecko z Ukrainy.	październik 2020 r.	
40.	Samorządowe Przedszkole	127	Zajęcia dydaktyczne, zabawy integracyjne oraz prezentacje multimedialne przybliżające dzieciom kraj, z którego mamy nowe przedszkolaki: Ukraina, Armenia, Białoruś.	wrzesień - grudzień 2020 r.	
41.	Samorządowe Przedszkole	130	„Wszyscy jesteśmy z tej samej bajki” – zabawy muzyczno-plastyczne, film edukacyjny, pogadanki o tolerancji.	01-05.06.2020 r.	
			„Moje miasto Kraków” – wirtualny spacer, zabawy muzyczno-ruchowe, warsztaty plastyczno-techniczne z rodzicami.	10-13.03.2020 r.	
42.	Samorządowe Przedszkole	131	Zabawy językowe- lektorat języka	2020 r.	

			włoskiego („Dzień włoskiej pizzy”, „Święta po włosku”, „Flaga włoska we włoskich smakach”).		
			Zabawy z dziećmi dwujęzycznymi „Poznaj język ojczysty mojego Rodzica”.	2020 r.	
			Spotkanie z Rodzicami innej narodowości -poznanie kultury, tradycji języka Francji, Słowacji, Ukrainy.	2020 r.	
			Kiermasz zorganizowany wspólnie z Rodzicami „Pomagamy dzieciom z Kamerunu”	luty 2020 r.	
			Międzynarodowy Dzień Praw Dziecka -akcja UNICEF.	listopad 2020 r.	
			Konkurs plastyczny „Kraków- miasto w którym mieszkam”.	październik 2020 r.	
43.	Samorządowe Przedszkole	132	Cykl zajęć edukacyjno-wychowawczych w grupie dzieci 6-letnich, do której uczęszcza chłopiec pochodzenia holenderskiego. Cele: - wzajemne poznanie swoich kultur (polskiej i holenderskiej) -integracja chłopca w grupie -rozwijanie poczucia przynależności do własnej kultury -otwarcie na wielokulturowość - szacunek dla innych kultur	cały rok 2020	
			Cykl zajęć „Polska moja ojczyzna, Kraków moje miasto”. Przybliżenie krótkiej historii Polski, tradycji, zwyczajów, hymn Polski, godło, flaga, mapa Polski, różnorodność krajobrazu. Przybliżenie legend związanych z Krakowem, zabytki	cały rok 2020	

			Krakowa, hejnał, taniec regionalny, przyśpiewki.		
			Cykl zajęć „Poznajemy Holandię”- krótka historia, tradycje, zwyczaje, zabytki, piosenki, zwroty grzecznościowe i inne proste słowa w języku holenderskim, tańce holenderskie, hymn, godło, flaga	cały rok 2020	
			Tygodniowy cykl zajęć o dzieciach na całym świecie zgodnie z podstawą programową realizowaną we wszystkich grupach wiekowych. Poznanie dzieci z całego świata, zapoznanie z różnymi kulturami, zabawami dzieci - zwrócenie uwagi na różne pochodzenie, różny kolor skóry, różne środowisko, w którym dziecko się wychowuje, bawi i uczy.	czerwiec 2020 r.	
44.	Samorządowe Przedszkole	135	Dzień Patrona Przedszkola „Księcia Kraka”	15 listopada 2020 r.	
45.	Samorządowe Przedszkole	137	Realizacja planu „Kraków moja mała ojczyzna” – tworzenie warunków sprzyjających kształtowaniu przynależności do miejsca, w którym dziecko wzrasta: - cykliczne prowadzenie zajęć wychowawczo – dydaktycznych o tematyce związanej z naszym miastem i regionem – Bronowice. - wprowadzenie w harmonogram zajęć obchodów dni: - Dzień obwarzanka, - Dzień smoka wawelskiego, - Wspólne z dziećmi tworzenie biblioteczeki „Małego Krakowiaka”.	styczeń - czerwiec 2020 r.	
			Zorganizowanie wycieczek:	luty 2020 r.	

			- zwiedzanie muzeum „Rydlówka”, - warsztaty w Cricotece pt. „Miasto”.		
			Zorganizowanie konkursu na terenie przedszkola dla dzieci z rodzicami - „Strój krakowski oczami dziecka” - konkurs plastyczny – konkurs online. Kontakt z językiem obcym – nauka języka angielskiego, poznanie kultury, obyczajów krajów anglojęzycznych.	marzec 2020 r. cały rok 2020 r.	
			„Czy jest z nami Maks?” – zajęcia integracji społecznej z dzieckiem wywodzącym się z innej kultury, poznanie słów, zabaw i piosenek z Ukrainy.	październik 2020 r.	Realizacja w grupie V
			Realizacja programu „Stanford Harmony” –program mający na celu tworzenie warunków sprzyjających postawie tolerancji i otwartości.	cały rok 2020 r.	Program realizowany w grupie VI
			„Zabawy adaptacyjne” – stwarzanie warunków sprzyjających adaptacji dziecka innej narodowości do przedszkola.	wrzesień - październik 2020 r.	Realizacja w grupie I
46.	Samorządowe Przedszkole	138	Kółko regionalne – „Kraków moje miasto”	styczeń – grudzień 2020 r.	
			Kółko „Klub małego czytelnika” – baśnie, bajki, legendy z różnych stron świata	styczeń – grudzień 2020 r.	
			Realizacja tematów: „Jesteśmy Europejczykami” – poznawanie nazw krajów członkowskich	styczeń – grudzień 2020 r.	
			Przy okazji realizacji tematów związanych z obchodami Świąt – przybliżenie tradycji i zwyczajów regionalnych, poznanie ciekawostek nt. „Jak obchodzi się Świąta w innych krajach”.	styczeń – grudzień 2020 r.	

			W trakcie sytuacji edukacyjnych i okolicznościowych korzystanie z wiedzy i doświadczenia dzieci obcokrajowców uczęszczających do Przedszkola (i ich rodziców).	styczeń – grudzień 2020 r.	
47.	Samorządowe Przedszkole	139	W przedszkolu realizowane są zajęcia, których celem jest przybliżanie dzieciom innych kultur i służą przełamywaniu stereotypów kulturowych. Zajęcia takie wy wpływają samoistnie, ponieważ do przedszkola uczęszczają dzieci innych narodowości lub jeden z rodziców jest obcokrajowcem (Ukraina, Słowenia, Tunezja). Wówczas dzieci same przynoszą książki o kraju swojej mamy lub taty, a na ich bazie realizowane są zajęcia. Działania takie kształtują umiejętności, przydatne w życiu – czynią dzieci otwartymi na inność i nowość.	cały rok szkolny	
			Dzieci poznają kulturę i obyczaje innych narodowości zamieszkujących Kraków także poprzez cykl zajęć o poznawaniu odmiennych upodobań rówieśników ale także o prawach dzieci z różnych stron świata. Nawiązywanie w realizowanych treściach do tradycji z innych krajów – dzieci dwujęzyczne same bardzo chętnie opowiadają o swoich świętach i zwyczajach jakie one ze sobą niosą.	czerwiec 2020 r.	
			Przybliżanie dzieciom kultury, zwyczajów i tradycji innych narodowości zamieszkującej Kraków podczas zajęć realizowanych w każdej grupie wiekowej w ramach poznawania środowiska	styczeń 2020 r.	

			lokalnego.		
			Zapoznanie dzieci podczas zajęć dydaktycznych z tradycjami obchodzenia świąt Bożego Narodzenia oraz dnia Świętego Mikołaja w innych krajach Europy. Porównanie poznanych tradycji z tymi, które obchodzimy w Polsce. Uwrażliwienie dzieci na fakt, że w Polsce, również w Krakowie mieszkają rodziny, które np. zmuszone były do przeprowadzenia się do innego państwa i obchodzą święta w inny sposób i w innym terminie. Przedstawienie dzieciom danych tradycji poprzez prezentacje multimedialne i filmy.	grudzień 2020 r.	
			Realizacja programu „Wychowanie do wartości”. Przedszkolaki dowiedziały się że, szacunek i akceptacja muszą być obustronne, inaczej nie będzie możliwe zbudowanie relacji z ludźmi o innym kolorze skóry, kulturze, narodowości. Dowiedziały się , że takie osoby mogą również mieszkać w ich mieście.	cały rok wg planu rocznego przedszkola	
48.	Samorządowe Przedszkole	140	Konkurs „Legendy i bajki z różnych krajów” – projekt realizowany w ramach Festiwalu Wielokulturowego – Nowi Krakowianie organizowanego przez Stowarzyszenie Willa Decjusza	26.11 – 03.12.2020 r.	Konkurs plastyczny po wysłuchaniu tekstów baśni arabskich i ukraińskich.
49.	Samorządowe Przedszkole	142	Projekt edukacyjny „Nowa Huta – moja mała ojczyzna, Kraków - moje miasto”.	styczeń 2020 r.	
			Zabawy dzieci innych narodowości w naszym Mieście.	czerwiec 2020 r.	
			Jak obchodzą święta inne narody w naszym Mieście.	grudzień 2020 r.	

50.	Samorządowe Przedszkole	143	Wykonanie gazetki ściennej „Jak żyją dzieci w innych krajach”.	styczeń 2020 r.	
			Teatrzyk w wykonaniu dzieci „Mój nowy kolega z dalekiego kraju”.	czerwiec 2020 r.	
			Nauka podstawowych zwrotów grzecznościowych w różnych językach – dzień z językiem obcym.	wrzesień 2020 r.	
			Konkurs wiedzy o innych kulturach: „Podróż do różnych krajów”.	listopad 2020 r.	
51.	Samorządowe Przedszkole	144	-Działania integracyjno-wychowawcze związane z przyjęciem do przedszkola dzieci rodziców pochodzących z Ukrainy. -Należymy do Unii Europejskiej. (Zabawy i zajęcia integrujące dzieci w grupie rówieśniczej, pogadanki. Filmy edukacyjne - obecność w naszym Mieście ludzi pochodzących z innych krajów).	wrzesień - grudzień 2020 r. maj 2020 r.	
52.	Samorządowe Przedszkole	145	Wielokulturowość wystąpiła w 2 grupach z uwagi na uczęszczanie dzieci pochodzenia ukraińskiego. Działania: - przekazywanie informacji o kulturze, zwyczajach szczególnie w okresie ważnych świąt, zwrócenie szczególnej uwagi na podobieństwa, - czytanie bajek i opowiadań o dzieciach z różnych kontynentów, - bardzo dobra współpraca rodziców z przedszkolem, - obopólne korzyści dla dzieci poprzez uczenie się słów w języku ukraińskim.	2020 r.	
			Język angielski wprowadzony w ramach podstawy programowej umożliwił		

			<p>poznawanie zwyczajów dzieci w krajach anglojęzycznych m.in. poprzez piosenki, wierszyki, rymowanki.</p> <p>1. Wprowadzenie „Seasons project - British customs ” wzbogacający wiedzę dzieci na temat życia, zwyczajów, typowych zabaw dzieci z Wielkiej Brytanii z podziałem na 4 projekty sezonowe:</p> <p>a) Wprowadzenie i utrwalenie słownictwa związanego z jesienią i życiem dzieci w Wielkiej Brytanii.</p> <p>b) Wprowadzenie i utrwalanie słownictwa związanego z zimą i zwyczajami związanymi ze Świątami Bożego Narodzenia w Wielkiej Brytanii.</p> <p>c) Wprowadzenie i utrwalanie słownictwa związanego z wiosną, Wielkanocą i życiem dzieci w Wielkiej Brytanii.</p> <p>d) Wprowadzenie i utrwalanie słownictwa związanego z latem i życiem dzieci w Wielkiej Brytanii.</p> <p>2. Nauka piosenek i wierszyków, które znają i uczą się dzieci w przedszkolach w Wielkiej Brytanii i w Stanach Zjednoczonych.</p> <p>3. Czytanie książeczek w języku angielskim i możliwość wypożyczenia ich przez dzieci z przedszkolnej biblioteki.</p>		
			<p>Przybliżenie kultury i zwyczajów typowych dla Ukrainy. Nauka podstawowych zwrotów w języku ukraińskim i rosyjskim przez chłopca pochodzącego z Ukrainy.</p>	2020 r.	
			<p>Międzynarodowy Dzień Dziecka – zajęcia</p>	2020 r.	

			poświęcone prawom wszystkich dzieci, niezależnie od rasy, narodowości czy statutu społecznego. Omówienie charakterystycznych zabaw dla dzieci z różnych krajów.		
53.	Samorządowe Przedszkole	148	<p>1. zajęcia wychowawczo-dydaktyczne prowadzone przez nauczycieli skierowane na promowanie tolerancji dla wielokulturowości,</p> <p>2. prowadzenie działań profilaktycznych ukierunkowanych na integrację w grupach przedszkolnych, do których uczęszczają dzieci pochodzenia ukraińskiego i hiszpańskiego,</p> <p>3. realizowanie zajęć w j. hiszpańskim przez rodzica dziecka w ramach wolontariatu w gr VI, nabywanie przez dzieci sprawności językowych, rozwijanie słownictwa oraz zdobywanie wiadomości na temat kultury i zabytków Hiszpanii,</p> <p>4. realizacja Projektu „Piękna nasza Polska cała” przez gr V – w ramach projektu wykonanie zadań:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zorganizowanie kącików tematycznych, regionalnych promujących różne regiony Polski i Świata w sali przedszkolnej - „Kulinarne podróże” - te małe i te duże - smaki świata - poznawanie, degustacja warzyw, owoców potraw z różnych stron świata. Przepis na najciekawszą potrawę świata. - „Zabawy świata” - nauka zabaw pochodzących z różnych stron świata, np. Simama-ka, itp. 	cały rok 2020	

			- „Tu jest moje miejsce, tu jest mój dom” – tworzenie wierszy o Nowej Hucie, przybliżenie architektury, przemysłu, przyrody najbliższych okolic w aspekcie porównania do innych miejsc na świecie, - „Moja miejscowość, mój dom za 100 lat” - konkurs plastyczny w przedszkolu, swoje wyobrażenia przedstawiały wszystkie dzieci, również innej narodowości, które uczęszczają do przedszkola. - Poranki patriotyczne - słuchanie wierszy, opowiadań, legend z całego świata.		
54.	Samorządowe Przedszkole	151	Działania integracyjno-wychowawcze - edukacja 4 dzieci z Ukrainy, przetłumaczenie barier językowych, włączanie w grupę dziecięcą, - nawiązywanie do rodzimych tradycji w tańcu i piosence.	w ciągu roku 2020	
55.	Samorządowe Przedszkole	162	Muzeum szopek	17.01.2020 r. 22.02.2020 r.	3 grupy
			Muzeum Obwarzanka	20.02.2020 r.	
			Muzeum Etnograficzne	17.01.2020 r.	
			Dzień Tolerancji	11.11.2020 r.	
56.	Samorządowe Przedszkole	163	W roku szkolny 2020-2021 w przedszkolu realizowany jest roczny plan pracy z motywem przewodnim „Dziecko w świecie wartości”. W ramach planu nauczyciele prowadzą szereg zajęć tematycznych, m.in. na temat różnych narodowości (dotyczy głównie szacunku do innych kultur, poznania zwyczajów).	wrzesień - grudzień 2020 r.	
57.	Samorządowe Przedszkole	165	Innowacja Pedagogiczna – „Teatr	02.11.2020 r. –	

			Kamishibai w edukacji globalnej”. Celem innowacji jest między innymi budowanie systemu wartości tego co dobre i złe, opowieść o migracjach i uchodźctwie.	30.04.2021 r.	
			Akcja „Kredkobranie” – zajęcia edukacyjne, pogadanki z dziećmi, zbiórka pomocy i artykułów szkolnych dla dzieci z kresów. Celem jest między innymi kształtowanie właściwych postaw wobec innych oraz budowania postaw altruistycznych.	01.09.2020 r. 30.09.2020 r.	
58.	Samorządowe Przedszkole	176	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zajęcia edukacyjne Kraków nieodkryty „Krakowskie legendy”. 2. Zajęcia edukacyjne Kraków nieodkryty „Stare miasto”. 3. Zajęcia edukacyjne Kraków nieodkryty „Mieszkańcy Wawelu”. 4. Miedzy europejskimi sąsiadami. Projekt edukacyjny. 5. Projekt „Kraków moje miasto”. Zapoznanie wolontariuszy z kulturą i dziedzictwem miasta Kraków w ramach Programu Europejski Korpus Solidarności. 6. Udział w akcji edukacyjno-promocyjnej Wydziału Edukacji miasta Krakowa „Wycieczki po Krakowie”. 7. Udział dzieci w przedstawieniach teatralnych organizowanych na terenie Nowohuckiego Centrum Kultury „Szewczyk Dratewka”. 8. „Kraków moja mała ojczyzna” konkurs teatralny dla dzieci. 9. „Smok Wawelski” – konkurs plastyczny 	<p>październik 2020 r.</p> <p>październik 2020 r.</p> <p>listopad 2020 r.</p> <p>listopad 2020 r.</p> <p>styczeń – grudzień 2020 r.</p> <p>wrzesień – listopad 2020 r.</p> <p>styczeń - luty 2020 r.</p> <p>październik 2020 r.</p> <p>styczeń – czerwiec 2020r.</p>	<p>Wolontariusze z: Grecji, Włoch, Hiszpanii, Francji.</p>

			dla dzieci. 10. „Kraków i zabytki” – poznawanie zabytków Krakowa, tworzenie makiety. 11. Projekt „Together - further” realizowany w ramach Programu Europejski Korpus Solidarności.	styczeń - marzec 2020 r. styczeń – marzec 2020 r.	
59.	Samorządowe Przedszkole	177	Tradycje karnawałowe we Włoszech (Wenecja) oraz Brazylii. Nowy Rok –ciekawostki z różnych stron świata, np. Święto Puthandu- Indie, 108 uderzeń świętych dzwonów- Japonia, „Robienie hałasu”- Filipiny.	styczeń 2020 r.	
			Nauka piosenek w różnych językach z okazji Dnia Matki- on-line.	maj 2020 r.	
			W ramach zadania „Spotkania z ciekawymi ludźmi”- zorganizowanie zajęć dla dzieci z udziałem on-line rodzin z Ukrainy oraz z Sudanu.	czerwiec 2020 r.	
			Realizacja tematyki związanej z tradycjami świątecznymi, w tym bożonarodzeniowymi innych narodów, np. święto Chanuka, chiński Nowy Rok.	grudzień 2020 r.	
60.	Samorządowe Przedszkole	180	„Dookoła świata – narodowości w naszym mieście”.	marzec 2020 r.	
			„Polska, kto ty jesteś, kto u nas mieszka?”	kwiecień 2020 r.	
			„Dzielnice Krakowa”.	maj 2020 r.	
61.	Samorządowe Przedszkole	182	Cykl zajęć edukacyjnych „Dzieci z różnych stron świata - poznanie kultury, tańców narodowych oraz kuchni Ukrainy, Białorusi, Turcji i Gruzji.	cały rok, zgodnie z planem rocznym	
			Prezentacja multimedialna dot. kultury wybranych krajów Unii Europejskiej (Hiszpania, Włochy, Niemcy, Francja) –	czerwiec 2020 r.	

			aplikacja na portalu Messenger.		
			„Flagi naszych sąsiadów” – wykonanie prac plastycznych przy pomocy różnorodnych technik.	czerwiec 2020 r.	
			-Konkurs rodzinny on-line „Kulinarne smakołyki dzieci innych narodowości”. -Zabawy muzyczne „ Dzieci świata” zajęcia i zabawy z okazji Dnia Dziecka. -Zajęcia dydaktyczne w zakresie poznania Litwy jako krainy geograficznej oraz miejsca narodzin dziewczynki z grupy oraz Adama Mickiewicza. -Litewskie smaki – poczęstunek od dziewczynki mającej litewskie korzenie „wigilijne ciasteczka”.	2020 r.	
			Realizowanie projektu „Budowanie postawy tolerancji i ciekawości świata poprzez ukazanie różnorodności kulturowej i zwyczajów Brytyjczyków”.	cały rok w ramach nauczania języka angielskiego	
			Wzbogacanie wiedzy na temat życia na Ukrainie – ojczyzny chłopca z grupy.	cały rok 2020 r.	
			Zapoznanie z tradycjami i obyczajami świątecznymi bożonarodzeniowymi Krakowa oraz innych krajów świata : Austria, Stany Zjednoczone, Wielka Brytania, Hiszpania, Włochy.	grudzień 2020 r.	
62.	Samorządowe Przedszkole	185	1. W obrębie tematyki „Dzień dziecka” – przybliżanie dzieciom kultury i zwyczajów dzieci w innych krajach (prowadzenie cyklu zajęć wychowawczo – dydaktycznych we wszystkich oddziałach). 2. Obchody „Międzynarodowego Dnia Praw Dziecka” – poznawanie życia	czerwiec 2020 r. listopad 2020 r.	Z uwagi na sytuację pandemii dzieci nie mogły uczestniczyć w wydarzeniach poza placówką, jak również nie mogliśmy organizować na terenie przedszkola

			<p>rówieśników w innych krajach, oglądanie prezentacji multimedialnej.</p> <p>3. „Lepszy świat dla dzieci w Jemenie” – tworzenie prac plastycznych obrazujących wizję lepszego świata dla dzieci w Jemenie w ramach konkursu organizowanego przez organizację „Uniceff”.</p> <p>4. „Bożonarodzeniowe zwyczaje na całym świecie” – poznawanie kultury w innych krajach (zajęcia wychowawczo – dydaktyczne w poszczególnych oddziałach).</p> <p>5. Uczenie tolerancji i szacunku w stosunku do dzieci uczęszczających do przedszkola, które posiadają pochodzenie innych narodowości. Poznawanie ich języka, tradycji, codzienna integracja poprzez zabawę i naukę.</p>	<p>listopad 2020 r.</p> <p>grudzień 2020 r.</p> <p>cały rok 2020</p>	spotkań, warsztatów prowadzonych przez osoby z zewnątrz.
63.	Szkoła Podstawowa	4	<p>Program „Wielokulturowość – śladami kultury” realizowana w oddziałach, do których uczęszczają cudzoziemcy, w ramach edukacji wczesnoszkolnej w jednej z klas III i na j. polskim w klasie V.</p> <p>-Działania integrujące cudzoziemców ze społecznością szkolną (zajęcia, konkursy plastyczne i literackie na temat kraju pochodzenia uczniów).</p> <p>-Działania wychowawcze skierowane na integrację klas, do których uczęszczają uczniowie innych narodowości (w ramach programu „Wielokulturowość – śladami kultury”).</p>	<p>cały rok 2020</p> <p>cały rok 2020</p>	

64.	Szkoła Podstawowa z Oddziałami Sportowymi	5	Działania integracyjno-wychowawcze mające na celu poznanie kultury krajów, których uczniowie uczęszczają do szkoły (Ukraina). Dodatkowo elementy wielokulturowości pojawiają się podczas realizacji programu nauczania, tj. omawianie lektur, historii Polski, tradycji świątecznych.	w ciągu całego roku szkolnego	
65.	Szkoła Podstawowa	7	Zajęcia pt. „Mniejszości narodowe w Polsce z działu Małe ojczyzny i wspólne państwo na lekcjach WOS”	styczeń - czerwiec 2020r.	
			Zajęcia integracyjne- wychowawcze w klasach IV-VIII w ramach lekcji wychowawczych ze szczególnym uwzględnieniem poszanowania tradycji i zrozumienia odmienności kultury uczniów cudzoziemskich.	styczeń - czerwiec 2020r.	
			Warsztaty dla uczniów klas I-VIII Fundacji Inicjatyw Twórczych i Społeczno-Edukacyjnych Kurdybanek pt. „Działam, więc jestem”. Warsztat III- „Jestem częścią większej różnorodnej całości”.	listopad 2019 r.- styczeń 2020 r.	
66.	Szkoła Podstawowa z Oddziałami Integracyjnymi	12	Erasmus + SNIDER współpraca w ramach projektu).	2020 r.	
67.	Szkoła Podstawowa	18	1. Konkurs dla uczniów klas 7-Quiz o krajach i językach europejskich; 2. Konkurs dla uczniów klas 8-Konkurs wiedzy o krajach anglojęzycznych I niemieckojęzycznych; 3. Ogólnopolski Konkurs Języka Angielskiego „Panda”; 4. Międzyszkolny Konkurs Języka Angielskiego dla uczniów klas III;	październik 2020 r. październik 2020 r. kwiecień 2020 r. marzec 2020 r.	

			<p>5. Konkurs z języka niemieckiego online „Spilt mit uns dla klas 7-8’;</p> <p>6. Małopolski Konkurs Języka Niemieckiego;</p> <p>7. Małopolski Konkurs Języka Angielskiego;</p> <p>8. Patroni krakowskich ulic.</p>	<p>maj 2020 r.</p> <p>listopad 2020 r.</p> <p>październik 2020 r.</p> <p>październik 2020 r.</p>	
68.	Szkoła Podstawowa z Oddziałami Integracyjnymi	22	<p>Poznawanie kultury innych narodów w ramach „Europejskiego Dnia Języków Obcych”.</p> <p>Rozwijanie świadomości i wiedzy na temat kultury i obyczajów innych narodów – podczas lekcji języków obcych.</p>	2020 r.	
			<p>Poznawanie zwyczajów i obrzędów obchodzenia Świąt Bożego Narodzenia w innych krajach (szczególnie tych, z których dzieci uczęszczają do szkoły).</p>	2020 r.	
			<p>Projekt realizowany w klasie 3 i 4 – Prezentacje najpiękniejszych miejsc świata, stolic, wybranych cudów natury. Wykonywanie flagi wybranego państwa. Projekt kulinarny – przyrządzanie posiłków charakterystycznych dla różnych regionów świata.</p>	2020 r.	
			<p>Realizacja tematu „Dlaczego Kraków jest atrakcyjnym miejscem dla ludzi innej narodowości” podczas godziny do dyspozycji wychowawcy. Zajęcia integrujące klasę z nową uczennicą – wykonanie gazetki klasowej w dwóch językach: polskim i ukraińskim. Przygotowanie fiszek z najważniejszymi słowami używanymi na poszczególnych przedmiotach w j. polskim i ukraińskim.</p>	2020 r.	

			<p>Podczas lekcji j. polskiego w kl. 8 – omawianie mniejszości etnicznych zamieszkujących dawne ziemie polskie na wschodzie. Wielokulturowość etniczna dawnej Rzeczypospolitej ze zwróceniem szczególnej uwagi na Ukrainę i Lwów. Omówienie obyczajów, tradycji i religii Polaków, Ukraińców i Litwinów. Co jest kultywowane obecnie. W oparciu o teksty literackie – omówienie stereotypów związanych z Romami.</p>	2020 r.	
69.	Szkoła Podstawowa z Oddziałami Integracyjnymi	30	<p>1. Zajęcia świetlicowe – karnawał w Polsce i innych krajach świata. 2. Historia – zajęcia z historii i kultury żydowskiej i arabskiej. 3. Język angielski – w ramach Tygodnia Języków Obcych: kl. II B uczyła się liczyć od 1 do 10 z uczniem dwujęzycznym; kl. IV B uczyła się podstawowych zwrotów w języku rosyjskim z uczennicą dwujęzyczną, która zaprezentowała również efekty projektu o Rosji. 4. Religia – nawiązywanie do innych kultur w aspekcie religijnym (m.in. nawiązania do judaizmu i islamu w czasie omawiania Dekalogu). 5. Tydzień Kultur w kl. III B – lekcje o Australii i ich rodzimych mieszkańcach; o Afryce oraz Masajach i Pigmejach; o Arktyce i Inuitach (i dlaczego nie chcą być nazywani Eskimosami). 6. Historia i kółko historyczne - Wielokulturowe Święta – kl. IV-VIII.</p>	<p>styczeń 2020 r. wrzesień 2020 r. wrzesień 2020 r. kl. V – styczeń-marzec 2020, kl. VIII – listopad – grudzień 2020 czerwiec 2020 r.</p>	

			<p>7. Godzina wychowawcza w kl. VIII A – uczniowie pochodzący z Ukrainy przed świętami opowiadali o zwyczajach świątecznych panujących w ich kraju, o kalendarzu świąt.</p> <p>8. Lekcje języka polskiego jako obcego/ drugiego/odziedziczonego dla uczniów pochodzących z systemów edukacyjnych innych państw oraz współpraca z rodzicami tych dzieci.</p> <p>9. Wyeksponowanie w przedsionku szkoły punktu informacyjnego dla rodziców uczniów cudzoziemskich (informacje po polsku, rosyjsku i angielsku).</p> <p>10. Udział nauczyciela j. polskiego w całorocznych działaniach realizowanych w ramach sieci współpracy i samokształcenia dla nauczycieli uczących dzieci z doświadczeniem migracji i wielokulturowości oraz nauczycieli języka polskiego jako obcego /drugiego prowadzonej przez Specjalistyczną Poradnię Psychologiczno-Pedagogiczną dla Dzieci z Niepowodzeniami Edukacyjnymi w Krakowie, ul. Św. Gertrudy.</p>	<p>grudzień 2020 r.</p> <p>grudzień 2020 r.</p> <p>cały rok 2020</p> <p>cały rok 2020</p> <p>cały rok 2020</p>	
70.	Szkoła Podstawowa	31	Kraków wielokulturowy - wycieczka po Krakowie (Kazimierz)	10.03.2020 r.	
71.	Szkoła Podstawowa	32	Program: „Rozmawiajmy o uchodźcach” - Centrum Edukacji Obywatelskiej. Celem programu było zapoznanie uczniów z kulturą i sytuacją społeczną grup	styczeń – czerwiec 2020 r.	

			uchodźczych w Polsce.		
			W ramach etyki zapoznanie z historią Żydów krakowskich	2020 r.	
			Dziedzictwo od podstaw - zajęcia on-line prowadzone przez Instytut Dziedzictwa Kulturowego w Krakowie (klasa II b i VIb)	2020 r.	
			Realizacja programu: „Wszystkie kolory świata” – UNICEF.	styczeń – czerwiec 2020 r.	
			Przedświąteczne godziny wychowawcze poświęcone prezentacjom uczniów cudzoziemskich uczęszczającej do naszej szkoły o ich kulturze.	grudzień 2020 r.	
			Prezentacja multimedialna - wycieczka po Kazimierzu, udział w warsztatach o kulturze żydowskiej w związku z uczęszczaniem do klasy uczennicy wyznania Mojżeszowego.	wrzesień 2020 r.	
			Udział nauczycieli języka polskiego w Programie „Otwarty Kraków” i szkoleniach on-line dotyczących wielokulturowości	2020 r.	
			Klasowa wystawa o krajach, skąd pochodzą nasi uczniowie	wrzesień 2020 r.	
72.	Szkoła Podstawowa	33	Lekcje wychowawcze na temat tolerancji oraz mniejszości narodowych.	cały rok 2020	
			Zajęcia edukacyjne i prezentacje multimedialne: - zwyczaje i tradycje świąteczne w różnych zakątkach świata (Wietnam, Ukraina, Hiszpania, Wielka Brytania), - szkoła i system edukacyjny (Anglia, Hiszpania, Wietnam, Ukraina)	marzec, kwiecień, grudzień 2020 r.	
73.	Szkoła Podstawowa	36	Z uwagi na stosunkowo dużą liczbą	cały rok 2020	

			uczniów z zagranicy w ramach lekcji wychowawczych uczniowie prezentują kraje swojego pochodzenia (kultura, język, obyczaje, itp.)		
74.	Szkoła Podstawowa	37	Udział uczniów w Międzyszkolnym Konkursie Różne Oblicza Krakowa – W cieniu krakowskich klasztorów.	luty 2020 r.	
			Organizowanie Dnia Życzliwości.	marzec 2020 r.	
			akcja #sp37zyczysobieiwm na FB szkoły.	marzec 2020 r.	
			Integracja uczniów podczas „ Muzycznych przerw” – karaoke i taniec.	cały rok 2020	Uczniowie sami wybielali muzykę swoich państw
			Konkurs – „Szukamy Talentów Trzydziestki Siódemki” – uczniowie pochodzenia romskiego przedstawiali swoje talenty.	maj 2020 r.	
			Szkolny Tydzień Języków Obcych - promocja kultury i języków obcych wśród społeczności szkolnej.	04.10 - 09.10.2020 r.	Uczniowie klas 4-8 wykonywali lapbooki na temat takich państw jak: Włochy, Hiszpania, Francja, Niemcy, Ukraina, Anglia Zawarte w nich informacje mogły posłużyć pozostałym uczniom jako poznanie dziedzictwa kulturowego narodowości zamieszkałych w Krakowie.
			Współpraca z Asystentem Romskim –	cały rok 2020 r.	

			dyżury w szkole. Spotkanie AR z nauczycielami – przedstawienie odmienności kultury, pozyskanie inf. jak współpracować z rodzinami romskimi.	wrzesień 2020 r.	
			Zajęcia lekcyjne (WDR kl. 5) – obyczaje świąteczne uczniów wyznania prawosławnego.	styczeń, kwiecień, grudzień 2020 r.	
			Pogadanki z uczniami w ramach zajęć WDR w kl. 4 – 6 - kształtowanie właściwych postaw wobec osób odmiennych kulturowo (zawarte w Sz. Programie Wych.-Prof.)	wrzesień, listopad 2020 r.	
75.	Szkoła Podstawowa	38	Projekt „Nowe Horyzonty Edukacji Filmowej” – cykl „Młodzi w obiektywie” – dwa spotkania były poświęcone tematowi różnic kulturowych oraz przełamywaniu stereotypów i uprzedzeń – 4b, 5d, 6b	styczeń – marzec 2020 r.	
			Święto Szkoły- przypomnienie historii i ciekawostek z życia Bractwa Kurkowego – patrona szkoły oraz związków Bractwa z naszą szkołą.	styczeń 2020 r.	
			Zróżnicowanie ludności w Europie – mniejszości etniczne i narodowe oraz wyznania – kl. VI – VII.	marzec 2020 r.	
			Kiedy zrozumiesz różnice kulturowe będziesz wieść życie bardziej wartościowe – zajęcia otwarte dla klas IV-VI.	maj 2020 r.	
			Cykl zajęć o sztuce ludowej i dziedzictwie ze szczególnym uwzględnieniem narodowości dzieci uczestniczących w lekcjach plastyki – kl. IV.	maj 2020 r.	

			Zajęcia rozwijające – cykl „Mistrz i Małgorzata” – sylwetki artystów i wpływ kraju na tworzoną przez nich sztukę. kl. I-VIII.	październik 2020 r.	
			Tematy lekcji: Nasze rodzinne tradycje – 4a; Listopadowe Święta. Jak obchodzimy je w Polsce i na świecie - 4a; Tradycje świąteczne w Polsce i na świecie (prawosławie i chrześcijaństwo) - 4b; Święta, święta, czyli o tradycjach. 4c; Tradycje Świąteczne – 6a; Regionalne zwyczaje bożonarodzeniowe - wspólne robienie kartek świątecznych. Mniejszości etniczne. 6d; Ważne daty dla Polaka – 11 listopada (Narodowe Święto Niepodległości). Miejsce Polski i Polaków w kulturze europejskiej i światowej. 7d; Co to znaczy być patriotą. 8a; Historia św. Mikołaja i zwyczaje mikołajkowe na świecie. 7d; Zwyczaje i obrzędy bożonarodzeniowe na świecie. 7d.	2020 r.	
76.	Szkoła Podstawowa	39	Ile kultur mieści się w jednym mieście? Wielokulturowy Kraków. Granice naszego języka są granicami naszego świata. O językach słyszanych w naszym mieście. Jak stworzyć przepis na tolerancję? Zwyczaje świąteczne na świecie. Czy na pewno się tak bardzo od siebie różnimy. Cały świat w garnku, czyli kuchnie naszych bliższych i dalszych sąsiadów.	październik 2020 r. listopad 2020 r. listopad 2020 r. grudzień 2020 r. luty 2020 r.	realizacja na godzinie wychowawczej w kl. 6

			Tolerancja religijna. Wyobcowanie. Dlaczego granice dzielą ludzi?	wrzesień 2020 r.	realizacja na lekcjach języka polskiego w kl. 6
			Dzień Języków Obcych - witamy się w różnych językach.	wrzesień 2020 r.	klasy 1, 2, 3, 6
			Propozycja skierowana do uczniów klasy 6 - udział w zabawie organizowanej przez Wielokulturowy Kraków: Znajdź wielokulturową książkę - gra miejska/Find a multicultural book - city game (1 znaleziona książka).	grudzień 2020 r.	indywidualne spacery po mieście z rodzicami
			Projekty: Ja w społeczeństwie Uniwersytetu Dzieci i Godziny Wychowawcze ze Światem Polskiej Akcji Humanitarnej.	I semestr 2020 r.	klasa 6
			Nasza koleżanka z Brazylii. Prezentacja państwa, jego kultury, geografii i tradycji.	wrzesień 2020 r.	klasa 1c w ramach edukacji wczesnoszkolnej
			Tradycje bożonarodzeniowe na Ukrainie i w Szwecji z udziałem tłumacza, polscy uczniowie przeprowadzili wywiady z uczennicami z Ukrainy.	grudzień 2020 r.	klasa 3b w ramach edukacji wczesnoszkolnej
			Tradycje mikołajkowe i bożonarodzeniowe w różnych państwach świata. Śpiewanie kolęd w językach ojczystych przez uczniów z innych państw - Ukrainy i Hiszpanii.	grudzień 2020 r.	klasy 2a, 2b, 2c w ramach edukacji wczesnoszkolnej
			Prezentacja w klasach na temat „Kultura i tradycje Ukrainy” przygotowana przez asystenta do spraw wielokulturowości.	grudzień 2020 r.	klasy 1, 2, 3, 6
77.	Szkoła Podstawowa	40	Lekcja pokazowa prowadzona przez obcokrajowca mieszkającego	styczeń 2020 r.	

			i pracującego w Krakowie, na temat wielokulturowości, tolerancji, akceptacji wzajemnej oraz stereotypów. (klasa 8).		
			Otwarty spacer tematyczny „Ejże Krakowianko” z przewodnikiem po zakątkach Krakowa w ramach konkretnego tematu. (klasy 7 i 8).	styczeń 2020 r.	
			Świetlica szkolna. Cykl zajęć integracyjnych dla obcokrajowców (Ukraina, Białoruś, Sri Lanka) „Jesteśmy razem w nowym kraju”	2020 r.	
78.	Szkoła Podstawowa	43	Kraków moje miasto, dlaczego warto tu zamieszkać. Mniejszości Narodowe w Polsce i moim regionie – projekt edukacyjny w klasach ósmych w ramach zajęć WOS. Moja Mała Ojczyzna – o Krakowie i jego mieszkańcach – zajęcia w ramach lekcji historii w klasach czwartych.	listopad - grudzień 2020r. wrzesień - październik 2020 r.	
79.	Szkoła Podstawowa	48	e-Wizyta w Muzeum Historycznym Miasta Krakowa.	kwiecień 2020 r.	
			Zwierzyniecki Konkurs Literacki - proza i poezja dotycząca Zwierzyńca i wsi zwierzynieckich.	listopad - grudzień 2020r.	
80.	Szkoła Podstawowa	49	Zajęcia organizowane przez wychowawców świetlicy: „Zabawy z różnych stron świata” „Co nas łączy z sąsiadami?”	październik 2020 r. luty 2020 r.	
			Warsztaty „Historia kultury i cywilizacji”	wrzesień 2020 r.	
			„Życie uczniów w USA projekt w klasie 1”	wrzesień 2020 r.	
81.	Szkoła Podstawowa	53	Projekt Erasmus+ „Sławni malarze wśród nas”. Projekt „Sławni malarze wśród nas”,	do grudnia 2020 r.	

		<p>realizowany był przy współpracy szkół ze Słowacji, Czech i Włoch. Tematyka projektu idealnie wpasowała się w wielokulturowe dziedzictwo i różnorodność Miasta Kraków. Wykorzystując pozytywny potencjał miasta mogliśmy realizować cele projektu poprzez udział w wystawach czy warsztatach, zwiedzanie muzeów, galerii i zabytków Krakowa, a także poznawanie malarzy związanych z Miastem. Dodatkowo możliwość prezentowania prac - obrazów stworzonych przez uczniów - w przestrzeni publicznej sprawiła, że rezultaty projektu były i są widoczne w przestrzeni miejskiej oraz na stronach internetowych.</p> <p>Dzięki projektowi dysponujemy:</p> <ul style="list-style-type: none"> -większą wiedzą uczniów polskich i zagranicznych na temat dziedzictwa kulturowego Krakowa, -pogłębieniem kompetencji językowych nauczycieli i uczniów, -pogłębieniem świadomości i ekspresji kulturowej, -zwiększoną empatią co do potrzeb uczniów z doświadczeniem migracyjnym i repatriantów głównie z Ukrainy poprzez włączenie ich do międzynarodowego projektu, -nawiązaniem kontaktów z rówieśnikami z innych rejonów kraju i zza granicy, -rozwinięciem postaw otwartości, tolerancji wobec rówieśników, 		
--	--	---	--	--

			wywodzących się z innych kultur.		
82.	Szkoła Podstawowa	65	Cykl zajęć świetlicowych „Powiedz Nam coś ciekawego” uczennice z Ukrainy opowiadały i pokazywały zdjęcia z Kijowa, czytały po ukraińsku i rosyjsku.	styczeń – marzec, wrzesień - październik 2020 r.	
			Na lekcjach wychowawczych, języku polskim, języku angielskim, języku hiszpańskim historii oraz WOS-ie realizowano zagadnienia związane z wielokulturowością Krakowa przy okazji omawiania treści z podstawy programowej.	styczeń - marzec, wrzesień - październik 2020 r.	
			Innowacja z języka angielskiego, w której tematyka dotyczy zagadnień kulturowych.	styczeń – marzec, wrzesień - październik 2020 r.	
			Projekt w klasie IV „Lekcje wychowawcze ze światem” we współpracy z Polską Akcją humanitarną.	styczeń – marzec, wrzesień - październik 2020 r.	
			„Dzień języków obcych” konkurs międzyklasowy.	styczeń – marzec, wrzesień - październik 2020 r.	
83.	Szkoła Podstawowa	67	- Sto pytań do ... - ucznia z Kongo, Ukrainy, Białorusi i Rosji w ramach integracyjnych zajęć świetlicowych, - zajęcia na materiałach PAH nt. wielokulturowości, niepełnosprawności i tolerancji - zajęcia na materiałach „Efekt domina” i „Wiem, czuję, pomagam” od Rzecznika Praw Dziecka i Kulczyk Foundation.	styczeń – luty 2020 r. wrzesień – grudzień 2020 r.	
84.	Szkoła Podstawowa	72	Z uwagi na wiosenny lockdown i późniejsze zdalne nauczanie, w 2020 r. pracowaliśmy głównie w zespołach klasowych, więc w ramach promowania	realizacja Programu Wychowawczo-Profilaktycznego – cały rok 2020	

			<p>wielokulturowości ograniczyliśmy się do realizacji treści zawartych w Programie Wychowawczo-Profilaktycznym, takich jak: program profilaktyczno-wychowawczy dla uczniów klas I-III pod tytułem „Ja, Ty, My” opracowany przez nauczycielkę SP 72, w klasach starszych tematy: zero tolerancji dla przemocy, rozwijanie poczucie przynależności do społeczności Europy, poznawanie dorobku i kultury państw UE, promowanie walorów Małopolski i inne.</p> <p>W styczniu udało nam się zdążyć przed pandemią i zorganizować festyn związany z 28 finałem WOŚP, który potraktowaliśmy nie tylko możliwość bezinteresownego niesienia pomocy (organizując różne atrakcje zebraliśmy na WOŚP ponad 20 tys.), ale również okazję do integrowania społeczności i uczenia dzieci współpracy oraz empatii.</p>	festyn - styczeń 2020 r.	
85.	Szkoła Podstawowa	78	Realizacja projektu „Adopcja na Odległość”-dzieło pomocy dzieciom w Ugandzie.	2020 r.	
			Udział uczniów w spektaklach w języku angielskim m.in. „Little Red Riding Hood”.	luty 2020 r.	
			Działania integracyjno-wychowawcze, rozmowy na godzinach z wychowawcą mające na celu integrację uczniów pochodzących z Ukrainy ze społecznością szkolną.	2020 r.	
86.	Szkoła Podstawowa	80	Przeprowadzenie ankiety w klasach I - VIII, do których uczęszczają	styczeń – czerwiec 2020 r.	Wnioski ankiety posłużyły

			<p>obcokrajowcy – „Ankieta dotycząca funkcjonowania w szkole uczniów obcokrajowców”. Działania dotyczące pomocy uczniom i ich integracji zostały wpisane od programu profilaktyczno-wychowawczego szkoły oraz poszczególnych klas.</p>		<p>do przeprowadzenia lekcji wychowawczych dotyczących tolerancji i szacunku wobec innych kultur i narodowości.</p>
			<p>Na podstawie wniosków z ankiety w każdej klasie nauczyciele przeprowadzili szereg lekcji dotyczących pozyskiwania wiedzy na temat innych narodowości i kultur. Oto niektóre z tematów lekcji: Rozmowa na temat zwyczajów i tradycji świątecznych, także w różnych krajach i religiach, np. na Ukrainie. Pogadanka nt. tradycji i zwyczajów świątecznych w Polsce i na świecie. Jakie potrawy wigilijne królują na stołach w różnych zakątkach Polski i u naszych wschodnich sąsiadów? Wspólnie rozwiązujemy nasze problemy klasowe. Czy jesteśmy tolerancyjni wobec koleżanek i kolegów, także tych, którzy nie pochodzą z Polski? Moje mocne strony, jak je wykorzystać? Czym jest tolerancja? Tolerancja i szacunek wobec innych kultur i narodowości, czym dzisiaj jest tolerancja. Rzeczpospolita krajem wielu narodów i religii. Święto wszystkich dzieci - wypowiedzi na temat własnych marzeń i marzeń</p>	<p>styczeń – grudzień 2020 r.</p>	<p>Nauczyciele zgłosili 52 lekcje, na których podejmowano tematykę dotyczącą wielokulturowości oraz tolerancji wobec innych narodów.</p>

			<p>dzieci z różnych krajów zainspirowane tekstem „Poznajmy się”. Pisanie listu do rówieśników z innych krajów z wykorzystaniem podanych pytań. Czytanie i omówienie Praw Dziecka. Kim są uchodźcy? – kształtowanie wrażliwości wobec uchodźców i innych osób w potrzebie, zapoznanie dzieci z migracjami przymusowymi i pojęciem uchodźcy.</p>		
			<p>Cykl lekcji pod hasłem: Propagujemy kulturę Hiszpanii. Tematy: Los platos típicos de España y América Latina. Typowe dania kuchni Hiszpanii i Ameryki Łacińskiej. Las festividades. Święta w hiszpańskojęzycznych krajach. El Día de Muertos en México. Święto Zmarłych w Meksyku - tradycje i zwyczaje. Przeciwdziałanie zachowaniom agresywnym. Estilos de vida. Style życia. Normalmente y hoy - el verbo soler. Zwyczaj i dzisiaj - mieć coś w zwyczaju. Las tradiciones navideñas en España. Święta Bożego Narodzenia w Hiszpanii.</p>	styczeń – grudzień 2020 r.	
			<p>Realizacja na lekcjach j. polskiego projektu edukacyjnego „Kolorowy kufer”, w którym uczestniczyli uczniowie klas siódmych (w tym uczniowie z Ukrainy). Głównym założeniem projektu było upamiętnienie osób, miejsc i wydarzeń związanych z odzyskaniem przez Polskę</p>	styczeń – grudzień 2020 r.	

			Niepodległości, pielęgnowanie lokalnego patriotyzmu (Nowa Huta – moja mała ojczyzna, Kraków – miasto z bajki, miasto wielu kultur) oraz popularyzowanie twórczości patrona szkoły, Wojciecha Bogusławskiego.		
			Innowacja Programowa z języka angielskiego dla klas I – III „Littre Bratanica”. Celem innowacji jest rozbudzenie zainteresowania kulturą i historią Wielkiej Brytanii.	wrzesień – grudzień 2020 r. i nadal	
			Innowacja programowo-metodyczna OFFSTAGE KIDS „OK.”. Połączenie zajęć teatralnych z nauką języka angielskiego. Rozwijanie zainteresowań uczniów kulturą innych narodów.	wrzesień – grudzień 2020 r. i nadal	
			Projekt „Tydzień języków obcych”. Projekt polegający na nauce w trakcie jednego tygodnia słów w danych języku europejskim.	wrzesień – grudzień 2020 r. i nadal	
			Kontynuacja działań w zakresie kampanii „Tydzień dobrego słowa”	wrzesień – grudzień 2020 r.	
			Dzień otwarty szkoły z możliwością degustacji potraw z różnych części świata przygotowanych przez uczniów.	marzec 2020 r.	
			Podjęto działania mające na celu włączenie do grupy nowej uczennicy pochodzącej z Nigerii oraz uczniów z Ukrainy: - opracowano sposób komunikacji pomiędzy uczniami z Polski korzystano z dostępnych aplikacji na telefonach komórkowych (słowniki online, tłumacz Google)	wrzesień – grudzień 2020 r.	

			<p>- zorganizowano szereg zajęć mających na celu przybliżenie kultur (zajęcia muzyczne, taneczne, gry i zabawy integracyjne)</p> <p>Zatrudniono asystenta kulturowego, który wspomaga uczniów w nauce i kontaktach z uczniami i nauczycielami. Odbyły się zajęcia przybliżające polskim uczniom kulturę i kuchnię nigeryjską, ukraińską. Na lekcjach wychowawczych wielokrotnie podejmowano działania integracyjne w formie zabaw.</p> <p>Odbyły się wycieczki, imprezy szkolne i klasowe. Zapewniono pomoc psychologiczno-pedagogiczną.</p>		
87.	Szkoła Podstawowa	88	<p>kl. I - warsztaty świąteczne prowadzone przez Małopolską Agencję Rozwoju Regionalnego MARR na temat tradycji i zwyczajów bożonarodzeniowych w Europie</p> <p>kl. III - prezentacja multimedialnej pt. Tradycje Bożonarodzeniowe na świecie (sposoby obchodzenia świąt w krajach, takich jak: Hiszpania, Niemcy, Wielka Brytania, Rosja, Włochy, Norwegia, Szwecja, Austria, Czechy, Francja, Grecja, Dania i Austria).</p>	grudzień 2020 r.	
			kl. VIII - Uprzedzenia a tolerancja wobec przedstawicieli innych narodowości.	grudzień 2020 r.	
			kl. VI – Sytuacja dzieci w różnych krajach świata.	listopad 2020 r.	
			kl. IV - Prawo do godziwych warunków socjalnych, prawo do edukacji, na bazie bajki w TEATRZYKU KAMISHIBAY	listopad 2020 r.	

			Szkoła Czi - Tam oraz filmu Szkoła z blachy nagranych w slumsach w Kenii (miejsca, gdzie dzieci mają trudne warunki życia oraz ograniczoną możliwość zdobywania wiedzy)		
			Kl. VIII - Mniejszości narodowe i etniczne (wyjaśnienie pojęć-mniejszość etniczna, mniejszość narodowa, języki regionalne, uchodźca, migracja). Przedstawienie mniejszości narodowych i etnicznych mieszkających w Polsce.	grudzień 2020 r.	
			Kl. VIII - wykonanie LAPBOOKA na temat historii, zwyczajów, tradycji mniejszości narodowej (Białorusini, Czesi, Litwini, Niemcy, Ormianie, Rosjanie, Słowacy, Ukraińcy, Żydzi) lub etnicznej (Tatarzy, Karaimi, Łemkowie, Romowie).	grudzień 2020 r.	
88.	Szkoła Podstawowa	89	Wykorzystanie planszowej gry edukacyjnej i puzzli KOD KRAKOWA na zajęciach z uczniami w ramach realizacji innowacji pedagogicznej: „Wygrane lekcje. Wykorzystanie gier dydaktycznych w nauce języka polskiego”.	rok szkolny 2019/2020 (I - III 2020 r.)	
			Wykłady z historii teatru – krakowskie sceny i ich wielokulturowy charakter (Teatr Żydowski, Międzynarodowy Festiwal Teatrów Ulicznych).	rok szkolny 2019/2020 marzec rok szkolny 2020/2021 - wrzesień/październik	Wykłady przeprowadzone w klasach 7 i 8.
			Wystawa „Różnorodność kulturowa w literaturze dla dzieci” (Biblioteka szkolna).	rok szkolny 2019/2020	
			Spotkanie Dyskusyjnego Klubu Książki - prezentacja książek poruszających	rok szkolny 2019/2020	

			tematykę wielokulturowości.		
			Zajęcia biblioterapeutyczne „Każdy z nas jest inny” - edukacja w kontekście różnorodności kulturowej	rok szkolny 2020/2021	
			Lekcje wychowawcze na temat różnic kulturowych oraz zwyczajów u innych narodowości prowadzone przez wychowawcę w klasie trzeciej, do której uczęszcza uczeń narodowości ukraińskiej	rok szkolny 2020/2021	
			W ramach lekcji wychowawczych w klasach IV - VIII podejmowano temat tolerancji religijnej, otwartości na osoby o innym wyznaniu i narodowości oraz losów uchodźców ekonomicznych i politycznych.	rok szkolny 2020/2021	
			Rozmowy i pogadanki w świetlicy szkolnej, przybliżające tradycje różnych krajów i narodowości, quiz z wiedzy o zwyczajach świątecznych w różnych krajach.	wrzesień/październik 2020 r.	
			Lekcja języka polskiego „Tradycje i zwyczaje bożonarodzeniowe w różnych regionach Polski”.	grudzień 2020 r.	
			Pogadanka psychologa szkolnego z uczniami na temat różnic kulturowych oraz zwyczajów u innych narodowości w klasie siódmej, do której przyjęto uczennicę narodowości ukraińskiej.	październik 2020 r.	
89.	Szkoła Podstawowa	92	Projekt „Stanley and Stella in Poland”	rok szkolny 2020/2021	
			Międzynarodowy projekt edukacyjny Emocja	02.09.2020 – 13.06.2021	
90.	Szkoła Podstawowa	93	Lekcje dotyczące podstawowych	wrzesień 2020 r.	Zajęcia w swojej

			informacji o Ukrainie, ciekawostek, kultury ukraińskiej		klasie prowadziła uczennica pochodząca z Ukrainy.
			Tradycje bożonarodzeniowe w innych krajach Anglia, Szwecja, Turcja, Włochy, Rosja, Ukraina	grudzień 2020 r.	Zajęcia przygotowane i prowadzone przez uczniów – wolontariuszy - online
			Projekt „Edukacja włączająca – In school”	Rok szkolny 2019/2020	Opieka merytoryczna Stowarzyszenie Ekspedycja w głąb kultury.
91.	Szkoła Podstawowa	97	„Inny, nie znaczy gorszy” - warsztaty w kl. I-III	maj, październik, listopad 2020 r.	
			„W drodze do akceptacji” - warsztaty w kl. IV	I semestr 2019/2020	
			„Dzień Tolerancji” - szkolny apel kl. VIII	listopad 2019/2020	
			„Wielokulturowość w naszym kraju” - spotkania wychowawcze w kl. VII	październik 2020 r.	
			„Polacy w oczach obcokrajowców” – zajęcia z uczniami rosyjskojęzycznymi - kl. 5-8	październik - grudzień 2020 r.	
92.	Szkoła Podstawowa z Oddziałami Integracyjnymi	98	Europejski Dzień Języków Obcych.	wrzesień 2020 r.	
			Cykl lekcji z zakresu „Mniejszości Narodowe zamieszkiwane w Polsce”.	październik - grudzień 2020 r.	
			Konkurs pt. „Mniejszości Narodowe zamieszkiwane w Polsce”.	listopad 2020 r.	
93.	Szkoła Podstawowa	100	Romowie są wśród nas – konkurs wiedzy.	marzec 2020 r.	
			Ukraińcy i Polacy – konkurs plastyczny.	czerwiec 2020 r.	
94.	Szkoła Podstawowa	101	Europejski dzień języków obcych - Quiz o krajach i językach europejskich.	wrzesień 2020 r.	
			Organizacja zajęć dodatkowych dla dzieci z języka chińskiego (Instytut Konfucjusza)	rok szkolny 2019/2020	Zajęcia zawieszono z powodu pandemii.

			oraz języka rosyjskiego.		
95.	Szkoła Podstawowa	103	Udostępnianie filmów na temat różnych krajów na lekcjach i podczas zajęć świetlicowych.	luty, październik 2020 r.	
			Prelekcje dotyczące różnych narodowości.	wrzesień 2020 r.	
			Rozmowy, pogadanki na temat historii i obyczajów w Chinach, na Ukrainie i wśród Romów - na lekcjach historii, polskiego, edukacji wczesnoszkolnej oraz na godzinach wychowawczych.	grudzień 2020 r.	
			Wykonywanie prac plastycznych, plakatów, symboli narodowych.	listopad 2020 r.	
96.	Szkoła Podstawowa	104	Konkurs literacki - wielkanocny „Moje tradycje Wielkanocne na Ukrainie”.	kwiecień 2020 r.	
			Tradycje świąteczne innych państw – projekt klasa III a.	kwiecień 2020 r.	
			Projekt „Dzień hiszpański”.	styczeń 2020 r.	
			Projekt „Moje miasto Kraków”.	luty 2020 r.	
			Wycieczki na Krakowski Kazimierz, poznawanie kultury żydowskiej.	luty 2020 r.	
			Wystawa obrazów i ich prezentacja „Moje miasto”.	październik 2020 r.	
97.	Szkoła Podstawowa z Oddziałami Integracyjnymi	107	Zajęcia w ramach lekcji przedmiotowych i wychowawczych: System edukacji na Ukrainie, Tradycje świąteczne innych kultur, Program „Bliżej Europy - Smaki Europy”.	kwiecień - czerwiec 2020 r. (zdalnie) oraz wrzesień 2020 r. (stacjonarnie).	
98.	Szkoła Podstawowa	111	Różni, ale równi!	30.09.2020 r., 01.10.2020 r., 07.10.2020 r.	Cykl zajęć w ramach etyki.
			Jesteśmy całkiem różni, a jednak tacy sami.	01.06.2020 r.	Warsztaty – rówieśnicy z innych

					krajów.
			Nowa koleżanka, nowy kolega.	21.09.2020 r.	Zajęcia lekcyjne.
			Wszyscy się liczą. Spotkanie uczniów z przedstawicielką wydawnictwa „Dwie siostry” – omawianie książki pod tytułem „Wszyscy się liczą” poruszającej między innymi problem tolerancji.	styczeń 2020 r.	
99.	Szkoła Podstawowa	114	Warsztaty „Od stereotypu do dyskryminacji” w Żydowskim Muzeum Galicja. Celem warsztatów było przekazanie podstawowej wiedzy na temat stereotypów i uprzedzeń oraz ich funkcjonowania, które często prowadzi do działań dyskryminacyjnych.	styczeń 2020 r.	klasa 8a i 8b
			Indywidualna praca z uczniami i dziećmi emigrantów, którzy przybyli z Ukrainy, Białorusi, Brazylii oraz Argentyny.	cały rok 2020	klasy 1-8
			Współpraca z Instytutem Konfucjusza UJ (lekcje j. chińskiego od 10 lat). Spotkania z lektorami chińskimi.	cały rok 2020	klasy 1-8
			Wycieczki po Krakowie śladami mistrzów włoskiego renesansu.	styczeń 2020 r.	klasy 6a,6b i 6c
			Warsztaty kulinarne prezentujące tradycyjne potrawy europejskie.	styczeń-marzec 2020 r.	klasy 6-8
			Innowacja pedagogiczna pt. : „Janusz Korczak- ten, który pokłonił się dziecku”. Historia społeczności żydowskiej w Polsce i Krakowie.	luty 2020 r.	klasy 4-8
			Nauka narodowych tańców Irlandii. Dzień św. Patryka.	luty 2020 r.	Klasy 1-3
			Uczniowie klasy 2c, pochodzący z Wenezueli dzielili się wiedzą na temat	marzec 2020 r.	klasa 2c

			słynnych Wenezuelek przy okazji dnia kobiet 2020.		
			Warsztaty edukacyjne nt. społeczności żydowskiej w Muzeum Auschwitz-Birkenau	wrzesień 2020 r.	klasy 8
			Wycieczka do Wiosek Świata	wrzesień 2020 r.	klasa 2 c
			Tematyka wielokulturowych lekcji związana z mieszkańcami różnych kontynentów (Australii, Ameryki, Afryki).	2020 r.	klasy 2
			Lektura 12 ważnych opowieści - omawiano rozdział „Szacunek czyli udko kurczaka” o chłopcu z Czeczeni uciekającym przed wojną do Polski oraz lekturę uzupełniającą „Która to Malala?” - o dziewczynce z Pakistanu.	2020 r.	klasa 2c
			Spotkanie z przedstawicielem społeczności indyjskiej, poznanie języka, kultury i obyczajów panujących w Indiach; Syria- wymiana listów z dziećmi umieszczonymi w Domu dziecka w Libanie; Indie- wymiana listów ze Szkołą Międzynarodowa Vyasa International School; Prezentacja nt. Chile i Peru prowadzona na lekcjach j. angielskiego; Uczennica klasy 8 pochodząca z Ukrainy prowadziła na godzinach wychowawczych spotkania z uczniami różnych klas na temat wojny na Ukrainie i przyczyn emigracji do Polski.	2020 r.	
100.	Szkoła Podstawowa	117	Udział szkoły w unijnym projekcie naukowym: Dzieci migrujące oraz społeczności w zmieniającej się Europie „MiCREATE” (projekt badający możliwości włączenia	wrzesień-październik 2020 r.	Okres pandemii znacznie ograniczył możliwości podjęcia zaplanowanych działań w ramach

			społecznego różnorodnych grup dzieci z doświadczeniem migracyjnym oraz ich integrację w systemie edukacji w państwach unijnych).		projektu.
			Cykl trzech lekcji dla klas piątych dotyczących islamu i jego wytworów kultury, w tym na terenie Krakowa (przy okazji omawiania lektury).	maj i listopad 2020 r.	
			Prowadzenie w klasach, do których należą obcokrajowcy zajęć, w trakcie których mieli oni możliwość przybliżenia rówieśnikom języka, tradycji, historii i kultury ich ojczystego kraju. Na przykład na lekcji wychowawczej o tematyce świątecznej uczniowie pochodzący z Ukrainy opowiadali klasie o tradycjach świątecznych w ich kraju ojczystym.	cały rok 2020	
			Realizacja programu autorskiego w klasach piątych i szóstych - Przygoda z kulturą francuską.	cały rok 2020	
			Szkolny konkurs Mardi Gras- poznajemy tradycje we Francji	luty 2020 r.	
			Prezentacja on-line dla społeczności szkolnej Koncert Kolęd -uczniowie śpiewają kolędy i składają życzenia w różnych językach.	22.12.2020 r.	
			Na lekcjach informatyki dzieci przygotowują prezentacje multimedialne na temat ciekawostek przyrodniczych - uczniowie z Ukrainy mają wówczas możliwość pokazania ciekawych miejsc i atrakcji regionu w którym się urodzili.	styczeń, luty 2020 r.	
101.	Szkoła Podstawowa	126	Lekcje wychowawcze, Zajęcia w edukacji wczesnoszkolnej:	grudzień 2020 r.	

			Polskie i ukraińskie tradycje Świąt Bożego Narodzenia (święteczne spotkanie w konwencji online, podczas którego uczniowie pochodzenia ukraińskiego opowiadali o swoich zwyczajach bożonarodzeniowych).		
			Lekcje wychowawcze - Na lekcjach wychowawczych – stałe uczenie/budowanie tolerancji w stosunku do uczniów pochodzenia ukraińskiego. Wskazywanie na przykłady wzajemnego przenikania się kultury polskiej i ukraińskiej w muzyce, tradycjach, języku, potrawach, wartościach rodzinnych.	cały rok 2020	Uczniowie klas starszych
			Gazetki szkolne - Rozbudzanie w uczniach otwartej postawy wobec mniejszości narodowych w Polsce na lekcjach wychowawczych: - Co to znaczy – mieć godność i szanować cudzą. Inny nie znaczy gorszy. - Każdy ma prawo do własnego szczęścia i odrębności – uczymy się tolerancji. - gazetka klasowa – polscy i ukraińscy bohaterowie.	cały rok 2020	Wszystkie klasy
			Program STARS. Nawiązanie do współczesnego przenikania się kultur - „Nietypowa bo rowerowa lekcja języka angielskiego” – rozmowy z obcokrajowcami na Zamku Wawelskim – uwrażliwianie uczniów na obecność wielokulturowego społeczeństwa w Krakowie. Budowanie świadomości wielokulturowości. Doskonalenie umiejętności posługiwania się językiem	wrzesień 2020	Klasy VI

			angielskim w praktyce.		
			Nawiązanie do współczesnego przenikania się kultur - Zapoznavanie uczniów z kulturą anglosaską w ramach organizowanych eventów/happeningów: - Morning Tea - (happening w holu szkoły). - Thanksgiving Day (happening w holu szkoły) poczęstunek i zabawy z kodami QR.	wrzesień/październik 2020 r.	Uczniowie klas starszych
			Tematy i zagadnienia realizowane na lekcjach historii nawiązujące do wielokulturowej spuścizny Krakowa. Kraków perłą renesansu - dziedzictwo kulturowe i zabytki Krakowa. Kraków - moja mała ojczyzna. Pozostałości kultury żydowskiej w Krakowie. Polska pod rządami Kazimierza Wielkiego. Cudzoziemcy w Krakowie.	2020 r.	Uczniowie klas starszych
			Tematy i zagadnienia realizowane na zajęciach z wychowawcą nawiązujące do wielokulturowej spuścizny Krakowa: „Tacy sami, czy jednak inni” - mniejszości narodowe i etniczne w Krakowie. Tradycje, zwyczaje, święta w Krakowie- wielokulturowe dziedzictwo. Wybitni obywatele Krakowa – prezentacja.	2020 r.	Uczniowie klas starszych
			Zajęcia w klasach młodszych – edukacja społeczna. Tolerancja jako szacunek dla innych ludzi, ich myśli oraz sposobu życia. Szkoła miejscem przyjaznym dla wszystkich bez względu na kolor skóry, język ojczysty oraz wyznanie -	cały rok 2020	

			ed. społeczna. Rozmowa nt. wyglądu ludzi, koloru skóry, oczu i włosów. Tekst Dlaczego się różnimy? Omówienie przyczyn różnic w wyglądzie ludzi na świecie spowodowane różnymi czynnikami np. miejsce zamieszkania, warunki klimatyczne - ed. polonistyczna i przyrodnicza.		
			Godziny wychowawcze: przy realizacji tematów związanych z tolerancją, na godzinach wychowawczych były poruszane zagadnienia tradycji świątecznych ludzi innej narodowości zamieszkałej w naszym kraju, potrzeba ich rozumienia i akceptacji innych zwyczajów, religii (kwiecień, grudzień). O tolerancji w stosunku do ludzi innej narodowości, innego koloru skóry mówiliśmy również przy tematyce związanej z bezpieczeństwem w Internecie (luty) na podstawie oglądanych filmów edukacyjnych.	kwiecień 2020 r. grudzień 2020 r.	
102.	Szkoła Podstawowa	134	Działania integracyjno-wychowawcze realizowane były zgodnie z programem Wychowawczo-Profilaktycznym szkoły w obszarze „Relacje – kształtowanie postaw społecznych” oraz w obszarze „Kultura – wartości, normy i wzory zachowań”. Treści programu realizowano na obowiązkowych zajęciach edukacyjnych i godzinach wychowawczych. Uczniowie klas III brali udział w konkursie „Krakusek”.	styczeń-czerwiec 2020r. wrzesień-grudzień 2020 r.	Realizacja wielu konkursów i projektów utrudniona ze względu na pandemię.
103.	Szkoła Podstawowa	137	Wycieczka edukacyjna do Fabryki Emalia	07.03.2020 r.	Udział wzięli

			Oskara Schindlera; zajęcie poświęcone tolerancji i otwartości na innych, w tym Żydów; Historia Żydów galicyjskich.		uczniowie klas 7 i 8
			Wycieczka edukacyjna po Krakowie w ramach Akademii Żakowskiej i konkurs Krakusek-wpływ artystów, architektów np. włoskich na przebudowę Wawelu.	pierwszy kwartał 2020 r.	Udział wzięli uczniowie klas 1-3; konkurs dotyczył klasy 3
			Konkurs o Podgórzu-wewnątrzszkolny; (w XIX wieku dzielnica była wielonarodowościowa i pozostało w niej do dziś dziedzictwo wielu narodowości).	październik 2020 r.	Udział wszystkich przedszkolaków i uczniów w działaniach plastycznych, literackich i w konkursie wiedzy.
			Projekt pod nazwą „Krakowskim szlakiem”-przekazywanie wiedzy np. o kulturze żydowskiej, żakach tworzących społeczność akademicką, a pochodzących z obcych państw.	od września 2020 r.(w trakcie realizacji)	Uczestnikami projektu są uczniowie klasy 1.
104.	Szkoła Podstawowa	138	Dzień europejski w szkole.	wrzesień 2020 r.	
	Szkoła Podstawowa	138	Dzień Ukrainy w świetlicy szkolnej-zajęcia integrujące uczniów z Ukrainy z innymi uczniami: prezentacja muzyki, języka, potraw.	październik 2020 r.	
105.	Szkoła Podstawowa	141	Projekty wykonywane przez uczniów klasy 8 na lekcji wos-u „Mniejszości narodowe i etniczne mieszkające w Krakowie”.	listopad 2020 r.	
106.	Szkoła Podstawowa	142	Lekcje wychowawcze w klasach, do których uczęszczają cudzoziemcy i uczniowie, którzy powrócili z zagranicy (Irlandia, Ukraina).Pogadanki w klasach na temat kultury krajów pochodzenia,	wrzesień/październik 2020 r.	

			tradycji, języka itp. (pogadanki, prezentacje, pamiątki).		
			Europejski Dzień Języków Obcych – wewnątrzszkolny konkurs plastyczny przybliżający języki obce, ich znaczenie dla współczesnego świata, kulturę wybranych krajów europejskich.	wrzesień 2020 r.	
107.	Szkoła Podstawowa z Oddziałami Integracyjnymi	144	„Mój kraj, region, ja.” Godzina wychowawcza, podczas której uczniowie poznali wielokulturowość Krakowa. Odbyli wirtualny spacer po Kazimierzu.	wrzesień 2020 r.	Lekcje przeprowadzone w czwartych klasach
			Zwiedzanie Miejsca Pamięci i Muzeum Auschwitz-Birkenau (klasy VIII, listopad 2020r.); Spacer po Kazimierzu. Poznanie historii miejsca. Lekcja na temat wielokulturowości Krakowa (klasa VII, wrzesień 2020 r.);		
			Lekcje muzealne w Muzeum Etnograficznym	wrzesień /październik 2020 r.	Klasy czwarte
			W klasach, w których pojawili się nowi uczniowie urodzeni poza granicami, Wychowawcy przeprowadzili cykl lekcji wprowadzających nowych uczniów w społeczność klasową. Uczniowie prezentowali informacje na temat swych rodzinnych stron.	styczeń – grudzień 2020 r.	W szkole uczą się uczniowie z Ukrainy, Włoch, Argentyny.
			„Jak rozumieć kompetencje obywatelskie młodzieży?”(sprawiedliwość, równość, znajomość wydarzeń historycznych, poszanowanie praw człowieka, przynależność do wspólnoty lokalnej, narodowej, europejskiej, globalnej, konstruktywne uczestnictwo	styczeń 2020 r.	Lekcje przeprowadzone w klasach ósmych

			w życiu społecznym i obywatelskim) - zajęcia z wychowawcą.		
			„Patriotyzm współczesnych nastolatków” Podczas godziny wychowawczej uczniowie dyskutowali o patriotyzmie, co stał o się punktem wyjścia do rozmowy o mniejszościach narodowych”;	kwiecień 2020 r.	Lekcje przeprowadzone w klasach ósmych.
			„Jestem krakowianinem . Co wiem o swoim mieście i regionie?” Godzina wychowawcza.	maj 2020 r.	Lekcje przeprowadzone w klasach czwartych.
			„Nie wszyscy jesteśmy jednakowi – czy rozumiem pojęcie tolerancji?” - zajęcia z wychowawcą.	lutym 2020 r.	Lekcje przeprowadzone w klasach piątych.
			„Cudze chwalicie, swego nie znacie – najciekawsze miejsca w mojej okolicy.” Podczas godziny wychowawczej uczniowie uczestniczyli w wirtualnym spacerze po krakowskim Kazimierzu.	kwiecień 2020 r.	Lekcje przeprowadzone w klasach piątych.
			Rzeczpospolita Obojga Narodów – państwo wielonarodowościowe i wielokulturowe.	kwiecień/maj 2020 r.	Lekcja historii w klasach szóstych
			Państwo bez stosów – Rzeczpospolita Obojga Narodów i jej mieszkańcy – w odniesieniu do współczesności i mniejszości narodowych w kraju.	kwiecień/maj 2020 r.	Lekcja historii w klasach szóstych
			Początki władzy komunistów w Polsce – dyskusja w jaki sposób Polska po II wojnie światowej stała się niemal jednolita narodowościowo.	kwiecień/maj 2020 r.	Lekcja historii w klasach szóstych
108.	Szkoła Podstawowa	149	Działania w ramach realizacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego SP 149. Integracja zespołu klasowego, zapoznanie	Pierwszy tydzień września 2020 r.	

			<p>z kolegami i koleżankami z Ukrainy. Pogadanki dotyczące odmienności i tolerancji wobec innych - Jaki jestem? Moi koledzy, moje koleżanki. Nie jestem sam. Zapoznanie dzieci z miastem, w którym żyją, jego tradycjami, mieszkańcami i kulturą - Moja i nasza najbliższa okolica. Zajęcia integrujące nowych uczniów (cudzoziemców) z klasą. Rozmowy z dziećmi na temat tolerancji, inności, różnic kulturowych. Zajęcia dotyczące tradycji i obrzędów - święta w różnych krajach. Obyczaje różnych narodów(Ukraina, Mołdawia, Rosja)-witanie Działania integrujące zespół klasowy, pogadanki na temat tolerancji, wzajemnego szacunku, zarówno w klasie jak i na portalach społecznościowych.</p>	<p>wrzesień, październik 2020 r.</p> <p>listopad 2020 r.</p> <p>wrzesień-grudzień 2020 r.</p> <p>grudzień 2020 r. listopad 2020 r.</p>	
109.	Szkoła Podstawowa z Oddziałami Integracyjnymi	151	<p>Organizacja Festiwalu Kultur, w ramach którego przeprowadzono następujące działania: 1. Lekcje wychowawcze we wszystkich klasach o charakterze antydyskryminacyjnym oraz prezentacje o krajach pochodzenia uczniów obcokrajowców. 2. Wystawa plakatów i projektów w auli szkoły prezentująca miejsca pochodzenia uczniów obcokrajowców oraz plakaty z ministowniczkami (zwroty grzecznościowe w językach z krajów pochodzenia naszych uczniów).</p>	styczeń 2020 r.	Obchody Festiwalu Kultur w SP z OI nr 151 zostały zapoczątkowane w 2020 r., ale weszły do kalendarza imprez szkolnych i w różnym kształcie będą odbywać się corocznie.

			<p>3.Lekcja alfabetów niełacińskich – zajęcia przeznaczone dla uczniów kl. 1-3. Nauka pisania swego imienia cyrylicą i alfabetem ormiańskim.</p> <p>4.Konkurs recytatorski dla uczniów obcokrajowców – poezja w języku narodowym ucznia.</p> <p>5.Konkurs ortograficzny na dyktando w języku polskim dla uczniów obcokrajowców z klas IV – VIII.</p> <p>6.Dzień stroju narodowego – prezentacja strojów lub elementów strojów narodowych symbolizujących państwa pochodzenia uczniów i nauczycieli.</p> <p>Zorganizowane zebrania dla rodziców uczniów rozpoczynających naukę w polskiej szkole. Podanie najważniejszych informacji dot. funkcjonowania placówki szkolnej i polskiego systemu edukacyjnego. Zebranie prowadzone było w języku polskim z tłumaczeniem na języki rosyjski i angielski.</p>	wrzesień 2020 r.	
110.	Szkoła Podstawowa	155	<p>Rozmowy z uczniami na temat różnic kulturowych oraz zwyczajów u innych narodowości prowadzone przez wychowawcę w klasie trzeciej, do której uczęszcza uczeń narodowości ukraińskiej</p> <p>W ramach lekcji wychowawczej w klasach IV - VIII podejmowano temat tolerancji religijnej, otwartości na osoby o innym wyznaniu i narodowości oraz losów uchodźców ekonomicznych i</p>	rok szkolny 2020/2021	
				rok szkolny 2020/2021	

			politycznych.		
			Działania biblioteki szkolnej promujące czytelnictwo książek o tematyce wielokulturowości, pokazujących podobieństwa i różnice pomiędzy różnymi tradycjami, religiami, krajami i narodowościami zamieszkującymi Kraków.	rok szkolny 2020/2021	
			Działania w ramach pracy świetlicy szkolnej: rozmowy i pogadanki przybliżające tradycje różnych krajów i narodowości, quiz z wiedzy o zwyczajach świątecznych w różnych krajach.	listopad/grudzień 2020r.	
			Przygotowanie z uczniami klasy 7 spektaklu na temat różnic kulturowych i tolerancji związanych z obchodami Świąt Bożego Narodzenia w różnych państwach.	grudzień 2020 r.	
			Dzień Dobrego Słowa w klasach 1-3. Uczymy się tolerancji i życzliwości w stosunku do innych.	styczeń/luty 2021 r.	
111.	Szkoła Podstawowa	156	Działania integracyjno- wychowawcze, których celem jest pozyskanie przez uczniów wiedzy o innych narodowościach zamieszkujących Kraków są: - wycieczka programowa na Kazimierz - uwzględniona w Planie Pracy Szkoły jako ważne miejsce kultury żydowskiej w Polsce(z uwagi na stan epidemiczny realizowana w formie online), - edukacja rówieśnicza- jako integracja uczniów polskich i cudzoziemskich z Białorusi, Ukrainy, Portugalii; mająca formę debat i pogadanek podczas zajęć	rok 2020- na bieżąco	Ze względu na pandemię brak możliwości realizowania na terenie szkoły imprez integrujących.

			z wychowawcą, podczas których dzieci przygotowują prezentacje przybliżające kulturę swojego kraju, dzięki czemu wzajemnie poznają warunki i miejsca zamieszkania kolegów i koleżanek, nabywają kompetencje międzykulturowe i językowe, dokonują refleksji nad stereotypowym myśleniem o innych, poznają sytuację uchodźców i przyczyny ich wyjazdu z ojczyzny oraz uświadamiają sobie znaczenie tolerancji w procesie integracji.		
112.	Szkoła Podstawowa z Oddziałami Integracyjnymi	158	Działania na rzecz cudzoziemców na podstawie Ustawy o systemie oświaty: - zorganizowanie bezpłatnej nauki j. polskiego w wymiarze 2 h / tygodniowo . - lekcje j. ukraińskiego -	Rok szkolny 2019 - 2020	64 uczniów z krajów: Białoruś, Brazylia, Gruzja, Gambia, Kamerun Wietnam, Rosja 8 h/ tygodniowo Partner realizujący działania : Fundacja „Zustricz” z siedzibą w Krakowie.
			Realizacja zadań w ramach projektu Migrant Children and Communities in a transforming Europe (MiCREATE). Dzieci migrujące oraz społeczności w zmieniającej się Europie.	Rok szkolny 2019-2020	Partner realizujący działania: Stowarzyszenie Interkulturalni
			Udział w konkursie : Plastyczno- literacko – fotograficznym pt. „Miasto wielokulturowe XXI wieku”.	1 grudnia 2020 r.	Partner realizujący działania : Fundacja Wspierania Kultury i Języka Polskiego im. M. Reja.
113.	Szkoła Podstawowa z	162	Zajęcia grupowe: „Główne obyczaje		

	Oddziałami Integracyjnymi		tradycyjnych świąt w Polsce. Nietypowe święta oraz ich pochodzenia”.	4.02.- 5.02 2020 r.	
			Zajęcia integracyjno-wychowawcze dla uczniów klas szóstych. Cel zajęcia – integracja zespołu klasowego, poznanie się nawzajem, uwrażliwienie na drugą osobę oraz ćwiczenia umiejętności współpracy w grupie.	06.03.2020 r.	
			Zajęcia i zabawy integracyjne w świetlicy „Poznajemy nowych kolegów i koleżanki”.Cele – pokazanie różnorodności kulturowej i cech wspólnych w tej samej grupie wiekowej. Poznawanie się nawzajem. Pomoc koleżeńska.	wrzesień 2020 r.	
			Konsultacje oraz przygotowania uczniów szkoły do udziału w konkursie artystycznym – „Miasto wielokulturowe w XXI wieku”.	4.11. – 15.12. 2020 r.	
			Pogadanki oraz elementy lekcji wychowawczych w klasie ze względu na pochodzenia trojga dzieci narodowości ukraińskiej – klasa czwarta.	styczeń – czerwiec 2020 r.	
			Artykuł w „Kurierze Dzielnicy XI” oraz na stronie internetowej szkoły, dotyczący projektu "MURAL", w którym w sumie brało udział troje nauczycieli. Celem było poinformowanie szerszej społeczności o zagadnieniach wielokulturowości w Krakowie.	marzec/kwiecień 2020r.	
114.	Zespół Szkolno-Przedszkolny	1	Świetlica szkolna – zajęcia plastyczne: 1. Tolerancja – wzajemny szacunek bez względu na narodowość i poglądy;	26 października 2020 r.	

			<p>wykonanie plakatu i publikacja na blogu świetlicy;</p> <p>2. Zajęcia tematyczne „Inny nie znaczy gorszy”;</p> <p>3. Event – Dzień tolerancji; publikacja prac dzieci na blogu świetlicy</p> <p>4. Zajęcia plastyczne nt. Miłość i tolerancja – co oznaczają te słowa – publikacja na blogu</p>	<p>29 października 2020 r.</p> <p>16 listopada 2020 r.</p> <p>14 grudnia 2020 r.</p>	
			<p>Godziny wychowawcze w klasach:</p> <p>Klasa IV – Tolerancja i szacunek bez względu na pochodzenie i poglądy.</p> <p>Klasa VII – wycieczka do Muzeum Historii Podgórze, lekcja muzealna: Historia, tradycje i dziedzictwo miasta Podgórze i dzielnicy Podgórze.</p>	<p>21 października 2020 r.</p>	
			<p>Nauczanie zintegrowane:</p> <p>Event – flagi państw, z których pochodzą nasi uczniowie – prezentacja (Meksyk, Wietnam, Bułgaria, Turcja, Białoruś)</p> <p>Prezentacja pieśni w językach ojczystych dzieci. Prezentacje zdjęć z ojczystego kraju</p>	<p>wrzesień-grudzień 2020 r.</p>	
			<p>Koło Edukacji Regionalnej:</p> <p>Prezentacja wiedzy o innych narodowościach zamieszkujących Kraków, projekty poświęcone wielokulturowemu dziedzictwu Krakowa; filmy o ww. tematyce zamieszczone na niepublicznym kanale YouTube dla naszych uczniów.</p>	<p>2020 r.</p>	
115.	Zespół Szkolno-Przedszkolny	3	Innowacje – „Polska jakiej nie znacie”	2019/2020, 2020/2021	Szkoła Podstawowa Nr 11
			Innowacje – „Na ścieżkach Europy”	2019/2020,	Szkoła Podstawowa

				2020/2021	Nr 11
			Konkurs – „Stare miasto – Po sąsiedzku”	2019/2020, 2020/2021	Szkoła Podstawowa Nr 11
			Konkurs – „Kraków Stare Miasto – wieści z podwórek i zaułków” (literacki i plastyczny)	2019/2020, 2020/2021	Szkoła Podstawowa Nr 11
			Projekt – „Cztery strony świata”	2019/2020, 2020/2021	Szkoła Podstawowa Nr 11
			Projekt – „Fascynujący Kraków”	2019/2020, 2020/2021	Szkoła Podstawowa Nr 11
			Konkurs – „Wszystkie dzieci nasze są – pokaz różnych kultur świata”	2020 r.	Samorządowe Przedszkole Nr 21
			Konkurs – „Kraków w małej fotografii”	grudzień 2020 r.	Samorządowe Przedszkole Nr 21
116.	Zespół Szkolno-Przedszkolny	4	Europejski Dzień Języków na sportowo	2019/2020	
			„Pamięć o zmarłych w różnych częściach świata”. Uroczystość Dnia Zadusznego, w której uczestniczyła młodzież z 7 różnych krajów, różnych wyznań. Podczas spotkania przy współudziale tłumacza opowiadali oni, w jaki sposób jest czczona pamięć o zmarłych w ich kulturach. Podczas spotkania dzieci zostały zapoznane ze zwyczajami takich krajów jak: Egipt, Rosja, Turcja, Niemcy, Meksyk, Wielka Brytania, Hiszpania, Polska.	2019/2020	
			Projekt „Szopka krakowska”. Uczniowie szkoły wraz z dziećmi z Frankfurtu budowali wspólnie krakowską szopkę (projekt realizowany przez UMK).	2019/2020	
			Koncert Kolęd. „Kolędy świata”- uczniowie wykonywali kolędy, piosenki	18.01.2020 r.	

			<p>święteczne i pastorałki w różnorodnych językach. Bardzo duże wrażenie zrobił wspólny występ dwóch rodzin ukraińskich (rodzice z dziećmi z naszej szkoły), które wykonały narodową ukraińską kolędę w strojach narodowych. Ponadto usłyszeliśmy utwory w językach hiszpański, angielskim, francuskim.</p>		
			<p>Dzień Europy. Podsumowanie projektu Erasmums + („Together we can”) Projekt dotyczył solidarności społecznej. Był realizowany przez przedstawicieli: Włoch, Portugalii, Polski, Cypru i Hiszpanii.</p>	08.05.2020 r.	
117.	Zespół Szkolno-Przedszkolny	5	<p>Europejski Dzień Języków.</p>	październik 2020 r.	
			<p>Lekcje wg scenariusza Uniwersytetu Dzieci: Ile kultur zmieści się w jednym mieście? (Czym jest kultura? Czym jest mniejszość narodowa? Co powinno charakteryzować ludzi, którzy żyją w wielokulturowej miejscowości, byśmy my - Polacy i obywatele z innych państw czuli się bezpieczni i szczęśliwi?).</p>	styczeń 2020 r.	
			<p>Obyczaje Bożego Narodzenia w innych krajach (m.in. Ukraina, Rosja) - prezentacje multimedialne.</p>	grudzień 2020 r.	
			<p>Lekcje wychowawcze: uczenie wartości humanistycznych, w szczególności tolerancji i szacunku dla odmiennych kultur, religii oraz dorobku cywilizacyjnego innych narodów. (W 2020 r. w szkole uczyło się: do czerwca 28, a od września 25</p>	cały rok 2020 r.	

			obcokrajowców (Ukraina, Rosja, Serbia, Białoruś).		
			Język polski - cykl zajęć wokół tekstów kultury, które poruszają tematykę wielokulturowości - „Małe filozofowanie”.	cały rok 2020	
118.	Zespół Szkolno-Przedszkolny	6	Konkurs fotograficzny „Złota Polska jesień w Krakowie - Jesień na krakowskim Kazimierzu” (m.in. zabytki i kultura krakowskiego Kazimierza ze szczególnym uwzględnieniem kultury żydowskiej).	wrzesień – październik 2020 r.	dot. Szkoły Podstawowej nr 16
			Cykle lekcji wychowawczych o kulturach uczniów obcokrajowców z danej klasy (Każdy z wychowawców organizował lekcje wychowawcze o tematyce związanej z kulturą uczniów obcokrajowców uczęszczających do danej klasy (Ukraińcy, Romowie, Żydzi, Singapurczyk).	styczeń - luty 2020 r.	dot. Szkoły Podstawowej nr 16
			Warsztaty dotyczące tolerancji i otwartości na inne kultury w ramach lekcji wychowawczych.	styczeń – luty 2020 r.	dot. Szkoły Podstawowej nr 16
			Zajęcia o charakterze plastycznym, muzycznym o krajach pochodzenia dzieci w poszczególnych grupach.	kwiecień – maj 2020 r.	Samorządowe Przedszkole nr 17
			Pogadanki o tolerancji.	wrzesień 2020 r.	Samorządowe Przedszkole nr 17
119.	Zespół Szkolno-Przedszkolny	7	Dzień Kultury Brytyjskiej	marzec 2020 r.	
			Zdobywamy odznakę Przyjaciela Krakowa	cały rok 2020	
120.	Zespół Szkolno – Przedszkolny	9	Znani krakowianie – warsztaty projektowe poświęcone postaci Berka Joselewicza oraz Krzysztofa	październik 2020 r.	

			Pendereckiego.		
			Mniejszości narodowe i etniczne w Polsce – międzyklasowy konkurs wiedzy w ramach realizacji przedmiotu etyka.	luty 2020 r.	
121.	Zespół Szkolno-Przedszkolny	10	Dzień amerykański	styczeń 2020 r.	Pozostałe zaplanowane działania na rok 2020 musiały zostać odwołane/zawieszone ze względu na brak możliwości realizacji w rygorze sanitarno-epidemiologicznym i zdalnym nauczaniu
			Patroni naszych ulic	od września 2020 r.	
122.	Zespół Szkolno-Przedszkolny	13	Międzynarodowy Projekt Edukacyjny „Piękna Nasza Polska Cała” Głównym celem projektu było kształtowanie postaw patriotycznych u najmłodszych, uwrażliwienie ich na piękno, folklor i tradycje Polski oraz Kresów. Dzieci poznały także tradycje, zwyczaje, tańce ludowe oraz potrawy regionalne. Poznanie tradycji, zwyczajów, obrzędów ludowych z regionów Polski i Kresów. Działania projektowe to też okazja, by pobudzić wśród najmłodszych i ich rodzin poczucie tożsamości narodowej i regionalnej, dumy z bycia Polakiem.	wrzesień 2019/2020	
			Konkursie fotograficzny „Piękni jak Polska” Zajęcie 2 miejsca „Piękni jak Polska” to Ogólnopolski	rok szkolny 2020/2021	

			Konkurs Fotograficzny, celem którego było uwrażliwienie na piękno polskiego folkloru oraz dostrzeganie niezwykłej urody nas – Polaków.		
			Ogólnopolski Projekt Edukacyjny „Wyzwania Teodora”. Głównym celem niniejszego projektu jest wspomaganie wszechstronnego rozwoju dziecka, ale także uświadomienie dzieciom, że o własny rozwój można dbać w każdym wieku, a pomoc okazywana innym jest równie ważna, jak troska o siebie samego. Kształtowanie postawy prospołecznej.	rok szkolny 2020/2021	
			Dzień Postaci z Bajek „Portrety znanych Polaków” Projekt Edukacyjny Poznanie sylwetki znanych poetów i pisarzy literatury Polskiej i ogólnoswiatowej.	rok 2020	
			Światowy Dzień Postaci z Bajek Poznanie postaci z bajek całego świata, pozyskanie wiedzy o innych narodowościach.	rok 2020	
123.	Zespół Szkolno-Przedszkolny	15	Międzynarodowy Dzień Języka Ojczystego.	wrzesień 2020 r.	Szkoła Podstawowa nr 8
			Konkurs na przebranie za postać literacką. (autorzy naszych sąsiadów)	luty 2020 r.	Szkoła Podstawowa nr 8
			Zwyczaje wigilijne naszych sąsiadów.	grudzień 2020 r.	Szkoła Podstawowa nr 8; Samorządowe Przedszkole Nr 27
			Konkurs piosenki obcojęzycznej.	luty 2020 r.	Szkoła Podstawowa nr 8

			Spotkania przedszkolaków z obcokrajowcami (rodzicami kolegów z przedszkola).	cały rok szkolny	Samorządowe Przedszkole Nr 27
124.	Zespół Szkolno-Przedszkolny	16	„Widokówka z Krakowa” – konkurs	październik 2020 r.	
„Z moich rodzinnych stron - zabytki zapomniane, wartość ocalenia” – projekt edukacyjny			listopad 2020 r.		
„Odbicie duszy, zwierciadło serca - baśniowy portret w ramie zamknięty” - konkurs			grudzień 2020 r.		
Wirtualna wizyta za kulisami Opery Bałtyckiej – udział w projekcie			listopad 2020 r.		
125.	Zespół Szkół Ogólnokształcących Mistrzostwa Sportowego		W 7 klasach szkoły podstawowej prowadzone były działania integracyjne, w ramach zajęć z wychowawcą, ukierunkowane na różnice i podobieństwa kulturowe, związane z dołączeniem do zespołów klasowych uczniów - cudzoziemców (z Ukrainy)	II okres roku szkolnego 2019/2020, I okres roku szkolnego 2020/2021	Szkoła Podstawowa nr 75
126.	Liceum Ogólnokształcące	III	<ul style="list-style-type: none"> - Lekcje wychowawcze w poszczególnych klasach w ramach programu szkoły poświęcone społeczności żydowskiej, mieszkającej w Krakowie oraz o innych mniejszościach narodowych i etnicznych, żyjących w Małopolsce. - Lekcje wos-u: Kraków miastem wielokulturowym (Temat mniejszości narodowe). - Projekt „Wyspiański wyzwala” - Dziedzictwo Krakowa – wycieczka - „Italia wokół nas – Konkurs fotograficzny” - „Na czym Kraków zbudowano” – wykład UJ 	cały rok szkolny cały rok szkolny wrzesień 2020 r. wrzesień 2020 r. październik 2020 r. listopad 2020 r. listopad 2020 r. listopad 2020 r.	

			<ul style="list-style-type: none"> - „Wymiary międzykulturowe” – wykłady UJ - Międzynarodowy Dzień tolerancji - Lekcje w Muzeum Czartoryskich - Wirtualny spacer po Krakowie 	<p>wrzesień 2020 r. grudzień 2020 r.</p>	
127.	Liceum Ogólnokształcące	IV	<p>Cykl działań w ramach obchodów Międzynarodowego Dnia Języka Ojczystego. W ramach podejmowanych działań zaprezentowano języki ojczyste uczniów IV LO niebędących obywatelami polskimi, takie jak: rosyjski, ukraiński, bułgarski, hiszpański i arabski.</p>	20 - 28 lutego 2020 r.	
128.	Liceum Ogólnokształcące	V	<ol style="list-style-type: none"> 1. Omawianie w formie wykładu oraz zajęć lekcyjnych ustawy o mniejszościach narodowych i etnicznych oraz o języku regionalnym. 2. Prowadzenie zajęć opartych na dyskusji z uczniami na temat mniejszości narodowych w Krakowie - zwłaszcza w odniesieniu do Ormian i Żydów. 3. Omówienie w formie wykładu i zajęć lekcyjnych tematyki wielokulturowości w związku z zagadnieniami polityki imigracyjnej (w kontekście Krakowa prawie 50 tys. Ukraińców mieszkających na co dzień w Krakowie oraz inne, pojawiające się mniejszości, np. Białorusini czy Wietnamczycy). 4. W odniesieniu do wielokulturowości miasta Krakowa opracowanie z uczniami w ramach zajęć lekcyjnych następujących zagadnień: a) Lokacja Krakowa na prawie niemieckim 	<p>luty, marzec, październik, listopad 2020 r.</p> <p>marzec, październik 2020 r.</p> <p>luty, listopad 2020 r.</p> <p>luty, marzec 2020 r.</p>	<p>V LO w Krakowie prowadzi współpracę z Katedrą Porównawczych Studiów Cywilizacji z Instytutu Filozofii UJ, w ramach której uczniowie uczestniczą w wykładach dotyczących tematyki wielokulturowości (także miasta Krakowa). Niestety w roku 2020 współpraca (z uwagi na pandemię) została czasowo zawieszona.</p>

			<p>oraz napływ osadników z Niemiec - ich wpływ na kształtowanie ustroju, kultury, architektury i sztuki.</p> <p>b) Wpływ ludności żydowskiej na oblicze kulturowe miasta od średniowiecza po XX w.</p> <p>c) Napływ artystów i kupców włoskich w XVI-XVII w. i ich wpływ na sztukę Krakowa.</p> <p>d) Losy ludności żydowskiej podczas II wojny światowej. Zmiana oblicza Kazimierza.</p> <p>5. Wymiana młodzieży z Niemiec (Jacobson Gymnasium z Seesen). Uczniowie z Niemiec razem z uczniami V LO w Krakowie odwiedzili z przewodnikiem Kazimierz, Fabrykę Schindlera oraz KL Auschwitz - Birkenau, następnie grupa uczniów polskich przygotowała spotkanie/warsztaty w auli szkolnej podsumowujące te działania, czyli sytuację ludności pochodzenia żydowskiego w Krakowie.</p>	marzec 2020 r.	
129.	Liceum Ogólnokształcące	VI	<p>Lekcje języka hebrajskiego, wykłady prowadzone przez pracowników naukowych Instytutu Judaistyki Uniwersytetu Jagiellońskiego na temat historii i kultury krakowskich Żydów.</p> <p>Udział w <i>Interdyscyplinarnym programie edukacyjnym - KL Płaszów. Historia, która łączy</i>, realizowanym przez Muzeum Krakowa Pracownia Muzeum - Miejsce Pamięci na terenie byłego KL Płaszów Fabryka</p>	rok 2020	
				od września 2020 r.	

			Emalia Oskara Schindlera. Projekt poświęcony historii Żydów krakowskich i holokaustowi.		
130.	Liceum Ogólnokształcące	VIII	Program Erasmus	cały rok 2020	
131.	Liceum Ogólnokształcące	X	Zgodnie z realizacją podstawy programowej z historii w klasie maturalnej zagadnienie „Europa i Świat” - zagadnienia związane z historią Krakowa w kontaktach z innymi kulturami, m.in. osadnictwo Żydów i Ormian w mieście, rola tranzytowych szlaków handlowych przebiegających przez Kraków (w tym znad M. Czarnego i ze Stambułu), a także związanych z innymi kulturami i tradycją (Lajkonik).	wrzesień – grudzień 2020 r.	
			Godziny do dyspozycji wychowawcy: w temacie „Nekropolie krakowskie” o miejscach pochówków przedstawicieli rozmaitych narodowości zamieszkujących miasto.	listopad 2020 r.	
			Godziny do dyspozycji wychowawcy: w temacie „Tradycje świąteczne” o zwyczajach innych narodowości i wyznań w kontekście uczniów pochodzenia ukraińskiego.	grudzień 2020 r.	
			Warsztaty w Muzeum Galicja. Kultura i historia krakowskich Żydów	2020 r. - realizacja do czasu ogłoszenia nauczania zdalnego	
132.	Liceum Ogólnokształcące	XIII	Prowadzenie lekcji w ramach przedmiotu Wiedza o Społeczeństwie nt. wielokulturowości mieszkańców Krakowa.	luty - czerwiec 2020 r. wrzesień - grudzień 2020 r.	Kl. I (2019/20) Kl. II (2020/21)
133.	Liceum Ogólnokształcące	XIV	Wystawa - „Jestem stąd- Polska wielu narodów” - przygotowana przez	listopad 2019 r. - styczeń 2020 r.	Wystawa - pośrednio - związana także

			Stowarzyszenie Centrum polsko - niemieckie w Krakowie.		z Krakowem
			Warsztaty on-line „Edukacja międzykulturowa” organizowane w języku polskim i angielskim przez Stowarzyszenie AFS Polska projekty międzykulturowe.	maj 2020 r. wrzesień 2020 r.	Poruszane problemy można odnieść także do Krakowa
			Konkurs: „Kraków - Stare miasto - wieści z ulic, podwórek, zaułków”.	październik 2020 r. - grudzień 2020 r.	
			Do liceum uczęszczają obcokrajowcy - tu odbywa się praca wychowawcza nad włączaniem do grupy, akceptacją, tolerancją... Tu też polscy uczniowie pozyskują bezpośrednią wiedzę o swoich kolegach.	cały rok 2020	
134.	Liceum Ogólnokształcące	XV	Micreate- <i>Dzieci migrujące w zmieniającej się Europie</i> (uczniowie brali udział w ankietach, wywiadach, program służy wypracowaniu zasad integracji ucznia cudzoziemca m.in. w edukacji).	od 2019 r. do nadal	
			Działania integracyjne – dzień Tolerancji „Każdy inny, wszyscy równi”.	kwiecień 2020 r.	
135.	Liceum Ogólnokształcące	XVI	Udział szkoły w międzynarodowym projekcie w ramach Organizacji Miast Światowego Dziedzictwa /OWHC/. Warsztaty na temat dziedzictwa kulturowego Krakowa. Gra miejskiej, w ramach której uczniowie odwiedzili najważniejsze zabytki starego miasta: katedrę i zamek na Wawelu, Collegium Maius, Sukiennice, kościół Mariacki, Ratusz, Barbakan i Bramę Floriańską, a także Teatr im. Słowackiego. Zwiedzanie terenów dawnego getta	styczeń 2020 r. styczeń – luty 2020 r.	Projekt realizowany od 2018 r.

			krakowskiego, Apteki pod Orłem, Fabryki Schindlera oraz spacer po dzielnicy Kazimierz. Realizacja przez uczniów dwóch klas, przedmiotu: Historia sztuki w Krakowie. Przedmiot poświęcony jest dziedzictwu kulturowemu miasta Krakowa.	cały rok 2020	
136.	Liceum Ogólnokształcące	XXVIII	Projekt KL Płaszów. Projekt organizowany przez Muzeum Krakowa, dotyczący historii obozu Kl. Płaszów, a także innych narodowości zamieszkujących przedwojenny i wojenny Kraków.	Od września 2020 r.	
			Kraków – miasto wielokulturowe w XXI w. Konkurs organizowany przez Stowarzyszenie Interkulturalni PL wraz z Fundacją Wspierania Języka i Kultury Polskiej im. Mikołaja Reja „Jak uczniowie wyobrażają sobie Kraków wielokulturowy w XXI w.” – dwie pierwsze nagrody.	Rozstrzygnięcie konkursu grudzień 2020 r.	
			Jestem u siebie? – działania integracyjne związane z Uczniami obcokrajowcami (Uczniowie z Ukrainy, Włoch i Japonii). Konkursy, sesje poświęcone życiu obcokrajowców w Krakowie; działania integracyjne opracowane przez wychowawcę klasy – nauczyciela języka angielskiego.	od września 2020 r.	
			Amerykanin w Krakowie. Spotkania z Amerykaninem – pracownikiem Konsulatu amerykańskiego w Krakowie, warsztaty językowe, coroczne aukcje	od 2014 r. do nadal	

			charytatywne w j. angielskim.		
137.	Liceum Ogólnokształcące	XLI	„Mój dom- Kraków” działania integracyjne dla uczniów cudzoziemców. Warsztaty „Jak pięknie się różnić”.	wrzesień 2020 r. 2020 r.	
138.	Liceum Ogólnokształcące	XLII	Realizowano projekt Oblicza Dialogu: Młody Asyż. Młodzież na rzecz tolerancji i pokoju - Wszystko ma swój czas. Pora radości, pora smutku w kulturach i religiach. W czasie ferii np. chętni uczniowie mogli wziąć udział w cyklu lekcji online prowadzonych na Islamista blog Ferie na Bliskim Wschodzie, gdzie poruszane były tematy innych kultur, religii, migracji, uchodźstwa, dlaczego warto poznawać wielokulturowość itp. Spacery wirtualne po Krakowie w ramach akcji Zdobywamy Odznakę Przyjaciela Krakowa. Dwoje nauczycieli brało udział w kursie online Centrum Edukacji Obywatelskiej „Punkty widzenia. Rozmawiajmy o uchodźcach”. Klub Dobrej Rozmowy, który nie dotyczył wyłącznie mieszkańców Krakowa, ale w trakcie jego trwania były poruszane kwestie migracji do Polski, w tym do miast w których znajdowały się szkoły uczestników szkolenia (w tym też zróżnicowanie narodowościowe migrantów, przybywających również do Krakowa), a w ramach tego szkolenia, nauczyciele przeprowadzili kilka lekcji z młodzieżą.	przez cały rok 2020 przez cały rok 2020 wrzesień - grudzień 2020 r.	
			Realizowano 2 projekty/programy	przez cały rok 2020	

			Erasmus +		
139.	Zespół Szkół Ogólnokształcących	7	Dzień języka ojczystego; Dzień dziecka – dzieci ze wszystkich stron świata; Różne kultury, różne rasy razem – tolerancja i zrozumienie – lekcje wychowawcze; Tradycje i obrzędy andrzejkowe, mikołajkowe, świąteczne w różnych krajach”; Jak świętujemy ostatni dzień roku, Nowy Rok w różnych stronach świata; Zajęcia integracyjne, opieka psychologiczno-pedagogiczna nad uczniami z doświadczeniami migracji i cudzoziemcami zajęcia z j. polskiego jako obcego.	luty 2020 r. czerwiec 2020 r. cały rok 2020 listopad - grudzień 2020 r. grudzień 2020 r. cały rok 2020 r.	
140.	Zespół Szkół Ogólnokształcących	9	Działania integracyjno-wychowawcze - Kształtowanie wrażliwości na różnorodność kulturową, uwrażliwienie na działanie stereotypów w ramach programu wychowawczo – profilaktycznego szkoły (nie wszystkie działania udało się zrealizować z uwagi na pandemię i zdalne nauczanie). Wsparcia uczniów z Ukrainy w zakresie nauki języka polskiego i pomocą psychologiczno-pedagogiczną. Projekt edukacyjny – Erasmus (wizyta nauczycieli z Wielkiej Brytanii i Cypru w szkole).	cały rok 2020 2020 r. II półrocze w roku szkolnym 2019/2020 (luty 2020)	Szkoła Podstawowa z Oddziałami Integracyjnymi nr 128 Szkoła Podstawowa z Oddziałami Integracyjnymi nr 128 Szkoła Podstawowa z Oddziałami Integracyjnymi nr 128
141.	Zespół Szkół Ogólnokształcących	13	Warsztaty integracyjne na temat umiejętności wychodzenia naprzeciw Innemu - zrozumienie, uznanie,	wrzesień 2020 r.	

			akceptacja.		
			Działania Szkolnego Koła Wolontariuszy oraz Samorządu Uczniowskiego - współistnienie i współpraca młodzieży polskiej, ukraińskiej, białoruskiej.	wrzesień-kwiecień 2020 r.	
			Godziny wychowawcze o tematyce poświęconej poznawaniu zwyczajów i obrzędów charakterystycznych dla obywateli krajów zza wschodniej granicy Polski.	cały rok szkolny	
			Lekcje języka polskiego i języków obcych poświęcone tematowi wielokulturowości.	cały rok szkolny	
142.	Zespół Szkół i Placówek Specjalnych		Grupa Krakowska - projekt historyczny - zajęcia w terenie - Odkrywanie historii KL Płaszów - Wędrówka śladami - Żydowskie Muzeum Galicja. (Projekt realizowany przez wychowanków Młodzieżowego Ośrodka Socjoterapii. Ze względu na pandemię i zamknięcie szkół w marcu 2020 r. projekt nie był kontynuowany w miesiącach kwiecień - czerwiec 2020 r.).	styczeń - marzec 2020 r.	
143.	Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy	3	Pączek dla Afryki - akcja charytatywna.	luty 2020 r.	
			Wyjścia do restauracji np. włoskiej w celu poznania kultury innych narodowości.	luty 2020 r.	
			Międzynarodowy Dzień Dziecka obchody święta dzieci na całym świecie.	czerwiec 2020 r.	
			Wirtualne wizyty w dzielnicy Kazimierz, Salwator oraz Zwierzyniec jako miejsc dziedzictwa wielokulturowego.	marzec, kwiecień, maj, czerwiec 2020 r.	
144.	Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy	6	Zgłoszenie uczniów naszej szkoły do VII edycji projektu edukacyjno-wychowawczego organizowanego przez	styczeń/luty 2020 r.	Czynny udział w projekcie został przerwany w związku

			Instytut Dialogu Międzykulturowego - „Oblicza Dialogu. Młody Asyż: Młodzież na rzecz tolerancji i pokoju”.		z pandemią COVID-19.
			Ogólnoszkolne zdalne spotkanie wigilijne prezentujące między innymi młodzież narodowości ukraińskiej uczącą się w szkole.	grudzień 2020 r.	
145.	Zespół Szkół Elektrycznych	2	Realizowany był projekt międzynarodowy, wielokulturowy; Polska, Litwa, Włochy, Rumunia, Turcja - Erasmus + oraz szkoła współpracuje z organizacją polsko-ukraińską ZUSTRICZ - mającą na celu propagowanie pozytywnej relacji międzykulturowej.		
146.	Zespół Szkół Łączności		Wystawa zorganizowana przez bibliotekę pt. „Małopolska – źródłem tradycji”. W ramach wystawy została pokazana dzielnica Kazimierz jako miejsce zamieszkania ludności pochodzenia żydowskiego.	15 września – 23 października 2020 r.	Wystawa eksponowana była w gablotach na korytarzu przed biblioteką.
147.	Zespół Szkół Zawodowych Polskiego Górnictwa Naftowego i Gazownictwa		Wyjście do Synagogi Temple - ul. Miodowa 24 Kraków (Poznanie kultury i religii żydowskiej).	styczeń 2020 r.	Realizacja w różnych klasach w kilku terminach (styczeń)
			Wyjście do Muzeum Archeologicznego- Wystawa Starożytny Egipt, Pradzieje i wczesne średniowiecze Małopolski (w ramach tego projektu również poznanie początków wielokulturowego dziedzictwa historii państwa polskiego – małopolski).	marzec 2020 r.	Realizacja w różnych klasach w kilku terminach (marzec)
			Lekcja online - w ramach tematu Kultura Średniowiecza w Polsce w Krakowie. Wirtualny spacer po Krakowie	maj 2020 r.	Realizacja w różnych klasach w kilku terminach (maj)

148.	Zespół Szkół Poligraficzno-Medialnych		„Dzień Niemiecki” (coroczne wydarzenie przygotowywane przez nauczycieli germanistów dla uczniów szkoły).	16.01.2020 r.	
			Debaty na temat „Dziedzictwa narodowego w tym Krakowa”. W ramach programu Erasmus realizacja debat dla młodzieży szkolnej i europejskich szkół biorących udział w projekcie; Palermo	16-22.02.2020 r.	
			„Dzień Angielski” (coroczne szkolne wydarzenie przygotowywane przez nauczycieli anglistów dla uczniów).	11.03.2020 r.	
			Młodzież solidarna z dziedzictwem. Projekt dla młodych Małopolan (we współpracy z Małopolskim Instytutem Samorządu Terytorialnego i Administracji).	październik 2020 r. do nadal	
			„Miasto Kraków jako dziedzictwo”. Szkolny projekt w kl.3; uczniowie przygotowali prezentacje multimedialne na temat historii miasta Krakowa jako źródła dziedzictwa.	listopad 2020 r.	
			Konkurs fotograficzny „Zamaskowany czas pandemii”. (szkolny konkurs nawiązujący między innymi do wielokulturowości Krakowa).	październik 2020 r.	
149.	Zespół Szkół Odzieżowych	1	Projekt wirtualny ze szkołą partnerską w Kassel. Poznawanie kultury, tradycji i historii partnerskich miast i państw.	Od 17.10.2020 r. w trakcie realizacji	
150.	Zespół Szkół Gastronomicznych	1	Projekt Erasmus+ „Interdyscyplinarny wymiar kształcenia zawodowego gwarancją sukcesu w Zespole Szkół Gastronomicznych nr 1 w Krakowie” z partnerami z Portugalii, Włoch, Łotwy i Finlandii - 8 nauczycieli. Przygotowanie	2 września 2019 r. - 1 września 2021r.	

			<p>kadry nauczycieli do wymiany wielokulturowej, przekazania wiedzy m.in. o Krakowie uczniom w Portugalii, we Włoszech, w Łotwie i w Finlandii.</p>		
			<p>Międzynarodowy projekt edukacyjny eTwinning - „Local Christmas Traditions in Modern Europe” z partnerami z Turcji, Portugalii, Włoch, Ukrainy, Polski i Rumunii - 50 uczniów z klas – 2c, 2b, 3b, 1a pod opieką 4 nauczycieli. Przypomnienie i rozpowszechnienie krakowskich tradycji świątecznych, prezentacja kulturalnego dziedzictwa Krakowa uczniom szkół z Turcji, Portugalii, Włoch, Ukrainy, Polski i z Rumunii.</p>	<p>grudzień 2019 r. - luty 2020 r.</p>	
			<p>XXI Małopolski Konkurs Szkół Gastronomicznych „Ponadczasowe smaki natury”. Propagowanie regionalnej kuchni galicyjskiej, prezentacja potraw delegacjom z Polski i z innych krajów- Słowacji, Czech, Łotwy.</p>	<p>6-7 marca 2020 r.</p>	
			<p>Współpraca przedstawicieli Samorządu Uczniowskiego ZSG nr 1 z Młodzieżową Radą Miasta Krakowa. Aktywne włączenie się w działalność Młodzieżowej Rady Miasta Krakowa – podkreślanie znaczenia dziedzictwa kulturowego Krakowa.</p>	<p>styczeń 2020 r. wrzesień, październik 2020 r.</p>	
151.	Zespół Szkół nr 1		<p>Uczniowie klas drugich i trzecich (10 osób) biorą udział w cyklu spotkań w ramach projektu KL Płaszow. Historia, która łączy. Projekt realizowany przez Muzeum Kraków - Fabryka Schindlera.</p>	<p>2020/2021</p>	

			Przygotowanie oraz organizacja Europejskiego Dnia Języków - organizowanie lekcji tematycznych, okolicznościowe ćwiczenia językowe w formie quizów i zabaw na zajęciach.	2020 r.	
152.	Zespół Szkół Chemicznych		Na lekcjach historii i społeczeństwa był realizowany projekt - wielokulturowość Krakowa. Realizowane były zajęcia polegające na zwiedzaniu ośrodka kultu religijnego mniejszości narodowych i religijnych zamieszkujących Kraków. Młodzież pod opieką nauczyciela wychodziła do cerkwi, synagogi, meczetu itp., gdzie poznawała daną religię i wpływ jej wyznawców na rozwój Krakowa.	2020/2021	
			Na lekcjach geografii, historii, wiedzy o społeczeństwie, historii i społeczeństwie oraz na języku polskim realizowane są zagadnienia dotyczące mniejszości narodowych zamieszkujących Kraków.	zgodnie z planem nauczania	
			Na zajęciach z wiedzy o kulturze młodzież zrobiła fotoreportaż, którego bohaterami byli mieszkańcy Krakowa prezentujący różnorodne narodowości, grupy etniczne i religie.	zgodnie z planem nauczania	
			Na zajęciach z języka angielskiego, niemieckiego i hiszpańskiego młodzież przygotowała mini przewodniki w formie prezentacji w obcych językach promujący Kraków jako miasto wielokulturowe.	zgodnie z planem nauczania	

			Odbytywały się godziny wychowawcze dotyczące rasizmu, ksenofobii, uprzedzeń i nienawiści oraz promujące tolerancję i wzajemny szacunek.	zgodnie z planem nauczania	
153.	Zespół Szkół Mechanicznych	1	Spotkanie przygotowawcze trójstronnego projektu unijnego pod tytułem „Edu-Play 4.0: Współpraca młodzieży trzech krajów przy projektowaniu i konstrukcji systemu mechatronicznego" w ramach unijnego programu Erasmus+ we współpracy ze szkołą zawodową BBS 1 w Moguncji (Niemcy) i szkołą techniczną SPS w Rakovníku (Czechy).	16 - 18 stycznia 2020 r.	
			Akcja promocyjna upowszechniająca rezultaty projektu pod tytułem „Czas na rower elektryczny. Projektowanie i budowa roweru z napędem elektrycznym oraz współpraca międzypokoleniowa w Europie" realizowanego w ramach unijnego programu Erasmus+ we współpracy ze szkołą zawodową BBS 1 w Moguncji (Niemcy).	31 sierpnia 2020 r.	
			Europejski Dzień Języków obchodzony na terenie szkoły.(W ZSM nr 1 jest 10 obcokrajowców zamieszkujących czasowo lub na stałe w Krakowie).	25 września 2020 r.	
154.	Zespół Szkół Mechanicznych	2	Projekt "Orfeo & Majnun" (O&M) to międzynarodowy, międzykulturowy projekt włączający, wykorzystujący narzędzia artystyczne do aktywizacji i integracji społecznej mieszkańców	styczeń - czerwiec 2020 r.	

			Krakowa, w skład którego wchodził projekt z za maski realizowany przez krakowskie biuro festiwalowe. (Opis skrócony projektu: od stycznia do czerwca odbywały się warsztaty artystyczne oraz działania kulturalno-społeczne prowadzone w przestrzeni Krakowa przez profesjonalnych i doświadczonych artystów wizualnych – animatorów kultury – z różnymi grupami społecznymi oraz społecznościami dzielnic Krakowa).		
155.	Zespół Szkół Elektrycznych	1	Udział w projekcie Młody Asyż. Młodzież na rzecz tolerancji i pokoju.	cały rok 2020	
			Nauczyciele historii w ramach realizacji podstawy programowej na lekcjach historii.	cały rok 2020	
			Wychowawcy klas w ramach zajęć wychowawczych.	cały rok 2020	
156.	Zespół Szkół Przemysłu Spożywczego w Krakowie		Warsztaty integracyjne zespołów klasowych, w których skład wchodzi obywatele Ukrainy	wrzesień 2020 r.	
157.	Staromiejskie Centrum Kultury Młodzieży		„Fascynujący Kraków” – wycieczki edukacyjne po Krakowie dla uczniów szkół podstawowych i liceów. W ramach zajęć zrealizowano następujące tematy dedykowane społeczności żydowskiej w dawnym Krakowie: - „Cmentarze żydowskie przy ul. Szerokiej i Miodowej”; - „Getto w Podgórzu”; - „Obóz KL Płaszów i jego więźniowie”; - „Wielokulturowe Podgórze”.	styczeń - marzec 2020 r. wrzesień 200 r.	Zajęcia dla dzieci szkół podstawowych, zajęcia dla młodzieży licealnej.

		<p>„Wykłady z historii sztuki” – w ramach zajęć zrealizowano temat „Renesans w Krakowie” poświęcony włoskim artystom tworzącym na dworze Zygmunta Starego, których dzieła są dziedzictwem Krakowa.</p>	maj-czerwiec 2020 r.	Zajęcia dla młodzieży.
		<p>W ramach Warsztatów kulturoznawczych – cykl zajęć dla klas I-III dotyczący tradycji, kultury i zabytków Rosji i Ukrainy. Wielu uczniów jest pochodzenia rosyjskiego lub ukraińskiego. W ramach zajęć uczestnicy poznawali najpiękniejsze miejsca, zabytki oraz tradycje. (Szkoła Podstawowa, zajęcia zostały opracowane na prośbę nauczycieli – wychowawców klas, w których uczą się obcokrajowcy pochodzenia ukraińskiego i rosyjskiego. Umożliwiły polskim uczniom poznanie kultury i tradycji kolegów z klasy, a także integrację).</p>	wrzesień - październik 2020 r.	
		<p>Zajęcia w ramach Projektów edukacyjnych dla klasy III. Zajęcia umożliwiły uczniom poznanie kultury i tradycji Indii, także poprzez działania plastyczne i warsztaty tańca indyjskiego. W wyniku tych działań dzieci poznały bliżej mieszkańców Krakowa tej narodowości. (Szkoła Podstawowa. Zajęcia zostały opracowane na prośbę wychowawczynie klasy, w której uczy się chłopiec pochodzenia hinduskiego. Umożliwiły polskim uczniom poznanie</p>	styczeń - luty 2020 r.	

			kultury i tradycji kolegi z klasy, a także integrację).		
			Realizacja projektu Gry miejskie (wycieczki z elementami gry) ze szczególnym uwzględnieniem Kazimierza, kultury żydowskiej, historii narodu w dziejach Krakowa.	styczeń – grudzień wrzesień-październik 2020 r.	Zajęcia dla Klas VI Szkoły Podstawowej oraz Liceum Ogólnokształcącego.
			Projekt edukacyjno-profilaktyczny „Obywatel Świata” realizowany jest od roku 2017, przewiduje cykl comiesięcznych spotkań tematycznych, realizowanych dla grup przedszkolnych i młodszych klas szkolnych. Głównym założeniem jest nauka tolerancji, pozytywnych postaw wobec innych ludzi, środowisk wielokulturowych, właściwego zachowania, w różnych, także niecodziennych sytuacjach. Poprzez zapoznanie uczestników z kulturą, obyczajowością, tradycjami, specyfiką innych krajów i narodowości. W formule zabaw z różnych części świata oraz wielowymiarowych, aktywizujących działań przygotowujemy ich do integracji, akceptacji odmienności kulturowej w swoim środowisku, mieście.	wrzesień – czerwiec 2020 r.	Zajęcia dla przedszkolaków i młodszych dzieci szkolnych
			„Mój Mały Kraków” - warsztaty dla młodszych dzieci obejmujące zwiedzanie Krakowa. Prelekcje, pokazy filmów, zajęcia plastyczno-ruchowe, quizy i zagadki. Celem zajęć jest zapoznanie dzieci z dorobkiem kultury, sztuki i wielokulturowym dziedzictwem Krakowa. Kształcenie postaw szacunku	styczeń - grudzień 2020 r.	Zajęcia dla przedszkolaków i młodszych dzieci szkolnych

			dla historii narodu, otwartości , tolerancji dla innych narodowości, odmiennych kultur.		
158.	Młodzieżowy Dom Kultury „Dom Harcerza” im. prof. A. Kamińskiego		Organizacja spotkań związanych z kulturą i językiem polskim dla rodzin cudzoziemców mieszkających na terenie Dzielnicy II – warsztaty plastyczno – rękodzielnicze.	grudzień 2020 r. on-line	
159.	Młodzieżowy Dom Kultury im. Andrzeja Bursy		Karnawałowe zabawy świata. Cykl zabaw tanecznych podczas akcji „Ferie w MDK”	27 stycznia do 9 lutego 2020 r.	podczas akcji „Ferie w MDK”
			Warsztaty estradowe. Elementy tańca cygańskiego. Układ choreograficzny do „Cyganki” Agnieszki Osieckiej prezentowany podczas koncertu 2 marca 2020 r.	luty 2020 r.	
			Teatrzyk NA NIBY. „Literatura dziecięca naszych wschodnich sąsiadów”. Ćwiczenia dykcji i interpretacji.	listopad 2020 r.	
			Klub Jasia i Małgosi. Tradycje świąteczne innych narodów. Cykl działań z najmłodszymi	grudzień 2020 r.	
			Karaoke W SCENIE „i”. Konkurs na wykonanie piosenki obcojęzycznej z krótką prezentacją informacyjną o kraju pochodzenia autorach i piosence.	sierpień 2020 r.	Podczas akcji „Lato w MDK”.
			Warsztaty teatralne Integracja osób różnych narodowości na poziomie grupy. Wymiana kulturowa widoczna w tworzonych przez ZESPÓŁ spektaklach.	cały rok szkolny	Wykorzystanie muzyki (śpiew ludowy) w spektaklach teatralnych.
160.	Młodzieżowy Dom Kultury		Zaplanowany na ostatni tydzień listopada	listopad 2020 r.	

	w Krakowie, ul Grunwaldzka 5		2020 r. cykl wydarzeń „Tygodnia Kultury Międzynarodowej” odwołał współorganizator SP nr 114 – w związku z pandemią COVID - 19.		
161.	Młodzieżowy Dom Kultury „FORT 49”		Delegacja Ministerstwa Obrony Węgier - Poświęcona wielokulturowemu dziedzictwu.	marzec 2020 r.	
			Europejskie Dni Dziedzictwa. Poświęcony wielokulturowemu dziedzictwu.	listopad 2020 r.	
162.	Młodzieżowy Dom Kultury „Dom Harcerza”, ul. Reymonta 18.		Przyjęcie wolontariuszki z Włoch w ramach Europejskiego Korpusu Solidarności do pracy w pracowni „Chatka Małolatka” na okres 9 miesięcy.	październik 2020 r. – czerwiec 2021 r.	
			XXVI Samorządowy Konkurs Nastolatków 8 Wspaniałych.	styczeń – czerwiec 2020 r.	
			Konkurs „W ułamku sekundy” Street Foto + wystawa pokonkursowa.	październik 2020 r. - wystawa	
			Zajęcia i wycieczki „Klubu zakochanych w Krakowie”.	styczeń – grudzień 2020 r.	
			Wycieczki Klubu Turystyki Historycznej.	styczeń – grudzień 2020 r.	
			Zajęcia karate Kyokushine – omawianie kultury i zasad sztuk walk wschodu.	styczeń – grudzień 2020 r.	
			Zajęcia językowe w pracowniach j. angielskiego – omawianie elementów kultury anglosaskiej	styczeń – grudzień 2020 r.	
163.	Międzyszkolny Ludowy Zespół Pieśni i Tańca „Krakowiak”		„Ludowe Echa Kurdwanowa. Moja Mała I Duża Ojczyzna – Odłona Wirtualna”. W ramach wydarzenia zorganizowano 4 konkursy on-line, tj. Konkurs Pieśni Patriotycznej, Konkurs Piosenki	Jesień 2020 r. Rozstrzygnięcie konkursów 17.12.2020 r.	

		<p>Ekologicznej – W dobrym klimacie, Konkurs plastyczno-literacki – Kolory Niepodległej i Rodzinny Konkurs Fotograficzny – Moja mała ojczyzna. To miejsce warto zobaczyć, czyli Dzielnica XI Podgórze Duchackie z perspektywy aparatu.</p> <p>Aby w konkursach można było wziąć w udział, wymagano wiedzy z zakresu dziedzictwa kulturowego Dzieliccy XI Miasta Krakowa – Podgórze Duchackie. Wiadomości te niosły w swoim przekazie m.in. informacje dotyczące przebiegu dawnych szlaków handlowych na terenie dzielnicy (a tym samym obecności innych kultur), czy historii rzemiosła itp. ślady tego możemy obserwować po dzień dzisiejszy w postaci np. Domu Cechowego Rzeźników i Wędliniarzy w Piaskach Wielkich itp.</p>		
--	--	---	--	--

* dane dotyczą 2020 r.